

sensus est. a Euangelij in se dicta disponere. i. fm ea mores informare suos. b In se. i. in vita sua legis simpliciter intellecte. c Et disciplinam in se legis agnoscere. i. obseruare. d Et diuinam in carne dñi intelligere naturam. i. intelligere et credere duas naturas in christo. e Que in nos: studium eius fuit hec omnia scire: que et in nos etc. In eum: vt plus faciamus opa bona q̄ doceam. f Adolumus: id est velle debemus agnoscere ab alijs per nos: vt qui audit dicat veni. g Habetes mercedem si alijs predicauerim libenter. i. Cor. ix. c. Si autem volens hoc ago mercedem habeo. Hec merces e aureola: que pdicatori debetur. h Exhortationis. i. ministrum et laboris que exercem exhortando:

euangelij in se dicta disponere: et disciplinam in se legis agnoscere: et diuinam in carne dñi intelligere naturas. Que in nos primū oportet requiri: dehinc inquisita volumus agnoscere habentes mercedem exhortationis: quoniam q̄ plantat et qui rigat vnum sunt: q̄ autē incrementū prestat deo.

Explicit prologus.

Incipit euangelium fm Marcum. Capitulum I. Natiū euang

curae. i. non curationis: quia solus dñs dat gratiam curando. i. Qui qui plantat. i. pdicat. k Et qui rigat. i. baptizat. l Vnum sunt. i. in h̄ indifferetes: qz neuter gram prestat sed vterqz ministrat. m Qui aut incrementū prestat: gr̄e i present et gl̄e i futuro: deo. n Hiero in ista glo. Marcu pene in tactu etc. ponit canones euangelioz. De h̄ fido? sexto crymologiarū. Ammon? alexandrie ep̄s p̄m? excogitauit: que postea Eusebi? cesariensis secur? pleni? explanauit. Est aut ca non regularis collectio: q̄bus comuni? omnes vel aliq̄ euāgelistaz pueniūt: p̄tū singuloz min? p̄rie dicat canon: qz ca non est regularis collectio capituloz. Secūdo dicitur p̄rie pluriū in aliquo pueniētia. Sic aut ordinant canones. Primus est in quo quattuor pueniūt. i. matheus/marcus/lucas/iobannes. In secundo tres. i. matheus/marcus/lucas. In tertio tres: matheus/lucas/iobannes. In quarto tres: matheus/marcus/iobannes. In quinto duo: matheus/lucas. In sexto duo. i. matheus/marcus. In septimo duo: matheus/iobannes. In octauo duo: marcus/et lucas. In nono duo lucas/et iobannes. In decimo qlibet solus. Marcus/lucas/iobannes/ nullum ternariū faciunt. Marcus/iobannes nullum binarium. Unde versus. Est quattuor primus: primis trib? alter optimus. Darce tribus terno/luca canone cede quater no. Quinto vir mugit: sexto vir canone rugit. Septim? e vir ausis/octauus bos leo maus. Hos volat in nono: decimo sua cuiqz repono.

Explicit expositio prologi sancti Hieronymi.

Reuerendissimi in christo patris et dñi dñi Hugonis etc. Cardinalis Hostilla super euangelium fm Marcum incipit. Expositio Capituli I

Natiū euāgelij etc. Diuidit h̄ capitulū in duas ptes. Prima ps agit de p̄curso: christi. Secūda de christo. In p̄ma pte cōmendat iohānes p̄ p̄betiā de eo p̄nūcia tam. Secōdo p̄ opa: ibi: fuit iohānes etc. Tertio p̄ victū et vestitū: ibi: Et erat iohannes. Quarto p̄ humilitatē suę p̄fessionis: ibi: Venit fortior. Marcus in h̄ libro vt opi suo gram p̄beret et aucto ritatē p̄remittit testimonia p̄pharū: et illa doctrina euāgelica nō est vana. n Natiū euāgelij. i. p̄secratio vel confirmatio. Exo. xxix. b. Postqz inuitauer? etc. o Euāgelij. Euāgelij bona annūciatio dicit: qd̄ p̄rie ad regnū dei et remissio

ne pctōz p̄tinet. An. Penitentini et credite euāgelio: et appro. j. co. b. p̄nūciat regnū celoz. n Natiū: hoc e: ibi est: fuit iohānes. p̄ Jesū. Glo. Hiero. Jesus hebraice: soter gr̄ce: saluator latine. q̄ Christi. Glo. Hiero. Christ? gr̄ce: messi as hebraice: et vnct? latine. i. rex et sacerdos dñi de genere dauid regis et leuitico.

gelij iesu christi filij dei sic scriptū est i esaiā p̄pha. Ecce mitto angelū meū ante faciē tuā: qui p̄parabit viam tuā ante te. Vox clamātis in deserto: Parate viam dñi: rectas facite semitas eius. Fuit iohannes in deserto baptizans et predicans baptismū penitentie in remissionē peccatorum. Et egrediebatur ad illū omnis iudeę regio: et hierosolymite vnuerſi: et baptizabant ab illo i iordanis flumine: confitentē peccata sua. Et erat iohannes vestitus pilis came

gn esaiā. Exclamat porphyri? h̄ reticus: q̄ veritas nō subest euāgelistis: cū marcus dicat h̄c auctoritatē esse esaię q̄ est malachie. Sz lo lurtio duplex: qz esai as idē dicit licet alijs verbis: et etiā eisdē ab h̄ loco: Vox clamantis etc. Secūda qz oēs p̄phetę idē dixerūt licet vn? ex p̄resse et ali? implicite. Hiero? tñ dicit super Ps. hoc ex vitio scriptoris accidit se. Donum aut h̄c duo testimonia p̄ iudeos: ne dicāt euā

Malach. 3. a. Matth. 11. b. Luc. 7. d.

Esa. 4. a. Matth. 3. a. Job. 1. c.

Matth. 3. b. Luc. 3. a. Job. 3. c.

Al. iordane

Matth. 3. a.

gelij esse nouā adinuentiōē. Et p̄ gentiles ne purēt vt? te stamentū reprobātū esse. s Ecce mitto angelū. j. Cor. xi. b. Dulter velet caput suū. p̄ angelos. Malach. ij. b. Angelus eni dñi ē. t Qui p̄parabit viā. Esa. xxx. e. Hec ē via. v Vox clamāt i deserto. i. vox excitātis a somno infidelitat? arguent? de malicia manifesta/inuitātis ad verbū audiēdiū. Vox. Vox trāsit sicut iohānes: verbū manet sicut christ? Hec vox q̄si naturalit? christū significauit: cū exultauit i vtero obuiā ei. Itē generalit? Parate viā dñi. Itē speci alit? Ecce agn? dei. Itē discrete. Hic ē q̄ baptizat: d̄gito suo ipsū ostēdēs. Aug? Vox. Itē duo s̄ba mediū aīę incorpale et oris corpale: sic iohānes venit in natiuitatē christi diuinā humanā. Vox: sicut legit in lib. Aug? de p̄stitutōib? ecclēsię: et non elucet an sub persona sua dicat h̄c euāgelista an sub p̄sona iohānis baptizę. Sed fm Hiero. s̄ba s̄ ip̄sius euāgelistę. Moralit. v Vox pdicator vocās ad p̄niam vita et doctrina. x Clamāt i deserto. i. pctōib? p̄ ipsam vocē: qui longe sūt et surdī sūt: et ideo clamore idigēt. y Parate in vobis. z Quā dñi. i. vitā p̄ugator? vitā tam p̄ginū/vitā rector? pctā remouēdo. Hiero. l. d. Tollite d̄ vitā etc. Proverb. iij. c. Via impior? etc. Quā dñi. Hiero? Hec referunt ad stat? ecclēsię: via ad statū p̄nig? semita ad statū iusticię q̄ est in p̄silij: terti? erit glorię. a Rectas facite semitas ei? i. vitā religiosoz: q̄ debet eē breuis/recta/secure. Proverb. iij. c. Viget? vīe pulchre etc. Ps. Vias tu as etc. b In deserto. Desertū d̄ iudeę. Matth. xxiij. d. Relinquet vobis dom? via deserta. Osee. iij. b. Dies multos etc. Celū. Luc. xv. a. Reliqt nonagitanouem in deserto. Paradisus fressis a q̄ p̄mi parētes expulsi sūt. Tor? mūd? Cant. viij. b. Que ē ista etc. y Parate. Parat via ab hoīe firmis credēdo: v̄ ad h̄ se p̄pado pctā abijciēdo: s̄bbi dei libēt audicēdo. a Rectas facite etc. Rectas fac semitas/bñ v̄ uēdo: recta opa faciēdo: nō p̄ terrenis seruicēdo: mores i melius cōmutādo: p̄silia sequēdo. c Baptizans et pdicās baptismū p̄nig? q̄ p̄nitētia ē i reliquēdo pctā: v̄ i baptizando dās baptismū p̄nig? i. baptismū suū q̄ penitentib? solis dabat et iō baptism? p̄nig? d̄. Vel d̄ Baptismū p̄nig? i. christi: q̄ d̄ p̄nig? Vel ad lram: qz solis penitentib? adult? prodest hic. Vel p̄niam pdicat per quam est reditus ab errore et post vitioz pudorē desinēdi p̄fessio. e In iordanis flumine. Iordanis cōponit ex ior/qd̄ interpretat riu? et dan qd̄ interpretat iudiciū: qz in cōfessione debet esse riu? lachrymarū et iudicium sacerdotis. f Et erat iohannes. Hic datur forma pdicatorib? ne p̄ciosos se induant. Judic. viij. f.

o G Fecit ex co. s. auro

Euangelij scdm Marcum

Sec ex eo. I. auro gedon ephor / r posuit illud in cluitate sua ephra zc. Bedeon / circutes in vtero: h e pdicator / q debet vt trem. i. debiles r infirmos circuire. Ephor / superindumentum. Ephra / videns. Excessus eni prelatoz quasi i ppitulo sur: Et factu est ei hoc in ruinam. Esa. xx. e. Tade inquit dñs ad pphetam: solue sac cum de lumbis tuis.

Matth. 3. c. Luc. 3. c.

Joh. 1. d.

In quo paret q esai as sacco indur erat qui tñ nobilissimus erat. Et. iij. Reg. .j. b. dicit d helia: Vir pilosus r accinctus çona pellicea. Et ait rex: Helias thesbi tes e. Helias robu stus dñator: thesbi tes / couertens. An eni quis prelatur suu ta aspera videt ducere vsta conuertit. Zach. xij. b. In die illa confundet zc. Qui eni paupertate pdicat / mentis nisi vt pauper induatur. Et. iij. Reg. .vj. Si ex israel circuiens zc. H. Pilos cameli deponis vt vestias iohanne / debueras magis deponere gibbum. Et dicit hoc contra diuites qui pau peres vestiunt r peccata non dimittunt. a Et çona pellicea. Humile qd e indicium austeritatis / non luxurie. iij. Reg. .j. b. Vir pilosus çona pellicea accinctus. Hiero. Ad lu xuriam mortificanda. Hilari. Ad conuersionem monet: vt ad omne ministeriu voluntatis christi sum accincti. b Cir ca lumbos eius. Luc. xij. e. Sint lumbi vestri pccincti zc. c Et locustas r mel siluestre edebat. Locustæ fer ras habent inter crura quib herbas secant: vnde ferratæ dicitur: r capite amputato esibiles fiunt: et cum rege careant be ne se regunt. Quæ locustæ in lege nõ erant phibite: Leuit. xi. Dic datur pdicatorib in cibus forma. Hiero. Nõ refert ser uo dei de q preciosis cibus stercoza conficiant. Idem. Non decet buccis rubentib ieiunia pdicare. Ps. Panem tanq ei nerè manducabã: id est nigrum sicut cinerè. Eccl. iij. c. Li bus tuus erit zc. Ubi tria notat: Utilitatẽ cibi de faba: modi citatem in pondere: et caritatẽ de tempore ad tempus come de illud. s. semel in die. Similiter de potu innuit ibidem. Da niel. x. a. Panem desiderabile zc. Esa. xxx. e. Dabit tibi dñs panem zc. Contra. Luc. x. b. Comedetes r bibentes q apud illos sunt. Preterea: omnis christi actio nostra est instructio: Ipse autem bona comedebat. Matth. xj. c. Venit fili ho minis mducas r bibes zc. Rñsio. Iohanes peccatores iu tabit ad penitentiã / r ideo signa penitentiæ ostendebat: Christõ ho et illi quos mittebat pncipalit inuitabant ad fidem: vnde ne terrerent homines ex vite asperitate omnia mducabant. Predicatio ergo iohannis lametatio erat: christi ho cantus. Hilari. Locustæ fugaces et in esum electe / significat nos qui prius quasi quibusdam corporz salibus efferebamur / volun tate vagi / operib inutiles / ab esu queruli / sedis pegrini: nunc autem sumus sanctorz alimonia r societas pphetaru electi si mul israel cum melle siluestri: quia dulcissimũ cibum pgritu ri sumus / non ex adueticijs legis: sed ex verbis velut ex trun cis siluestrium arborum gentilitatis. Et erat iohannes.

Uersus

Uersus. Baptiste domus humilis / sunt esca locustæ. Pel lis çona pili sunt toga / potus aqua. Per hec quattuor cir ca iohanne distincta: id est pilos cameli / çonam pelliceã / lo custas / r mel siluestre: significant quattuor genera hominũ ad fidei gratiam venientiu. s. diuites / pauperes / sapientes / r idio te. Propter istorũ quattuor conuersionẽ dicitur quater re uertere: Cant. vj. d. Veniet fortior. Luc. xi. c. Cũ fortis armatus custodit atrium suũ zc. Per iohannem signi ficatur hic gratia baptismi: per christum gratia penitentiæ q fortior dicitur: qz sepe pctã dimittit: alia semel tm. e Post me. Iohanes pcessit nascendo / baptizando / pdicando / mo riendo: sed non resurgendo. f Qui non sum digno p cumbens soluere corrigiam. Venit ad nos calciata dei

tas / dicit auctoritas: ex qua videtur q deitas in carnata sit: r ita si filius dei incarnatus fuit / videt q inquãtũ est homo nõ sit: quid ergo: nec aliquid: qd est ptra Alexandriũ. Respon sio: q non est omnimoda similitudo calciamenti ad huma nitatem / sed in hoc: quia sicut calciamentum vel vestis nõ mu

Et factum est in diebus illis: venit iesus a naçareth galilee: et baptizatus est in iordane a iohanne. Et statim ascendens de aqua / vidit aptos celos: r spiritum tanq colubã descẽ detem r manentẽ in ipso. Et vox facta est de celis: Tu es filius meus dilectus / in te cõpla

tar hominem quẽ ve nit: sed ab eo potius mutatur sicut habi tus: sic humanitas non mutauit filium dei sed potius ecouer so. Preterea ho cal ciametum fit de pel le mortui animalis: per qd significatur mortalis caro quam christus assumpsit.

Calciamento rũ cl. Glo. Vos

fuit apud veteres: vt si quis eam quẽ sibi competeret accepe re vxorem nollet: ille ei calciamenta solueret qui ad hanc spon sus iure pinqtatis veniret. h Baptizauit vos aqua. Glo. Mundum iohanes dicit deũ aut dei filium esse aperte: quia rudes erant auditores: sed paulatim per glorificatã hu manitatem / ad fidem deitatis ducit dicens: Ille vero vos baptizabit spũscõ. Postea ho cũ capaciores iã videret / dei filiũ aperte pdicat: dicens: Testimoniu perhibui: qz hic e filiõ dei. Ille vero baptizabit vos spũsancto. Multi plex est baptismus. Lotio exterior. Eccl. xxxij. d. Qui bap tizatur a mortuo zc. Christi passio. j. r. f. Potestis bap tiza ri baptismõ quo ego baptizo: Item exterior figuratiua ablutio. Joh. i. d. Ego baptizo i aqua. Matth. xli. d. Bap tizantes eos in noie pñs zc. Itẽ interior: sanctificatio. Joh. i. d. Hic est qui baptizat zc. Itẽ augmentum gratiæ. Act. i. a. Vos autẽ baptizabimini spũsancto. Est r alia littera: Vos autẽ genuit spiritus sanctus. Item perfecta purgatio. Luc. iij. c. Ipse baptizabit vos in spũsancto r igni. i. igne purga torij. k Et factum est. In hac secũda parte agit specia liter de christo. Et primo comẽdat eum de tribus. s. in visio ne celi aperti: a spũsancto super ipsum descendẽte: a voce pa tris ipsum comẽdante. Secũdo ducit in desertũ qsi diabolu impugnatũ: ibi: Et statim spũs. Mystice. Per h factũ significatũ e q potetẽs de volubili foro seculi trãsituri essent ad gratiã baptismi. Et h cõsiderat etiã Glo. Interliũ. Ado rraliter i Naçareth. Qui vult baptizari: id est de peccatis mũdari veniat de naçareth: id est de hore mundi exeat. Uiere. xlvij. b. Date florem moab. Esa. xxvij. a. Ue flo ri zc. m In iordane. Bamfred. Jordanis interpreta tur descensus: quia descendit christus vt nos descendamus. Esa. ij. a. Fluẽt ad eum omnes gẽtes. Idem. Nec simulata nec indeuota r tristis humilitas habet gratiã apud deũ. Ip se e veritas: nec cõplacere ei potest vt verbũ super eo qd nõ placet nobis tanq expressiu e veritatis. Ipse eni fuit vera colũba. Aliqũ colũba sumit in malo: qz auis stolta e. Osee. vj. c. Factõ ephraim qsi colũba seducta zc. Uiere. xxv. g. Facta e terra eoz in desolationẽ zc. In bono vero sepiõ pp illas pphetates. Uersus. Uerx visus puli gemitus sel basia pugna: Immunis amãs mũdus partus cibõ vnda. In bap tismate tria sunt visibilia: sacerdos / baptizandus / aqua. Et tria inuisibilia eis respondentia: spiritus. s. interior / ablutio: et fides. Glo. Nõ qd nesciebat docetur: sed nobis quid crede re debeamõ ostenditur: ipsum. s. quia homo cum alijs ad bap tismũ venit. n Tu es filius: non iohannes. o In te complacuit: id est placitum redemptionis humane in te cõ placere decreui. Luc. iij. e. In te complacuit mihi. Ps. In rauit dominus et non penitebit eum. Aug. de concordia euangelistarum. Intelligas euangelistas qui non eandem locutionem retulerint / eandem retulisse sententiam: quẽ di uersitas locutionum ad hoc etiã vtilis est / ne vno modo ob scurum minus intelligatur et aliter q se res habet interpretet. Expulit eũ in desertum

Drth. 3. d. Luc. 3. a.

Multiplex baptismus

Dylice

Doaliter

Uersus

Ps. 109.

Expulit eum in desertum. Non sonat in modo violentia sed in amoris vehementia. **Matth. 4. dicitur:** Duxit eum Lucas. **Matth. 4. dicitur:** Aggebat in deserto: ad denotandum quod idivisa sunt opera trinitatis. Expellere potestatis est: ducere sapientie: agere benignitatis. **Mozalit' aut' desertum claustrum est.** Sed dubium est a quo spiritu aliquid ducantur in claustrum. Alij enim a spiritu phytionico: ut quod propter partem intrant. Phytion enim ventriloquus dicitur. **Esai. 44. b. Et erit vox phytionis.** Alij a spiritu baal: qui in intrant ut maiores fiant: vel propter inanem gloriam. **Baal enim superior in terpretatur.** Alij a spiritu sancto: qui quosdam impellit: ut qui propter infirmitates et necessitates temporales cogunt intrare. Unde **Bernardus.** Felix necessitas que ad meliora compellit. **Et Matth. 22. a. compelluntur quidam intrare ad nuptias.**

Et Luc. 22. dicitur: Exi in vios etc. Alijs ducit quod solo amore intrant ut fruantur dulcibus sponsi amplexibus. **Cant. 1. a. In odore unguentorum tuorum curramus.** **Ps. Quis dabit mihi pennas etc.** Alios agit: ut qui de bono in melius proficiunt. Sed multi sicut filij israel propinquo sunt terre promissionis primo anno egressi sunt. **Num. 11. a. Quis dabit nobis ad vescendum carnes?** **Vulgus quippe promissum quod ascenderat cum eis estuabat desiderio carnis sedes et fles.** **Et erat in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus.** Vita claustralium tota debet esse in penitentia. Sed quidam sunt quadraginta diebus: sed non quadraginta noctibus: qui scilicet diebus morantur in claustris: sed noctibus vagantur ad prauitates suas. **Et potest fieri hic quadrimestris diuisio.** **Et temptabatur.** Similiter filij israel in deserto multas sustinuerunt tribulationes et temptationes: **Exo. 17. de bellis eorum: Numeri. 21. et. 23. Greg. 9. Illos pulsare negligit: quos quieto iure possidere se sentit.** **Deut. 1. g. Super montes persecuti sunt vos. Quadraginta diebus: contra illos qui dedignant cum turbis et cum malis habitare.** **Deut. 22. b. Non abominaberis idum eum etc.** **Et quod superat est Job in laude dicitur. xxx. d. Frater fui draconum et socius struthionum.** **Ezech. 4. c. die dñs etc.** **Increduli et subuersores sunt tecum etc.** **Sen. 33. Postquam venit iacob etc.** **Postquam aut tradit' est. Glo. Memmo putet traditum iohannem statim temptatione quadraginta diebus et ieiunij dñi. Inuenit enim in euangelio dñm ante multa docuisse et miracula fecisse. Postquam etc.** **Iesus annorum triginta et tredecim dierum baptizatus est: et post illum annum totum occulte predicauit: ut non predicatio diceret. Anno reuoluto mutauit aquam in vinum: post adhuc per menses tres occulte predicauit et discipulos puocauit. Recursis autem tribus mensibus circa pascha decollatus est iohannes. Post etiam toto anno iesus aperte predicauit: et anno reuoluto in pascha passus est. Tres igitur primi euangelistę gesta secundi anni qui incepit ab incarnatione iohannis: sufficienter persecuti sunt: sed gesta primi anni trium mensium post baptismum omnia pretermiserunt: et vltimi anni quedam mala: ut sermonem ad nicodemum: et illum quem in cerna fecit: qui superfluit. **Iohannes vero acta secundi anni ab eis diligentius perscrutatus: penit' dimisit. Si ergo reperis iesum tribus annis et dimidio predicasse: dic quod tres menses per dimidio anno computentur.** **In galilea.** **Rabanus. Predicauit in finibus gabulon et nept-****

lim: vbi primo captiuitas fuerat ab assyrijs in choata. Terra gabulon intelligit galilea que est circa mare tyberiadis et stagnum genesareth. Terra vero in qua tribus neptalim vicina tyrijs: terra galilea gentium dicta est: postquam salomon in ea viginti ciuitates dedit regi tyri de sorte tribus neptalim. **Traditus est iohannes.** Traditus iohanne: id est gratia dei in carcerata in alia regione surgere debent predicatores: **Non enim egert qui sicut sunt medico: Luc. 4. d. Luc. 5. b. Luc. 9. f. Ubicumque fuerit corpus etc. Mat. 23. c. Corpius mortuus peccatores: aquile predicatorum etc. Et appropinquabit regnum dei: id est apertio iamque principio euangelij cognitio christi habet. Et preteriens. Marcus et mattheus videtur in electione discipulorum dissentire ab alijs: in tempore in loco in modo.**

In tempore: quia dicunt vocatos post incarcerationem iohannis. **In loco:** quia ambulante iesu iuxta mare galilee. **Luc. 5. a. quia in magna piscium captura cum sederet iesus in nauicula petri. In modo:** quia isti dicuntur binos et binos vocatos: lucas vero simul. **Sol. Tres sunt vocationes. Prima ad notationem: de qua Job. 1. f. Secunda ad familiaritatem. Luc. 9. Tertia ad discipulatum: de qua Matth. 10. et hic. Similiter agit hic de vocatione maiorum et primorum. Non enim omnium apostolorum vocatione exprimitur in euangelio: sicut istorum de quibus hic agitur: et aliorum trium discipulorum scilicet philippi et nabanael: Job. 1. et Matth. 10. a.** **Mare galilee. Osee. 12. c. Disperdam ephraim etc. Et dicitur: inuitu misericordie. In ditione regna: Ecclesia per nauem rego: tria clunata mundi sunt mare: scripture: regna: piscis: homo. **M. Discatores. Illarius. Ex eorum arte opus eorum futurum proditur: ut quemadmodum pisces e mari: ita homines e seculo in superiorem locum: id est in locum celestis habitaculi protrahendi sunt. **M. Dominus: non ranarum et prebendarum vel temporalium dignitatum. **Et protinus. Act. 17. a. Factus est repente de celo sonus. Nescit tarda moltim: na spiritus gratia. Aug. Obediens etc. Exemplum de marito. **Relictis retibus. In tertia vocatione non solum regna sed etiam omnia reliquerunt. **Secuti sunt eum. Illari. In bis docemur christum sequi et ad seculari vite sollicitudinem ac paternę domus consuetudinem non retrahi. Glo. in Matth. Non irrationabiliter ut arguit porphyrius et iulianus. Aug. Apli statim secuti sunt saluatore: sed credunt plura signa vidisse antequam crederent. **Matestas que diuinitatis occulte que est in humana facie relucebat: ex qua aspectu poterat ad se trahere que volebat: sicut vis est in adamante: ut ferrum sibi copulet. **Ingreduuntur. Glo. Illero. Marcus dicta euangelij in semetipso disponens: ordinem historie non secutus mysteriorum ordinem seruat. Unde in sabbatis primam virtutem narrat dicens: Ingreduuntur etc. **Et statim. Amb. super Lucam. Quia nescit tarda etc. ut in actum ingreduuntur: multa tamen ceruus transiliens. Marcus nihil agit de fermone in monte: sed transit ad miracula: nec seruat ordinem historie: Primo de arreptio in synagoga sanato loquitur. Secundo de socru petri. Tertio de leproso: cum e contrario factum sit. Sed hec ad nostram instructionem fecit: ut ait Beda: quia hec tria significant peccatum in consensu et opere et consuetudine: quod est quasi******************

Matth. 4. d. Luc. 5. b. Luc. 4. e.

Euangelij scdm Marcum

lepra intractabilis. a Potestatem habens. Eccl. viij. a. Sapia hominis lucet in vultu eius etc. Matth. xxiij. a. Dicunt enim et non faciunt. b In synagoga. etc. subdit opus pietatis. Primo posuit marc' opus pietatis in vocatioe discipuloy: postea opus sapietie in pdicatione et doctrina: nuc op' potestatis ponit in miraculoz operatione.

Matth. 7. d.

In spiritu immundo detentus. f. d. Quid nobis et tibi iesu narene. ij. Cor. vij. d. Que puentio chisti ad belial: Eccl. xij. c. Que comunitatio sancto homini ad canem: e. Uenisti. Beda. De septua iesu tormenta demonu st. ij. Pet. ij. a. Si enim de angelis peccatis non peccit etc. f. Berdere nos. Hiero. Magna tormentum est ei a lesione hois cessare: qz tanto graui' dimittit: quanto diutius possedit. g. Scio: id est opinor. h. Obmutescite. Et si aliquid velle dixerint demones: ne eis intendat. Eccl. xv. c. Non est speciosa laus in ore peccatoris. i. Et exi de hoie. Eccl. xij. c. Sicut comunicabit lupus agno: sic peccator iusto. k. Et discerpes etc. De diabol' discerpit i exitu: vehe mēte dolorē diabolo ondit. Signū aut' vt dic' Breg' q' temptatio grauloz in fine. An Apoc. xij. c. Ue terre et mari: qz descendit diabolus ad vos habens iram magna. l. Quid nam est hoc etc. Duo querunt: de facto et doctrina. m. Et processit rumor eius. i. Timoth. iij. b. Episcopu oportet habere bonum testimonium etc. Eccl. xij. c. Curam habe de bono nomine. ij. Cor. ij. d. Christi bonus odor sumus etc. n. Uenerunt in domu simonis. Job. i. f. dicitur: petrum fuisse de bethsaida: qd' qzuis verum sit: poterat habere domu in capharnaum ex parte vxoris sue. o. Recumbat aut' socrus simonis. Raban'. Allegorice: domus petri circumcisio ei' e apostolatu comissa. Socrus est synagoga: que quodammodo mater est ecclesie petro comisse. Hec febricitat: quia iudicij estib' laborat persequens ecclesia. Socrus cuius manu tangit domin' / qn carnalia ei' opera in spiritualem usum conuertit ecclesia erecta ministratur in spiritu. p. Uespere aut' facto. Malach. iij. c. Uesit vob timentibus sol iusticie etc. Eccl. xv. c. Non est speciosa laus in ore eius. Ps. Peccatori autem dixit deus etc. q. Qui sciebant eum. Phil. i. c. Siue per veritatem siue per occasionem etc. Item Luc. ix. f. Dne vidimus quendam etc. Et ait iesus: Nolite prohibere: qui non est aduersum vos pro vobis e. Et apostolus et domin' loquitur de mercennarijs: qui male viuunt et bene docent: qui non sunt arcendi nec tñ amplectendi. Alij vero male viuunt et male docent vbiqz: nam etiam hi sunt fures cauendi et prohibendi. In quo figurate domin' hec demonia loqui prohibet. r. Et diluculo

Matth. 8. b. Luc. 4. f.

Ps. 49.

stupebant super doctrina ei'. Erat enim docens eos quasi potestatem habens: et non sicut scribe. Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo: et exclamauit: dicens: Quid nobis et tibi iesu narene? Uenisti perdere nos? Scio qz sis sanctus dei. Et comminatus est ei iesus: dicens: Obmutescite / et exi de homine. Et discerpens eum spiritus immundus: et exclamans voce magna / exiit ab eo. Et mirati sunt omnes: ita vt conquirerent inter se / dices: Quid nam est hoc? Que na doctrina hec noua? Quia in potestate spiritibus immundis imperat / et obediunt ei. Et processit rumor eius statim in omnem regionem galilee. Et protinus egredientes de synagoga / uenerunt in domum simonis et andree cum iacobo et iohanne. Recumbat autem socrus simonis febricitans: et statim dicunt

lo. Moraliter. Omnis christi actio / nostra est instructio. Hanc igitur nobis surgendu e ad bene operandum. Unde Non sit vobis vanu etc. Ps. Et mane oratio mea preueniet te. Esa. xxvj. b. Aia mea desiderauit te i nocte. Sap. xvi. d. Oportet naqz sole preuenire etc. s. Abijt in desertu.

Ps. 87.

ei de illa. Et accedens eleuaui eam apprehensa manu ei': et continuo dimisit eam febris et ministrabat eis. Uespere autem facto cum occidisset sol / afferebant ad eum omnes male habetes et demonia habetes: Et erat omnis ciuitas congregata ad ianuam: Et curauit multos qui vexabantur varijs languoribus. Et demonia multa eiciebat: et non sinebat loqui ea: quonia sciebant eum. Et diluculo valde surgens / egressus abiijt in desertum locum: ibiqz orabat. Et persecutus est eum simon et qui cum illo erat. Et cum inuenissent eum / dixerunt ei: quia omnes querunt te. Et ait illis: Eam' i primos vicus et ciuitates: vt et ibi pdicem: Ad hoc eni ueni. Et erat pdicans in synagogis eorum et omni galilea / et demonia eiciens. Et uenit ad eu leprosus deprecans eum: et genuflexo dixit: Si vis potes

Determinato tempore / determinat locum. Exo. v. a. Dimitte populum meum vt sacrificet mihi in deserto. Job. xxxix. a. de onagro. Qui dedi i solitudine domum etc. Dominus turbas reficit in deserto: Luc. ix. b. de quinqz panibus. Exo. xvi. d. Filij israel manducauerunt manna in deserto. Idie / re. xxxj. a. Inuenit gratia i deserto plis etc. Moralit'. Desertum est penitentia: quia sicut in deserto non inueniunt delitij carnis: sic nec in vera penitentia. Item quia a paucis inhabitatur: et penitentia a paucis suscipitur. Diere. viij. c. Non e q' agat penitentiam super peccato suo / dices: quid feci. Et persecutus est eum simon: id est obediens. Tales apti sunt sequi dñm. Et qui cum illo erant. f. andreas frater eius et iohannes et iacobus: id est uirilis / obediens / et simplicitas / et gratia. Omnes querunt te. Surgentes a somno cordis peccati. Eph. v. d. Surge qui dormis. Prouerb. vij. b. Alisquo piger dormis: quando psurges a somno? a. Egressus. Egressus docens a carne per contemptu deliciarum: a mundo per abiectione diuitiarum: a diabolo per odium dignitatu. Esa. lv. d. In leticia egredimini et in pace deducemini. Ues q' runt te: quia tu es omne bonum. Exo. xxxij. d. Ostendam tibi o' bonu etc. Ues q' sua sut q' runt: sed non omnes bene q' runt: et ideo non inueniunt. Osee. v. b. In gregibus et armis suis vadent ad querendu dñm et non inuenient. Job. vij. c. Queritis me etc. y. Eamus etc. Cant. vij. d. Egrediamur in agru etc. Per villas que absqz omni munimine sut intelliguntur peccatores: qui absqz diuina defensione expositi sunt demonibus. Esa. v. a. de uinea mala etc. Idem etiam significat per agros. Debent ergo egredi pdicatores et commorari: qd' est contra illos q' statim redeunt. j. Machab. iij. a. Judas perambulauit etc. Ps. Benedicite de fontibus israel: id est aquas ad bibendum attrahite. Vos potate de fontibus: id doctrinis scripturarum. 3. Ad hoc enim ueni. Esa. lxj. a. Spiritus dñi super me. b. Et uenit ad eu leprosus. Doc idē dī: Matth. viij. a. Et Luc. v. c. Lepza e error: Leuit. xij. Est supbia. ij. Paral. xxvj. d. de oca regē q' pcellus e lepra. Et. iij. Reg. v. a. de naama. Erat naaman diues et fortis / leprosus. Per lepra significat cupiditas. Numeri. xij. c. de lepro marie. Et. iij. Reg. v. g. de lepra giec' etc. a. Et erat: qd' refert Matth. iij. d. Si vis. Breuis oratio magna fides. d. Potes me mundare. i. ecclesie reformare. In hoc enim le

Luc. 4. g.

Moralit'

Matth. 8. a. Luc. 5. a.

Ps. 87.

Ps. 67.

In hoc enim se immundū iudicat. Boetius. Si medicum expe-
ctas/oportet vt vuln' detegas. Vali e conuerso vulnera sua
regūt z defendūt. Job. xli. a. Corpus ei' q̄si scura fusilla zc.
Ps. 45. Sed dñs scura ei' comburet. a. **I**esus aut miser' ei'
Ps. 144. extendit manū. Ps. Aperis tu manū tuam. b. **E**t tā-

gens eū: qui tan-
gebatur fide illius. j.
Lors. vi. d. Qui ad/
heret deo/vnus spi-
ritus est. **A**ut il-
li: volo: mūdare.
Ecce pietas: que si/
des excommunicat.
Iesus autē mi-
sertus ei' / tāgen-
do. Tactus leprosi
christum nō esse sub-
sectum legi ostēdit:
ad humilitatē z ope-
ra misericordie pro-
uocat: errorem ma-
nichei confutat. d

Et cōminatus ē
ei. Beda. Abi le-
prosus mūdā / cer-
tus non exprimitur
locus: vt ostendatur
non vnum populum
specialiter alicui' ci-
uitatis s multos po-
pulos fuisse sanatos.
Et dicit ei: vi-
de: id est considera
quomodo curat' es:

nec est opus dici qd exclamat ei natura rei: vt dicitur. j. v. b.
et Luc. viij. f. Marra quanta tibi fecerit deus. Origen. Non
tubet supertacere pncipibus israel qui vident leprosum mū-
datum: sanentur a lepra pctōz z offerāt se deo si credunt: aut
si nō credunt: inexcusabiles sunt. Vel ita munus qd pcepit
moyses illis: id est sacerdotib' offerri in testimoniū: id est i si-
gnum spiritualis prohibitionis: sicut curatio lepre contesta-
tur curationi peccati: illius inquam munus offerant: non so-
lum in signo: sed in re vt turpem a sacerdotib' peccati munda-
tus in sacrificium dei trāseat: Moyses enim pcepit. **N**e-
mini dixeris. Hiero. Munc humilitas iussit latere. Solet
tū sic exponi. Ita euidēt curatus es q nō oportet dicere ali-
cul. Unde Hiero. Mouerat vt sermonem faceret: qd corpo-
re pferrebat. **M**ilar'. Factāria iuitata facit ne lepra trāsire
possit in medicum. **Q**ue pcepit moyses in testi-
moniū illis. i. duos passeres. Vnū in sacrificium: alterum i
agrum. b **I**ta vt iam nō posset manifeste introire
in ciuitatē. Osee. xi. d. Ego dñs z ciuitatē non ingredior.

Iterum intravit ca-
pharnaū. **E**xpositio Capituli. **I**
pharnaū. Supra egit de his que mystice congru-
unt ordmi restorationis humane: id est de increpa-
tione demonis: de sanatione mulieris: de curatioe leprosi ho-
minis: In hoc secundo capitulo iterum agitur de manifesta-
tione potestatis sapientie z bonitatis ipsius christi. Et diui-
ditur in quattuor partes. In prima sanat paralyticū. In se-
cunda vocat mattheum: ibi: **E**t egressus. Tertio respōdet
accusantibus discipulos de letunio: ibi: **E**t erant discipu-
li. Quarto respondet arguētib' discipulos super apparen-
ti transgressione sabbati: ibi: **E**t factum est iterum. In p-
ma potentia: In secūda sapientia: In tertia sapientia z bo-
nitas: In quarta bonitas z potestas declarant. Dicit ergo:
Et iterū intravit capharnaū zc. Apoc. iij. d. Ego
sto ad ostium z pulso. Cant. v. a. Vox dilecti mei pulsantis:
aperi mibi foror mea / spōsa mea / amica mea / imaculata mea.
Ita vt non caperet. i. capi nō possent: quia nec etiam
oēs tangere poterant. Ianuā dom': qui significat q dño pdl-

a me mundare. **I**esus autem
misertus eius: extendit manū
b suam: et tāgens eum / aut illi:
c Uolo. **M**undare. Et cum
dixisset: statim discessit ab eo
lepra: et mundatus est. Et cō-
d minatus est ei: statimq; eiecit
f illum / et dicit ei: **V**idē nēmi-
ni dixeris: sed vade ostende
te principi sacerdotum: et of-
s fer pro emundatione tua que
pcepit moyses i testimoniū
illis. At ille egressus cepit n̄
dicare z diffamare sermonem
ita vt iam non posset manife-
b ste in ciuitatē intrōire: sed so-
ris in desertis locis esse: et cō-
ueniebant ad eum vndiq;

Capitulum II
Titerum intravit ca-
pharnaum post dies
octo: et auditum est q in do-

cante in iudca / nec ad ianuam intrarunt. i. ad penitentiam
Et venerūt serētes ad eū paralyticū. Paralyticus
auar' / qz tremul'. Dani. v. b. Lōpages renū ei'. i. balthasar /
absorbēs diuitias / dissoluebant: z genua ei' ad se collidebant.
Itē qz insensibilis. **H**iere. v. a. Percussisti eos z non volue-

mo esset / z cōuenerunt multi
ita vt non caperet neq; ad ia-
nuam: et loquebatur eis ver-
bum. **E**t venerunt serentes
ad eū paralyticū / qui a quat-
n tuor portabatur. **E**t cū nō
possent offerre eū illi pze tur-
ba / nudauerūt tectū vbi erat /
et patefacientes submiserunt
grabatum in quo paralyticus
iacebat. **C**ū autem vidisset
iesus fidem illorum / ait para-
p lytico: **F**ili dimittunt tibi pec-
cata. Erant autem illic qui-
dam de scribis sedentes z co-
q gitātes in cordib' suis: **Q**uid
r hic sic loquit' / **B**lāspemat.
Quis potest dimittere pecca-
ta nisi solus deus? **Q**uo sta-
s tum cōgnito iesus spiritu suo:
quia sic cogitarent intra se / di-
cit illis: **Q**uid ista cogitatis

sup Ps. In te dñe spau' zc. **E**t quattuor portatores sūt: bo-
na opatio / elemosyna / venia alijs facta / oio scōzū: quattuor
baculi. **B**ona opatio. **B**reg'. **I**terū fac zc. **E**lemosyna. **D**a-
niel. iij. e. **P**ctā elemosynis redime. **V**enia alijs concessa.
Matth. vj. b. Si enī dimiserit hoib' pctā eoz / dimittet z vo-
bis pater vester q̄ in celis ē. **S**cōz oio. j. **R**eg'. xv. f. **P**ec-
cauit: sed nūc porta q̄lo pctm meū. **L**ectus q̄ paralyticus deser-
est dei patientia. **E**sa. xlvj. b. **E**sq; ad canos ego portabo.
Et cū nō possēt offerre eū illi p turba. **D**e impedi-
mēto turbe: q̄re sup Luc. v. **C**ū aut vidisset iesus fi-
de illoz. **B**lo. **V**ultū valet apud deū fides. **P**ria vbi tāstū
valuit aliena: vt hō interi' z exteri' sanar' repente exurgeret
allozūq; meritis sua ei relaxarent pctā. **A**it paralytico:
fili dimittunt tibi pctā. **E**x textu littere patet q ex me-
rito fidei illoz / inspirauit illi paralytico fides: qua infusa dimissa
sunt illi pctā. **S**ubtracta autē cā morbi / statim sanar' ē. **E**t no-
ta q fides nō d̄z p̄ma grā: qz semp sine merit' infūdū: s qz si-
ne p̄ijs merit'. **V**bi Hiero. **P**aralyticū sanauit nō p sua fi-
de cū sensu careret / s p fide offerētū. **I**tē videt p **I**nterlū.
q infirmitas q̄ venit. **P**p̄ pctā nō sanar' nisi dimisso pctō: er-
go furiosus q̄ ppter pctā in furia incidit nunq; sanabit cū nō
possit pgnitere nisi a furia liberatus. **C**ontra **D**aniel. iij. g.
Sic nabuchodonosor reddidit ē sensus ei'. **S**ol. **D**abebat lu-
cida interualla: z tūc poterat pgnitere. **E**t nota vt d̄z: **E**leua-
ut ego nabuchodonosor oculos ad celū z sensus me' reddidit
est mibi: Ita p merita alioz posset tal' curari. **E**rat aut
illic qdā de scribis sedētes z cogitātes i cordib' su-
is: qd h̄ loq̄t. **E**ccl. xij. d. **P**aup locut' ē / z dicit q̄s est h̄:
Blāspemat: q̄s pōt dimittere pctā zc. **H**oc di-
cedo. i. q sol' dei ē sibi vsurpat. **E**sa. xliij. d. **E**go sū q̄ deleo
iūqtates zc. **Q**uo statim cōgnito iesus spū suo zc.
Heb. iij. d. **O**ia nuda z apta s̄ oculis ei' zc. j. **P**arak. xvij. b.
Oia corda scrutat dñs z vniuersas mētū cogitatōes itel-
ligit: **C**ū tñ **H**ieremias dicat. xvij. b. **P**rofundū ē cor hois z i
scrutabile: et q̄s cognoscer illd': **C**ognito zc. j. **R**eg'. xvj. b.
Hō videt i facie ea q̄ parēt: de' aut ituef cor. **P**rouer. xvj. a.

Matth. 9. 8.
Luc. 5. 0.
Job. 5. 2.

Luc. 5. 0.
Doraliter

B

Euangelij scdm Marcum

Oes vlt hoim patet oculis ei. a. Quid e' facili' dicere... b. An dicere: surge...

Matth. 9. a. Luc. 5. e.

Matth. 9. a. Luc. 5. e. Job. 5. b.

Al. significat

Matth. 5. a. Luc. 5. f.

Moraliter

Sal. 2. d.

Ps. 110.

Ps. 48.

in cordibus vestris? Quid est facili' dicere paralytico: dimittuntur tibi peccata... Et statim ille surrexit: et sublato grabato abiit...

Mabet: non dicit accepit sed habet. e. Fili' i. christ'. f. hois. i. virginis no hoim. g. Tibi dico surge. Interit'. A carnalib' de siderijs. j. Pet. ij. b. Obsecro vos raq' aduenas zc. Eph. v. d. Surge q' dormis. i. Tolle grabatum tuu. Hiero. Et qd fuit testioniu' i'firmat' sit p'batio sanitat'. h. Surge tolle grabatu tuu. i. lectu: a graba qd est caput lectus... Et vade i' domu tuā. i. sursum ad patriā celestē: q' e' dom' tua p' frustione z affectione tuā. h. Ecce tria signa...

sus: post curacione paralytici in capharna. n. Ad mare: egredis: quia no solum ciues sed z maris habitatores instruit: et fluctuantis mundi mor' fidei firmitate p'temere docet. o. Omnisq' turba veniebat ad eu zc. sicut ad iohanne in desertum egrediebant omnes.

q' preteriret vidit leui albei sedentem ad teloneum: et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus est eum. Et factum est cum accumberet in domo illius: multi publicani z peccatores simul discubebant cum iesu z discipulis eius. Erant eni multi qui sequebantur eum. Et scribe z pharisei videntes quia manducaret cum publicanis z peccatoribus dicebat discipulis eius: Quare cum publicanis z peccatoribus manducas z bibis magister v'?

rens deum. Sedentem ad teloneu. Leui sedens ad teloneum vt recipiat tributa: est sacerdos recipiens tributa aiaru: et sedens per octium z torporē: cui dicitur sequere me. Prover. vij. a. Discurrere festina: suscita amicum tuu. Thren. ii. c. Sederunt in terra concuerunt senes filie sion. s. Et ait illi: sequere me. Job. xxvij. a. Ferru de tra tollit. i. mathe' de teloneo. Roma. v. d. Ubi abundauit delictu zc. Et surgens secutus est eum. iij. Reg. xix. d. Cu venisset helias ad heliseum: misit pallium suum super eum: qui statim relictis bobus cucurrit post heliam. Job. xxij. c. Vestigia eius secutus est pes meus. v. Et factum est cum accubaret in domo illius zc. i. Cor. v. d. Si is qui frater nominat inter vos e fornicator: dolosus aut auar': cu huiusmodi nec cibū sumere. Sed iste erat raptor z auar'. Amb. Reliquit proptia qui recipiebat aliena. Sol. Jam penitēs erat excommunicatus: vnde nec vitādus. j. Cor. v. Blo. Nos a comunione quemq' prohibere non possumus: nisi aut sponte confessum aut in aliquo iudicio ecclesiastico vel seculari nominatum atq' conuictū. Item ibidem. b. Hodicum firmētū zc. Blo. Iudicis nō e sine accusatore dānare: vt nec christ' iudā abiecit. Itē Ps. Supbo oculo z insatiabili corde cū b nō edebā. Blo. comunicādo i pctō. Hiero. Discubebat vt derūt publicanu a pctis ad meliora cōuertum: locum iuentis se penitentiē: z ob id non desperant de salute: p'fertim illi q' iam penitentes sequebatur. r. Cum iesu z discipulis eius. Job. j. a. Faciebāt cōsilia per domos: vnusquisq' in die sua: z mittētes vocabāt tres sorores suas. i. infirmos cogitatione: verbo z opere vt comederent et biberent cum eis. Luc. xij. c. Cum facis conuiuū: voca pauperes z debiles: cecos z claudos: et beatus eris: quia non habent vnde retribuunt tibi. Dester. vlt. d. Tertiadecima die mensis zc. id est post impletionem decalogi z euangelij: celebrauerunt conuiuia cum gaudio: partes sibi inuicem mittentes: maiores minoribus. Exo. xxvj. Cortina cortinam trahit. Apoc. vlt. d. Et qui audit dicat veni. y. Quare cū publicanis et peccatoribus manducas z bibis magister v'?

Adit ad puluū pctōz: vt occasione docēdi plures haberet. Itē vt abos spirituales daret. Itē vt humilitatē doceret. Item vt potētiā suā ostenderet. Non enī veni vocare iustos: id est falso se iustificātes: dū tales sūt. Job. ix. g. Quia dicit' vident' pctū vīm

C

Matth. 9. b. Luc. 5. f.

Ps. 110.

Ps. 100.

S videm⁹ p⁹ctm vim manet i etnu. **a** Sed p⁹ctores i. p⁹ctā sua agnoscetes. Ezech. xxxij. d. Qd p⁹erat req⁹ra z qd abiec⁹tu fuerat reducā. **b** Et erāt discipuli iohannis. Blo. Alij euāgeliste: Matth⁹. ix. b. Lucā. v. f. dicūt phariseos z discipulos iohānis h⁹ q⁹siisse: Sz h⁹ videt⁹ dicere q⁹ aliq⁹ q⁹siertūt quos eiusdē rei cura mouisset. Un colligitur h⁹ a plurib⁹ fuisse obiectū a phariseis a discipul⁹ iohānis a putuis z a q⁹buslibet alijs. Et erant discipuli iohānis z pharisei ieiunātes z veniūt z dicūt illi: Quare discipuli iohannis z phariseoz ieiunāt: tui autem discipuli non ieiunant: Et ait illis iesus: Nunquid possunt filij nuptiarum q⁹diu sponsus cū illis ē ieiunare: Quāto tempe habent secum sponsum nō possūt ieiunare. Venient autē dies cū auferet ab eis sponsus z tūc ieiunabūt in illis dieb⁹. Nemo assumētū panni rudis asuit vestimento veteri: alioquin aufert supplementū nouum a veteri z maior scissura fit. Et nemo mittit vinū nouum in vtres veteres: alioquin dirūpet vinū vtres: z vinū effundet z vtres peribūt. Sed

re semē suū: Per qd debēt ire discipuli. Sptc⁹ hoies: quos debent auellere a terra: id est ab amore terrenoz per p⁹dicatōnem: z manib⁹ cōficare per boni exēpli informatōnem: z manducare: id est in corpus ecclesie traicere per sacramētoz exhibitiōnem. De hac messe Job. iij. e. Leuate oculos vestros z videte regio nes quia albe sunt tā ad messem. Luc. x. **a**. Dessis quidem multa operarij vero pauci: rogate dominū messis vt mittat operarios in messes suā. Frē. **g** Spi cas. Luc. vi. a. Et manibus cōficātes māducabāt. Nō q⁹ rebāt isti episcopi alimētoz delicias: serculoz varietates: spicē fatē erant cum sapore clareuallens. Proverb. xxvij. a. Anima esuriens erit am amarum pro dulci sumet. **h** Ecce qd faciunt discipuli tui sabbatis qd nō licet. Non de cibo accusant sed de tēpore: quia de vinea et fruge licet edere: sed nō faleem mittere. Un deut. xxiij. d. Si intraueris segetē amici tui frāges spicas z manibus conteres: falce autem non metes. Un sunt rephensores fratrum studentis: qui nimis sunt intenti circa studium scripturarū. Dicunt morales: non est bonū in theologia tot questiones implicare. Dicūt questioniste: nō est bonū tot moralitates fingere: z qlibet rephēdit qd nescit. Dicūt aliq⁹ nō licet i sabbatis. i. dieb⁹ festiuis studere. Apoc. i. c. Ego iohānes fui i spū i dnica die. **i** Dauid fugiēs saulē. j. Reg. xxi. b. **k** Esurijt zc. Quattuor modis excusat dñs discipulos. Primo p famis necessitatē: exēplo dauid. j. Reg. xxi. b. Secdo p officij dignitatē: exēplo sacerdotū: Leuit. xxiij. b. Tertio p misericōdie p⁹lectionē auctoritate. Osee. vij. b. **l** Quō introiit abimelech pro eo. m. **Sub abiathar zc.** Blo. dicit super Matth. xij. q hoc factum est sub abimelech patre abiathar. Chryf. soluit: q binom⁹ erat. Veda dic q ambo tūc aderāt abimelech p⁹ z abiathar fili⁹: s qz abiathar maioris dignitatis erat sub dauid qz pat⁹ ei⁹ constitut⁹ sub saule: iō tā dñs mētionē fac de eo. n. **Et panes ppositiois zc.** Ero. xxv. c. Pones sup mēlam meam panes ppositiois i p⁹spectu meo semp. **o** Et dedit eis zc. Nota q abimelech vrgēte necessitate dispēsavit cū dauid vt posset comedere de sacris panib⁹: qd alit nō liceret ei comedere nisi cū dispēsatiōe: nec abimelech q erat sūm⁹ sacerdos posset alit dispēsare nisi ex necessitate vt vilitate. Un btūs Bern. Nō sum tā rudis vt ignore vos dispēsatores esse positos: s i edificatiōne nō in destructionē. Ubi necessitas vrget: excusabil⁹ ē dispēsatio: vbi vilitas puocat dispēsatiōne laudabil⁹ ē dispēsatio. Utilitas dico cōmunis: nō ppria. Ubi nihil hoz ē nō dispēsatio s poti⁹ crudelis dissipatio ē. Leo papa. Ubi necessitas fuerit ad vilitatem ecclesie: qui potestatem habet ea dispenser. **p** Et dicebat eis: sabbatum propter hoīem factum est zc. Scda excusatio. Alias duas dimittit: que sūt in Matth. xij.

Matth. 9. b. Luc. 5. f.

B

Progenies vi perarū.

Dyftice

Doraliter

Matth. 12. a. Luc. 6. a.

Matth. 12. a. Luc. 6. a.

Dyftice

Euangelij scdm Marcum

Introiuit iterum in synagoga... In caplo pcedenti egit euangelista de onfide pote...

Mattb. 12. 9. Et ascendes in montem q sapia...

Mattb. 12. 13. Luc. 6. 6. B minore vsq ad maiore oes student...

Mattb. 12. 16. Job. 10. 5. Ambro. et Origen. supitroducit eu sic...

Mattb. 4. 4. Luc. 4. 4. excusauerat ipsu obseruant: vt si i sabba...

Introiuit iterum in synagoga... et erat ibi homo habes manum aridam...

Celeste mysterij: discipul. Sanatione: infirmi. Nouitate miraculoz: curiosi.

et ab hierosolymis / et ab idumea / et trans iordanem / et circa tyrum / et sidonem...

Luc. 4. 6. Mattb. 10. 4. Septe sunt in ra penitencia. Doraliter Ps. 140.

to curet: iragressio: si no curet: crudelitas: aut imbecillitatis arguant. Et dicit eis: licet sabbatis...

guinea: humillatio / iordanis. i. riuus iudicij: timor supplicij / tyrus. i. angustia: desiderij regni / sidon. i. venatio.

Desertum vt temptaretur: Mattb. 14. 2. Dorem vt doceret: Mattb. 5. 1. Dorem thabor vt transfiguraret: Mattb. 17. 1.

Marginal notes on the right edge of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Item Sen. xxxij. f. Jacob prius / postea israel appellatus est. Similiter hic prius simon / postea petrus. Similiter i cano-
nizatione papę proprium mutatur nomen. Ad quid? Et no-
minis mutatio vite mutationem et officij ostendat celerita-
tem. Et nota qđ do-
minus illis tribus dis-
cipulis qui secū fue-
rant in transfigura-
tione: in puellę susci-
tatione: in oratione:
i. petro / iacobo / io-
hanni nomina mura-
uit: in quibz tota sub-
stantia religionis cō-
sistit. Simon obedi-
entia: iohannes / gra-
tia: iacobus / cōtinē-
tia: qz plātam a ter-
ris leuat abdicatio p-
prieratj. De simone
fecit petrum: id est
obediente agnosce-
tem. Iohannem et
iacobū vocavit boa-
nerges: id est filios

a trus / et iacobum cebedei / et io-
hannem fratrem iacobi: et im-
posuit eis nomina boanerges
b qđ est filij tonitruu. Et andre-
am et philippum et bartholo-
meum et mattheum et thōmā
c et iacobum alpei et tadeum
d et simōnem chananeum: et iu-
dam scarioth qui et tradidit il-
lum. Et veniunt ad domum:
e Et conuenit iterum turba ita
f vt non possent neqz panē mā-
g ducare. Et cū audissent sui
g exierunt tenere eum: Bice-
bant enim quoniam in furo-

Ps. 76.

tonitru. Unde Ps. Vox tonitruus tuus in rota: id est i nouo te-
stamento tonuit Iohānes. j. a. In pncipio erat verbū. Tonat
iacobus modo / per fratres sancti iacobi tonat. Esa. xxvij. b.
Qui egrediuntur imperu a iacob implebūt facie orbis semi-
ne. Et nota qđ petrum: id est agnoscentē occidit nero: id est lu-
cens: id est inanis gloria vel lucida sermonis. Unde Ecclj. iij.
c. Non abscondas sapientiam in decore suo. Iacobum: id ē
scholarem in studio luctantem / occidit herodes: id est gloria
pellis. Omnia enim quę audit ponit in pelle et nihil in corde.
Quaternos implet / et cor vacuū remanet. Job. xxiij. b. In
aceruos eoz meridiati sūt / qđ calcatis torcularibz sūt. Iohā-
nem autē nullus interficit: quia qđ gratie habendę cā student /
saluant et saluant. Et in exilio mittit: quia tales hodie contē-
nuntur / nec libenter audiuntur: et in exilio videt apocalypsim
id est reuelationē. Boanerges / vñū nomen dat duobz: vt in-
uicem vniat rerum et cordiū inter fratres. Act. iij. f. Dul-
titudinis credērium erat cor vnum. b. Tonitruu / qđ est i
nubibus / id est apostolis. Esa. lx. b. Qui sūt isti qui vt nubes
volant. Et mattheum. Hic ostendit qualis debet esse
pplatus. Matth. j. i. donatus: id ē gratia electus dei / non se
ingerens. Deb. v. a. Nemo sumit sibi honorem sed qui vo-
catur a deo tanqz aaron. Vel donatus / vt nō sit suus sed sub-
ditorum. j. Cor. ix. c. Cum essem liber ex omnibus / omnium
me seruū feci. Ro. j. b. Sapientibz et insipientibz debitor sū.
c. Et thōmā. Thomas abyssus pñda intelligēs: pecca-
torē se recognoscens sine candore vestitū. Abacuk. iij. c. De-
dit abyssus vocē suā. e. Et iacobū alpei. Jacobo lu-
crator cum diabolo. Sen. xxxij. f. Ecclj. viij. c. Colluctata est
anima mea cum sapientia. Alpeus: doctus. Esa. xxvij. c.
Quem docebit scientiam rē. f. Tadeū. Glo. custos cor-
dis. Hunc Lucas in euangelio et in actibus apostolorum iu-
dam iacobi nominat: quia frater iacobi fratris domini est: in-
de frater domini dicitur. Unde dicit filij marie matris iacobi
et ioseph et iude et simonis: ad differentiā simonis petri. Ta-
deus: custos cordis. Proverb. iij. d. Fili omni custodia ser-
ua cor tuū rē. Osee. vij. c. Ephraim rē. g. Simon ce-
lores: id est celo domus dei ponēs sibi testimonia. Roma.
ix. a. Oprabam anathema esse pro fratribus rē. Judas:
glorificans deum / nō se: habens memoriā mortis ante ocu-
los / nequādo superbiat: Unde ante papam comburitur stu-
pa. a. Iacobū cebedei. Glo. qđ et frater dicit dñi: qz ma-
ria alpei fuit soror matris dñi: quā iohānes mariā cleophe
dicit: fortasse qz idē alpeus et cleophas. Vel defuncto alpeo
post natum iacobum cleophe nupsit: qui merito filij alpei
dicit. i. docti. Simonē. Glo. Simō chananeus qđ celotes dē
a ebana vico galileę. b. Judas scarioth. Glo. A vico in

qđ or? aut a tribu isachar. Isachar interpretat merces vel sci-
um .f. proditiōis. Scarioth: a memoria mortis: quia non
repente sed pmeditatus dominum tradidit. i. Et ve-
niunt ad domū. Moralit. Post laborem actiue vi-

Doraliter

rem versus est. Et scribe qui
ab hierosolymus descenderāt
dicebāt / quoniam beelzebub
habet: et quia in principe de-
moniorū eijcit demonia. Et
conuocatis eis / in parabolis
dicebat illis: Quomodo po-
test sathanas sathanam eijce-
re: Et si regnum in se diuida-
tur / non potest stare regnum
illud. Et si domus super se-
metipsā dispertiat non po-
test domus illa stare. Et si
sathanas consurrexerit in se-
metipsum / dispertitus est /

te ducit ad quietem
contemplatiue ia-
cob: Sic enī de am-
plexibz lig transit ad
amplē rachel rē.
Sen. xxxij. e. Ezech.
ij. f. dicit: Egredere
in capū. Et postea
subdit: Ingredere et
includere in medio
domus tue. Docet
etiam post pmo-
nem redire ad sui cō-
siderationem / ne su-
perbia surrepat cum
dignitate. Ezech. iij.
d. Fili hominis spe-
culatorē dedi te do-
mū israel. q. d. at-
tēde qđ fili? hoīs est
quis speculator rē.

Matth. 12. b. Luc. 11. b. et. c.

k Et conuenit iterū turba.

Languidū ne iesū agnoscat. Job. v. a.
Ecum icrepādo vt taceat. Matth. xx. d.
Zacheū obstās ne videat deū. Luc. xix. a.
Ferētes palyticū ne an dñm ventat. s. ij. a.
Retardans parētes adire iesū. j. co. d.
Differēs suscitatiōē mortuę. Mat. ix. c.
Prozogās illuminatiōē cęci. j. vij. c.
Solēs iesum in regē rape. Job. vi. b.
Iesum cōprimēs et affligēs. Luc. viij. g.
Apostolos māducare prohibens: Et bic-
l. Nec panē. In h docet platos et doctores pp cibū spi-
ritualē debere dimittere corpale. Job. iij. d. Rabbi māduca.
Ille aut dixit eis: Cibū habeo māducare quē vos nescit. m
Et cū audisset sui. Utinā esset sui discipuli qđ eū tenerēt p
lib? ne vltio ei? i furore verteret. Esa. lxiij. c. Nō ē qđ iuocet
nomē tuū qđ purgat vt teneat te. Placet enī dño sic teneri.
Uñ Ezech. xxiij. g. Quę sui de eis vix qđ inponeret sepē et sta-
ret opposit? me p fra ne dissipare eā. Exo. xxxij. c. Dimit-
te me vt irascat furor meus ptra eos.

Turba impedit

Creatione.
Reparatione. Job. j. a. Sui eum non receperunt.
Origine. Salus ex iudeis ē: Job. iij. c.
Electione. Deut. vij. a. Te elegit dñs deus tuus.
Legatione. Matth. xv. c.
Familiaritate. Esa. v. b. Quid vltra debui facere.
n Tenere eū: itaqz furiosū / dicit Bern. Qm i furore ver-
sus ē. Ira etiā bodie fit qđ parētes vidēt aliqū suoz audi-
re theologiā / dicit qđ insanit et stult? ē: vellēt enī poti? qđ audi-
ret lucrativas sciētiā: nec curarēt si aiaz pderet dñ dītare p
rētes. Ecclj. xxxix. b. Adhuc p filiabor vt enarrē rē. Nota qđ
dam dicit dñm furiosū: vt hi. Alij phāasma. Dat. xliij. c.
Et vidētes eū super mare ambulante turbati sūt dicētes: qz
phāasma ē. Alij potatorē vini et deuoratorē. Matth. xj. c.
Venit fili? hoīs manducās et bibens / et dicit: ecce hō vorax
et potator vini. Alij seducētem turbas. Alij filiū fabri. Luc.
ij. d. Nōne h est fili? ioseph. Alij hortolanū: Job. xx. d. Il-
la existimās qđ hortolan? esset rē. Alij spm. Luc. vlij. f. Con-
turbati vero et pteritū existimabāt se spm videre. Sic et nos
ipsum dicim? furiosum: cū ei? famulū bñ facientē et bñ pcedi-
cārē stultū reputam? Luc. x. c. Qui vos spernit me spernit.
Matth. xxv. d. Qđ vni ex minimis meis fecistis: mibi fecistis.
De hoc dicitur. j. Reg. xxi. d. Desuebat dauid salire in bar-
bam: in quo pditionis abundantia significat. Et dicit ach-
is ad seruos suos: Vidistis hominem insanū: Et. iij. Reg.
ix. c. Quid venit insanus iste ad te: Illi vero reputant phan-

Sui

tasima: qđ abstinentem

Euangelij scdm Marcum

tasina: qui abstinentem quasi non sit homo admirantur et irident. Matth. xj. b. Venit iohanes neque manducans neque bibens: et dicunt demonium habet. Illi vero voratorem dicunt: qui viros religiosos quos vident dicunt in occulto vacare delictis. Job. xxx. a. Esse subsentibus delicias reputabat. Illi reputant dominum seductorem: qui mo-

B

nentes ad introitum religionis dicunt seductores. Job. vij. g. Nunquid et vos seducti estis? Et bona seductio ista. Utere.

Matth. 12. c. Luc. 12. b.

25. dist. 6. qualis

xx. b. Seduxisti me domine et seductus sum: fortior me fuisti et invaluisti factus sum in derisum tota die. Illi dicunt filium hominis filium fabri: qui propter generis ignobilitatem contemnunt alios: et promouere nolunt. j. Reg. .x. c. Nunquid Saul inter prophetas: et quis pater eius? Item. ij. Reg. .xx. a. Non est pars nobis in dauid neque hereditas in filio isai. Illi horzolanum estimant: qui propter laborem magnum quem in religione habent/negotiationes adducunt. Job. ij. c. Nolite facere domum patris mei domum negotiationis. Illi spiritum dicunt: qui propter diuinum opus vel sermonem aliquem spirituales reputant. Act. xxxij. b. Videntibus autem illis nihil mali fieri in eo conuictentes dicebant eum deum. a. Et non poterit stare. Esa. xliij. b. Post me non erit etc. b. Casa fortis. Esa. xlix. g. Nunquid tollet a fortis porta? Job. xl. d. Non est potestas super terram etc. c. Diripiet. Ch. yf. Non dicit rapiet sed diripiet. d. Amen dico vobis. De hoc Luc. xij. b. Matth. xij. c. e. Non habet remissionem. Nonne statim ante dixerat quod blasphemie in deum dimituntur? Item nonne dicit auctoritas de nemine desperandum esse dum vivit? Item alia peccata dimittuntur peccatoribus si peniteant: eodem modo et hoc peccatum: aut misericordia esset in deum si peniteret: nec alia peccata dimittuntur sicut nec illud. Nota ergo quod peccatum in spiritu sanctum est peccatum ex certa malicia: sed non est tale. scilicet quod ex certa malicia peccatum non in spiritu sanctum. scilicet ut si forte quis sceleret se prouocat ad fornicandum: sed peccatum in spiritu sanctum determinat siue importat in se duo. scilicet obstinationem et impugnationem. Et obstinatio in duobus consistit: in presumptione et desperatione. Presumptio: cum quis dicit neminem damnandum: sic enim euacuat misericordiam dei. Impugnatio etiam que est peccatum in spiritu sanctum duplex est. scilicet veritatis agnitio: ut in hereticis: qui cum in ecclesia dei veritatem audierint: eam impugnant. Et inuidia gratie: ut in pharisais: qui dicebant quod dominus in principe demoniorum eijceret demonia: cum non possent operi detrabere: modo operandi detrabebant: sciebant enim quod non posset tanta signa facere nisi esset a deo: ut dicit Job. ix. circa finem: et tunc dicebant opera beelzebub. Sol. Ego dico quod istud peccatum etiam dimittitur si digne peniteat: sed quod aut vix aut nunquam penitet: quod dominus non visitat talem: dicitur non habere remissionem aut vix siue difficile habere. Vel dicit quod accidentale est peccatum: quod sit peccatum in spiritu sanctum: si enim importat impugnationem etiam in spiritu sanctum: et sic nullo modo habet remissionem. In vniuerso quoniam partium est peccatum in spiritu sanctum: Desperatio/presumptio/impugnatio veritatis agnitio/impugnatio fraternae charitatis/propositum non penitendi siue finalis impugnentia. Dicitur autem irremissibile: quia aduersatur fonti remissionis. Item quia non habet colorem excusationis. Item

et non poterit stare: sed finem habet. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere nisi prius fortem alliget: et tunc domum eius diripiet. Amen dico vobis: quoniam omnia dimittent filijs hominum peccata et blasphemie quibus blasphemauerunt: Qui autem blasphemauerit in spiritu sanctum: non habet remissionem in eternum: sed reus erit eterni delicti: quoniam dicebat spiritum imundum habet. Et veniunt mater eius et

quia raro dimittitur hoc peccatum. Item quia non legitur alii cui esse remissum. Item quod meretur talis non penitere. Item quia nihil de pena diuiditur. Unde versus. Aduersans purum vix raro non legis vix Plene punitur non penituisse meretur. Et foris stantes. Ecce vide quod pater et mater vellent nos

fratres et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. Et sedebat circa eum turba et dicunt ei: Ecce mater tua et fratres tui foris querunt te. Et respondens eis ait: Que est mater mea et fratres mei? Et circumspiciens eos qui in circuitu eius sedebant ait: Ecce mater mea et fratres mei. Qui enim fecerit voluntatem dei: hic frater meus et soror mea et mater est.

Titulum Ca. III. Cepit iesus docere ad mare: et congregata est ad

sanctificatio. j. Thessal. iij. a. Hec est voluntas dei /sanctificatio vestra. Veritatis agnitio. j. Timoth. ij. b. Qui vult omnes homines saluos fieri et ad agnitionem sue veritatis venire. Credentium saluatio. Job. vi. d. Hec est voluntas patris mei etc. Discipulorum secum habitatio. Job. xvij. d. Solo pater ut vbi sum ego etc. Filij passio. Matth. xxvj. d. Non sicut ego volo sed sicut tu. Preceptorum impletio. Matth. vj. b. Fiat voluntas tua. i. gloriosa voluntas dei preceptorum impletio. Expofitio Capituli. III.

Titulum cepit iesus etc. Supra egit de electione discipulorum quos elegerat ad predicandum: In hoc quarto capitulo docet eos officium suum verbo et exemplo: ut illud exequendo mereantur spiritualiter mater vel soror vel frater christi vocari. Et diuiditur hoc capitulum in quatuor partes. In prima agit de diuersitate auditorum sibi dei. In secunda agit de modo fructificandi sibi. In tertia de fertili humilitate cibi. In quarta placato mari: discipulis timorem excutit. Vel: In prima docet eos discretionem fidei. In secunda rectitudinem et erectionem spei. In tertia seruo charitatis. In quarta constantiam securitatis. In prima parte primo dicit vbi docent. In secunda quod ibi: In pabulis. Tertio quod ibi: Audite. Quarto exponit parabolas: ibi: Vobis datum. Quinto dicitur apostolis exposuerat: ibi: Et dicebat. Sexto hortatur ad impletionem verbi in opere: ibi: Si quis habet. Dicit ergo: k. Et iterum etc. quia semper iteranda est predicatio doctrina. Sapientia enim clamitat: ut dicitur Proverb. viij. a. Cepit: non puduit dei sapientiam quasi alphabetum etc. Moraliter. n. Docere simplices rudimenta timoris domini: quod est principium sapientie: Prover. j. a. m. Iesus: in quo notatur recta intentio predicacionis: quia predicabat ad salutem animarum. Iaco. j. c. Cum mansuetudine suscipite infirmum verbum etc. Timor enim laborat sicut bonus miles iesu christi. Docere ad mare. i. peccatores in angelos. Ps. 59. cedo in quos vias tuas etc. Et Ps. Dixi iniquis etc. Ecce profectus simplicis predicacionis. Eccl. iij. a. Congregationi pauperum affabilem te facito. In nauim ascendens: ut exemplo operis doceret eos ascendere. Heemig. vij. a. Stetit eldras super gradum etc. Vel: o. Ad mare: quod dicitur Eccl. xlij. c. Qui nauigat mare enarrat pericula eius. i. mundi. Ad mare. Dare mundus. Th. Ps. Hoc mare magnum et spaciolum. Moraliter. Mare eos significat qui sunt in amaritudine peccati. Isti multi pauperes sunt: unde talis est predicandum. Et b. e. quod dicit Matth. xj. a. Pauperes euangelicant. Et Proverb. xxxj. a. Date sinceram mentem et vinum his qui amaro sunt animo. Turba multa. Quia

Matth. 12. b. Luc. 8. c.

Luc. 5. a.

Doraliter

Ps. 59.

Ps. 105.

Doraliter

Turba multa: Quia multi sunt peccatores. Eccl. j. d. Scultorum infinitus est numerus. b **In mari.** Sic pdi- cator dum predicat peccatoribz sedere debet in amaritudine cordis per compassionē. ij. Cor. xi. g. Quis infirmat et ego nō infirmor: Glo. Parabola est rerū natura discrepātū sibi sub aliqua similitu- dine facta compara- tio. c **In para- bolis.** Parabola alia metaphozice q̄ s. in verbis est: vt cū de aliquo dicimus/ Ferreus est. Allego- rica/ que in facto: qñ per vñū factum do- cem? aliud: et vtroqz modo docet dñs in parabolis. Sic enī sapientes/ sermones suos incorporāt/ vt sensibiles auditores ex fidei voce ad spi- ritualium noticiam valeant manuduci. Eccl. xxxix. a. Sa- piens in absconditis parabolarum con- uersabit. d **Au- dite:** ecce exijt se- minans ad seminandū. s. j. d. Eamus in primas ciuita- tes vt ibi predicē: Ad hoc enī veni. e **Aliud cecidit se- cūs viam:** id est in illos qui se viam demonibus et malis co- gitationibus retinent: qui nec predicatione compungunt nec bene agere incipiūt. Esa. lj. g. Posuisti corp? tuū vt terrā et qñ viam transeuntibz. Job. xx. d. Cadent et veniēt super eū horribiles. f **Et venerūt volucres.** Judic. vi. a. Cū seminasset isrl? / ascēdebat madian et amalech et ceteri orienta- liū nationū et apud eos figētes tētozia sic erāt i herbis cūcta vastabāt. Osee. viij. b. Culmus stans nō ē in eo germen nō facient farina: qd si fecerit alieni comedēt eā. Aggei. i. b. Se- minastis multum et intrulistis parum. Eccl. xxxix. a. Feris aūibus omniqz volarūt celi et bestijs terrę dedi te ad deuorā- dum. Deut. xxxij. d. Deuorabunt eos aues morfu amarissi- mo rē. g **Super petrosa rē.** Moraliter. Per viā et petrosa: per spinas et per terram bonam: quattuor genera hominū intelligunt. Per viā/ luxuriosi. Eccl. ix. b. Dis mul- tier fornicaria quasi steruus conculcabit in viā. Esa. lj. g. Po- suisti vt terrā corpus tuū et quasi viā transeuntibz. Per petro- sa superbi: qui duri sunt sicut diabolus. Job. xl. c. Cor eius indurabit quasi lapis. Et illud frāgit deus. i. omnē superbū. Per spinas significant auari: de quibus Job. xxx. a. Esse sub sensibus delitias computabant. Miere. iij. a. Nolite fere- re super spinas. Pater: qz pungunt multiplicat. In acqui- sitione/ conseruatione/ diminutione. Cum labore enī acquirun- tur: cum timore possident: cum dolore dimittunt vel amittū- tur. Per terram bonam/ boni: quibus dicit Jaco. j. c. Su- scipite in mānitudine insum verbum rē. De q̄ terra Heb. vi. b. Terra sepe super se venientē bibens imbrem et germi- nans herbam opportunam his a quibus colitur accipit bene- dictionem a deo: proferens autem spinas et tribulos repro- ba est et maledicto proxima: cui? consummatio in combustio- nem ventet. Et de hoc notatur similiter. s. **Matth. xij. Se- men ē verbū dei.** Seminans predicator. Act. xvij. d. Quid vult seminuerbis h dicere? Dic debet exire ab amore mūdi et ab amore parentum et ab amore sui. Gen. xij. a. Egredere de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui et veni tu- terram quā monstrauero tibi. Hoc est contra illos qui nolūt exire ad extraneos vt ibi seminant verbum dei. Gen. xxvj. c. Seminavit isaac in gerarīs: id ē aduena. Itē cōtra inuetera- tos multos i studio parisi? Dicheg. iij. a. De sō egredie- tur lex et verbū dñi de hierlm. Et concidēt gladios. i. subriles

disputationes i vomeres. i. grossas moralitates. Est autē se- mē mltiplex. Semē seminātū. i. sō dñi. Hoc chris? i iudga et apostoli i mūdo semiauerūt. Esa. xxvij. b. Qui egreditur impetu a iacobi/ florebit et germinabit israel: et implebunt orbē semine. Leuit. xix. d. Non seres agrū tuum diuerso semine:

Semē mltiplex

aruit. Et aliud cecidit in spi- nas: et ascenderūt spine et suf- focauerunt illud / et fructum non dedit. Et aliud cecidit in terram bonam et dabat fruc- tum ascendentem et crescentē et afferebat vñū triginta: et vñū sexaginta: et vñū cen- tum. Et dicebat: Qui habet aures audiendi / audiat. Et cum esset singularis / interro- gauerunt eum hi qui cum eo erāt duodecim parabolā. Et dicebat eis: Vobis datū est nōsse mysteriū regni dei: Illi autē qui foris sūt in parabolis oīa fiunt: vt vidētēs videant/

Ad facit qui bonū pdicat et malū exem- ptū dat. Item est se- mē ispiratū. i. vñū. Hoc semināt sol? de us i corde hominis. Gen. xxij. d. In se- mine tuo bñdicentur oēs gentes. Item se- men cooperatū/ ser- uor charitat? coope- rāte gratia: et bonoz opey mltiplicatio. ij. Cor. ix. b. Qui par- ce semināt parce et metet. Item semen datum/ elemosyna. Eccl. xi. c. Dane semina semen tuū: et vespere si cesset ma- nus tua. Item semē oratio. Qui semināt in lachrymis rē. Itē semē carnalis cocu-

B
Et scire
Matth. 13. b.
Luc. 8. b.
1. Ps. 125.
Esa. 6. c.
Act. 28. g.

pliscentē. Gal. vj. b. Qui semināt in carne de carne et metet corruptionē. Fruct? sō triplex: cētēsim? / sexagesim? / tricesi- mus. Centesim? triplex. i. perfectio pteplationis: integritas virginitatis: palma martyrij. Itē sexagesimus duplex. i. per- fectio actiue: vita vidualis. Tricesimus duplex: fides trin- tatis: vita piugalis. b **Ubi nō habuit.** Eccl. xxxvi. f. Auferā corlapideū de carne viā: et dabo vobis cor carneū: et spiritū meū ponā in medio vestri. Amos. vj. d. Mūd cur- rere quunt in petris eq̄ aut arari pōt in bubalis: Exo. xxxij. d. Fratus moyses p̄fecit tabulas lapideas ad radicem mon- tis. i. **Et statim exortū ē.** Hoc modo ē contra similitu- dinem facti: quia vbi sūt petre ibi est ariditas: vbi non statim oriunt segetes: Abūdantia enī humiditatis facti citi? exortū. Sol. In pncipio veris qñ humor abūdat / citi? oriunt sege- tes in terra petrosa/ sed statim deficiūt: qz humor statim defi- cit. Uū dicit: Qui nō habebat altitudinem terre. k

Et qñ exort? est sol. Bone vlt. c. Percussit sol super ca- put ionē et estuabat. Ps. In sole posuit tabernaculū suum. **In spinas.** Miere. iij. a. Nolite serere super spinas. **In terrā bonā.** Ecce tres partes seminis pererūt et sola q̄r- ta fructificat: In q̄ docemur nō debere desistere a pdicationē: et si pauci pficiāt. n **Ascēdētē.** Ps. Ascensionē i corde suo disposuit i valle lachrymar rē. Et ibūt de virtute i vir- tute et videbit de? deoz i sō. o **Et crescētē.** Gen. xxvj. c. Seminavit isaac in terra illa: et inuenit in illo anno cētuplū. Uū fm diuersitatē trarū magis vel min? multiplicat seges: p **Centum/ in virginibus.** Ex hoc videt qz manus p̄misiū habeāt virgines q̄ piugati. Cōtradicit auctoritas q̄ dicit qz ce- libatus iohānis non p̄ferē piugio abzaq. Dicit ergo qz se ha- bent vt excedētia et excessa quo ad essentia meriti et quo ad es- sentia p̄misiū/ nō stat?. q **Aures audiēdi.** Job. xij. a. Au- ditu auris audiui te. r **Singulari.** Eccl. xxxvij. c. Sa- pientia scribe in tempe vacuitatis: et qui minorat actu: id est actione: id est non multum est occupatus/ sapientiam percl- piet. Esa. viij. c. Liga testimonium / signa legem in discipu- lia meis. s **Mosse/ vel scire.** Ps. Et nunc reges intelli- gite. Et Sap. vj. a. Audite reges et intelligite: discite iudices finium terrę: p̄betē aures vos qui cōtinētis multitudines. t **Illis: id est ceteris.** v **Et videntes videant.** Esa. vj. c. Exceca cor populi huius: et aures eius aggraua: et oculos eius claudē: ne forte videat oculis suis et auribus suis audiat/ et corde suo intelligat/ et conuertat et sanem eum. **Et non videat.** Miere?

Ps. 18.

Ps. 83.

Ps. 22

Itb. 15. a.
Act. 8. a.
It. circa

Cui assimilabimus regnū dei: aut cui parabolę cōparabimus. Tertia parabola est in qua dominus verbum comparat grano sinapis. In prima quidē comparauit verbum semini: quia faciat affectum. In secūda lucernę: quia illuminat intellectū. In hac tertia grano sinapis: quia castificat sensum. Et fit hęc cōparatio sic alię sicut in p/gressum ecclesię: quia sicut granum sinapis

S. 13. d. sicut granum sinapis
L. 13. d. lactum in terram mi/nimū est omnī semī/nū: deinde excreuit ī arbozem magnam/ vt omnī arborum exce/dat magnitudinē: ita verbum dei in p/ncip/lo nascētis ecclesię minīmū erat reputa/tione: sed tandem cre/uit: quia disseminatū est p/ apostolos in om/ni terra: et factū est ma/lus omnibus herbis: id est doctrinis philo/sophorum: que tanq/olera herbay cito de/cident: quia quāto ma/gis crescunt: tanto ma/gis vilesunt. Diuerse igitur scientię diuerse semina. **Leuit. xix. d.** Non seminabis agrū tuum diuerso semine. Inter omēs alias sciētias theologia cōgruentius comparat gra/no sinapis: quia in su/perficie apparet viliū ma: sed si cōterat den/te disputationis: tunc sentitur acumen subtilitatis atq/ difficultatis. Comparat etiā verbum spiritualiter rē. **b** Sicut granum sinapis rē. **B**iznum sinapis p/edicatio euangelij est: ex qua charitas: q/ est maior omnibus: quia omnia reputat stercoza: vt patet in apostolo **Phil. iij. b.** Et per hanc parabolam dat intelligere q/ p/dicatores debent esse humiles. Unde dominus docuit eos dicere: quod habet **Luc. xvij. c.** Serui inutiles sum? rē. Et per p/edicationē crescunt in arbozem magnam. Qui em fecerit et docuerit: magnus vocabitur in regno cęlorū: vt dicit **Dan. v. c.** Et hulus arboris: id est p/edicationis fruct? est in cibum: et folia in medicinā: vt dicit **Ezech. xl vij. c.**

Granum sinapis
verbum euāgelij

- Paruum in humilitate.
- Suprapureū in patientia.
- Siccum in abstinentia.
- Solute paralytūm linguy in p/edicatione.
- Dissoluit duritiā cordis cōpassione.
- Attrahit exemplo.
- Extinguit carnem domando.
- Multiplicatum est semen in spiritali prole.
- Contritum dilatat odorem per bonam famam.

c Et fit maius omnib? oleribus: id est alijs scientijs. **ij. Regl. xxi. a.** Locutus est achab ad naboth dicens: Da mihi vineam tuam vt faciam mihi hortum olerū. Sic multi theologiam vertunt in alias scientias. **d** Et facit ramos magnos. **i. Cor. iij. b.** Charitas patiens est: benigna est: charitas non emulat rē. Ibi quindecim rami sunt charitatis. **e** Ita vt possint sub ymbra eius aues cęli habitare: id cōtemplatiui quorum generatio in cęlis est. **Daniel. iij. b.** Ecce arbor in medio terre: et altitudo eius nimia: magna arbor et fortis et proceritas eius vsq/ ad cę

lum attingens: aspectus eius erat vsq/ ad terminos vniverse terre: folia eius pulcherrima: et fructus eius nimis: et esca vniversorū in ea: subter eam habitabāt animalia et bestię: et in ramis eius volucres cęli conuersabāt: et ex ea vescebat omnis caro. **f** Transeamus cōtra. **i.** ad ripā oppositam.

miens. Et excitat eū et dicit illi: Magister nō ad te pertinet quia perimus: Et exurgens cōminatus est vento: et dixit mari: Tace/ obmutesce. Et cessauit vētus: et facta ē tranquillitas magna. Et ait illis: Quid timidi estis? Necdum habetis fidem. Et timuerunt timore magno: et dicebant ad alterutrū: Quis putas est iste: quia et ventus et mare obediunt ei.

Capitulu. v.
Quenerunt trans fretum maris in regionē gerasenoy. Et tēxerunt ei de nauī/ statim occurrit de monumētis hōmo in spiritu immūdo qui domiciliū habebat in monumentis. Et negs catenis iā quib? poterat eū ligare: qm sepe cōpedib? et catenis vinc? dirupisset: et nemo poterat eū do

n Insundis. **m** Et timuerūt timore magno. **D**iero? Non discipulij sed nauę et ceteri qui in nauī erant. Si autē quis contentiose voluerit eos qui mirabantur fuisse apostolos: respōdebimus homines recte fuisse appellatos: quia necdum potētiā nouerant saluatoris:

Quenerunt trans fretū ma/ **Expo La. V.** **ris rē.** Quintū capitulū in quo psequit **D**arcus de miraculis christi: per quę et diuinitas demonstratur: qd maxime intendit. Unde diuidit hoc capitulū in tres partes/ ppter tria miracula de quibus agit in hoc capitulo. Primo de sanatione demoniaci a quo elect legionem. Secūdo de curatione emorrouse: ibi: **Et cū trāscendisset ier/ sus.** Tertio de suscitatioe filie archisynagogi: ibi: **Adhuc eo loquēte rē.** **o** Et exiit ei rē. **Luc. viij. d.** **D**an. viij. d. **p** homo in spiritu immūdo. **D**an. viij. d. dicit q/ occurret et duo habētes demonia. **Lucas. viij. d.** dicit q/ vnus/ sicut **D**arcus. Et reuera duo occurrerunt / vt dicit **D**an. viij. d. sed vn? eorū clarior erat et famosior: p q maxime volebat illa regio: et q sanato fama latior extit: et ideo de illo facit mētionē mare? et **Lucas.** **P**ropterea p duos idē significat qd p vnū. **f. gētilis/ de duob? filijs noe nat?.** Ita dicit **B**ug?. **A**horaliter/ agit p illū demoniacū q neminē p viam trāsire sinebat: vt dicit **D**an. viij. d. significat cet? aduocatoz: qui oēs simplici gradietes cōuertit in bellū et lites. **Ubi dicit. ij. c.** Popul? meus i aduersariū cōsurrexit: desup tuncā pal/ lū sustulit: eo q illos q simplici trāsibāt cōuertit in bellū. **P**ā. Dissipa gentes q bella volunt. **q** Et negs catenis rē. **D**iere. v. b. Ibo ad optimates et loquar eis: Ipsi em cognouerūt viā dñi et iudiciū dei sui: Et ecce magis hi simul cōfregērunt iugū et ruperūt vincula. **r** Et cōpedes. **De quib? Eccl. vj. c.** In hęc pedē tui i cōpedes illi. **s** Et ne/ **p** mo poterat eū domare

g Assumit eum: **Maute** vel apostoli. **h** Et alię naues. **M**autis incipientiū / p/ ficientium/ peruenientium. **Et fluctus** mittebat in nauim. **Esa. li. c.** Ego dominus de? tu? q cōturbo mare et intumescit fluctus eius: et sic posuisti pfundum maris **Matth. 8. c.**

Et erat ipse in puppi sup cervical dormiens. **Luc. 8. d.** **H**ęc est causa pcellę et tempestatis. **Jonę. i. a.** Facta ē tēpestas magna i mari et nauis piclatabat conteri rē. **Sic p/nuia:** qz tonas dormiebat sopore / ut. **f.** sopor naturalis mors est tepoz fidei. **Et cessauit vē?** et facta ē trāquillitas magna. **M**atth. i. a. Dominus in turbine et tempestate viget? increpans mare et exticcans illud. **Job. iij. d.** Post tempestatem tranquillū facies: et post lachrymationem et sterū exultationem et sterū exultatio/

Matth. 8. d.
Luc. 8. d.
Al. Texente eo

Matth. 8. c.

Matth. 8. d.

Luc. 8. d.

Al. Texente eo

Doraliter

ps. 67.

mo poterat eum domare: eo quod erat sine timore dei. Jaco. liij. b. Lingua autem nullus hominum domare potest: est enim inquietus malus. Eccl. xxvij. b. Lingua tertia multos commouit et dissipat illos de gente in gentem. a. Nocte aduersis. b. Ac die prosperis. c. In monumentis in seditate operum. d.

Et in montibus erat in

fastibus superbie: et la mas per verba durissimi me infidelitatis. f. Et cocidens se lapidibus. Superbi enim durissimi: fragili possunt fieri nequeunt. Hi sunt de quibus Eccl. xxij. b. Uta peccatorum copulata lapidibus. Hi sunt enim qui dicunt: Lassati sumus in via iniquitatis et perditionis: ambulauimus uias difficili

Et. f. sumi De pe. d. l. 3. c. sunt plures

Quid mihi et tibi fili dei altissimi: Diero. Non est uoluntas ista possessio: si necessitatis extorsio. Bre ridiculose putant quod ad demonia nosse filii dei et diaboli ignorant: eo quod minoris malicie sunt satellites quam ipse: sed tam demones quam diabolus magis suscipiunt filium dei esse quam noscunt. Greg. i moza

Matt. 8. d. Luc. 8. c.

lib. Aliqua sciebatur ipsi esse filii dei: ut audientes uocem in baptismo et transfiguratione: aliqua reuocabatur in dubium: memores enim firmitatis. b. Ad tibi nomen est: Uult dominus ut nomen petri in possessione exprimat. Esa. xliij. e. Perda nomen babilonis. Zach. xij. a. Disperda noia eorum. i. Quia multi sumus: Quorum unum peccatum non est sine alio. Qui enim in uno offendit: factus est oim reus. Jaco. ij. b. Sicut enim una uir non est sine alia: quia filius dei solus non est cum sit nobilis: sic diabolus cum sit nobilis solus non uenit: Ipse enim est rex super omnes superbos: Job. xli. d. Ita petrus quod est filius diaboli cum se nobiliter reputet: solum non uenit si diu maneat. Petrus enim suo potere ad aliud trahit: nisi cito penitentia diluatur. Esa. xxxij. d. Illic congregati sunt milia alii ad alterum. k. Erat autem ibi circa motem etc. Ecce quod hic tria genera hominum significat. Per motem superbi quibus habet diabolus preterit. Job. xl. c. Dicit motes herbas ferunt. Per illud: Pascens in agris iuari. De quibus Luc. xliij. d. Fuga bos emi quibus. Per porcos luxuriosos. ij. Pet. ij. d. Sus lota in uolubris luti. Et de his tribus simul Job xl. c. Dicit motes herbas ferunt: ecce superbi: omnes bestie agrum ludent ibi: ecce auari: sub umbra dormit in secreto calami: ecce luxuriosi: in locis humentibus: id est in luxuriosis dormit: in ariditate requiem non inuenies. l. Abitte nos in porcos etc. Sic dicit aduocatus: Non amplius aduocabo: si uiuabo amicos. Alio dicit: Non ero sodomita: si habebis focaria. Esa. xxxij. c. Qui fugerit a facie formidinis. i. auaricie: cadet in foueam luxurie: et quod se explicuerit de fouea: tenebitur laqueo superbie: qui suspenderit boies superbos. m. Et exiit spiritus imundi etc. Sed quod processit eis dominus ut intraret porcos cum sit peccator: et dominus nemini precipit ut maderet male agere siue ipse: ut dicit Eccl. xv. d. Bre nonne sic dantificati sunt domini porcorum: Sed dicit intrare in gregem non est peccatum: illic diabolus peccatum esset. Bre christus est maior dominus rex quam possessores: unde eis non fecit iniuriam: cum porci eent sua creatura. n. Et magno impetu etc. Apoc. xvij. g. Hoc impetu mittet babilon illa magna ciuitas et ultra non iueniet. o. In mari ad duo milia. i. iuxta duo milia. p. Et egressi sunt videre etc. In hoc egressu significat mystice cooperatio liberi arbitrii. An Beda super Lucam. viij. Occurrerunt per liberum arbitrium credentes. Porcibus autem significat quod non

mare. Et semp nocte ac die in monumentis et in montibus erat clamans: et cocidens se lapidibus. Uides autem iesum a longe cucurrit: et adorauit eum: et clamans uoce magna dixit: Quid mihi et tibi iesu fili dei altissimi: Adiuro te per deum ne me torquas. Dicebat enim illi: Exi spiritus imunde ab homine isto. Et interrogabat eum: Quid tibi nomen est: Et dicit ei: Lego mihi nomen est: quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum ne se expelleret extra regionem. Erant autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens in agris. Et deprecabant eum spiritus dicentes: Mitti nos in porcos: ut in eos introeamus. Et concessit eis statim iesus. Et exiit spiritus

potest quod videre iesum: uel facta est nisi prius fuerit egressus a carne: a mundo: ab amore parentum. An Beda. xij. a. Egredere de fra tua et cognatione tua: et de domo patris tui: et ueni in terra quam monstrauero tibi. q. Vestitum et sane mentem. Luc. x. e. Quod quidam descendeat etc. r. Et timuerunt: eum timore mundano: propter

timore reuerentem: propter miracula sanitarum non tamen secuti sunt iesum. Unde significat illos qui uidentes alios penitentes et penitentiam facientes admirantur dei gratiam: et illorum penitentiam non assumunt: quibus dicit Esa. lviij. b. Dissolue colligationes ipicras: solue fasciculos depmentes. s. Et narrauerunt illis qui uiderant quomodo factum esset ei quod de demonio habuerat: et de porco. t. Et rogare ceperunt eum ut descenderet de finibus eorum. Cumque ascenderet nauim: cepit illum deprecari quod a demonio vexatus fuerat ut esset cum illo: et non admisit eum: sed ait illi: Uade in domum tuam ad tuos et annuncia illis quanta tibi dominus fecerit: et

timore mundano: propter timore reuerentem: propter miracula sanitarum non tamen secuti sunt iesum. Unde significat illos qui uidentes alios penitentes et penitentiam facientes admirantur dei gratiam: et illorum penitentiam non assumunt: quibus dicit Esa. lviij. b. Dissolue colligationes ipicras: solue fasciculos depmentes. s. Et narrauerunt illis qui uiderant quomodo factum esset ei quod de demonio habuerat: et de porco. t. Et rogare ceperunt eum ut descenderet de finibus eorum. Cumque ascenderet nauim: cepit illum deprecari quod a demonio vexatus fuerat ut esset cum illo: et non admisit eum: sed ait illi: Uade in domum tuam ad tuos et annuncia illis quanta tibi dominus fecerit: et

ex superbia et humilitate iudicantes se indignos esse presertim: sic per Luc. v. b. Exi a me dominus: quia homo peccator sum. iij. Regl. xvij. d. Quis uenisti ad me ut rememorem iniquitates meas et occideres filium matris: Dicitur. vij. a. Non sum dignus ut intres in tabernaculum meum. Aug. Dicendo se indignum presertim se dignum: si non parentes sunt in cor christi. Hoc est in multis: quod licet imundi: christi et sacrorum esse presertim non sentit: quod significat per ocam quod indigni arcem retigunt: et peius a domino iterant. ij. Regl. vi. b. Significat etiam per berthamitas: quod uidentes arcam nudam: iterantur passim a domino sepelita uiri et quinquaginta milia plebis. j. Regl. vi. d. j. Corl. xj. g. Qui maderat et bibit idigne iudicium sibi maderat et bibit non diuicias corporum dicit: Sed tunc uos multi infirmi et debiles et dormiunt multi. Hoc est etiam in multis: quod ex timore superbie expellunt a se paupes et debiles: in quibus et christi expellunt. De quibus Job. xxi. a. Quare impium uiuunt: quod dixerunt deo: Recede a nobis scientia uia: tuar nolunt. Prouer. xxix. d. Abominantur impium eos qui in recta uia sunt. v. Luc. x. c. Ascenderet nauim. Nauis ecclesia. Beda. vi. c. Fac tibi arcam etc. Nauis crucis. Sap. xliij. a. Exiguus ligno committunt homines animas suas et transeunt mare per ratem liberati sunt. Nauis ergo maria. Dicitur. ix. a. Ascendens iesus in nauicula: uenit in ciuitatem suam. Prouer. xli. b. Facra est quasi nauis istorum. Nauis religio. Job. ix. d. Pertransierunt quasi naues poma portantes. In hac naui iesus rogat esse liberat a demone: sed non permittit: ne propter secretum preplatiolis impediat officium predicatiolis. An Glo. Bede. Quis potest remissionem etc. x. Qui a demonio vexatus fuerat. Veratus doctor: uel quilibet quod longo tempore in studio fuit et laborauit: apud predicatiolis et regimini animarum. Phil. i. d. Cupio dissolui et esse cum christo. y. Et non admisit eum. Cant. viij. d. Egrediamur in agrum. z. Uade in domum tuam etc. Domus presertim. Sap. viij. c. Intra in domum meam conulesca cum illa. Eccl. xxxij. c. Percurre por in domum tuam: et illic aduocare et illic iude et age conceptions tuas. Debet quilibet scrutari presertim suam: quod delicta quod intelliget: ut dicit Ps. Non enim quis defacili potest intelligere presertim sua: quia diabolus toruosus est. An Esa. xxvij. a. In die illa uisitabit dominus super leuitaban serpente toruosum. Job. xxvi. d. Obstricite manu educta est coluber toruosus. a. Quanta si

et humilitate iudicantes se indignos esse presertim: sic per Luc. v. b. Exi a me dominus: quia homo peccator sum. iij. Regl. xvij. d. Quis uenisti ad me ut rememorem iniquitates meas et occideres filium matris: Dicitur. vij. a. Non sum dignus ut intres in tabernaculum meum. Aug. Dicendo se indignum presertim se dignum: si non parentes sunt in cor christi. Hoc est in multis: quod licet imundi: christi et sacrorum esse presertim non sentit: quod significat per ocam quod indigni arcem retigunt: et peius a domino iterant. ij. Regl. vi. b. Significat etiam per berthamitas: quod uidentes arcam nudam: iterantur passim a domino sepelita uiri et quinquaginta milia plebis. j. Regl. vi. d. j. Corl. xj. g. Qui maderat et bibit idigne iudicium sibi maderat et bibit non diuicias corporum dicit: Sed tunc uos multi infirmi et debiles et dormiunt multi. Hoc est etiam in multis: quod ex timore superbie expellunt a se paupes et debiles: in quibus et christi expellunt. De quibus Job. xxi. a. Quare impium uiuunt: quod dixerunt deo: Recede a nobis scientia uia: tuar nolunt. Prouer. xxix. d. Abominantur impium eos qui in recta uia sunt. v. Luc. x. c. Ascenderet nauim. Nauis ecclesia. Beda. vi. c. Fac tibi arcam etc. Nauis crucis. Sap. xliij. a. Exiguus ligno committunt homines animas suas et transeunt mare per ratem liberati sunt. Nauis ergo maria. Dicitur. ix. a. Ascendens iesus in nauicula: uenit in ciuitatem suam. Prouer. xli. b. Facra est quasi nauis istorum. Nauis religio. Job. ix. d. Pertransierunt quasi naues poma portantes. In hac naui iesus rogat esse liberat a demone: sed non permittit: ne propter secretum preplatiolis impediat officium predicatiolis. An Glo. Bede. Quis potest remissionem etc. x. Qui a demonio vexatus fuerat. Veratus doctor: uel quilibet quod longo tempore in studio fuit et laborauit: apud predicatiolis et regimini animarum. Phil. i. d. Cupio dissolui et esse cum christo. y. Et non admisit eum. Cant. viij. d. Egrediamur in agrum. z. Uade in domum tuam etc. Domus presertim. Sap. viij. c. Intra in domum meam conulesca cum illa. Eccl. xxxij. c. Percurre por in domum tuam: et illic aduocare et illic iude et age conceptions tuas. Debet quilibet scrutari presertim suam: quod delicta quod intelliget: ut dicit Ps. Non enim quis defacili potest intelligere presertim sua: quia diabolus toruosus est. An Esa. xxvij. a. In die illa uisitabit dominus super leuitaban serpente toruosum. Job. xxvi. d. Obstricite manu educta est coluber toruosus. a. Quanta si

Vertical text in the right margin, including various annotations and references.

Et si dñs fecerit etc. In se pdicat: q in se haurit qd alijs effu dit. Prouer. v. c. Hibe aqua de cisterna tua: et post diriuent fontes tui foras. Et abijt et cepit pdicare in decapoli etc. Decapolis est regio continens decē ciuitates: et signi ficat ecclesiā decē pceptis legis imbutam: et denario. i. regis imagine i baptismo i signatā. In qua debet fieri ois pdicatio: non in occultis locis: sicut heretici faciūt. Job. vij. a. Nemo in occulto aliqd facit: et qrit in palā esse. Job. xviij. d. Ego semp docui in synagoga et in templo qd oēs iudei cōueniūt: et in occulto locut sū nihil. Et venit quidā de archisynagogis noie iairus: q interpretat illu minās vl illumiat: et est p̄lar. Qñ Illuminās tu mirabilis a mōtib⁹ eternis. Fontes eterni sūt p̄lari. Per b qd dicit. Et vidēs eū procidit etc. duo notāt q debēt eē i p̄lato: sciētia et hūilitas. i. bona vita: prouidens sciētia. Procidit. Bona vita. Hoc est quod in Ps. dicitur: Doytes: id est lex vl sciētia: et aaron mōra: nus. i. excelsus p opa: in sacerdotib⁹ eius etc. Qñ filia mea i extremis ē. Bona q laborat i extremis qñ i turpitudine tpaliū q extrema. i. vilia sūt. Ps. liij. b. Oia hęc detrimētū fecit et arbitroz vt stercoza. Et deprecabā eū multū. Dicitur. vij. b. Orātes nolite multū loqui: sic ethnici faciūt: Purāt em q multiloquio suo exaudiant. In extre mis. laborat: qz in acq̄sitiōe tpaliū est labor: in cōseruatiōe timor: i amissioe vl dimissioe dolor. Hoc ē qd habet Job. xviij. g. In mūdo p̄suras: i me pacē habebit. In extremis. Luc. viij. f. dicit: Et hęc moriebarur. Dicit. ix. c. Vō de funca ā: et Dicit hic: In extremis est. Aug⁹ de p̄cordia euāgelistaz. Nihil in cuiusq̄ s̄bis debem⁹ inspicere nisi volūtatē: cui debēt s̄ba fuisse: nec mētiri quēq̄ si alijs s̄bis dixerit qd ille voluerit cui⁹ s̄ba nō dixit: ne miseri aucupes vocū apicab⁹ quodāmodo litteraz putēt eē ligādā p̄tate: cū vtiq̄ nō s̄bis tm̄ s̄ etiā i cētis oib⁹ signis animoz si sit nisi anim⁹ ipse req̄rend⁹. q. d. illi tres euāgelistę et si diuersa verba ptulerint tm̄ eodē sensu: i extremis erat qñ iairus venit ad ch̄istū: vt dicit marcus: et moriebarur: vt dicit lucas: et postea mortua est: vt dicit matheus. Veni i pone manū tuā sup eā etc. Sile Job. liij. g. vbi dicit regul⁹: Descēde p̄us q̄ moria: tur fili⁹ me⁹. Et sicut ibi in Glo. redarguit regul⁹ vt min⁹ si delis: sic iste p̄nceps videt arguēd⁹. Sed centurio cōmendat q dicit: Nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū: s̄ tm̄ dic verbo etc. Dicitur. viij. b. Et abijt: qz missus est ad oues q̄ p̄ierunt dom⁹ isrl: Dicitur. xv. c. Cū illo etc. Ecce. j. d. Rota i medio rotę. Et cōprimēbāt eū. Turba verax deū. i. turba peccātū. Unde Esa. j. d. Laboraui sustinēs. Et plij. d. Prebuiisti mihi laborē in iniquitatib⁹ tuis. Amos. ij. d. Ecce ego stridebo s̄ter vos: sic stridet plaustrū onustū s̄no. Et mlier q̄ erat in p̄fluuiō sanguis etc. i. de pctō in p̄am. Dicitur. iij. a. Sanguis sanguinē sentig. Amb. i tractatu

de salomoe. Dñs largi sanguis fluxu siccauit i martha. Merony mus: in historia triperita lib. 20. vj. ca. xij. dicit: q cum iulianus apostata cognouisset in cesarea philippi ch̄isti esse simulacrum: qd sanguis liberata p̄fluuiō s̄mia cōstruxerat: eo deposito suā ibi imaginē collocauit: q̄ fulmis icu fracta ē. Statuā s̄o ch̄isti: nūc quidā paganoz trabētes confregerūt: post ch̄istiani collegerūt et i ecclesia p̄diderūt. Qd simulacrum vt refert Eusebi⁹: omniū egritudi: nū noscēt esse medica: mentū: iuxta qd qdā herba germiauit oib⁹ medicinal. Ista mlier mystice est ecclesia de gentib⁹ fluxu sanguis cōtinuo. i. pctō idola: trię maculata. Filia iatri synagoga ad quam sanandā iesus ibat: qz non fuit missus nisi ad oues q̄ p̄ierūt domus isrl: Dicitur. xv. c. S; illa p̄mo sanaf: qz gentilitas p̄mo credidit. Ps. Ethiopia p̄uenit man⁹ eius deo etc. Moraliter. Per puellā mortuā in domo significat pctōz occultus. Per sanguinariā pctōz apert⁹. Thren. j. g. Foris infecti gladius et domi mors si: milis. Illa pus sanaf: qz peccata apra citius sanaf. Ps. Imple facies eoz ignominia: et q̄rent nomē tuū dñe.

Dyffice

Matth. 9. c. Luc. 9. g.

Ps. 67.

Ps. 82.

Ps. 126.

et sensit corpe q sanata esset a plaga. Et statim iesus i semetipso cognoscēs virtutē q̄ exierat de illo: conuersus ad turbam: aiebat: Quis tetigit vestimēta mea? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbā cōprimētē te: et dices q̄s metengit? Et circūspiciebat videre eā q̄ hoc fecerat. Adulter aut timēs et tremēs sciens qd factū esset i se: venit et procidit ante eū et dixit ei omnē veritatē. Ille aut dixit ei: Filia fides tua te saluā fecit: vade in pace: et esto sana a plaga tua. Adhuc ēo loquente veniūt nūcij ad archisynagogū: dicētes: quia filia tua mortua ē: quid vltra verax magistrū? Iesus aut audito verbo qd dicebat: ait archisynagogo: Noli timere: tantūmodo crede. Et nō admittit quēq̄ sequi se: nisi petrū et iacobū et iohannē fratrē iacobi. Et veniūt in domū archi

Dicitur. liij. c. Venies vsq̄ ad babilonē et ibi liberaberis. Duodecima hora ē vltima hora diei: hoc ē peccatū vsq̄ ad sentū: qd etiā sanat dñs. Esa. xlvj. b. vsq̄ ad senectā ego ipse et vsq̄ ad canos ego portabo. Gen. vij. c. In articulo diet illi igress⁹ ē noe et filij ei⁹ i arcā. Duodecim. Beda. Qz trāsgressi sūt decalogū i pactū baptismale et legē naturalē. De quib⁹ Esa. xliij. a. Trāsgressi sūt leges: mutauerūt ius: dissipauerūt pacē sempiternū. Venit i turba retro. Post dñm eundū ē. Vñ Ps. Tantū ē vobis ante lucē surgere. Vñ Petro volēt ire ante dñm. i. cū petrus increparet eū ne pateret iat dñs Dicitur. xvi. d. Vade post me sathanas. Et tetigit vestimētū eius. Tactus vestimenti: fides incarnationis. Saluatur per fidem quicūq̄ saluatur. Non ē enim aliud nomen sub cęlo in quo oporteat nos saluos fieri: vt Act. iij. b. Vestimētū: De quo Esa. lxiij. a. Quare q̄ rubrū ē indumētū tuum? Venit et procidit ante eū etc. Dicitur. viij. a. Dester p̄cidit ad pedes assueri. Adhuc ēo loquente veniūt nūcij etc. Isti nūcij moralitē significāt eos q̄ peccatores premnūt: sic pharisęi. Dicitur. ix. b. Quare cū pctōrib⁹ et publicanis māducat magister vester: Et Luc. viij. f. Sic si esset p̄pha sciret vtiq̄ q̄ et q̄lis etc. Eccl. viij. b. Ne despicias hominē auertētē se a pctō neq̄ iproperes ei: memēto qm̄ in corruptiōe oēs sum⁹. Tantūmodo crede. Fides em̄ mirabilis fecit: vt patet ad Heb. xi. p̄ totū. S; si fides sufficit: q̄re dicit. j. vlt. d. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit etc. Dicit g: Tantūmodo crede. i. nō cōtemnas sacramēta. Sufficit em̄ ei q̄ credit si nō cōtemnat: si talis decedat nec copiā habeat vt baptizet bñ saluabit. Crede. Sic est i nobis si credimus: dñs suscitāt nos: Si em̄ potes credere: oia possibilisunt credenti. j. ix. d. De nemine em̄ despandū est dū vliut.

Marginal notes on the left side of the page, including references to other parts of the Bible and commentary.

Et vidit tumultu z flentes z euulantes multu. i. Zhesak. iij. d. Nolum' vos ignorare de dormientib'...

Matth. 9. c.

Al. tolpe dari

Matth. 13. g. Luc. 4. c.

synagogi. Et vidit tumultu z flentes z euulantes multu: et ingressus ait illis: Quid turbamini z ploratis? Puella no est mortua sed dormit. Et irridebat eu. Ipse vo eiectis omnib' assumit patre et matre puellę z qui secū erant: et igrediunt vbi puella erat iacens: z tenens manu puellę ait illi: Tabitacumi: qd e interpretatu: Puella tibi dico surge. Et confestum surrexit puella: et ambulabat. Erat aut annoz duodecim: z obstupuerunt stupore magno. Et pcepit illis vehemeter vt nemo id sciret: et iussit dare illi māducare. Ca. vi. Regressus inde abiit in patria suā: z sequebant eu discipuli sui. Et facta sabbato cepit in sy-

plentia habito in consilio. j. Regl. x. d. Saul altio: fuit vnuerſo populo ab humero z sursum. Ire sit iudas / glorificans deū per humilitatis confessionē. Eccl. iij. c. Deus ab humilibus honorat. Item sit simon / audis mērore p compassio-nem. j. Zachab. xij. a. Simon quesiuir bona gentis suę. Sint sorores / scz sapi-entia / intelligentia. n Et scandaligan-tur in illo. Hinc ma-gna / hinc humilia cer-nens / veritate iudicij nō recipit sed scanda-lizaf: qd est impedire mētis arbitriū. o Et dicebat illis iesus: qz nō est ppheta zc. Hilar'. In hono-ratur dñs a suis qbz z docēdi prudentia. i. opandi virt' admirati-one moueat. Joseph Luc. 4. d. in patria sua affligit a fratrib': in egypto ab extraneis sublimatur. Numeri. xij. a. Ba-ria et aaron moyſi ob-turgāt ppter vrozem ethiopiſſam. Ire Hu-meri. xvj. a. Chozema-dab z abiu et ceteri le-uitę ptra aaron z moy-sen surrexerūt. Abzāā i chaldeā affligit: ideo dicit ei: Egredere de terra zc. Gen. xij. a. Nota de rustico qui nolebat adorare crucifixū: quia factus erat de viro sua. p Non est ppheta zc. i. raro cōtingit. q In patria sua zc. Mich. vij. b. Inimici hominis do-melici eius. r Et non poterat de iusticia: quia digni non erant. Sel. Non poterat de misericordia: quia si plu-ra faceret ptemneret z plus delinqueret: z ita plus punirent. s Virtutem vllam facere. i. miracula. Et circū-bat. Rabanus: vt doceret doctorem esse expeditū z non ac-ceptorē psonaz. Debet aut esse doctor cōmendabilis in stre-nuitate: ipiger in instruēdo. Ad hāc iuitat p qd dicit: Circū-ibat. In vtilitate cōmodus: ad hoc inuitat per hoc qd dicit: Docens. In charitate cōpatiens: ad quod inuitat per hoc qd dicit: Et puocauit zc. Ps. Et famē patient vt canes zc. Job. j. a. Lō surgens diluculo offerrebat holocausta p sin-gulos. Chrysostomus. Mos qui sumus vnus regionis pa-ſtores / singulas populi passionum species circūire debem'. Studiosus medicus circūit grauior egrotātes. His qui aua-ricia laborant / de malo auaricie faciam' sermonem ad medi-camentū sanitatis illius. His qui etiā ardentibus febribus li-bidinis estuat / aliquod remediū de apotheca materiali apo-ſtoli pferam'. j. Corinth. vj. d. Omne peccatu quodcuq; fe-cerit homo zc. Alteri medicamentū est increpatio: alteri con-solatio. Cant. v. b. Inuenerunt me custodes qui circūierunt ciuitatē: percusserūt me z vulnerauerūt me / tulerunt pallium meū zc. Act. ij. b. Mōne omnes isti qui loquunt galilę sūt: Ps. Vox tonitruū tuū i rota. Prouerb. vj. a. Discurrē festi-na / suscita amicu tuū. v Castellā in circūitu docens: Non tm ciuitates magnas. Matth. xxi. a. Ire in castellum qd cōtra vos ē. v Binos charitate pcorde. Eccl. iij. c. Velus est duos simul esse qz vnum: Habent enim emoli-mentū societatis suę: si vn' ceciderit / a b alio fulciet: Qz soli: qz si ceciderit zc. v Dabat illis potestātē. Sz aut icrea-tā: qd esse nō potest / cū idem sit qd de'. Aut creatā: qd itez non videt: qz contra Luc. xxij. f. dicit in Glo. super illud: Stetit iesus zc. Trāsiens audit: stans illuminat: qz p humi-tatē miserus

Matth. 13. g. Luc. 4. d.

Ps. 58

Ps. 75

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Instat miser: p pternitate q no mouet lumē reddit: Et ita di
uinitas p quā facit miracula imobilis: z ita nulli dedit. Dicit
ergo: Et dabat illis potestatem spirituum imūdorū. i.
dabit eis quo ad hōes et inuocationē nomis christi eijcerent
demonia. a **Et pcepit eis ne qd tollerēt in via nisi**

B

virgā tm̄. Virga po
testas accipiēdi neces
saria: ita hic. Itē auxi
liū sustētā: sōis/ icita
mentū virgā/ instru
mentū vltionū. Sic p
hibetur **Dattb. x. b.**
Esa. xxxj. a. Qui de
scēdit i egyptū i eqs
sperātes. **Mat. xvij.**
a. **Daledic** q p̄didit
in hoie. **Beda.** Itē in
alijs euāgelistis cōtra
dicit. **Sz illa Glo. sol.**
Dattb. 2 z lucas
memorant dñm disci
pulis dixisse: vt nec v
gā ferrēt: marc^o me qd
tollerēt nisi virgā tm̄.
Sed illi realiter virgā
accipiunt: marc^o per
virgā potestatem accipi
endi necessaria a subdi
tis intelligit. **¶ Ad**
perā. **Contra: Luc.**
xxij. d. Qui habet sac
culū tollat sistr z perā.
Sed distingue tēpora
et cōcordabit scriptu
ra: si certi sunt q nihil
debeat eis illo tpe/ nō
debent ferre: alio tpe
possunt. **c** **¶ Nec i cona es.** **¶ Hieronym^o.** Si possiderent
aurum apostoli crederentur non causa salutis hominum: sed
causa lucri p̄dicare. **d** **¶ Et ne induerent duabus tūni**
cis. Prohibetur duplicitas. **Jaco. j. b.** **¶ Str duplex animo.**
Ecc. ij. c. **¶ Ue duplici corde: z labijs scelesti.** **e** **¶ Quocūq**
introieritis i domū illie manete zc. **¶ Hiero^o.** **¶ Hospes**
fama eligē^o ēne p̄dicatio suscipiētis ifamia deturpet. **j.** **¶ Ti**
moth. ij. b. **¶ Oportet episcopū testimonij hie bonū ab his**
q foris sūt. **f** **¶ Excute puluerē de pedib^o vestris.** i.
tēporalia: qz si volūt in spūalib^o vobis credere/ tēporalia ab
eis nō recipiatis/ cū altūde viuere possitis. **g** **¶ In testimo**
niū illis .i. etiā minīma itineris z laboris vestri quē p illis
sustinuistis exponite z annūciare: q occasio erūt eis maioris
dānatiōis. **h** **¶ Et vngebāt oleo multos egros z sa**
nabant. **Ex b et ex illo Jaco. vlt. c.** **¶ Infirma q̄s i vob zc.**
traxit originem extrema vinctio. **i** **¶ Et audiuit rex hero**
des: nō re s ipe. **¶ Rex. i. fili^o reg.** **k** **¶ Et dicebat.**
Dattb. xij. a. **¶ notat de b.** **¶ Et ppter ea vtutes opant**
i illo. **¶ Ad negare n̄ pōt ex inuidia minuit.** **Sap. liij. c.** **¶ Fascina**
tio nugacitatis offuscat bona. **¶ Herodes/ ascalonita occidit**
pueros: Dattb. ij. c. **¶ Antipas decollauit iohānem: Dattb.**
xij. a. **¶ Agrippa iacobū occidit. Act. xij. a.** **¶ Herodes/ inter**
prat pelliceus. i. deceptor: vel pelliceus. i. gloriās in pellib^o:
et significat scholarē vl magistrū de libris suis cōfidentem z
gloriantē. **¶ Cui dñs Ecc. xj. a.** **¶ In vestitu ne gloriis vnq̄. An**
tipas dñs trāsistio paupratis: qd ei bñ cōuenit: qz talis quantū
pōt videt trāsire paupratē. j. **¶ Dathab. vj. a.** **¶ Exiuit ātioch^o:**
id est silentiū paupratis ab antiochia z pambulabat supiores
regiones: z audiuit esse ciuitatē nobilissimā z coplosam i au
ro et argēto in pside templūq̄ in ea locuplex valde: et venit z
q̄rebat eā p̄dari. **¶ Tetrarcha ē talis: qz regit z domat tm̄ car**
nē: z nō tres vtres aīe. **¶ Phlīpp^o frater ei^o / os lapadis/ christ^o**
est. Esa. xl. b. **¶ Os dñi locutus est.** **¶ Uxor eius herodias/ glia q̄**
soli^o dei. Prouer. xj. c. **¶ Dulcer gratiosa iuuet glia.** **Et. xij.**

B. 10. b. c. 10. a.

B. 14. a. c. 9. a.

testatē spirituum imūdorū. Et
a pcepit eis ne qd tollerent in
b via nisi virgā tm̄/ nōn perā/
c nō panē/ neq̄ i cona es: sed
d calciatos sandalijs: z nē in
e duerent duabus tunicis. Et
dicebat eis: Quocūq̄ introi
eritis in domū/ illic manete
donec exeat i inde. Et quocūq̄
nō receperit vos nec audie
runt vos/ exeūtes inde/ exclu
f dite puluerē de pedib^o vris i
s tēstimonij illis. Et exeūtes
p̄dicabāt vt penitentiā age
rent: z demonia multa eijcie
b bāt: et vngebāt oleo multos
i egros z sanabant. Et audi
uit rex herodes: manifestum
k em̄ factū est nomē ei^o / et dice
bat: Quia iohānes baptista
l resurrexit a mortuis: z ppter
ea virtutes opant i illo. Alij
aūt dicebāt/ qz helias ē: alij
vō dicebāt/ qz ppheta est q̄si

a. **Dulcer dīligēs corona ē vīro suo.** **Esa. xlij. b.** **Glōriā meā**
alī nō dabo. **¶ Herodes igit vxorē suā aufert phlīppo: cū ali**
q̄s de sua scia glīat. j. **¶ Cor. liij. b.** **¶ Quid habes qd nō accipi**
sti zc. **¶ Itē q̄n bñ dicit alteri^o sua iuēta fac.** **¶ Mat. xxij. f.** **¶ Ecce**
ego ad p̄bas dic dñs q furāt s̄ba/ mea vnusq̄sq̄ a pxio suo.

vn^o ex pphetis. Quo audi
to herodes ait: Quē ego de
collaui iohannē/ hic a mor
tuis resurrexit. Ipse em̄ hero
des misit ac tenuit iohannē z
vixit eū in carcerē ppter he
rodiadē vxorē philippi fra
tris sui: qz duxerat eam. Vi
cebat enim iohānes herodi:
m **¶ Nōn licet tibi habere vxorē**
fratris tui. **¶ Herodias autem**
insidiabat illi: z volebat oc
cidere eum nec poterat. **¶ He**
rodes autē metuebat iohan
nem/ sciens eum virum iustū
z sanctū z custodiebat eum:
Et audito eo mltā faciebat:
et libēter eum audiebat. Et
cūm dies oportunus acci
p disset: herodes natalis sui cē
nā fecit principibus z tribu
nis z p̄mis galileę. Cūq̄ in
q trōdisset filia ipsi^o herodiadis
r et saltasset z plācuisset hero

dic herodes alligat
et incarcerat iohan
nem: quia dona gra
tīe quē habet ad se in
flectit. **¶ Ro. j. b.** **¶ Qui**
detinet vltatē dei i illu
sticia. **¶ Postea decol**
lat eū: cū nō a christo
s a se putat hie qd bz.
¶ Itē herodes est prin
ceps mal^o: et dicit io
bānes p̄dicatoz veri
tat: quē qz redarguit
occidit herodes: quia
iohannes corripiebat
eū z viros ei^o. **¶ Amos**
v. c. **¶ O dño habuerūt**
corripietem in porta.
¶ Mat. xxxvij. b. **¶ Ad**
iste nō q̄rit p̄lo pacē:
sed malū. **¶ Et dixit rex**
sedechias: Ecce ipse i
manibus vris ē: neq̄
em̄ fas est regē vobis
negare quicq̄. **¶ Tule**
rūt q̄ hieremiā z p̄le
cerūt eū in lacū. **¶ Pro**
uerb. ix. b. **¶ Qui erudit**
derisorem ipse sibi in
iuriā facit: et q arguit
impīū sibi maculā ge
nerat. **¶ Ad licet**

C
Matth. 14. a.
Luc. 3. a.

tibi habere vxorē zc. **Leuit. xx. d.** **¶ Qui duxerit vxorem**
fratris sui rē facit illicitā zc. **¶ Glo.** **¶ tibi determinat cōtrarietate q̄**
videat eē deut. xxv. a. **¶ Accipiet frat vxorē fratris sui. i. cū mor**
tu^o ē. **¶ Dicit text^o z Glo.** **¶ nō accipiat vxorē fratris sui nesciētis.**
¶ Vel ita expone vt moralit^o pueniat. **¶ Iohānes interprat ḡsa:**
q̄ suadet z dicit herodi. i. cuiuslibet fideli ne ducat vxorē fratris
sui. Frat noster diabol^o ē. **¶ An Job. xl. b.** **¶ Ecce behemoth quē**
feci tecū. **¶ Sed diaboli vxor supbia est: qz ab initio duxit eā:**
cū dixit Esa. xlij. d. **¶ Ascēdā in celū zc.** **¶ Hāc dicit nobis gra**
tia vt nō ducam^o. **¶ Herodes autē metuebat iohā**
nē zc. **¶ Esa. xix. c.** **¶ In die illa erit fra iuda egypto in pauorē:**
¶ Ois de egypto qui recordat^o fuerit illi^o pauebit. **¶ Ro. xij. a.**
¶ Ois nō timere zc. **¶ Et cū dies oportun^o accidisset**
zc. **¶ Hiero^o.** **¶ Nullū alitū legit^o obseruasse diē natalis suę nisi**
herodē et pharaonē: vt qz erat vna ipletas esset vna solēni
tas. **¶ Herodes natalis sui cenā fecit p̄ncipib^o zc.**
¶ Diuites hui^o sēcti diuitib^o faciūt cenā. **¶ Hoc ē qd dñs Esa. xxx**
lij. c. **¶ Occurrēt demonia onocētaur^o z pilosus clamabit alk**
ad alterū. **¶ Sed dñs nō diuites sed paupes dicit debere voca**
ri: vt Luc. xlij. c. **¶ Cum facis conuiuū zc.** **¶ Unde diuites sese**
inuitātes herodiani sunt: qui de sua natiuitate festum faciūt:
nō de morte sanctorū: quia per istam intrarēt in gaudij: sed p
natiuitatē temporālē in p̄nam z miseriam. **¶ Sap. vij. a.** **¶ Ego**
natus accepti cōmunē acem: z i similiter factam decidi terrā
et primā vocē similē omib^o emisi plorās: Tamē esse subfen
tib^o delicias reputabāt: Job. xxx. a. **¶ Natalis herodis crea**
tio mali p̄glati/ vbi hīstriones et saltatrices ad litteram sal
tant/ et iohannes occiditur. **¶ Unde Job. iij. a.** **¶ Pereat dies**
in qua nat^o sū. **¶ Eccl. vij. a.** **¶ Melior ē dies mortis die natiui**
tatis. ¶ Cūq̄ introisset filia ipsi^o herodiadis et sal
tasset. **¶ Chryostom^o.** **¶ Vbi est saltatio/ ibi est diabolus.** **¶ Neq̄**
enim de^o ad hoc dedit nobis pedes vt cum camelis saltem^o:
sed vt cum angelis chorū faciamus. **¶ Et placuisset he**
rodi. **¶ Seneca.** **¶ Prius videndū ē cū qbus comedas q̄ quid**
p 3 comedas.

contedas. a At illa dixit. Per b cōsiliū imploꝝ signifi-
cat: cū ipsa gr̄i: qd petā. De q Prover. j. b. Abscōdam? rē
ticulari innocentē frustra. b Caput iohānis baptiste.
Diero. O prabat in potestate linguā habere: q illicitas nu-
ptias arguebat. c Volo vt p̄tin? des mihi. Per hoc

B

Act. 10. b.

Matth. 14. b.

Doraliter
Dystice

di simulqꝫ recūbētib? rex ait
puelle: Merte a me qd vis: r
dabo tibi. Et iurauit illi: qz
quicqd petierit dabo tibi: licz
dimidiū regni mei. Que cū
exisset dixit matri suę: Quid
petā? At illā dixit: Caput io-
hānis baptiste. Cūqꝫ introi-
set statim cum festinatioe ad
regē petiuit/dicēs: Volo vt
o primus des mihi in disco ca-
e put iohānis baptiste. Et cōn-
tristat? est rex/ propter iusu-
rādum et ppter simul recū-
bētes noluit eā stristare: sed
missio spiculatorē p̄cepit af-
ferri caput ei? in disco: et de-
r collauit eū in carcere: Et at-
tulit caput eius i disco: r de-
dit illud puellę: r puella de-
dit matri suę. Quo audito
discipuli ei? uenerūt r tulerūt
corp? eius: r posuerūt il-
lud in monumēto. Et cōue-
s niētes apli ad iesum/ r enūci-
b auerūt illi oīa quę egerant et
i docuerāt. Et ait illis: Veni-
te seorsum in desertū locū: r
k req̄escite pusillū. Erāt em̄ q
ueniebāt et redibant multi.

cator exire de studio ad turbas/ mēte ad cōpatendū. D. l. c. b.
liij. a. De sion exibat lex r s̄bū dñi de hierusalē. o Erāt
sic oues nō habētes pastore. iij. Regl. xxij. c. Cū dñi cū
ctū isrl' i mōtib? dispersū q̄si oues errātes nō habētes pastore.
Verba st. j. Pet. ij. d. Erāt aliqñ sic oues errātes: s̄ pueri rē.

Et nec spaciū māducādi ha-
bebāt. Et ascendētes in na-
uim abierunt in desertū locū
seorsum. Et viderūt eos ab-
eūtes r cognouerūt multi: et
pedestres de omnib? ciuita-
tib? cucurrerūt illuc r p̄uene-
rūt eos. Et exiēns vidit tur-
bā multā iesus: et miser? est
o sup eos: qz erāt sic oues nō
habētes pastore: r cepit illos
p docere multa. Et cū iā hōra
m̄ta fieret/ accesserūt discipli-
ei? dicētes: Desert? ē loc? h:
q r iā hōrā p̄terijt: dimitte illos
vt eūtes in primas villas et
ricos emāt sibi cibos q̄s mā-
r ducet. Et rñdēs ait illis: Da-
te illis māducare. Et dixerūt
ei: Euntes emam? ducentis
denarijs panes et dabimus
illis māducare. Et dicit eis:
Quot panes habetis? Ite r
videte. Et cum cognouissent
dicūt: Quinqꝫ: et duos pis-
ces. Et p̄cepit illis vt accū-
bere facerēt oēs s̄m cōtuber-
v nia sup viride senū. Et discu-
r buerūt in partes p centenos
r r qñq̄genos. Et ā ccepti qñ-

Et rñdēs ait il-
lis: Date illis mā-
ducare rē. Act. xx.
f. Attendite vobis et
vniuerso gregi: in quo
vos sp̄s sancta? posuit
ep̄os regere ecclesiā
dei. Et. j. Pet. v. a.
Pascite qui in vobis
ē gregē. Job viij. d.
Ter dictū est: pasce.
Pasce/ s̄bo: pasce: ex
emplo: pasce: tēporali
p̄fēdio. s. si opus est.
Ezech. xxxij. b. Pa-
stōres nō q̄serūt gre-
gē meū: sed pascebāt
semetip̄os et gregem
meū non pascebant.
p Et cū iam hōra
m̄ta fieret. Jā hō-
ra p̄terijt: qz vsq; i fi-
nē sc̄culi gētilēs i cēt-
rate p̄stiterūt. Hōra
fiet. i. vespe facta:
sicut dicit Barth? Job. 6. a.
xij. b. In q̄ significa-
tur q? occubitu solis
mūdangē p̄speritatis i
deserto penitētię appo-
nendus est ipse panis
doctrię r eucharistię.
Vñ iudcis post trāsi-
tū maris rubri in de-
serto p̄stitutus dicitur
Exo. xi. a. Ecce plus
vobis panes de celo.
Et. iij. Regl. xij. a.
Delias i deserto iuēt

Matth. 9. a.

Matth. 14. b.

Luc. 9. b.

Job. 6. a.

f

ad caput suū panē r aquā: Cui dixit angel? vt surgēs come-
deret. q Et iā hōra p̄terijt/ comedēdi: nesciētes qd dice-
rēt/ vident loq̄ sicut petr? cū dixit Luc. v. b. Exi a me dñe:
qz homo peccator sū. Ex quo em̄ loc? desert? erat/ oportebat
q eos pasceret. s Euntes rē. Job. vi. a. dicit: Ducēto-
rū denarioꝝ panes non sufficiūt his: qd q̄ dicit hic: Euntes
emam? ducētis denarijs panes r dabim? illis. S
hic/ quasi nō sufficiāt emam? tñ panes r demus. Mystice
hi quinqꝫ panes/ sunt quinqꝫ libri moysi: qz in operibus legis
tanqꝫ ex pane erat vita. Aug? Quinqꝫ panes/ quinqꝫ libros
moysi continens: Et duo pisces/ psalmi et p̄phete fortissimū
legis sapore tēperātes. Berni. Quinqꝫ panes: vilitas vestitū:
maturitas sensuū: temperātia gulę: custodia linguę: labor ma-
nuū. Duo pisces: fides r penitētia. Aug? Quinqꝫ panes:
cōtritiō/ cōfessio/ satisfactio/ p̄seuerātia. Duo pisces: exempla
confessorū: et exempla martyꝝ. Primus elixus: secundus
assus. Aug? Quinqꝫ panes: cognitio sui: pudor/ cōmissi: do-
lor amissi: timor inferni: desiderium cęli. Duo pisces: fides et
spes. r Et p̄cepit illis vt accūbere facerēt oēs s̄m
otubernia. Cōtubernia itellige diuersas hoīm societates:
qz de diuersis villis venerāt. Iux qd milites i eodē taberna-
culo societate habētes/ p̄tubernaes solēt dici. v Sup viri-
de senū. Per b patet q? primū erat pascha: Job. vi. a. qz
solēt herbe tūc virescere. r Et discubuerūt i p̄tes p cē-
tenos rē. Sap. i. a. In malivolā aiām rē. Eccl. xxvij. c.
Sapias scribe rē. r Et accepti qñqꝫ panib? rē. itūes
i cęlū. Hilari. In cęlū dñs respexit/ honore patris a q̄ erat
ip̄e cōfessus: vt q̄ adessent intelligerēt a q̄ tante p̄tutis acce-
pissent officū

Dystice

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including various scriptural references and commentary.

La.

VI

plissent officiu' dirigentes et ipsi oculos mentis illuc. Sic et nos facere debem'...

panibus et dedit discipulis suis ut poneret ante eos: et duos pisces divisit omnibus...

Et statim coegit discipulos suos ascendere nauim... Et circa quartam vigiliam...

Et cum dimisisset eos abiit in montem orare. Et cum sero esset...

Et vidit eos laborantes in remigando: erat enim ventus contrarius eis...

Et circumspexit et vidit eos ambulantes supra mare: et volebat perire eos...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

ri: quia post ascensionem dñi i celū in grūte tr... Et cum sero esset...

Et vidit eos laborantes... Et circa quartam vigiliam...

Et cum dimisisset eos abiit in montem orare. Et cum sero esset...

Et vidit eos laborantes in remigando: erat enim ventus contrarius eis...

Et circumspexit et vidit eos ambulantes supra mare: et volebat perire eos...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Et ait illis: Venite ad me et ego faciam ut stes super aquas...

Ps. 71.

Ps. 14.

Ps. 114.

Ps. 131.

Zach. 9.

Quattuor sunt vigilie: Conticinium: sero, Intempestum, Idem. j. xij. d. An media, Gallicantium: gallicantus, Antelucanum: mane.

Darutinū: Hereticorum, Falzorū fratrum, Antichristi, Adolescentes, Junenes, Senes.

Quattuor vigilie: Prima suggestio demonū, Secūda temptatio carnis, Tertia concupiscentia oculorū, Quarta superbia vite.

Quattuor vigilie: Scrutinium peccati, Detestatio peccati, Regl. xij. c. Dar' erat odium quo oderat ammon thamar.

Quattuor vigilie: Propositū penitendi, Ac' penitentię: hie, Clenit' dñs / ad eos ambulās supra mare.

Quattuor vigilie: Corruptus spaliū, Diligere mundū neq' ea q' in mūdo sūt, Vigilię sunt tres horę: Cōtemptus diuitiarū, Cōtemptus dignitatū, Cōtemptus delictiarū.

Quattuor vigilie: Dornificatio carnis, Uic' tenuitas: vestitus asperitas: laboro diu, Apperitus virtutū, Tres horę: Largitio elemosynarū, Instantia orationū, Desideriū eternorū.

Quattuor vigilie: Desideriū eternorū, sunt tres horę: Oblitus spaliū: contēplatio celestis, Phil. iij. c. Ea que retro sūt, studium scripturarum.

Quattuor vigilie: hoim. Uñ notandū q' duo sūt status hoim q' vigilare debēt, Dum' cōis: secūd' pfect', Circa q'rtā vigiliā, Quattuor vigilie distinguūt hic et. s. Darth. xij. c. Prima p'icti nū: Secūda intēpestū: Tertia gallicantus: Quarta antelucanū.

Quattuor vigilie: Et alijs nomib' noiant. j. xij. d. Sero: an media nocte: an gallicantu: an mane. In q'rtā vigilia. s. mane iterficat dñs peccatores quo ad peccatum. Unde Ps. In matutino interficiebam omēs peccatores terre.

Quattuor vigilie: Et circa q'rtā vigiliā, Quattuor vigilie distinguūt hic et. s. Darth. xij. c. Prima p'icti nū: Secūda intēpestū: Tertia gallicantus: Quarta antelucanū. Et alijs nomib' noiant. j. xij. d. Sero: an media nocte: an gallicantu: an mane.

Quattuor vigilie: In q'rtā vigilia. s. mane iterficat dñs peccatores quo ad peccatum. Unde Ps. In matutino interficiebam omēs peccatores terre. Exo. xij. f. Jāq' aduenerat vigilia matutina: et ecce respiciēs dñs super castra egyptiorum p' columnā ignis et iterficat exercitū eorū.

Quattuor vigilie: Prima legis, Secūda pphetarū, Tertia corporis aduentus, Quarta in reditu claritatis.

Supra mare. Ps. Mirabiles elatiōes maris rē. Esa. Ps. 92. lxiij. a. Torcular calcavi sol'. Et volebat perire eos. i. ad modū volētis se habebat. Sic r' Luc. xxiij. d. finxit se long' ire. i. ad modū fingēt' se habuit: nō tñ duplex erat: qz faciendū erat vt ita cōpellerēt eū ad hospitium. Aug' de cōcordia euāgelistarum. Quō intellexerūt apli dñm velle perire eos: nisi qz in diuersū ibat q' ad eliciendū illū clamorē volebat cui sbueniri oportebat. Et ait illi rē supra mare. Ex h' voluit quidā dicere q' ad temp' sumpsit agilitatē. S'z nō ē ita: qz nō esset miraculū. y' Putauerūt phārasma. Sic multi cū vid' t' aliquē bñfacere: dicit: phantasma est: nō facit nisi ppter p' hypocritism.

hypocritism. a. Omnes enim viderunt eum et turbati sunt. Hiero. Magni timoris indicium est pulcherrimus clamor et incerta vox: et statim iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde. Et. Clara/mauit ad me et ego exaudia eum. Esa. xxx. e. Ad vocem clamoris tui statim vt audierit respodebit tibi. b. Et statim locutus est et c. Confidite. Job. xvi. g. Confidite: quia ego vici mundum. Hiero. i. b. Me timeas a facie corru: quia ego tecum sum. Esa. xliij. a. Tu transieris per aquas tecum ero: et flumina non opitent te. c. Ego sum nolite timere. Hiero. Non subligit quis esset: quia nota voce poterat eum intelligere. d. Et ascendit et c. et cessavit ventus. Eccl. xliij. c. In sermone eius siluit ventus. e. Non enim intellerunt de panibus. Prouer. xx. b. Oculi eius circumspiciunt panem. f. Erat enim cor eorum obsecratum: quia non intelligebant veritatem. Eccl. xliij. a. Sol refulgens radijs suis. i. miraculis obsecrat oculos. g. Et applicauerunt transfigurationem presentis maris. h. Quibus egressi esset de nauis: militans ecclesie electi cognoscere christum. Unde Baruch. liij. d. Quis transfiguratus mare et inuenit illum: i. Continuo cognouerunt eum. i. Corinth. xij. d. Tunc cognoscam sicut cognitus sum. k. Et concurrentes et c. Sic deberet plati et predicatorum discurre et infirmos ad christum adducere. Prouer. vi. a. Discurrere festina: suscita amicum tuum. Sic fecit iosaphat. ij. Paral. xvij. b. Docebant populum in iuda habentes librum legis dominici: et circuibant omnes vrbes iuda atque erudiebant populum: illi. f. quos iussit iosaphat. l. Leperunt in grabatis eos. Esa. xliij. f. Afferet donum domino in equis et quadrigis et lectis et c. m. Qui se male habebat infirmos. n. In plateis ponebant firmos: Sic Act. v. c. i. plateis ponebant infirmi vt veniente petro saltim ymbra illis obumbraret quibus illorum et liberarent. o. Et deprecabant eum vt vel fimbria vestimenti et c. Vestimentum christi est caro eius. Esa. lxiij. a. Quare g. rubrum est indumentum tuum: fimbria vltima pars vestis: passio christi. Ad tactum eius. i. fide et imitatione sanant omnes infirmi. Matth. ix. c. Si tetigero tamen vestimentum eius salua ero. Zach. viij. d. Apprehendet fimbria viri iudex dicentes: ibimus vo bis: audiuimus enim et c. p. Et quod tangebatur eum salui fiebant. i. vlt. d. Qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit. q. Conueniunt et c. Eccl. xxxij. r. (Expo. Ca. VII. c. Qui g. rit legem replebit ab ea: et qui insidiose agit scandalizabit ab ea. Sic et pharisaei de odore vite facti sunt sicut odore mortis. Contra quos Eccl. xi. d. Bona in mala uertens insidiat: et in electis ponit maculam. In his qui capto agere de transfiguratione hinciorum christi a pharisaeis et scribis quibus missus fuerat ad gentes habiles. Et diuidit h. capitulum in tres partes. In prima agit de accusatioue eorum de facta a domino. In secunda de sanatioue filii mulieris chanaan: ibi: Et ecce surgens. In tertia de

Matth. 14. d.

A.

tasma esse/ et exclamauerunt: Omnes enim viderunt eum et turbati sunt. Et statim locutus est eum eis/ et dixit illis: Confidite: ego sum nolite timere. Et ascendit ad illos in nauim et cessauit ventus. Et plus magis intra se stupebant. Non enim intellexerunt de panibus: erat enim cor eorum obsecratum. Et cum transfigurationem applicauerunt. Cuius egressi esset de nauis/ continuo cognouerunt eum: et percurrentes in vniuersam regionem illam ceperunt in grabatis eos qui se male habebant circumferre vbi audiebant eum esse. Et quicumque introibat in vicos vel in villas aut in ciuitates/ in plateis ponebant infirmos: et deprecabant eum vt vel fimbriam vestimenti eius tangeret: et quod tangebatur eum salui fiebant. Ca. VII. Conueniunt ad eum pharisaei/ et quidam de scribis venientes ab hierosolymis. Et cum vidissent quosdam ex discipulis eius comibus

sanatioue surdi et muti qui erat de finibus decapoleos: ibi: Et iterum exiit. Et uenit et in b. p. cordes se vt christum et discipulos arguat. Act. iij. e. Principes uenerunt in unum aduersus dominum et aduersus christum eius. Et quidam de scribis venientes ab hierosolymis: quia si recedentes a pace. Sic Gen. xi. a. Proficiscetes ab oriente conati sunt facere turrim et deum. Beda. Non ad h. b. u. audiendum non quasi medicum: sed quasi ad quodammodo pugnas cucurrerunt. t. Contuperauerunt. Contra quos Eccl. xi. a. Primum interrogas non vitupes. Matth. xv. a. Quare discipuli tui transgressi sunt traditiones seniorum: Sic hodie multi magis mouentur si quis transgrediat humanas traditiones quam mandata dei. De quo Matth. xxij. c. Ecce colantes culicem et glutientes camelum. s. Comibus manibus et c. Idem dicit: quia illos dicebant in mundos qui cibis comibus vescerentur: et non distinguebantur. s. gentes. Iudei enim distinguebantur: vt patet Leuit. xi. p. totum. v. Pharisaei et c. Aug. de sermone dicit. Pharisaei vocantur non billosi atque doctores iudei. x. Lauet manus suas. In quorum persona dicit Job. ix. d. Si lor fuerit quasi aqua

manibus. i. non lotis manducare panes/ vitupauerunt. Pharisaei enim et omnes iudei nisi crebro lauent manus non manducant/ tenentes traditiones seniorum. Et a foro nisi baptizentur non comedunt: et alia multa sunt quae tradita sunt illis seruare/ baptismata calicis et viceorum et grametorum et lectorum. Et interrogabant eum pharisaei et scribae: Quare discipuli tui non ambulat iuxta traditionem seniorum/ sed comibus manibus manducant panes: At ille respondens dixit eis: Non prophetauisti esaias de vobis hypocritis: sicut scriptum est: Populus hic labijs me honorat: cor autem eorum longe est a me. Inuanum autem me colunt docentes doctrinas et precepta hominum: Relinquentes enim mandatum dei tenetis traditiones hominum/ baptismata viceorum et calicis et alia similia his facitis multa. Et dicebat illis: Bene irritum facitis preceptum dei/ vt traditionem vestram seruetis.

nius: et fulserit velut mundissime manus eius: et iterum tangit mortuum quid prodest lauatio eius et c. Baptizentur. Multi extra lauantur/ et imundi sunt interius. Matth. xxij. c. Te vobis scribae et pharisaei qui mundatis quod de foris est/ aut pleni estis rapina et inuidia. Ipsi enim intelligebant carnaliter quod dicit Esa. j. e. Lauami mundi estote. Et quod Esa. liij. d. Viduam qui fertis vasa doli/ de exteriori lauatioue: cum dicit de interiori lauatioue intelligat. Unde statim post illud Esa. j. Lauami et c. dicit: Auferite malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. Vel pharisaei ipsi ritualia solum carnaliter intelligentes: Lauami et mundi estote non recte accipiebant hanc mundiciam. a. Baptismata. Heb. ix. c. In varijs baptismatibus et iusticijs carnis vsque ad tempus correctionis impositis. b. Quare discipuli et c. seniorum. Lora quimonis est de seniorum transgressioue: de transgressioue mandatorum dei nullum conuenit. Esa. xxix. d. Timueit me mandatum hominum et doctrinis: et ecce ego admirationem faciam populo huic. Item Esa: xxij. a. Durauerunt ius: dissipauerunt sensum sempiternum: transgressi sunt leges. c. Baptismata viceorum et calicum. Beda. Calix est vas vitreum: viceus fictile de terra. d. Et alia similia his facitis/ vel fecistis vt traditionem vestram seruetis. Luc. xi. c. Rogauit iesum quidam pharisaeus vt praederet apud se/ reputas dicere: quare non baptizatus es ante praedictum. Et ait dominus ad illum: Nunc vos pharisaei quod de foris est callidis et catini mundatis: quod autem intus est vestrum plenum est rapina et iniquitate. Stulte: nonne qui fecit quod de foris est/ etiam id quod deintus est fecit: Verum quod superest dare elemosinam: et omnia munda sunt vobis. Sic docet dominus lauare manus post praedictum/ d. do fragmenta pauperibus.

B. Matth. 15. a.

Esa. 29. d. Matth. 15. a.

Matth. 15. a.

Matth. 15. a.

Matth. 15. a.

Matth. 15. a.

Vertical text in the right margin, including various references and commentary.

Moyſes em dixit: Honora patre tuu rē. Exo. xx. b. Eccl. iij. a. Qui honorat patre suum iocundabitur in filiis. Tob. iij. a. Honorem habebis patri tuo. **E**t qui maledixerit patri rē. Leuit. xx. b. Exo. xxj. b. Prouer. xxx. c. Oculi qui subsanar patrem: et qui despiciunt partu matris sue: suffodiant eu corui de torrentibus.

Si dixerit homo patri rē. Con. 10. b. 11. b. 12. b. similis fraus fit hominibus. In die sacerdotu. In iungit em pgnitib? p satisfactioe: missaru multitudinē: nonet ad ecclesie fabricationē: no ad copassionē pau perū: no ad elemosy nas idigētū. Dich. iij. b. Hec dicit dñs sup pphas q seducunt plim meū: q mordent dentib? suis r pdicant pacē: Et si qs non derit in ore eoz qpiā sanctificat sup eum p litū. Similit canonici suos r canonicos mo rētes monēt oia sua dimittere ecclesie sue: eo q male deseruūt. Esa. i. f. Principes tui infideles: loci furum: Des em diligūt munera: sequuntur re tributioes. **L**ozban rē. Lozban vi def. ppe arcā in q ob lationes ponunt: nisi aliud dicitur / corban et corbonan: De quo Matth. xxvj. a. Non licet eos mittere in corbonan rē. **E**t aduo cans iterū turbas dicebat illis: que mandata dei sūt: no traditioes hoim. **A**udite me oēs r intelligite: no traditioes pharisoz. **N**ihil est extra hominē introiēs i eū qd possit eū coinqnare. Hoc falsū videt: qz pomū veritū nōne coinqnauit adā: r q ad corp? r quo ad animā: vt Ben. iij. b. patet. Itē cū dñs hoc dixit: adhuc dura bant legalia: ergo adhuc discretio ciboz. Ergo si iudex car nē porcinā comederet: coinquinat? esset. Sed dic q nō possit coinquinare fm se: sed ppter trāsgressionē phibitionis dicit. **U**n r adam r iudē sic potuerūt coinqnari. i. Timoth. iij. b. **D**is creatura dei bona est: r nihil reijciendum est rē. Titū. i. d. **D**ia mūda mūdis. **S**ed q de homie pcedūt rē. Propter h die apus Eph. iij. g. **D**is fmo mal? ex ore vno nō pcedat rē. **I**ntrogabāt eū discipuli ei. Eccl. vi. d. **S**i videris sensatu euigila ad eū: r grad? ostioz illi? exterat pestu. **P**arabolā. i. interpretationē verbū qd credebāt parabolā. Per quos significant illi q scripturas puerse expo nūt. **U**n Beda: vitiosū auditorē esse dic q obscura manifeste aut manifeste dicta obscura vult intelligere. **S**ic r vos imprudētes estis: qui tanto tpe fuistis mecum: r tam de beretis esse magistri. **M**eb. v. c. Imbecilles facti estis ad audiendū: etenim cū deberetis magistri esse. ppter ipus: rursus indigetis vt doceamini. **J**ob. xij. b. **T**anto tēpore vobiscū sum r nō cognouistis me. **Q**uia ome intrinsec? rē. **D**ug sunt opinionones: vt videt in Glo. de hac materia: quia dicūt quidā: q nihil de cibis transit i veritatē hūang naturę: sed in sanguinē et virtutē que nō sūt de veritate naturę: vnde crescat hō fm multiplicacionē naturę sue: sicut panes creue rūt: **J**ob. vi. b. **S**i sic iesset hōi: fieret icremētū miraculose et cresceret sic panes creuerūt miraculose. **O**b h dicitur aliq q aliquid de cibis trāsīt in veritatē hūang naturę: **U**nde dicit:

ome introiēs i secessū exit: sed nō totū. **U**n dicit: **O**me. i. alio qd de omni vl de qlibet aliqd. **A**ug. de ciuitate dei lib. xxij. ca. xx. **S**i qspia pfect? fame atqz cōpulsus vescat cadauerib? hoim: nō quisqz p tendat totū fuisse digestū p imos meat? ni hilqz inde in eius carnē mutatū atqz puerfū: cū ipsa macies q fuit et nō ē satis idicer q illis elctis derrimēta suppleta sint. **N** **I**n troiens in hoim. **M**oralit. **L**ibus q vadit i vētrē nō coinq nat hoies: s nutrit. **O** **I**n cor ei. **S**i em nō ē volūtariū: nō ē pecca tū: vt ait Aug. **P** **I**n secessū. **S**ed m **A**ui cennā: prima digestio fit in ore: secunda in stomacho: tertia i epa te: quarta in mēbris. **Q** **A**bitus em de corde hoim. **J**ob xxxvj. b. **A**b interio rib? pgredef temper stas. **R** **A**alg cogi tatioes pcedunt. **M**atth. xij. c. **E**t abū dāria cordis os loqf. **S** **A**dulteria. **A**dul terari est tboz alteri violare. **F** **O**rnica tiones. **F**ornicatio est amor a legitimo conu bio solut? r vagus ex plēde libidinis pfecta do illicita. **D** **A**ut for nicatio a fornicib? i q bus pagani turpitudē

Intelligitis: qz ome extrinsec? introiēs in hoim non potest eū cōmunicare: qz nō intrat in cōr eius: sed in ven trem vadit r in secessum exit purgās omnes escas. **D**ice bat autem quoniam que de homine exeunt illa cōmuni cant hominē. **A**bitus em de corde hominū cogitatio nes male pcedūt: adulteria fornicatioes: homicidiā: fūr ta: auaricie: nequitie: dōlus: impudicitia: oculus malus: blasphemā: superbia: stulticia. **O**mnia hec mala ab in tus pcedunt: et cōicant ho minē. **E**t inde surgens abiit in fines tyri et sidonis: et ingressus domū neminem vo luit scire: et nōn potuit late re. **M**ulier em statim vt au diuit de eo: cuius filia habe bat spiritū immūdam intra uit et procidit ad pedes ei.

Nē exercebāt. **V** **H**omicidia. **J**ob. iij. c. **Q**ui odit fratrem suū homicida ē. **R** **F**urta. **F**urtū ē oē qd alteri dāno acqri tur. **V** **R**ecitig. **M**eqria ē defect? boni qd nequā seru? die se facere neqre. **A**ug. **M**eqria ē intēperātia siue dol?. **P** **D**olus: ē occulta malicia: blādis sōbis adornata. **A**ug. **D**olus ē qñ qs machinat damnū alii. **A** **I**mpudicitia. **A**ug. **I**mpudicitia ē impudice viuere. **I**te ipudicitia ē ois p̄tinetia ad libidinē p̄tines: velut illicit? carnis tact?: et turpia sōba r tur pis cogitatio. **B** **O**cul? mal? ē iuidia: qd ē aliena felicitate torqri. **S** **S**upbie. **S**pecies sūt velle p̄esse: molle s̄esse: velle potestātē habere. **A**ug. **S**upbia ē amor p̄prie excellētig. **S** **S**tulticia. **I**nsipies ē qui dei sapiētia priuat: stultus vero nec i p̄alib? astutiā habet. **A** **I**mpudicitia. **E**ccā. xix. d. **A**mictus corpis et risus dentū et ingressus hois anūciāt de eo. **E**t **M**atth. xxvj. g. **L**oq̄ta tua manifestū te facit. **E**t **A**u gustin? in regula. **I**mpudic? oculus impudic? cordis est nū cius. **B** **O**culus. **E**ccā. xlij. b. **M**equā est oculus inuidi r auertēs faciem r despiciēs animā suam. **E** **E**t inde sur gens abiit. **S**ecunda pars. **I**n fines tyri et sidonis. **S**ed nōue facit h hoc qd p̄ceperat **M**atth. x. a. **I**n viā gen tū ne abieritis: **I**ste aut ciuitates gentū erāt. **S**ed dic. **N**ō intrauit ciuitates eoz: s i fines eoz luit vbi iudē erāt. **E**t ingressus domū neminē voluit scire. i. ad modū non volētis se habuit: vt exēplū nobis daret. **S** **E**t nō potuit latere: de miscōia. **S**ic dicit de homie largo q non pōt co medere solus: qz largitas sua quodāmodo cōpellit eum que rere cōmēfales. **J**ob. xxxi. b. **S**i comedi buccellā meā solus: r non comedit pupillus ex ea rē. **M**oraliter: **E** **E**t inde sur gens rē. **T**yrus interpretat angustia: sidon venatio. **E**st autem angustia bona. i. penitentię: **D**e qua **E**sa. xxvj. c. **D**omine in angustia req̄sierunt te: r i tribulatiōe murmuris doctrina tua eis. **E**st et angustia mala: scz auaricie: q cor ho minis nimis angustat. **D**e qua **E**saie. xlix. f. **A**ngustus est **S** mibi locus: fac mibi

Ar. r. coinqnare

15. q. 5. c. 1.

Matth. 15. b.

Ar. r. licetia

Moraliter

Euangelij scdm Marcum

Mibi locus: fac mihi spaciu vt habitē. Irē est venatio bona. s. p̄dicatōnis. Dicitur. xvj. d. Dicitur eis multos venatores: et venabunt eos de omni monte: et de omni colle: et de cauernis petrar. Irē ē venatio mala. s. cupiditatis. Eccl. xij. c. Venatio leonis onager in heremo: sic pascua diuitibus pauperes. Iesus venit in finibus tyri et sidonis. i. in illos in quibus finit mala angustia et mala

Wanb. 15. c. B

venatio p bonā angustia et bonā venationē. **E**rat em̄ mulier gentilis syrophenissa genere. Et rogabat eum vt demoniū eijceret de filia ei⁹. Qui dixit illi: Sine prius saturari filios: Nō est em̄ bonū sumere panem filiorū et mittere canib⁹. At illa respondit: et dixit ei: Utiq; dñe. Nam et catelli sub mēsa comedūt de micis puerorū. Et ait illi: Propter hūc sermonē vade: exijt demoniū a filia tua. Et cum abiisset domū: inuenit puellam iacentē supra lectū: et demoniū exijt se. Et iterum exiens de finibus tyri: venit p sidonem ad mare galilee inter medios fines decapoleos: et adducit ei surdum et mutū. Et deprecabant eum vt imponat illi

Doraliter

Et rogabat rē. Fides/patiētia et humilitas in hac muliere cōmendant: vt pater in Glo. **D**oraliter: **D**e filia eius. Vter ratio rogat p filia sensuaturat: vt cōcupiscētis libere. Eccl. xvij. d. Si p̄stes aie tug cupiscētias ei⁹: faciet te in gaudiū inimicis tuis. Irē Eccl. xij. d. Sup filiā luxuriōsā cōfirma custodiā rē. **N**ō est em̄ bonū sumere panē filiorū rē. S; p̄tra: Nō petebat panē sed sanitatē filie: ad qd qd dñs de pane loquit: Sed dñs verbū dei panē vocat: quia sicut panis corp⁹: ita verbū dei animā suscitāt: et verbū dei peccata sanat. Vñ Sap. xvj. b. Meq; herba neq; malagina sanauit eos: sed omnipotens sermo tu⁹ dñe qd sanat oīa. **E**t ideo qz sanitatē petebat de verbo: respōdit p panē. **A**t illa r̄dit. Nota qd hęc mulier erat syrophenissa. i. tyrophenissa. i. angustia: et ob h venit ad verū dauid. i. pacificū christū. s. sicut oēs qd erāt in angustia veniebāt ad dauid. j. Regl. xxij. a. **E**t dixit ei: **U**tq; dñe. Quasi verum est qd dicit: sed ideo non desisto p̄cari tuā misericordiā: qm̄ mihi similitudinē canis et panis conueniēter facere potes. **N**ā et p̄tia. i. certe: **C**atelli comedūt rē. Ergo si sū indigna cui integrū panē tribuas: saltē mihi filie mee sanitatē q̄si vnicā cōparatā multorū miraculorū qd fecisti tribue. **P**ropter hūc sermonē rē. **D**ñs puerū centuriōis et fillam chananē nō veniēs ad eos: sanat: significat gentes ad q̄s nō venit p p̄sentia corpis: saluādas p verbū suū. **V**ade: exijt demoniū a filia tua. Sicut ista saluaē in fide matris: sic paruuli in fide parentū. **E**t iterū exiēs rē. Tertia ps in q agit de sanatiōe surdi et muti p man⁹ impositionē. **S**urd⁹ et mut⁹ mystice est gen⁹ hūanū: qd in adā est surdū p inobediētis: et mutū a cōfessione laudis diuine: qz nō ē speciosa laus i ore pctōris: vt dicit Eccl. xv. **P**s. 49. c. Vñ dic̄ p̄s. Peccatoz aut dixit de⁹: qre tu enarras iusticias meas rē. Specialit̄ surdi sunt clerici: qz verbū dei audire nolūt. Et muti: qz p̄dicare nolūt: nec in ecclia cantare. Et hi etiā cęci sunt: nō vidētes vnde veniūt: vbi sunt: et q vadūt. Esa. xlij. c. Quis cęc⁹ nisi seru⁹ me⁹: et qd surdus nisi ad quē misi nūciof meos: Irē Esa. xlij. b. Educ foras populū cęcū

et oculos habentē: surdū et aures ei sunt. Et nota q om̄is surdus naturaliter est mutus: quia qui nō audit nō potest loqui. Dicitur. vij. c. Nemo qd bonum est loquitur. m **A**d magalieg rē. Esa. lvij. d. Impij quasi mare feruens rē. n **E**t deprecabant eum. Mat. xxj. a. Euntēs discipuli fecerūt sicut p̄ceperat illis: et adduxerūt ei asinam et pullum.

Et imponat illi manū. Et hoc est quod dicitur in p̄s. Fiat man⁹ tua: id est christus vt saluet me. **E**t apphendēs eum de turba seorsum: misit digitos suos i auriculas ei⁹: et expuens tenigit linguam eius: et suspiciēs in celū ingemuit: et ait illi: Effeta: qd ē adaperire. Et statim aperte sunt aures eius: et solutū est vinculū lingue ei⁹ et loquebat recte. Et p̄cepit illis ne cui dicerent. Quātō autē eis p̄cipiebant: tanto magis plus p̄dicabant: et eo amplius admirabant: dicentes: Bene oīa fecit: et surdos fecit audire: et mutos loqui. **C**a. VIII.

In illis diebus iterum cum turba multa esset et cum iesu: nec haberent quod manducarēt: conuocatis discipulis: ait illis:

dño deo ē: vt Eccl. j. a. Iaco. j. c. **O**īe datū optimū rē. de surdū ē rē. Si qd vīm idiget sapia postulet a deo rē. **I**ngemuit. Iudic. j. c. Ara cū suspirasset rē. **E**t ait illi: Effeta. Prouer. xx. b. Aurē audiētē. s. sacra sc̄pturā: et oculū vidētē. i. docentē. s. si qd illuminat: vtrūq; fecit de⁹. **E**t statim apte sūt aures ei⁹ rē. Esa. xxxv. b. Tūc apient oculi cęcorū et aures surdorū patebūt: tūc saliet sicut ceru⁹ claudus: et apta erit lingua mutorū. **E**t loq̄bat recte. **P**a⁹ audit: post loquit: sic faciēdū ē: quia qd prius respōdet qd audit: stultū se esse demōstrat: Prouer. xvij. c. Iaco. ij. a. Nolite plures magistri fieri fratres mei. **Q**uātō autē eis p̄cipiebant: tāto magi vlt p̄dicabāt. Quātō em̄ min⁹ qd appetit gl̄ia: tāto magi h̄s: et quātō magi qd appetit: tāto magis fugit. Ut de pecuniis. Quātō em̄ qd magi eā secur⁹ fuerit: tāto min⁹ apprehēdet: et si p̄currerit nō effugiet: Eccl. xj. b.

In illis diebus cū turba rē. **E**xpo. **L**. VIII. **S**upra in vltima pte de sanatiōe duorū sensuū. s. surdi et muti: hic de tribus alijs agit que p̄tinent ad tres sensus sp̄siales. **U**nde hoc capitulū diuidit in tres ptes. **P**rimo de his que p̄tinent ad gustū. **S**ecūdo qd ad visum: ibi: **E**t veniūt bethsaida. **T**ertio de his qd ad odoratū. i. samā: ibi: **E**t egressus. **I**n p̄mo p̄dicat reficiēdoz idigentiā. **S**ecūdo refecturi misericordiā: ibi: **C**onuocatis. **T**ertio rationē miserēdi: ibi: **Q**uia ecce. **Q**uarto ē r̄sio hūang insufficiētē ad reficiēdū: ibi: **E**t respōderūt. **Q**uinto p̄paratio ad reficiēdū: ibi: **E**t p̄cepit. **S**exto viatici dispēratio: p̄mo p̄sepost: uatio: ibi: **E**t accipies. **S**eptimo fragmētōz reseruatō: ibi: **E**t sustulerūt. **O**ctauo arguit eos qd indigentes lacte solidū cibū querebāt. i. signum de celo: ibi: **E**t statim. **M**ono docet a quo cibo abstinendum: ibi: **E**t p̄cipiebat. **D**ecimo arguit discipulos de diffidentia p cibo: ibi: **E**t conuocatis. **N**ec haberēt quod māducarēt. Et qre nō q̄rebāt cibū a dño: **C**h̄ys. **O**b medicinā venerant turbe: cibū vlt panes petere nō audebat. **C**onuocatis. **D**icō: **C**onuocat discipulos vt doceat. **U**el ideo vt ex colloquutione intelligant signi magnitudinem: **D**iscipulis. s. suis. **D**ifferet. **E**cce

Vertical marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Miserereor. Ecce plus pater misericordia motus est: sicut pater sup filio pdigo: Luc. xv. d. ij. Cor. xi. g. Quis infir-
mas etc. **Sup turbam etc.** Illi enim novit q dicit: Exo.
lij. f. **Ibim** via triu dieru in solitudine: videlicet qui penitent
a peccato. s. cogitatio: locutio: et opus: du noviter conversi
sunt no debet dimitti
ieiunia verbo dei: sed

15. d.

sepe est eis pdicandū.
Et em cibū accipit
cōfortant: vt paul^o cū
tribus dieb^{us} nō mādu-
casset/accipies cibum
cōfortat^{us} est: vt habet
Act. ix. c. Et ob hoc
etiā dñs filie archispy/
nagogi. s. v. d. iussit
dari māducare. Et no-
ta q tūc scilicet siqs bene-
peniter. s. si sitit i audi-
endo verbū dei: sicut
scilicet de eo qui accipit
medicinā corpālē: qz
talis multū sitit. Non
tamē multū onerandū
sūt tales: qz foroz nra
ad huc parvula est: vt

Ca. vii. c. In signū hui^{us} inē pascha et pentecosten paruum
heruitū cataru octavo die pasche: quod habet. i. Pet. ij. a.
Quasi mō genitū etc. **Quia ecce iā triduo etc.**

- Contritio/ confessio/ satisfactio. Exo. v. a. Deus hebreozū etc.
- Ieiunū/ oratio/ elemosyna. Tob. xij. b. Bona est oratio cū ieiunio et elemosyna etc.
- Cogitatio/ locutio/ operatio. Gen. xl. c. Tres ad huc dies sunt: post quos recordabit etc.
- Cogitatio veri: amor boni: detestatio mali. Ione ij. b. In altam litteram: Adhuc tres dies et nū- ue subvertet etc.
- Confessio/ p: dicitio/ contemplatio. Luc. xlij. g. Ecce exiitio demonia etc.
- Passio christi: scriptura christi: resurrectio christi. Osee. vi. a. Unificabit nos post duos dies: et tertia die suscitabit nos. **Et si dimisero eos ieiunos i domū suā deficiēt.** **Abies.** i. b. Facti sūt pncipes ei^{us} velut ardetes si iuvenētes pascha et abierit absqz foritudine an facie sbequerē.
- In via penitēte. Esa. xxx. e. Hęc ē via/ abulate i ca. Esa. xxi. d. Cū panib^{us} occurrite fugiēt. **Quidā em ex eis deloge venerūt.** Loge em a pctōrib^{us} sal^{us}. Ps. lvi. im- culati etc. Esa. lx. a. Filij tui deloge veniēt etc. Et h est qd dicit Esaias. xlij. a. Offer filios meos de loginā: et filias meas ab ex tremis terre. Eph. ij. c. Hūc autē in christo iesu q aliqui eratis longe facti estis ppe in sanguine christi. **Quī istos etc.** **Abysice:** p: dicatorēs imitētes pfectū ecclie/ dicit: An nobis tanta faciēda/ vt tot millib^{us} tanqz audis auditorib^{us} suffi cere possim^{us} i hui^{us} scūli deserto: Esa. lq. b. Nō sū medic^{us}: et i domo mea nō est panis. **In solitudine.** Amb. sup lucā li. vi. c. xxxvj. Nō oclōsis/ nō i civitate qsi i synagoga v^{el} scūlari dignitate residētib^{us}: s i nē deserta christū q: rētib^{us} celestis grē alimonia impertit. Item immo mel^{ius} videt qd dicit Osee. ij. c. Ducā eā in solitudine: et loqr ad cor ei^{us}. Eccl. xxxvij. c. Sapientia scribe in tpe vacuitatis. Et Act. viij. f. Eunuch^{us} edoctus ē a philippo i deserto. Et i plogo illo: Frat ambrosi^{us}: Plus i deserto ecclie qz in aurato synagoge tēplo reperit. **Quot panes habetis.** Ignorat de^{us} panes: Gen. xxxix. b. Ecce dñs me^{us} oib^{us} mibi traditis ignorat quid habeat i domo sua: nec quicqz est qd nō sit in potestate mea v^{el} n tradiderit mibi/ pter te q vroz ei^{us} es. Illā nulli vult dare dñs. Esa. xlij. b. Gloria meā alteri nō dabo. Propt^{er} h mortu^{us} est iohes: qz dicebat herodi: Nō licet tibi etc. **Matth. xlij. a. Qui dixerūt: Septē.** **Abysice.** Septē dona spissan- ti: q sunt septē mulieres. Esa. liij. a. In die illa apprehēdent

Triduo

18. d.

Abysice

septē mulieres vtrū vnū. Hęc sūt septē lucerne sup candela-
bū. Zach. liij. a. Septē lucerne sūt sup caput cādelabz aurei
.i. ecclie. **Et sūt filij tob filieqz:** Et pisciculi: ecce filie. **Adora-
liter.** Primum panis spissalis paupertas: q necessarius cōten-
ta est. Gen. xxxix. b. Joseph non qcqd aliud nouerat nisi pa-
nē quo vescēbat. Se-
cūdus panis est peni-
tentie dolor. Ps. Fu-
erunt mibi lachrymę
meę panes die ac no-
cte etc. Tertius obedi-
entie facilitas. Job.
lij. e. Deus cib^{us} est
vt faciā volūtate p: s
mei. Quartus miseri-
cordie largitas. Esa.
lvij. c. Frāge esuriet
panē tuū. **Quit^{us} ab/
stinētia.** Ps. In die-
bus famis saturabit^{ur}.
Sext^{us} doctrina. Eccl.
xxxj. c. Splendidū in
panib^{us} bñdicent labia
multoz. Septim^{us} eu-
charista. Job. vj. e.
Ego sum panis viuus

Job. a.
Doraliter

18. d.

Matth. 16. a.
Job. 6. d.
18. d.

discipulis suis vt appōnerēt:
qz apposuerūt turbę: et habē-
bāt pisciculos paucos: et ip-
sos bñdixit/ et iussit apponi.
Et māducauerūt et saturati
sunt: et sustulerūt qd supau-
erat de fragmentis septē spor-
tas. Erant autē qui mandu-
cauerāt quasi quattuor mi-
lia: et dimisit eos. **Et statim**
**ascendens nauim cum disci-
pulis suis/ venit in partes**
dalmanuta. **Et exierūt pha-
risęi et ceperūt cōqrere cū eo/
qrentes ab illo signū de celo**

qui de celo descendit. Hęc sunt septē spicę vberes: q egyptū a
famis piculo liberāt: Gen. xlj. d. Pisciculi sunt triplex intelli-
gentia spiritalis: que latet in aquis scripturę: allegoria: tro-
pologia: anagoge. Anagoge septem panes: tres votes aig:
et quattuor corpis. Pisciculi/ gaudia pticularia beatorum.
Et pcepit turbę discubere sup terrā nudā. In quo
notat cōstantia in contemptu mūdū. **Et accipiens**
etc. Ecce panariū sūt iesus hie: et. s. vj. e. Anariū se-
mel: Job. ij. b. Piscator plures: carnifex nūqz. **Septē pa-
nes accipies.** i. i se capies. Primo facies: et postea docēs:
Act. i. a. Egredies iesus facere etc. **Fregit.** Apuit illis sensū
vt intelligerēt scripturas: Luc. xlij. g. Apoc. v. b. Leo de tri-
bu iuda apuit lib: s. **Et dabat discipulis suis: nō ven-
debat: vt ipsi sūt faciāt:** **Matth. x. a. Aug^{us} de doctrina chri-
stiana.** Dis res q dando nō deficit dñi habet et nō dat: nō dñs
habet quō habēda ē. Illi quicqz panes erāt: et isti septē anteqz
inciperēt dari: qd vbi fieri cepit/ duodecim cophinos et septē
spoztas impleuerūt. **Prover. xj. d. Aliq duidit p: rta et disti-
ozes sunt: aliq rapit aliena et semp in egestate sunt.** **Et**
appōnerēt etc. Qz nō licet abscondere frumētū necessitatis
tpe: vt dicit **Prover. xj. d. Qui abscondit frumēta maledicee in**
ptis: bñdicito aut sup caput vendētū. **Matth. xix. b. Ne**
goclamini dñi venio. **Et habebāt pisciculos pau-
cos:** bona opa et squamas. i. penitentiā: hi possunt comedē.
Et māducauerūt. **Veda.** Comedit^{us} attēte audiedo et
exempla intuedo: saturamur memorię recōdēdo et opando.
Et saturati sūt. **Jobel. ij. f. Implebunt arce frumēto**
et redundabunt torcularia vino et oleo. **Prover. xij. d. Ju-
stus comedit et replet animā suā.** **Et sustulerūt qd**
supauerat de fragmentis septē sportas. s. vj. f. habet
q duodecim cophinos. **Amb sup Lucā:** Cur quinqz millib^{us}
hoim p^{ro} redūdat: qtuor min^{us}: Qz qtuor milia ista triduo
cū christo fuerūt: et ideo amplius celestis pabuli receperunt.
Erant autē qui māducauerant etc. In prima re-
fectione dicit cophinos/ qui sunt vasa stercoraria: que perti-
nent ad statum penitentię: hic sportas/ que sunt vasa panum
ppter statum iusticię. De septem panibus septem sportę: qz
p: mēti respondebit merito. **Matth. vij. a. In qua mensura**
mensi fueritis etc. **Gen. xxx. e. Respondebit mibi cras iusti-
cia mea.** **Et statim ascēdes nauim etc.** **Chryf.** Post
aliā refectionē intrauit nauigū/ tyrānidis fugiēs suspitiōne:
Job. vj. b. Veni i partes dalmanuta. **Matth. xv.**
d. Dagedan. Dalmanuta. i. paupertas reqesces. Esa. lxxvj. a.
Ad quē respiciam nisi ad paupculū: **Dagedan** annūciatio
gratię. Esa. lxxj. a. Ad annūciandū mansuetis misit me.

Temptantes eum.

Temples eum: Facientes contra legem / Deut. vi. c. Non tem ptabis dominu deum tuu. Eccl. xvij. c. Moli esse quasi ho mo qui temptat deu suum. Si enim quesiissent ad credendu: vtiq; dedisset eis signum de celo: sed querebant ad reprehendendu: vt dicit Chrysostomus: et ideo no dedit par cens eis. Nota ho q moyses accepit signu de terra / raras / locu / stas / r scinphes: Exo. viij. Jonas vero de abyfso / r mozt / saucib / liberat / signu de ifer / no et dedit et accepit: Jone. ij. Eccebas ac cepit signu de celo / qm sol decem lineis est re uersus. iij. Regl. xx. b. Josue similif acce / pit signu de celo sole state i gabaon: Josue. x. c. Achaq ho nec de celo / nec de inferno vult accipere signum. Esa. viij. b. Pete tibi signum a domino deo tuo in pfudum infer / ni siue in excelsum su / pra: Et dixit achaz: Non peta. Et de ter / ra forte perisset. In /

Matth. 12. c. Luc. 11. d.

Matth. 16. b. Luc. 12. a.

Ps. 64.

Ps. 85.

Gen. 30. b.

Ps. 88.

Ps. 101.

temptates eum. Et ingemi / scens spu ait: Quid genera / tio ista signu querit: Ame di / co vobis: si dabit generatioi / isti signum. Et dimittes eos / ascēdes iterum nauim / abijt / trans fretu: Et oblitu sūt su / mere panes: r nisi vnu panē / no habebāt secū in naui. Et / cepiebat eis / dicēs: Videte / r caucte a fermēto pharisēo / rū r fermēto herodis. Et co / gitabant ad alterutru dicen / tes: quia panes no habem. / Quo cognito / iesus ait illis: / Quid cogitat: qz panes no / habetis: Nondu cognoscit / nec intelligitis: Adhuc ceca

medere panē meū. Neemie. ix. c. Panē de celo dedisti eis i fa / me eoz. e. Videte. Psal. iij. a. Videte canes. f. Et ca / uete a fermēto: qz modicu fermētū totā massam corrupit: / Gal. v. b. Osee. vij. b. Auteuit paululu ciuitas a cōmixtione / fermenti donec fermentaretur totum. j. Corinth. v. b. Ex /

tū habetis cor vestru: Oc / los habētes no videtis: r au / res habētes no audit. Nec / recordamī qm quicq panes / fregi i quicq milia: r quot co / phinos fragmentoz plenos / sustulistis: Dicūt ei: Quode / cim. Qm r septē panes in q / tuoz milia: quot sportas fra / gmētoz tulistis: Et dicūt ei: / Septē. Et dicebat eis: Quō / nodū intelligitis: Et veniūt / i bethsaida: r adducunt ei ce / cum: r rogābant eum vt illū / tangeret. Et apprehēsa ma / nu ceci / eduxit eum extra vi / cum: et expuens in oculos / eius impositis manib / suis

stri cū panib / occurrite fugient. Deut. xxiij. a. Ammonites / r moabites no irabūt ecclesiā dei: etiā p / decimā generationē / i eternū: qz noluerūt vobis occurrere cū pane r aqua i via qm / egressi estis de egypto. b. Quo cognito / iesus ait illis: / Quid cogitatis rē. Diere. xvij. b. Ego dñs scrutās cor / da. j. Regl. xvi. b. Dō videt ea q parēt: de / aūt ituef cor. / Nec recordamī qm quicq panes fregi in quicq mi / lia. In miraculo pueniūt oēs euāgelistę. Matth. xij. b. a. / vj. e. Luc. ix. b. Job. vj. a. k. Quō nodū itelligi. Sap. / vj. a. Audite q reges r itelligite. Matth. xvj. b. Et no itelle / perūt: qz no dixerat eis cauēdu a fermēto panū: s a doctrina / pharisēoz r saduceoz. Uñ Chryf. Quātū valet increpatio: / dormitē mētē erexit: a iudaic / abduxit / attētores fecit: a mo / dicitate fidei eruit: vt no formidaret si panes quicq videant no / hic. Ps. Ab increpatioe tua fugētra voce tonitru tui formi / dabūt. / Et veniūt bethsaida. i. dom / venatoroz. Diere. / xvj. c. Dūta eis multos venatores rē. m. Et adducit / sbo r exēplo. Matth. xxi. a. Soluite r adducite. n. Et ro / gabāt eū. Leuis. xxvj. g. Ipsi. i. flatu rogabunt p pais / suis. i. subditoz. / Et apphēsa manu ceci rē. Act. ix. / g. Dās illi manū erexit eā rē. m. Et adducit ei ceci. / Tobias excecā / fuit stercozib / hirsudinū. i. amore tpaliū: q scī / viri vt stercoza reputāt. Psal. iij. b. Oia arbitoz vt stercoza. / Recte aūt viri facti hirsudines dicunt: qz nigri sūt p pgnitētiā: / s candidi p innocētā. Esa. j. b. Nigra sum sed formosa sūt / bierim rē. Irē hyeme p / sētis vitę latēt: s estate futura sancti / apparebunt. Esa. xvj. a. Habitabit apud te pfugi mei moab / esto latibulū eoz. Irē hirsudines citissime volāt: nec capi pos / sūt ab aul / rapacib / sic viri scī velocissime volāt p pteplati / onē. Esa. xl. g. Assumēt pēnas sic aqlę: Et ideo no timēt de / mones. Prover. j. b. Frustra facit rete ante oculos pēnatoz. / Legit Gen. iij. d. q lamech cec / occidit cash r puer: qz cec / ras spūalis sine discretioe bonoz r maloz intficat. Diere. vlij. / b. Sedechias excecā in rebblatha: qd itēptatā mīta. i. sol / lictudo mūdana. Ps. Cōquassabit capita i terra multoz. o /

Ps. 117. f. 6. c. Job. 6. b. Dan. 14. Luc. 9. b. Matth. 13. c. C

Ar panes no ha / bem / doctine: De / quib / of Esa. xxi. d. Qui habitat / trā au /

Ps. 101.

Sancti vobis / parantur / dinibus

Ps. 101.

Vertical text on the right edge of the page, including marginal notes and references to other parts of the text.

Ispiciant. **a** Interrogavit eum si aliquid videret. Sap. vi. a. Altissim⁹ interrogabit opa. Ecclj. xxxij. a. Qui interrogacione manifestat/parabit verbu. Interrogat aut eum dñs vt paratus sit reddere ratione de eis que sunt in fide et spe. j. Pef. iij. c. Qd maxime requirit a sacerdotib⁹. Malach. ij. b. Labia sacerdotu cu studiu scientia: et legem ex ore eor⁹ requirunt. Itez Hiero⁹. Sacerdotes requiruntur de lege: errantes instruunt: rebelles convincunt: alioqn sibi frustra iactant dignitate cui no exhibet opationem. Aggei. ij. b. Interroga sacerdotes legem. b. Video hoies velut arbores ambulantes. Quo no sanavit cechu sicut factu petri: vt. s. j. c. que statim mitra/uit: Sz dic/forte noluit/designas imptatione ex pre hois:

Difficile eni surgit que moles prave puetudis pmit: vt dic Blo. Joh. xj. f. sup illud: Voce magna clamavit. Et incipit Blo. Fremult. **a** Deinde iteru iposuit man⁹ rē. Per h⁹ bis iposuit man⁹ seu bis illuminavit: scdo veri⁹ significat q⁹ h⁹ videm⁹ z deū cognoscim⁹ i enignate: tūc aut veri⁹ facie ad facie et cognoscemus sic z cogniti sum⁹: vt. j. Cor. xij. d. Non⁹ mor⁹ nec interior: nec exterior: pot⁹ i nobis esse sine eo. Un Phil. ij. b. Deus in nobis opat z velle z plicere pro bona voluntate. Joh. xv. a. Sine me nihil potestis facere. **a** Ita vt clare videret oia. Hec ē pfecta sapia de oib⁹: fm valore pziū existimare z fm sapore pziū sapozare. e. **a** Uade rē. Pater em tu⁹ q⁹ videt in abscondito reddet tibi: Matth. vi. a. Ecclj. xxxij. c. Preccurre por in domu tuā rē. Sap. viij. c. Intrās i domu meā condescā rē. f. **a** Et si i vicum introieris: ciuitatis mundi. Ecclj. ix. b. Noli circūspicere in vicis ciuitatis. Un sponsa nō inuenit amicu suū p vicos et plateas: Cant. v. b. **a** Et egressus est iesus et discipuli ei⁹ i castella cesaree philippi. Philip⁹ i os lampadis: cesarea possessio pncipalis. Fides eni primā z pncipalē de aia facit deo possessionē: Un et ibi fit interrogatio de pncipali fundamēto fidei. **a** Quē me dicūt esse homines. j. Cor. ij. d. Nialis hō nō capit ea q⁹ sunt spūs del. **a** Qui ruderūt illi/dicētes: iohāne baptistam rē. Des vt dicit Boet⁹ in li. pfol. querūt bñitudinē/ s diuersi mode: vn⁹ in diuitijs/ q⁹ putat summā felicitatē esse diuitias: al⁹ in delitijs/ vt epicurus: al⁹ in honorib⁹/ vt ambitiosus. Osee. x. a. Scdm ybertatem terre sue ephraim exuberavit s mulacris. Sap. xij. a. Vanū sūt oēs hoies in qbus nō subest scientia dei: et de his q⁹ videntur bona nō potuerūt intelligere eum q⁹ est/ nec opib⁹ attendentes agnouerūt quis esset artifex: sed aut ignē aut spiritū aut citatū aerē aut gyrū stellarum aut solem aut lunā rectores orbis terrarū deos putauerunt. Ignē ponūt deū auari: q⁹ in diuitijs querūt bñitudinē. Ecclj. xij. c. Aia calida q⁹ si ignis ardēs nō extinguet donec aliquid gluriat. Spiritū ponūt deū supbi: q⁹ de ptate glorianf. Osee iij. d. Nolite ingredi i galgala neq⁹ ascēdatis in berthauē: qd iter p⁹raf dom⁹ idoli. i. platio. Aerē citatū ponūt deū: q⁹ de vōto laudis humane glorianf. Osee. xij. d. Ephraim pascit ventum. Gyrū stellarū ponūt deū p⁹lati: q⁹ de multitudine subditorū glorianf. Ecclj. xvi. a. Nō locūder⁹ i filijs impijs si multiplicē: nec oblecter⁹ sup ipsos. Solē faciūt deū: q⁹ de generis claritate glorianf. Esa. xix. c. In die illa erunt qnq⁹ ciuitates i terra egypti loquētes lingua chanaanā z iurātes p dñm ep

ercitū. Ciuitas solis: id est nobilitas generis/ vocabit⁹ vna: alie sūt q⁹truo: p⁹dicte. Lunā faciūt deū hypocrite: q⁹ portant fasciculū spinarū sicut rusticus q⁹ est in luna: sed nō pungit/ sic hereticus q⁹ habet spinas exteri⁹ interi⁹ nullas. ij. Reg. xxiij. a. Preuaricatores q⁹ si spine euellent/ z si quis eas tāgere voluerit armabit ferro. **a** Alij heliā. Die re. xv. c. Qe mibi mat mea: qre me genuisti virū rix/ viz discordie i vniuersa tra. Hiero⁹. Que/ renti qre hęc opinio fuerit de iohāne vel helia vel hieremia: **a** Alij no q⁹ si vnū de pphet. Joh. vij. b. Murmur multus erat de eo in turba: quidam enim dicebāt/ qz bonus est: alij autē non: sed seductur turbas. in

a Uos vo que me esse dicit: Joh. xv. c. De mūdo nō estis: sed ego elegi vos de mūdo. **a** Tu es christ⁹. Galari⁹. Fides petri nō filiū sed hoiem videns/ vtrūq⁹ cōplectit. **a** Et cōminat⁹ ē eis ne cui dicerēt de illo. Et hui⁹ triplex est ratio. Prima hu militaris exēplū. Secūda me differat passiōis bñficiū. Tertia/ ne rudes discipuli maioris p⁹dicacionis mole pmerentur. Quarta etiā ratio ē/ ne si modo puerterent alij/ postea vidētes eū crucifigi scādalicarent i eo z peiores efficerent: Juxta illud. ij. Pef. ij. d. Deū⁹ erat illis nō agnoscere rē. De trib⁹ p⁹mis rationib⁹ dic Amb. Fubet taceri q⁹ sit fili⁹ dei/ vt fallat pncipē mūdi/ vt declinet iactatiā/ doceat humilitatē: z ne ad huc rudes z imperfecti discipuli maioris p⁹dicatiōis mole pmerent. Hiero⁹. Cōpleto aut passiōis sacramēto oportuni⁹ dice apostol: Ite docete oēs gētes rē. Matth. vlt. d. Ecclj. vij. a. Di negotio tpus ē et oportunitas. Ecclj. xx. c. Ex ore farui reprobabit pabola: nō eni dic illā i tpe suo. **a** Et scribis. Diere. xij. b. Facta ē hereditas mea mibi q⁹ si leo i silua dedit p⁹tra me vocē. Diere. v. b. Ibo ad optimates z loquar eis: et ecce ipsi mag⁹ p⁹fergerunt iugū rē. **a** Et post tres dies. Post tristitiā passiōis / gaudiū resurrectionis adiunxit. Luc. x. f. Samaritanus infūdes vinum et oleum. **a** Resurgere. Osee. vi. a. Uificabit nos post duos dies z tertia die suscitabit nos. **a** Et palam. Ecclj. iij. c. Non abscondas sapiam i decore suo. **a** Verbu loquebat: solis discipulis. **a** Et apprehēdes eū petr⁹ / seorsū. In hoc docet subditos non debere publice reprehendere vel arguere facta p⁹latozum: sicut Cham. Gen. ix. d. Cū vidisset cham pater chanaan verenda p⁹ris esse nudata/ nūciauit duob⁹ fratribus suis foras: ideo autem maledictus seruus effectus est. **a** Cepit increpare eū. Hiero⁹. Sciat pius lector: petro hęc beatitudinē: Qd cunq⁹ ligauer⁹ rē. i futuro pmissā: nā si statim data esset/ nūq⁹ i eo prave p⁹fessiōis error locū iuenisset. **a** Uade retro sathanas. Ecce q⁹ hic reprehensus fuit. Similit⁹ Joh. xvij. b. Calicē quē dedit mibi pater/ non vis vt bibam illum: Hic videtur facere dñs contra doctrinā suā quā dedit Matth. xvij. b. Si peccauerit i te frater tu⁹ rē. Et s. v. d. i Blo. q⁹ incipit. Moralit⁹ q⁹ christ⁹ tres mortuos suscitauit / d⁹: Publica noxa publico eget remedio: leuia autē z secreta possūt deleri pnia leui z secreta. Et ita dñs q⁹ eū arguit corā discipulis de occulto pctō videt contra se facere. Sed h dñs fecit sicut pater familias: qui filium suū vult coram omnibus alijs filijs corripere vt alij castigentur: quia multa loquebatur z non intelligens/ ideo reprehensus est. Non enim q⁹ obseruabat illud

B

Matth. 16. c. Luc. 9. c.

Euangelij scdm Marcum

Obsertuabat illud Ecclj. v. d. Si tibi itellec' respode primo zc. a. Qm no lapis q dei sut: cui' volu'ras e vira coz/ poralem exponere pro spirituali. b. Sed q sut hoim: quoz sapia e seruare vira cozporale. c. Et nuocata tur/ ba zc. Postq de passione sua discipulos docuit: omnes ad sui imitacionez inui/ rat: dicens generalit' quid faciendu tem/ pore pacis: quia ca/ ro refrenada: qd tpe belli: qz moztu p fide exponeda e. d. Si quis vult. Quidā recedūt: qdam ante cedunt: qdam cū eo vadunt: qdamz post eum. Recedūt q via opposita currunt ad inferos. i. per deliti/ as: diuitias z hono/ res. Utere. ij. f. Uer terunt ad me tergū. Antecedūt q ppie voluntati z sensui p prio innitunt. s. eo/ dem: Uade retro me sathana: nō sapi's ea q dei sunt sed que hominū. Proverb. ij. a. Ne imitatis prudentie tuę. Cum eo vadunt: qui de salute sua z alioz solliciti sunt. Dicheg. vj. c. Indicabo tibi o hō qd sit bonū z qd de' requat a te: vtiqz face re iudiciū et diligere misericordiā z sollicitie anibulare cū deo tuo. Sequunt iesum vere obediētes. Matth. xxvj. f. Simon petrus sequebat eū a loqe. Si quis. Nota qdam angariā/ tur sequi christū: quidam conducunt: quidam voluntarie se/ quunt. Angariant qui timore fulsūt. Matth. xxvj. d. Ereū/ tes inuenerūt hominē cyrenēū venientē de villa: hunc anga/ riauērūt vt tollerēt crucē eius. Et tulit/ sed non fuit crucifixus in ea: quia tales per suam crucem nō retardant a malis suis. j. Pet. iij. d. Nemo vestrum patiat quasi fur aut homicida. Conducunt hypocritę: qui mīmo laudis humane vel cōmo/ di temporalis pgnitētie crucem portant: qui significant p la/ tronē crucifixum a sinistris: qui in cruce dñm blasphemauerūt: Luc. xxiij. e. quia vita hypocritarum est blasphemā. Volun/ tario sequunt: qui cum gaudio ppter deum pgnitentiā agūt: De quib' Judic. v. a. Qui spōre obrulistis animas vestras: benedicite dño. e. Ne: non mea: vt ambitiosi. f. Seq: non pcedere: vt superbi. Sequi eadem via. Ps. In via eius. g. Deneget. Adam cecidit per peccatū a libertate: quia a sui potestate effect' est seru' peccati. Job. viij. d. Qui facit peccatū zc. Item a felicitate recedēdo a deo: ad cuius si/ militudinē factus erat: Sed homo cū in honore esset nō in/ tellerit zc. Itē a dignitate: quia si steterit/ mox comes ange/ loz futur' erat. Ideo dñs hic triplicez casum reparari docet. Libertatē docet posse recuperari per spontaneā sui z suoz ab/ negationem: ibi: Deneget semetipsū. Felicitatē p volū/ tariā carnis afflictionē: ibi: Tollat crucem suam. Digni/ tatem ppter rectā intētionē: ibi: Et sequat me. Uñ Beda. Nisi quis a semetipso deficiat/ ad deū qui supra ipsum est nō appropinquat: z non valet apprehendere qd vltra ipsum est si nescierit mactare qd est. Judic. v. b. Qui ascenditis super nitētes asinos z sedetis supra i iudicio z ambulatis i via loq/ mini. h. Semetipsū: id est se suos z sua. De primo Esa. lviij. d. Si glorificaueris eū dū nō facis vias tuas z nō inue/ nist' volūtas tua vt loquaris fimonē. De scdo Deut. xxxij. a. Qui dixit patri suo z matri suę nescio vos: et fratrib' suis: ig/ nozo illos zc. De tertio Matth. xix. c. Si vis pfect' eē vade et vde oia q habes zc. Et tollat sup se nō trahat p se. Matth. xi. d. Tollite iugum meum super vos. k. Crucē suam nō alienā. Matth. xxiij. a. Super cathedrā moysi zc.

Matth. 16. d. Luc. 17. g.

Ps. 48.

a retro me sathana: qm nōn sa/ pis q dei sūt: sed que sūt hoim. b Et conuocata turba cum di/ scipulis suis dixit eis: Si quis vult me sequi/ deneget semet/ ipsum z tollat crucem suā z se/ quatur me. Qui enim volue/ rit animam suam saluam face/ re/ perdet eam. Qui autē per/ diderit animam suam propf/ me z euangelium/ saluam eā/ faciet. Quid enim proderit homini si lucretur mundū to/ tum z detrimētū faciat anime

Uade retro me sathana: nō sapi's ea q dei sunt sed que hominū. Proverb. ij. a. Ne imitatis prudentie tuę. Cum eo vadunt: qui de salute sua z alioz solliciti sunt. Dicheg. vj. c. Indicabo tibi o hō qd sit bonū z qd de' requat a te: vtiqz face re iudiciū et diligere misericordiā z sollicitie anibulare cū deo tuo. Sequunt iesum vere obediētes. Matth. xxvj. f. Simon petrus sequebat eū a loqe. Si quis. Nota qdam angariā/ tur sequi christū: quidam conducunt: quidam voluntarie se/ quunt. Angariant qui timore fulsūt. Matth. xxvj. d. Ereū/ tes inuenerūt hominē cyrenēū venientē de villa: hunc anga/ riauērūt vt tollerēt crucē eius. Et tulit/ sed non fuit crucifixus in ea: quia tales per suam crucem nō retardant a malis suis. j. Pet. iij. d. Nemo vestrum patiat quasi fur aut homicida. Conducunt hypocritę: qui mīmo laudis humane vel cōmo/ di temporalis pgnitētie crucem portant: qui significant p la/ tronē crucifixum a sinistris: qui in cruce dñm blasphemauerūt: Luc. xxiij. e. quia vita hypocritarum est blasphemā. Volun/ tario sequunt: qui cum gaudio ppter deum pgnitentiā agūt: De quib' Judic. v. a. Qui spōre obrulistis animas vestras: benedicite dño. e. Ne: non mea: vt ambitiosi. f. Seq: non pcedere: vt superbi. Sequi eadem via. Ps. In via eius. g. Deneget. Adam cecidit per peccatū a libertate: quia a sui potestate effect' est seru' peccati. Job. viij. d. Qui facit peccatū zc. Item a felicitate recedēdo a deo: ad cuius si/ militudinē factus erat: Sed homo cū in honore esset nō in/ tellerit zc. Itē a dignitate: quia si steterit/ mox comes ange/ loz futur' erat. Ideo dñs hic triplicez casum reparari docet. Libertatē docet posse recuperari per spontaneā sui z suoz ab/ negationem: ibi: Deneget semetipsū. Felicitatē p volū/ tariā carnis afflictionē: ibi: Tollat crucem suam. Digni/ tatem ppter rectā intētionē: ibi: Et sequat me. Uñ Beda. Nisi quis a semetipso deficiat/ ad deū qui supra ipsum est nō appropinquat: z non valet apprehendere qd vltra ipsum est si nescierit mactare qd est. Judic. v. b. Qui ascenditis super nitētes asinos z sedetis supra i iudicio z ambulatis i via loq/ mini. h. Semetipsū: id est se suos z sua. De primo Esa. lviij. d. Si glorificaueris eū dū nō facis vias tuas z nō inue/ nist' volūtas tua vt loquaris fimonē. De scdo Deut. xxxij. a. Qui dixit patri suo z matri suę nescio vos: et fratrib' suis: ig/ nozo illos zc. De tertio Matth. xix. c. Si vis pfect' eē vade et vde oia q habes zc. Et tollat sup se nō trahat p se. Matth. xi. d. Tollite iugum meum super vos. k. Crucē suam nō alienā. Matth. xxiij. a. Super cathedrā moysi zc.

Crux } Dornificationis. In pace.
Compassionis.
Passionis. In persecutione.

Quid enī pderit hoī si lucret' mundum totū zc. Proverb. xj. a. Non proderunt diuitie in die vltionis: insti/ cia autēz liberabit a morte. Virum ē q homo dat animā su/ am pro rebus/ cum econtra facere debeat. Proverb. xij. b. Redemptio anime viri diuitie proprie. Ecclj. x. b. Nihil est

iniquius q̄ amare pecuniam: hie enim z animam suam ve/ nalem habet. m. Aut quid dabit hoī cōmurationis. Job. ij. b. Pelle p/ pelle: z cuncta q̄ ha/ bet homo dabit pro/ aia sua. Ecclj. xxvj. c. Omnis pondera/ tio non est digna cō/ tinentis anime. n. Pro anima sua. Quid retribuā domino zc. Al saluāda. Roma. viij. d. Nō sūt p̄di/ gne passioes zc. Al dānata: nihil: qz si

pro ea daretur totus mundus non liberaretur o. Qui enī me confessus fuerit/ corde/ ore/ opere. Matth. v. c. Qui fecerit z docuerit: hic magnus vocabitur in regno eozorum. p. Et verba mea in generatione ista adultera zc. Deut. xxxij. a. Generatio praua atqz peruersa. q. Et fili' hominis confitebitur eum. j. Cor. ix. c. Si euangelica/ uero nō ē mihi gloria: necessitas enī mihi incūbit. Sed si fili' hoīs p̄fite' in gloria dei p̄is/ glia ē: z ita p̄ b ē. Sed dic: Nō ē mihi gloria. i. factio qd debeo/ sed nō superogo: qz sapiētib' et insipientib' debitor sū: vt Roma. j. b. sed qz spalia nō cap/ ebat supererogatio erat. Uñ sequit' ibidem: Si volēs Bago mercedē habeo. r. Cū venerit i glia zc. id est i statu si/ ne omni miseria. Phil. ij. b. E hūst' in gloria ē dei p̄is zc.

Q dicebat illis. Predixerat de passioe z resurrectione sua: hic agit de iudicio glo/ rie sue in se: z expositione ei' in nobis p merita. Et di/ uidit h capitulū in tres pres. In p̄ma agit de oisioe glie sue. In secūda de ieiunij z orōnis efficacia: ibi: Et rñdēs vñ zc. Tertio d humilitate discreta z pacifica. Dicit g: s. Et dicebat illis. q. d. nec durū videat vobis pati h: Quia nō sunt condigne passioes zc. Roma. viij. d. Amen dico vobis. Cōsolatoria pmissio. Morali etiā i istis tribulatio nib' dat de' arras gaudij. Uñ Ps. In custodiēdis illis retri/ butio multa. f. i gustādo eterna. Itē Ps. Scdm multitudinē doloz meoz in corde meo: cōsolationes tuę iustificauerūt ani/ mam meam. ij. Cor. j. a. Sic abundat passio christi i nobis: ita et p christū abundat p̄solatio nra. v. Quia sūt qdam de hic stātib' discipulis. x. Qui nō gustabūt moztē/ tēporalē. Hozs qdem temporalis quidā modicus gustus ē re/ spectu eterne. Ecclj. xij. a. O moztis q̄ amara est memoria tua. y. Donec videant regnum dei zc.

Regnū dei } Vita eterna.
Claritas christi.
Ecclesia p̄sens.
Et post dies sex zc. Ab illo quo dixerat: Sunt quidā de hic stantibus. Chryf. Quare expectat post sex dies: Et vehemēt' desideraret ostensionē: que licet corpalis: tñ pau/ piscentiā habebat. Prim' cognitio sui: tunc creatur chaos cō/ fusionis. Secūdu attritio cordis: tunc fit firmamētū: et diui/ dunt aqz ab aqz. Tertius ē p̄sideratio star': tunc p̄gregant' aqz in vnū locū z vocant' maria. Quartus p̄fessio: tunc sūt in eglo luminaria. Quintus satisfactio: tunc de aqz sūt auel et pisces. Sextus p̄replatio: tunc fit homo: et in hoc tria sig/ nificant. Dñs s̄o in septimo requiescet. Et post dies sex. Richardus de sancto victore. Sex dies sūt sex genera p̄e/ plationū: in quoz septimo videt' dñs trāsfigurā'. Primus ē in imaginatione sū

Text from the adjacent page, partially visible and mostly illegible due to the binding and image quality.

In imaginatione fm imaginē: quādo. s. visibiliū imago consi/ deraf cum admiratione z creatoris veneratiōe. Secundus est in imaginatione fm rationē: quādo. s. mens imaginatiōe sen/ sus rationē querit z cum imaginatiōe inuenit. Tertius est i ratione fm imaginatiōe: quādo. s. mens per rerum visibiliū similitudinē in rerū

17. a. Luc. 9. d.

iusibiliū speculario nem subleuat. Quar tus est i ratione fm rationem: quādo. s. mēs in visibiliū per experiētiā vocē alia et alia inuisibiliā col ligit que per experiē

a sex assumpsit iēsus petrum et iacobum et iohannē: z dūcit illos in montē excelsū seorsū solos: z transfiguratus est co/ ram ipsis. Et vēstimenta eius

tiam non nouit. Quintus est supra rationem / non tñ pter ra/ tionē: qñ anim⁹ p mētis subleuationē ita subleuat / q metas capacitatis transcendit: et q p intelligētīe aciē ratio ei sua at/ testatione alludit. Sextus est supra rationem z pter ratio/ nem seu etiā contra rationē: in hoc animus veraciter exultat atq; tripudiat: quando illa sublimis ex diuini muneris irra/ diatione agnoscit: quib⁹ omnis humana ratio reclamatione. Ta/ lia sunt omnia que de personarum trinitate credere iubemur. In hoc genere transfiguraf iēsus i monte: sed cum attestatio ne moysi z heliē: id est scpturay: sine qb⁹ suspecta esset hmōi reuelatio. Hic ad contrariū diuine vocis auditor cadit: id est humana ratio deficit. Et per casum trium discipuloy / sensus memoriē / rationis defect⁹ ostendit. Ibi moysi rachel i partu beniamin: Gen. xxxv. c. Rachel visio: id est ratio vidēs: Be/ niamin / filius dextere. Septim⁹ gradus contēplationis: cum filius ad dexteram patris videtur: domino loquente / nubes lucida obumbrat: sed nubes pp̄ mētis reuerberationē: luct/ da propter intelligētīe illustrationem. Et post dies sex. Glo. Post cōmationē cruci / gloria resurrectiōis ostendit. Unde sequitur: Et post dies zc. vt non timerēt opprobria crucis: qui oculis suis visuri erant gloriam resurrectiōis futu/ re. a Assumpsit iēsus petrū zc. Per qd significat q nullus intrabit in regnū celozum / nisi qui fuerit de ordine ali/ cuius istorum. Per iohannē / virgines significant: per daniel similitur. Per petrū coniugati: similitur per iob. Per iacobū rectores ecclesie: similitur per noe. De istis trib⁹ Ezech. xliij. e. Si fuerint isti tres viri in medio eius: noe / daniel / et iob: ip/ si liberabunt animas suas. Alij non intrabunt in montē excel/ sum. s. i gloria dei / nisi qui fuerint de istis. b Et iacobū. Glo. super epistolam ad Gal. i. d. Altum apostolorū zc. Ibi: Nūc videndū vt dicat: videt velle q iste fuerit episcop⁹ hie/ rosolymitan⁹. Sed dic q Glo. solum ppter nominis cōueniē/ tiam hoc dicunt: q allegoria largas habet habenas. c Et iohannem. Micro⁹. In tribus vocatis apostolls ostendit priuilegium dignitatis eozū. Herū. Tres secum ducit dñs: vt tribus idoneis mundus credat: Deut. xix. d. Et ppter fidē trinitatis. d Et ducit illos in montē zc. Similitur duxit dñs ezechielem in montem excelsū nimis: vt Ezech. xl. a. quia dñs bonos p̄dicatores ducit ad excellētiam vitę z ad excellentiam scientię. Moraliter / enim per montē vitę emi/ nentia significat: p hoc q dicit / excelsū: eminentia scientię. Hęc duo debet habere p̄dicator: z p̄lat⁹. Esa. xl. b. Sup mō/ tē excelsū ascende tu q euangelicas sion. Vbi sūt p̄lati dñi. Et similitur diabolus facit suos malos ignaros: vt nabucar/ dan principem cocozum: id est luxuriosum z gulosum: qui ig/ norantes sunt: quia fornicatio z vinū auferūt cor: vt dī Osee ltiij. c. Sic z nabuchodonosor q diabolū significat / holofernē: qui interpretatur infirmans vitulum: vt patet Iudith. ij. a. Sic p̄lati mali sunt qui omnia deuorant: De quib⁹ Amos vi. b. Qui comeditis agnū de grege et vitulos de medio ar/ menti. e Et transfiguraf ē zc. Volunt dicere quidas q dñs om̄s dotes ab initio accepit: In natiuitate subtilita/ tem: quia exiuit clauso vtero. Unde Barth. j. d. Ecce virgo concipiet in vtero z pariet filium zc. Agilitatē: quando am/ bulauit supra mare: vt Barth. xliij. c. Claritatē in transfigu/ ratione: vt hic: et. s. Barth. xvij. a. Luc. ix. d. Impassibi/

ozaliter

liratem in cęna. Dixerunt enim quidam q christus naturali/ ter fuit impassibilis z immortalis z splendor iste fuit in acre circumfuso. Alij q in corpore suo mortali facto. Unde hie/ ro⁹ in originali. Transfiguratus saluator non substantiā verę

facta sunt splendentia z can/ dida nimis velut nix: qñ ful/ lo sup terrā nōn pōt candida facere. Et apparuit illi helias cū moyse / z erāt loquentes cū

carnis amisit: nec ae/ reum corpus assum/ psit: sed gloria crea/ turę suę verę resurre/ ctionis ostendit. f Et vestimēta ei⁹ facta sunt zc. Ve stimenta dñi splen/ dentia / sūt omēs ele/

cti gloriificati: quibus in futuro quasi vestimēto pulcherrimo vestiet. Job. xli. a. In sublime erigere z esto gloriosus z spe/ ciosus induere vestib⁹. Et transfiguraf. Beda. in Glo. Nō verā substantiā carnis amisit: s. gloriā futurę suę vt nostrę resurrectiōis ostēdit: et talis p iudiciū cūctis apparebit ele/ ctis. In iudicio in forma serui bonis et malis: vt impij quem spreuere iudei quē negauere / milites quem crucifixerunt / pilat⁹ et herodes quem iudicauerunt quęrāt iudicem agnoscere. Con/ tra. Barth. xliij. c. Ita erit z aduēt⁹ filij hoīs / secūd⁹ nō in humilitate vt prim⁹ / sed in gloria dei manifestabitur. Item Apoc. j. b. Videbunt in quem pupugerunt. Glo. Cum vi/ debunt iudē christum regnantem i sua z patris claritate / do/ lebūt. Item Aug⁹ de trinitate. xliij. Ergo mali videbunt iu/ dicem in claritate in qua iudicabit: non i humilitate in qua iu/ dicatus est. Item Aug⁹ super iohannem. Cum forma serui clarificata iudicantem viderint boni z mali: tolletur impius vt non videat dei claritatem. Itē Job. vi. c. Venerunt vsq; ad me. Glo. In iudicio mali ad bonos pueniūt: qz eozū glo/ riā videbūt vt grauius doleāt vidētes qd pdiderūt. Ergo z gloriā christi. Sol. In iudicio nō apparebit i forma serui. i. vt seru⁹: q. s. vt male tractetur. g Qualia fullo. Job. xv. b. Homo vt immaculatus sit z vt iustus appareat natus de mu/ liere. Fullo: dē p̄dicatoz / persecutoz / qliber iust⁹. b. Nō potest zc. id est nō decet eum. Et apparuit illis he/ lias cum moyse zc. Tres loquunt: moyses / helias / neius: id est lex / prophetia / euangelium. Et tres audiūt: petrus / ia/ cobus / z iohannes: id est / fides / spes / charitas. Moraliter: Per heliā qui vir pilosus erat / z cona pellicea accinctus renibus. ltiij. Reg. j. b. penitētes significant. Per moysen autem qui de aqua sumptus ē: vt Exo. ij. a. baptica/ ti significantur: z vtriq; saluabunt. De penitentibus / Ezech. xvij. e. Si impius egerit penitentiam de omnibus peccatis que operatus est / z custodierit mandata mea: omniū iniquita tum eius non recordabor. De baptizatis. j. vlt. d. Qui credi t a. s. b. derit z baptizat⁹ fuerit zc. L. h. y. f. Quia dixerat: Si qd vult me sequi tollat crucem suam: moysen et heliam qui pro ple/ be se tradiderāt in medium ducit. Etenim ad tyrānos vterq; liberam presentiam habuit: et pro ingratis hominib⁹: et vsq; sctora z vterq; renuncians possessionibus. Itē quia turbe di/ cebant: alij heliam: alij iohannem baptistam: Barth. xvij. b. Item vt appareat seruo: z domini differentia. Item quia dicebant ipsum transgressorē legis / qñ inimicū moysi: ideo in/ ducitur quasi amicus. Helias etiā celator fuit glorie. Si ergo nō esset equalis deo: nō obedisset licet helias. Itē vt discant quia mortis z vitę habet potestatem: ideo moysen mortuum et heliam viuum inducit. Item vt mitigaret gloria cruci scan/ dalum in apostolis. Item quia volebat apostolos fieri man/ suetos fm moysen / z celantes fm heliam. Item quia vterq; orabat p peccatoz: Moyses: Numeri. xvij. a. Helias. ltiij. Reg. xvij. a. Item qz moyses z helias significāt omnes qui regnaturi sunt. Moyses mortuus significat illos qui mortui reperentur: Helias viuus: illos qui viui inuentent. Item qz significant duas generationes. Moyses aquaticus primam que est in baptismo: Helias secundam que erit in futuro: quā/ do omnes electi fulgebunt sicut sol: Barth. xliij. f. Item in b docuit p̄latos quales socios habere debeant: sicut moyses q 2 S et helias zc.

Moraliter

Euangelij scdm Marcum

Et helias. a. Et respondens petrus / effulsit petrus loco statu edificio. b. ait. Chryf. Cave ne req / ras qd indiscretus sed qd ardens erat petrus qui audierat eu / mozturum in hierusalem dixit: c. Bonu est nos h esse. / Non em audebat dicer. manifeste: Propitius esto tibi dñi.

Bonum. Veru. / F. lux hora sed bre / uis mora. Numeri / xxxij. b. Ruben et / gad volunt remane / re citra iordanem: s / moyses respodet eis: / Nunqd fratres vñ / ibit ad pugna z vos / sedebit i ocio cont / platiois: d. Et fa / ciam tria taber / nacula. Tria taber / nacula faciebat arri / tres grad ponens in / trinitate. Unde pñ / us in ecclesia dicere / tur: gloria patri glo / ria filio gloria spiri / tui sancto. Taber / nacula. Dico. / Qui deo vult facere / tabernaculum / pñ / pareat ei penetralla / cordis sui. Tria tabernacula sñ tres aie vñres. Aug. Quid dicit / stulte petre: mūd perit z tu secretū qñtis: vides tenebras mū / di z tu lumē abscondis. Matth. v. b. Memmo accendit lucernā. / e. Et helie vñu. Ecce largitas petri: Unam solā guttam / vini acceperat et tres tabernas volebat facere. Cant. ij. a. / Introduxit me rex in cellam vñariam z ordinavit in me cha / ritate. f. Non enim sciebat zc. Matth. xx. c. Nescitis / quid petatis. g. Erant enim timore exterriti. Mar. / tj. d. nullas perterritus fuit quando vox audita ē: Et Job. / xij. c. quando tonitruum factum ē dicebant. Chryf. Altitu / do montis et solitudo et silentium et transfiguratio horroze / plena erant. h. Et venit. Interliñ. Patris pro filio re / spondentis. i. Gloz: qd significat / quia nunc videmus per / speculum in gulgmate: tunc autem facie ad faciem. i. Cor. / xij. d. Et tunc possim vere dicere: Sicut audiuim sic vidi / mus in ciuitate dñi virtutum in ciuitate dei nostri. k. De / nube. Nubes lucida ē gratia: q mēte illuminat z refrigerat. / Luc. j. d. Vir altissimi obūbrabit tibi. Hęc nubes obūbrat: / dñ de loquit in corde per inspirationē: vel exterritus in / corpore per flagellationē: vel in aure per pñdicationē. De / prima dicitur Job. iij. c. Porro ad me factum est verbū ab / sconditum. De secunda. ij. Cor. iij. c. Vozs operat i nobis / zc. Et licet is qui defozis ē zc. De terra / Cant. ij. d. Sonet / vox tua i aurib meis zc. l. Memine ampli viderū / nisi iesu tm secū: qz ipse sol ē de q lex z pñe vsq ad iohā / nē: et qz ipse ē sufficientia oim. j. Cor. xv. d. Est deus oia in / omnib. Et ne vox patris ad alterum illozū facta putaretur. / m. Et descendit illis. Ps. Ascendit montes z des / cendunt campi. Ascendunt ad contemplationē: z postea des / cēdit ad pñdicationē. n. Pñcepit illis ne cui q vidi / sēt narrarēt: Ne mole pñdicationis altissime grauent: ne / credibile pñ rei magnitudine videretur: ne apud rudes post / tantā gliaz cruz sequens scandalū generaret: vt exemplū hu / militatis non querendi pñlam gloriā daret: vt tempus pñ / cationis querere doceret: vt arcana celanda iudicibus de / monstraret: vt non cito quēq laudandū esse ostenderet: et qz / discipuli nōdū transfigurati / transfigurationis rationē pñdicare / non debebant. j. Cor. xv. f. Qualis celestis: tales z celestes. / Est autem multiplex transfiguratio qua debent transfigurari / discipuli dñi anteq sint apti pñdicare dñi transfigurationē. / Prima est in baptismo: vt de filijs iŕe transfigurentur in fili /

Matth. 17. b.

Ps. 47.

Ps. 103.

Multiplex transfiguratio

os gratie. Sap. xvj. d. Oia transfigurata dñi nutriti gratie / tue deserutebāt. Secūda est in cōfessione: vt de filijs diaboli / fiant filij dei. Phil. iij. c. Configurati moztū eius: si quo mo / do occurramus ad resurrectionem que est ex moztuis. Ter / tia est in pñfectu doctrine: vt de idiotis fiat doctores. Mar. /

tuis resurrexit. Et verbum / continuerunt apud se / cōnq / rentes quid esset / cum a mozt / tuis resurrexit. Et interro / gabant eum / dicentes: Quid / ergo dicunt pharisei z scribe: / quia heliam oportet venire / primum: Qui respondens ait / illis: Helias cum venerit pri / mo restituet omnia: z quomo / do scriptum est in filium ho / minis vt multa patiatur z cō / temnatur. Sed dico vobis: / quia z helias venit: z fecerūt / illi quecunq voluerūt: sicut / scriptum est de eo. Et veni / ens ad discipulos suos / vidit

Matth. 17. b. Venite post me / faciam vos fieri / piscatores hominū. / Quarta est in contē / ptu terrenoz: vbi de / ponitur onus ad be / ne currēdum. Mar. / xix. d. Ecce nos reli / quimus omnia z se / cuti sum te. Et tūc / primo sūt apti ad pñ / dicandū transfigu / rationē dñi: quasi fa / cri ipassibiles. Ho / raliŕ. o. Har / rarent. Est temp / loquendi z tempus / tacendi: Eccl. iij. b. / Unde Daniel. xij. / d. Clausi sūt sermo / nes z signati vsq ad / tempus pñfinitum. / Tu daniel claudē ser / mōes: signa libz zc. / Ibidem. b.

Horaliŕ instruit nos ne denudemus arcana. De talibus / Eccl. xxvj. c. Qui denudat arcana amici / fidem pñdit: z nō in / uentet amicu ad animū suū. Et. j. Denudare amici mysteria / despicio ē aie infelicitas. p. Nisi cū fili / hois a moztuis / resurrexit: Tunc est tēpus narrandi. Eccl. viij. a. Omni / negocio tempus est z oportunitas. Eccl. xj. a. Non laudes / quēq in specie sua neq spernas pauperē in visu suo. q. Et / verbū pñtinerūt zc. nemini dicētes. r. Conqñrentes / qd esset / hoc. s. Quid q dicit pharisei z scribe: / legis doctores. t. Quia heliam oportet venire. Glo. / Tradunt scribe et pharisei fm Malachiam. vlt. q. hel / as veniat ante aduentum christi saluatoris: et reducat corda / patrum ad filios z filiozū ad patres: z restituat oia in anti / quū statum. Estimabant ergo discipuli hanc aduentus glori / am esse quā viderunt in monte. De hoc dicit Aug. xx. de ci / uitate dei. Sic cor patz pñteret ad filios / cū itelligētia patz / pduceat ad itelligētia filioz: z cor filiozū ad patres eozū / dum in id quod senserunt illi consentiant et ist. Malach. / vlt. b. Ecce ego mittam vobis heliam prophetam anteq ve / niat dies dñi magnus z horribilis. S emp occidit paruulos / inuidia: et magnos percutiunt fulgura

Paruulos { Pauperes: Vermis pauperū inuidia. / Pusillanimes. / Homiles spiritu: quibus inuidēt mal. / Hereticos / Magnos { Diuites / Superbos / Hereticos / Prelatos / Fulgura { Ignis inuidie / Terribilis iudicis sententia / Altitudo sacre scripture / Fast z arrogātia hereticoz. v. Helias cū / venerit. Eccl. xlvij. b. Qui rapit i turbie ignis i curru eqz / igneo: q inscript ē in iudicis lentre fracundia dñi z pñdicare / cor pñs ad filios z restituere tribus iacob. r. Et quō scri / ptū est in filijs. i. de filio. Vel. In filijs. i. s. filii. y. Sic / scriptū est de eo. Chryf. A passione tobantis regnauit vsq / ad passionem suā / exemplo mitigans eos. s. Et veniens: / de monte. a. Ad discipulos suos: qui non interfuert / transfigurationi. Ho eni omnes secum duxit dñs: Exēplū q / nō oib reuelāda

no oib' reuelanda sut secreta. Ecclj. vij. a. Dulci pacifici sint tibi: z p'filiari' tibi sit vn' ex mille. b' Cu' illis: cu' discipulis: quos malos reputabant: quia lunaticu' no poterat sanare. a

Conq'retes. i. disputares. Glo. Quid co'quireret eu'gelista no dicit: sed potest intelligi de hoc questione mora fuisse i'gre discipuli demoniacu' qui i medio erat no possit liberare: hoc eni ex sequentib' pot' conijci. c' Stu' pefactus: q'si stultus. d' Et expauerunt: quasi serui timore non charitate. e' Magister attuli zc. q'si per se non poterat venire vel ire. f' Habetem spm' mutum: vnde no pot' clamare: et significat pcto rem i' mur' ea lau de dei. Ecclj. xv. c. No est speciosa laus i ore pctoris. Et dicit Dathan' . xvij. c. q' erat lunatic' . i. muta bilis. Ecclj. xxvij. b. Stult' vt luna mutaf. Crescente luna/ crescit mare: Talem

turbam magnam circa eos: et scribas q'rentes cum illis. Et confestim omnis populus videns iesum stupefactus est et expauerunt: z accurrentes salutabant eum. Et interroga uit eos: Quid inter vos conquiritis? Et respondens vnus de turba dixit: Magister attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum: qui vbi cunq' eum apprehenderit/ al lidit illum et spumat z stridet dentibus et arefcit. Et dixi discipulis tuis vt eijcerent illu' et non potuerunt. Qui respon des eis dixit: O generatio incredula/ q's diu apud vos ero: q's diu vos patiar: Afferte il lum ad me. Et attulerunt eu'.

Et cum vidisset eum / statim spiritus conturbauit eum: et elusus in terra volutabat spumans. Et interrogauit patrem eius: Quantum temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia. Et frequenter eum in ignem z in aqua misit/ vt eum p'deret. Sed si qd potes/ adiuua nos misertus nostri. Iesus autem ait illi: Si potes credere/ omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri cum lachrymis aiebat. Credo dñe/ adiuua incredulitatem meam. Et cum vidisset iesus cocurrente turbā

z a. Audito q' gabaonite' cofederati eent cu' ioseph/ insurgit z eos oēs reges amorreor. Contra Job. xvj. g. In mudo p'sturas/ in me aut pace habebit. Sol. Iusti plures habet tēptationes exteriores/ s' pauciores intus: vel si habet vincit spes fortitudie z p'mij p'sideratioe. Jre. ij. Timoth. iij. d. Des quis ple volit viuere i christo iesu p'secutione patient. Et dicit auctoritas. Pharao p'cept' surgit i scādala. Hiero'. Appropi quates ad salute' discerpt diabolus/ q's in ventre suu' velut escā sibi dilectā trahere desiderat p' terrores z damna. Abacuk. j. d. In crassata ē ps ei' z ab' ei' elect'. Job. xl. c. Abfor bibit fluuiū. p' Et elusus/ in sensib'. Maū. iij. c. Paruuli ei' elisi sūt i capite oim viaru. q' Volutabat spumās: temptatioe carnis. ij. Pet. ij. d. Sus lora i volutabzo lusti. s' Ab infantia. Mala q' nascit de deo fari lacte illecebrax allidit/ magna p'temnit/ inuitia z nociua elidit. Proverb. j. c. Usq'q' puuli diligit' infantia z stulti ea q' sibi sūt noxia cupiēt: r' Et interrogauit zc. No q' ignorās infrogat' s' vt diurnitas i'firmat' curatione' gratiore faciat. s' Ab infantia. Ps. Et i pctis meis p'cepit me mat' mea. Eph. ij. a. Eram' natura filij ire. In igne' horrois/ ire v' libidinis. De q' Job. xxxj. b. Ignis vsq' ad p'sumptione' zc. At eu' p'deret. Proverb. vi. d. Qui adult' ē p' cordis inopiam perdet aiaz suā. s' Si qd potes. Dar. viij. a. leprosus dixit: Si vis potes me mundare. Et id dñs dixit: Volo: mūdare. Iste dicit: Si potes: Jō rñdet ei: Si potes credere. q. d. et tu poteris curari si credideris. s' Adiuua nos. Ecclj. xxxij. c. Adiuuoz' casus exaltās aiam. v' Et i aqua/ cupiditas. De q' Ps. Saluū me fac zc. a' Omnia possibilia sūt credenti: que in noie iesu postulant: que ad salute' p'ri nēt. Dar. xxj. c. Si habuerit' fidē z no hēsitauerit/ non solū de ficulnea facietis: sed etsi dixerit/ monti: id est diabolo / dicit Glo. tolle te z mitte te in mare/ et fiet. b' Credenti. i. Job. v. a. Hęc ē victoria zc. Et otinuo exclamās zc. Job. iij. b. In o'one p'sistēs/ cu' lachrymis dep'cabat deum. Glo. Oratio vngit/ lachryma pūgit. Osee. xij. a. Inualuit iacob ad angelum z p'fortatus est: fleuit z rogauit eum z in bethel inuenit eum. Cum lachrymis aiebat. Qñ dicere potest: Exaudiuit dñs vocem fle' mei. c' Credo dñe adiuua zc. Credebat z in cōparatioe fidel' cōsumat' incre/ q' 3 s' dū se dicebat,

xlj. d. Prebuisi mibi labore in inq'ratib' tuis. Job. xxxij. Oculi eius sup vias dñi. Sed cu' dñs sciat q' isti reprobi peiores efficient: quare tantū expectat: Sol. Ecclj. viij. c. Pctoz ex eo q' cētes facit malū z p' patientiā sustērat: ego cognoui q' erit bonū timētibus deum. o' Statim spūs turbauit eu'. Glo. Quia dum post pctm' ad deū cō uerti volum' magis a diabolo impugna/ mur/ vt vel excutiat virtutes vel vindicet suā expulsionē. De impugnatione' diabo li dicit Job. iij. b. Qui parati sunt suscitare leuitabā. s. iusti. Glo. In alijs quos secure possidet dormit. Jre Job. xl. c. Sub vmbra dormit. Glo. Il los inquietare negligi/ quos iure quieto possidere se cernit. Ecclj. ij. a. Fili accedēs ad seruitutē dei. Dathan' . xij. d. Cū imūdus spūs. Glo. Cū aia verbo dei se sociat patit iimicos statim q's an' habuerat amicos. Josue.

Et cum vidisset eum / statim spiritus conturbauit eum: et elusus in terra volutabat spumans. Et interrogauit patrem eius: Quantum temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia. Et frequenter eum in ignem z in aqua misit/ vt eum p'deret. Sed si qd potes/ adiuua nos misertus nostri. Iesus autem ait illi: Si potes credere/ omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri cum lachrymis aiebat. Credo dñe/ adiuua incredulitatem meam. Et cum vidisset iesus cocurrente turbā

z a. Audito q' gabaonite' cofederati eent cu' ioseph/ insurgit z eos oēs reges amorreor. Contra Job. xvj. g. In mudo p'sturas/ in me aut pace habebit. Sol. Iusti plures habet tēptationes exteriores/ s' pauciores intus: vel si habet vincit spes fortitudie z p'mij p'sideratioe. Jre. ij. Timoth. iij. d. Des quis ple volit viuere i christo iesu p'secutione' patient. Et dicit auctoritas. Pharao p'cept' surgit i scādala. Hiero'. Appropi quates ad salute' discerpt diabolus/ q's in ventre suu' velut escā sibi dilectā trahere desiderat p' terrores z damna. Abacuk. j. d. In crassata ē ps ei' z ab' ei' elect'. Job. xl. c. Abfor bibit fluuiū. p' Et elusus/ in sensib'. Maū. iij. c. Paruuli ei' elisi sūt i capite oim viaru. q' Volutabat spumās: temptatioe carnis. ij. Pet. ij. d. Sus lora i volutabzo lusti. s' Ab infantia. Mala q' nascit de deo fari lacte illecebrax allidit/ magna p'temnit/ inuitia z nociua elidit. Proverb. j. c. Usq'q' puuli diligit' infantia z stulti ea q' sibi sūt noxia cupiēt: r' Et interrogauit zc. No q' ignorās infrogat' s' vt diurnitas i'firmat' curatione' gratiore faciat. s' Ab infantia. Ps. Et i pctis meis p'cepit me mat' mea. Eph. ij. a. Eram' natura filij ire. In igne' horrois/ ire v' libidinis. De q' Job. xxxj. b. Ignis vsq' ad p'sumptione' zc. At eu' p'deret. Proverb. vi. d. Qui adult' ē p' cordis inopiam perdet aiaz suā. s' Si qd potes. Dar. viij. a. leprosus dixit: Si vis potes me mundare. Et id dñs dixit: Volo: mūdare. Iste dicit: Si potes: Jō rñdet ei: Si potes credere. q. d. et tu poteris curari si credideris. s' Adiuua nos. Ecclj. xxxij. c. Adiuuoz' casus exaltās aiam. v' Et i aqua/ cupiditas. De q' Ps. Saluū me fac zc. a' Omnia possibilia sūt credenti: que in noie iesu postulant: que ad salute' p'ri nēt. Dar. xxj. c. Si habuerit' fidē z no hēsitauerit/ non solū de ficulnea facietis: sed etsi dixerit/ monti: id est diabolo / dicit Glo. tolle te z mitte te in mare/ et fiet. b' Credenti. i. Job. v. a. Hęc ē victoria zc. Et otinuo exclamās zc. Job. iij. b. In o'one p'sistēs/ cu' lachrymis dep'cabat deum. Glo. Oratio vngit/ lachryma pūgit. Osee. xij. a. Inualuit iacob ad angelum z p'fortatus est: fleuit z rogauit eum z in bethel inuenit eum. Cum lachrymis aiebat. Qñ dicere potest: Exaudiuit dñs vocem fle' mei. c' Credo dñe adiuua zc. Credebat z in cōparatioe fidel' cōsumat' incre/ q' 3 s' dū se dicebat,

B

Ps. 50.

Ps. 68.

Ps. 6.

Marginal notes on the left side of the page, including 'Baron', 'Luc. 9. c.', and other references.

Euangelij scdm Marcum

Et dicit se dicebat. a. Cominat' e' r'c. Ecce ad vna' comina- tione' d'ni diaboli' obedit: nos nec ad mltas. Ela. xxx. g. Ter- rore' brachij sui ostendet i' cominatione' furoris: a voce eni' d'ni pauebit assur. b. Surde r'c. ab effectu: q' h'ec e' rota int' r'io diaboli' vt hoi' auditu' verbu' dei z p'fessiois loq'la auferat.

Ego tibi p'p' cipro: Lulus p'p' cipere e' facere: q' d'ni fecit exitu' illu': s' il- le exit' fuit p'ctm: q' fecit p'ctm. d. Et ampli' ne intro- eas. Moraliter forina' p'nitendi dat nobis. i. p'positu' nunq' postea pecca- di. e. Discerp' e' eu. Id e' s. j. c. f.

Moraliter forina' p'nitendi dat nobis. i. p'positu' nunq' postea pecca- di. e. Discerp' e' eu. Id e' s. j. c. f.

Mortu' e' mudo. Lol. iij. a. Mortui estis mundo z vita via r'c. g. Jesus aut tenes manu' r'c. Que no' poterat curare discipuli' salua- tor curauit: q' vtro- r'iq' incredulitas ipe diuit' salutē. h. Ele- uauit eu. Zach. ix.

Jesus aut tenes. hoc morale e' q' p' excludit d'ni diaboli': postmodu' tenet manu'. Pr' eni' a pcto' defecit z p' o'z lux: qd' significat' fuit Ben. xxx. vij. g. Pr'imo nar' e' phares. i. diuisio: p' cara. i. ozonis. Ps. Tenisti manu' dexterā meā r'c. Hoc gen' i' nullo pot' exire. S' q'ro: aut h' intelligat' de exitu culpe' p' p'ng. Si de exitu culpe: h' falsu' e' q' sola gra' expellit culpā. Si de exitu p'ng: h' falsu' est: q' p' p'ritione' p'na delet: imo tāta pot' e' p'ritio q' delet z culpa et p'na. Dicit g. Ad pot' i. vit pot'. Et intelligit' de exitu p'ng. h. Alii i' o'one. Dio e' p' al- fec' m'is i' deū p' salute' z his q' ad salutē ex nimitate sui in voce' minorē p'p'ēs. Jeiuu' e' abstine'cia a cibo z potu' p' salute' aie. Tob. iij. Sara in ieiunio z oratione meruit exaudi- ri vt demōstrat' a suis nuptijs amoueret. i. Et ieiunio. Chryf. Si ieiunare nō potes: nō lasciuire potes: nō parū e' h' neq' multū distat a ieiunio. Nō illi demōni aliqd' ita amicu' e' vt e' ebrietas z lasciuia: q' mag' oim morboz i' ratio- nalib' irrōnabiliores sūt sufficētie terminos excedētes. A sin' eni' z equ' terminū sufficētie nouit: z q'uis cogat' nō sustinet vltra bibere vel māducare. Iumētis tuis caues vñ nō nocet eis supfluitas cibi vel pot': q're teipsū illis estimas viliozem: m. Et ide' p'fecti r'c. Me dicāt q' de causa' pueriamur hic: continue' dicit eis de passiōe sua: qd' audietes discipuli' neq' vī debāt i'fū. Nec volebat quēq' scire. Tūc docēs ali qñ latere: aliqñ i' publicū p'dire. o. Et occidēt eu' r'c. Glo. Hiero. Prosperis miscet tristia: vt cū venerint nō in p' meditat' ferantur animis: Si contristat eos / quia occidēdus est: debet letificare / quia die tertia resurrecturus e'. Job. xvj. d. Tristitia vestra vertetur in gaudium. Prouerb. xiiij. b. Risus dolore miscebit. p. Tertia die resurget. Osee. vij. a. Die tertia suscitabit nos. q. At illi ignorabant verbum. Beda. Quia per figuras sepe loquebatur eis: putabāt hoc figuratiue dictum. r. Et venerūt caphar- nau. Ad capharnaū ptinebat naçareth: i' q' d'ni fuit nutrit': vñ naçaren' appellatur. s. Quid i' via. Prouer. xxv. b. Causam tuā tracta cū amico tuo. Eccl. vij. d. H'ec oia tra- tau i' corde meo. Eccl. ix. d. Cū prudētib' tracta. t. Trac- tabat. Glo. In via tractabāt de p'ncipatu: similis tractatio loco. Principat' eni' vt ingredis sic deserit: z dū tenet labi': z incertū est in q' mansione. i. in qua die finiat'ur. Vñ dic: Qui vult esse p'm'. Eccl. vij. a. Quid necesse e' hoi' maiora se gre- reicū ignozet quid p'ducat sibi in vita sua. x. Quis eozū

cominat' e' spūi imūdo / dicēs illi: Surde z mute spūs / ego tibi p'cipio / exi ab eo: z ampli' ne introeas in eum. Et cla- mās z multū discerpēs eū / exijt ab eo z fact' e' sic mortuus f ita vt multi dicerēt qz mortu' s est. Jesus aut tenēs manu' ei' eleuauit eū / z surrexit. Et cū introisset i' domū / discipuli ei' secreto iterrogabāt eū: Qua- re nos nō potuim' eijcere eū? Et dixit illis: Hōc gen' i' nullo pot' exire / nisi i' d'ione z i'ciu- mio. Et inde' p'fecti p'tergre- diebant galileā / nec volebat quenq' scire. Dicebat autez

maior esset. Beda. Hincorta vides disputatio: qz viderat petru' z iacobu' z iohāne seorsū ductos i' montē z aliqd' secre- tū ibi creditū e' eis. v. Si q'dez i' via inf se disputaue- rāt. Eccl. vij. d. Verba plurima sūt multa in disputādo va- nitatē habētia. Luce. ix. f. Intrauit cogitatio cor eozū / quis eoz' eēt maior. Mar- cus hic: Disputaue- rat. Luc. xxij. c. Fa- cta est p'tio inf ip- sos q's eozū esse vi- deretur maior. Ps. Quia est contentio inter p'ncipes et erra- re fecit eos in inuice z nō i' via. Dat. xvij. a. In illa hora acces- serūt discipuli ad ier- lū dicētes: Quis pu- tas maior e' in regno cēloz. Chryf. Passi sūt aliqd' hūanū dis- cipuli. i. iudiciā. Die- ro' dic. In illa hora qñ. i. phonorat' erat hic: id est petrus. y Et residens r'c. Prouer. xx. b. Rex q' sedet in solio suo i- tuitu suo dissipat oē

discipulos suos z dicebat ill: qm' fili' hois tradet in manus hoim: z decidēt eū / z occisus f'ia die resurget. At illi igno- rabāt v'bu': z timebāt eū iter- rogare. Et v'nerūt caphar- nau. Qui cū domi essēt infro- gabat eos: Quid i' via tracta- bat? At illi tacebāt. Si q'dez i' via inf se disputaue- rāt / quis eoz' maior esset. Et residens vocauit duodecim / z ait illis: Si q's vult p'm' esse / erit oim nouissim' / z d'imi mister. Et ac- cipiēs p'uerū statuit eū in me- dio eoz'. Quē cū cōplex' eēt / ait illis: Quisq' vnū ex h'mōi

malū. Si q' vult r'c. Ergo peccabāt: Quare g' n' arguit eos v' p'uate fm regulā Dat. xvij. b. Si peccauerit i te frat- tuus r'c. Vel publice fm illud. j. Timoth. v. d. Peccatē corā oib' argue. Sol. Sciebat plus p'desse eis doctrinā q' correc- tionē. Vñ Datth. xx. d. sup illud: Vocauit eos ad se r'c. ait Glo. Humilis magister z pius z mitis nec inmodicē cupid- tatis arguit duos / nec decem indignatiōis increpat z liuoriz- sed conuenienti exemplo docet r'c. Beda. Rectorē subditis p'bet pietas et p'iem exhibet disciplina. a. Primus esse. Bern. Etia nūc seq're ducē tuū: multiplicā p'bdas: accelera ad archidiaconatū: ad ep'atū aspira: paulatim ascēdis: s non paulatim descēdis. Videbā inq't d'ns sathanā tāq' fulgur de- scēdētē de cēlo: Luc. x. c. b. Erat oim nouissim'. Eccl. iij. c. Quāto mag' es: humilia te i oib'. Et xxxij. a. Rectorē te posuerūt. c. Et oim mister. Numeri. vij. d. Erunt leuitē mistri fratru' suoz i tabnaculo sedet'. Datth. xx. d. Si li' hois nō venit ministrari s ministrare: h'ic fercula g're: futuro fercula gloriē. Luc. xij. e. Hi sūt serui illi. d. Et accipies puerū statuit r'c. Quia vera humilitas stabilis e' sic tra q' e' i' h'mū elemētōz z vilissimū z tñ stabilissimū. Vñ: Qui firma- uir terrā sup stabilitatē ei' nō inclinabit in seculū seculi. Eccl. j. a. Generatio p'terit z generatio aduenit: terra autē in cōnum stat: sic humilitas cēp' e' virtutū. In medio asit statuit puer' v' q' sedes humilitat' e' i corde qd' e' i medio. Vñ Datth. xj. d. Discite a me r'c. Vel q' humilitas centrū est oim p'ntū vt terra elemētōz: sic dicitū e'. Vel q' oib' se p'format quātū pot' sine pctō. Vñ sic stetit iesus i medio discipuloz: Job. xx. e. Sic paulus i medio subditōz. j. Thessal. ij. b. Facti sum' sic puuli i medio vim. e. Puerū: grate z inocētie puritate et cordis humilitate: q' d' fuisse marcialis. H'ic statuit i medio: id est in exemplum apostolis proposuit. Vel puerum: id est seipsum statuit i medio: id est posuit se in exemplum di- cens: Datth. xx. d. Filius hominis non venit ministrari sed ministrare. Job. xij. b. Exemplum dedi vobis r'c. Datth. xj. d. Discite a me r'c. v. Puerū statuit i medio. i. spm' sc'm puritat' auctore' posuit i corde eozū vt humilitate supbia cō- mutaret. Que cū cōplex' eēt. Beda. Significās hūilē dignos suo cōplexu z familiaritate. Pueri eni' cū puer' lib'el s' z ludūt. Seneca. Pueri hos amāt cū qb' ludere p'sueuerit: Si psonatos videāt expauescūt. Eccl. xij. c. Ois hō sibi fili' sociabil'. Quisq' vnū ex h'mōi puer' r'c. q' mibi s' similes i innocētia z hūilitate. Sūt aut' decē z octo q' bonis pueris pueniūt

Doraliter

Mortu' e' mudo

E

Ps. 72

Matt. 17. d.

Luc. 9. c.

Ps. 106.

Matt. 18. a.

Luc. 9. f.

Matt. 20. d.

Matt. 18. a.

Luc. 9. f.

Ps. 107.

Decē et octo

q' bonis pueris

conueniunt

Pueris puenit & christo assimilât. Prîmû est: qz innocentes sunt. Secundû: qz paruo contenti sunt. Tertîû: qz in pulue re sedent. Quartum: quia motus carnis nō sentiūt. Quintû: qz largi sūt etiâ canib⁹. Sextû: quia obediūt parētibus. Septimû: qz amât se mutuo. Octauû: qz nō p̄fidit i se. Nonû: qz clamorē de inu- rîs sibi fact⁹ ab alijs referūt ad parētes. Decimû: qz nō sunt solliciti de aliq. Undecimû: qz cito & de modico placantur. Duodecimû: qz ho- mines psonatos ex- pauescūt & fugiunt. Tertiumdecimû: qz verecūdi sūt. Quar- tudecimû: qz facescūt. Quîntûdecimû: qz iculti sūt. Sextûdeci- mû: qz simplices sūt et sine dolo. Deci- mûseptimû: qz libe- ter plorât & libenter ridēt. Decimûoctauum: qz plorādo nascunt. De p̄mo dicit. Cor. xij. d. Valicia paruuli estote nō sensu. De sc̄do: Eccl̄j. xix. d. Inuitū vtrē hoīs aq̄ & panis & vestimētū & dom⁹ p̄- gēs turpitudinē. j. Timoth. vj. b. Habētes alimenta rē. De tertio: Esa. xlvj. a. Descende sede in puluere virgo filia baby- lon. De quarto dicitur: Castitas facit approminare deo. Et Sap. vj. c. Custodia legū p̄summario incorruptionis est: in- corruptio autē facit esse p̄ximū deo. De q̄nto dicit Prover. xij. b. Victorîa & honorē acq̄ret q̄ libent⁹ dat munera. s. vij. d. Latelli edūt de micis puerozū. De sexto dicit Eccl̄j. iij. a. Si lîj sapiē eccl̄ia iustorum: & natio illoz obediētia & dilectio. j. Pet. j. c. Quasi filij obediētie nō p̄figurati porib⁹ rē. De se- ptimo dicit Eccl̄j. xij. c. De aial dilligit sile sibi. De octauo dicit Iere. xvij. c. Baledict⁹ hō q̄ p̄fidit in hoie: & ponit carnem brachiū suū. De nono dicit Ps. Ad dñm cū tribularer clama- ui rē. De decio dicit Mat. vj. d. Nolite solliciti esse dicētes: qd māducabim⁹ aut qd bibem⁹? aut qd opiemur. De vndecio dicit Eph. iij. f. Sol nō occidat sup iracūdiā vestrā. De duodeci- mo dicit Sen. Pueri hos amāt cū qb⁹ ludere p̄sueuerūt: si p- sonatos videāt expauescūt. Et Eccl̄j. ix. c. Lōge esto ab hoie potestate occidēdi habēte: iet nō suspicaberis timorē mortis. De tertiodecimo dicit Sen. Verecūdia bonū ē in adolescēte si gnū. Et ali⁹ p̄bs: cū vidisset iuuenē exeuntē de lupanari: eru- buisse ad ipsū dixit: Erubuit: salua res ē. Eccl̄j. vij. c. Verecū- die illius sup aurū. De quartodecimo dicit Eph. iij. f. De- ponentes mendaciū / vnusq̄sq̄ loq̄mini veritatē cum p̄ximo suo. Hi sunt quattuordecim anni puerit̄e. Alia quē sequunt p̄tinēt ad adolescētā. De q̄ntodecimo dicit Eccl̄j. xi. a. In ve- stitu ne gloriēris vnquā. De sextodecimo dicit. j. Pet. ij. a. Si- cut modo geniti infantes sine dolo. Mat. x. b. Estote pru- dentes sicut serpētes. De decimoseptimo dicit Joh. xvj. d. Amē amē dico vobis: qz plorabitis & flebitis vos: sed tristitia v̄a vertet in gaudiū. De decimoctauo dicitur Sap. vij. a. Primā vocē similit̄ oib⁹ emisi plorās. Supaddit et decimū / nonū: qz nō pudet eos medicare panē. De h̄ dicit Thren. iij. a. Paruuli petierūt panē. **Q**ui nō seq̄t nos. i. nō imitat moib⁹ & vita. Quō q̄ miraculū faciebat: R̄nsio. Prop̄ salu- tē alioz p̄mittit et suā p̄fusionē. Mat. vj. c. Multi dicent mihi i die illa: dñe dñe: nōne i noie tuo p̄phetauim⁹? & in noie tuo demonia eiecim⁹? & in noie tuo virtutes mltras fecim⁹? Et tūc cōstrebos illis: quia nunq̄ noui vos. Job. vij. d. Si ab- soluerit eū d̄ loco suo: negabit eū & dicit: nō noui te. **N**o- lite prohibere eū. Prover. iij. d. Noli prohibere benefa- cere eum qui potest. **E**t possit cito male loq̄. Cōtra Antichrist⁹ mltra miracula faciet i noie ei⁹ / & tñ mala de chri- sto dicit: vt dicit Amb. R̄nsio. Ipse homo nō dicit sed dia- bolus quo repletus erit. Vel dicit q̄ non faciet miracula in vo-

mine christi. **Q**ui enī nō est aduersū vos. Cōtra. Mat. xij. c. Qui nō est mecū / p̄tra me est. Sok. Aug⁹ d̄ cō- cordia euāgelistaz. Inquantū est cū illo / inquantū est aduer- sus illum / non est in tantum cum illo. **Q**uisq̄s enī po- tū dederit vobis calicē aq̄ rē. Esa. xxi. d. Occurrentes sitiēti ferte aquam.

Nō p̄dei: quia nullū bonū irremu- neratū. **S**aber / cedē. Exemplū ha- bem⁹. ij. Reg. xvij. a. Abdias quia pa- uit cētū p̄p̄eras dñi tempe achab & ieca- bel: hinc meruit ipi- ritū p̄p̄ertē. Item abdeimelech qz libe- raut hieremiā / libe- rat⁹ est a chaldeis: si- cut dicit Iere. xxxix. Item Raab mere- trix: qz recepit nūci- os iosue & abscondit: meruit recipi in po- pulo dei: Josue. ij. **S**uam. Exemplum habemus. ij. Reg. xvij. c. de muliere in sarepta quē bucella panis quam dedit helie liberata est a periculo famis & filius eius. **E**t quisquis scandalizauerit rē. Glo. Dicit hoc gene- rale sit / potest tñ p̄in consequentiā sermonis contra ap̄los di- ci: qui de primatu disputabāt: et eos quos ad fidē vocabant rēplo suo perdere poterāt. **C**redētib⁹ i me: qd iniquus q̄ incredulū scandalizare. **B**onū est ei magis si cir- cū dare rē. Hiero. Scdm̄ morē p̄uincie: Idec enī pena maior criminū erat. Et reuera meli⁹ est innoxii p̄na atrocis- sima p̄p̄tē sicut vitā corpaliē q̄ ledēdo fratrē mortē atē mere- ri p̄petuā. **E**t si scandalizauerit te man⁹ tua. Ocul⁹ amie / p̄siliari⁹ iter demonstrās / necessaria puidēs / sensus mē- tis / volūtas propria & propriū cōsiliū / vita contemplatiua vel actiua / cognari siue consanguinei siue parentes.

In heresim v̄i i p̄ctā trahere volendo. Scandalizat / Illicita p̄cupiscendo vel cogitando. In redium vel arrogantiam vel tristitiam. Cūq̄ sanctitatem impediendo. Erue / Reprobando. Contradicendo Projice a te. Comminando. omnia sepando. Expellendo.

Chryz. Dextera manus / voluntas animē: sinistra / voluntas corporis. Hęc s̄o corporea manus organum est manus illi- us. Si dextera scandalizat: vt dicitur Mat. vj. a. Nesciat sinistra quid faciat dextera. Similit̄ de oculo. Verbigratia. Erat mulier religiosa: respexit & dixi: Debeo illā visitare assidue / vt instruam illam & confirmem i bono: Bonus ē iste re- spectus & oculus dexter est. Sed dñi assidue visito / decidi in laqueum desiderij eius: et ille respectus dexter factus est mi- hi in scandalum. Eūciam ergo illum bonū respectum qui ge- neratur est malū. Item vidi orphanam / dixi: educabo eam donec ventat tēp⁹ nubēdi. Bona ē ministratio ista & manus dextera ē. Sed dñi educo / cōcupisco & vertit op⁹ in scandalū. Eūciā ergo illa: oē em op⁹ bonū qd nos vel alios scandalizat p̄scindere debem⁹. Nam quale est istud bonū ex quo nasci- tur malum: Si scandalizauerit te rē. Glo. Quia supra docuit ne scandalizemus eos qui credunt in eum: admonet quantum debeamus eos cauere qui scandalizant. **A**bs- cide illam: Mat. v. e. **I**n ignem inextinguibi- lē. Omnis ignis: qui in p̄senti vita est absunt cuncta quē recipit: Ignis vero p̄ternus quos susceperit semper cruciat & p̄gnē suē integros seruat. Propterea enim et inextinguibilis dicitur: non solum quia ipse non extinguitur: sed quia nec eos quos susceperit extinguet. Ignis ille sicut naturam non con- sumēdi habet: ita nec illuminandū: sed ē ignis obscurus & flam- ma tenebrosa.

Mat. 5. c. r. 18. a. Esa. 66. g.

Euangelij scdm Marcum

ma tenebrosa. a Ubi vermis eorum non moritur. Et si ignis penna extinguitur... Et si pes tuus scandalizat...

Matt. 18. b.

Et si oculus tuus scandalizat te. Zach. xi. d. Bladi super brachium eius ariditate siccabitur... Et si oculus tuus scandalizat te...

Continetia: vt in illa Glo. Feto. Sapientia: vt in illa Glo. Dite. Predicator: vt in illa Glo. Bonu est zc. Corruptio: vt in illa Glo. Sal correctionis. Gratia spiritus sancti: i illa Glo. Dite Tribulatio. Ignis purgatorius: vt Interlin. Abnegatio carnis/amicorum. Glo. Dite zc. Victimam saluam diligit dominus. Unde Job. vi. a. An poterit comedi insulsum...

adhibenda. s. in predicando vel administrando. n. Si sal .i. predicator: fuerit insulsum: vt euanescit fm Matt. v. b. cupiditate effluens...

habentem mitti in gehennam ignis: vbi vermis eorum non moritur... Et si pes tuus scandalizat te...

Sal. vj. a. Fratres si preoccupatus fuerit zc. Sal sapientie fit insulsum: quando nimis inuestigat...

Et inde exurgens venit in fines iudee ultra iordanem: et veniunt iterum turbes...

Et inde exurgens zc. Sal tria. Expoti. Ca. X. facit: Carnes conseruat a corruptione: saporem suu conueniunt iterum turbes...

Tota terra. Ps. Notus in iudea deus. Sors iudee tati: vt. ij. Paral. xx. d. Sors duay tribuu iudee z beniamin. Audies aut q archelaus regnaret in iudea. Sic sumit bic. Et conueniunt. Ad vite informatione: vt discipuli. Ad morboz curatione: vt infirmi. Ad obseruationem fidei: vt pharisei. Ad corporalem refectionem: vt egeni. Ad nouoz miraculoz pssideratione: vt curiosi. Et sic cosueuerat.

Matt. 5. b.

Matt. 19. a.

Ps. 45.

Ps. 101.

Ps. 75.

Ps. 75.

Et sic consueverat. Beati erat illi. Ps. Beati homo quies tu erudieris dñe: et de lege tua docueris eum. In bono dicitu occupatus fuerat / non in ociofis vel malis. Unde Eph. liij. g. **Dis sermo malus** de ore vestro non pcedat: si quis bonus est. b. **Interrogabat illos.** Job. xxvij. b. **Docebo vos** p manu dei. q. d. docebo p opera. **Et accedentes pharisei.** Eccl. xij. c. **Ex multa loquela temptabit te et subridens interrogabit te de absconditis tuis etc.** **Interrogabat temptantes eum:** sicut dicit **Dat / the. xix. a. et Marcus hic.** Semp cum bonis aliqui mali. **Job. j. b.** Quadam die cum conuenisset filij dei vt assisterent coram dño affuit inter eos et sarhan. **Job. vj. g.** **Nonne ego vos duodecim elegi et vnus ex vobis diabolus est?** **Silicet viro vxorem dimittere.** Hanc questione sepe faciunt nostri pharisei: et soluunt eam sic volunt: quando s. offertur pinguior pzgebenda vel parochia: tunc oportet porri dare libellum repudij: cui abstulit florem virginittatis. Et cum dicunt se hoc facere propter maiorem vtilitatem ecclesie dei sepe faciunt propter cupiditatem sui. Unde recte potest dici eis illud: **Daniel. xij. f.** **Seimen chanaan et non iuda: species decepit te.** Eccl. vij. c. **Moli discedere a muliere sensata et bona quam sortitus es in timore dei.** j. Cor. vij. e. **Alligatus es vxori: noli querere solutionem.** Proverb. xix. b. **Domus et diuitie dantur a parentibus: a domino autem proprie vxor prudens.** Igitur quod deus coniunxit homo non separet: **Matth. v. e.** **Qui dimiserit vxorem suam facit eam mechabar: et q dimissa duxerit mechabar.** **Moyse pmisit libellum repudij.** Deut. xxij. a. **Silicet viro vxorem dimittere.** Blo. literalis. Cornuto syllogismo teptrat: et qcqd respodeat capere putat. Si dicit dimittenda et alta ducedam / pudicitie pzdicatoz sibi videt ptalre. Si dimittendam / reus sacrilegij et contra doctrinam moysi: et per moysen contra doctrinam dei facere. Igitur sic dominus responsum temperauit vt transeat decipula / scripturam sane intellectam in testimoniu adduces et naturalem lege primamqz dei sententiam secunde legi componens: que non voluntate dei / sed peccantium necessitate concessa est. **Ad duritiam cordis vestri.** Deut. xxxj. g. **Scio contentionem tuam et ceruicem tuam durissimam.** Et **Exo. xxxij. c.** **Cerno q populus iste dure ceruicis sit.** Act. vij. f. **Dura ceruice et incircumcisi cordibus et auribus: vos semper spiritui sancto resististis.** **Scriptis vobis.** Hec repudiatio concessa a moyse fuit concausa repudiatiois qua dominus erat repudiaturus synagogam: **De qua Esa. l. a.** **Quis est liber hic repudij matris vestre quo dimisi eam?** **Masculum et feminam fecit eos.** Vodo masculum et feminam fecit eos: quia et vnus habet plures potestate. **Propter hoc relinquet etc.**

Propter hoc {
 { Couigium: et est simplex demonstratio.
 { Vxorem: et est simplex demonstratio.
 { Prolem de vxore suscepta.
 Relinquet {
 { Contrahendi facultate.
 { Cohabitatione.
 { Affectione.

Chryf. Fratres et sorores de vno vtero exeunt: sed vir et vxor non. Sed fortior est dei constitutio qz viri nature. **Et erunt duo in carne vna.** Sed none in fornicario coitu eodem modo fiunt cocuntes vna caro: **Costat qz sic.** Unde. j. Cor. vj. d. **Qui adheret meretrici vnum corpus efficit.** In fornicario coitu vna carnem effici peccatum est: sed matrimonio premium est: id est premium meritorij cum sine debito sit. **Matth. 5. e. et. 19. b. Luc. 16. c.** **Qua:** id est in vno carnali opere vel carnali delectatione: vt vterqz alteri prouideat: vel faciendo vnam carnem. s. prolem: vt qz vna lege astringuntur ad carnis debitum soluendum: vel quia molier ex viro. **Vtero.** Propz hoc quia ex viro. **Chryf.** Sic anime multo / rum quia spiritualiter se intelligunt quia vna dicunt: **Act. liij. f.** **Vultitudinis autez credentiu erat cor vnum et anima vna:** Sic vir et vxor quia carnalit se diligunt / vna caro dicuntur. **Itaqz iam non sunt duo sed vna caro.** **Chryf.** **Vna femina non putet masculu factu i hoc seculo ppter vnus: et vnus masculus non putet femina esse facta ppter vna: non enim duas costas vel tres tulit de latere viri et duas aut tres fecit mulieres.** **Mechatur.** Prover. ij. c. **Et eruaris a muliere aliena: et ab extranea qz mollit fimes suos et relinquet duces pubertatis sue et pacti dei sui oblita est.** **Et tangeret.** **Vtero.** i. vt manu et voce benediceret eis. **Mora tangit dominus flagellado.** Job. xix. c. **Diseremini mei miseremini mei saltem vos amici mei: quia manus domini terigit me.** Tangit consolidando. **Daniel. vij. c.** **Um loqueretur ad me / lapsus sum pronus in terram: et terigit me et statuit me in gradu meo.** Tangit beneficia conferendo. **Gen. xxvij. c.** **Accede fili mi vt tangam te.** Tangitur autem fide. **Luc. viij. g.** **Terigit me aliquis.** Tangit oratioe. **Esa. lxij. c.** **Non est qui inuocet nomen tuum: qui consurgat et teneat te.** **Vulneratur charitate.** Cant. iij. c. **Vulnerasti cor meum etc.** **Paruulos.** **Chryf.** Infantes et pueros castitate mudos obtulerunt: putabat enim vt corpore tm mundos laudaret / et non volutate. **Indigne tulit.** i. vultu indignatis ostendit: qz ipsi malu faciebant. **Et ne phibueritis eos.** **Chryf.** Si sancti futuri sunt: qd verat ad patres filios venire: Si peccatores futuri sunt: vt quid sententiam condemnationis profertis anteqz culpam videatis: **Quales modo sunt / meum: quales futuri: ipsorum: qd meum est honorate: qd ipsorum erit miseremini.** **Talium enim est:** quia angusta est via que ducit ad vitam: **Matth. vij. b.** **Regnum dei.** **Or regnum dei: regnum celorum dicitur / sensus est: Talium: id est paruulorum: id est spiritu humillium est regnum dei.** **Unde Matth. v. a.** **Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum celorum.** **Unde Matth. xj. a.** **Pauperes: id est mansueti / regnum celorum / euangelicantur: quod patet Esa. lxj. a.** **Ad annunciamdum mansuetis misit me.** **Unde. Iaco. j. c.** **In mansuetudine suscipite insitum verbum: qd potest saluare animas vestras.** **Matth. xvij. a.** **Misi conuersi fueritis: et efficiamini sicut paruulus iste: non intrabitis in regnu celorum.** **Regnum dei.** **Illud male intelligit qz pueros i ecclesijs**

q 5 B introducunt et ecclesijs

Matth. 5. e. et. 19. b. Luc. 16. c.

Dis tangit et tangit mlis modis

Euangelij scdm Marcum

Introducunt / ecclesijs pzficiunt. a Velut paruulus. Pur corde / a malicia. j. Cor. xiiij. d. Malicia puuli estote. Sap. j. a. In malleuolā aiaz nō i. Simplex. Proverb. iij. d. (troibit sapiētia. Cū simplicib⁹ smocinatio ei⁹. Sap. j. a. In simplicitate cordis querite illum. Innocens. Job. xxiij. d. Saluabit innocens in mūdicia manū suarū. Eccl. j. d. Fili pcepti / Verecundus. Pbs. Erubuit: salua (scens. res ē: dei sapia lucet in vultu eius. Nihil hz pudēdū. Sap. iij. a. Q pulchra ē casta generatio zc. Osee. ij. c. Deduca eam zc. Nō pfeuerat i ira. Eph. iij. f. Sol si occidat zc. Largus. Gal. ij. d. Tradidit seipsum p me Verax. Apoc. xiiij. a. In ore ipsoz nō ē inuē / Castus. j. Timoth. v. d. Le (tū mēdaciū zc. ipsū castū custodi. Matth. xix. b. Sunt eunuchi q castrauerūt se zc. Obreperat. Proverb. ix. d. Quis ē paruul⁹ de clinet ad me. Eph. vj. a. Filij obedite parēt. Promisso hilarefcit. Numeri. (bus vñs. xiiij. c. Paruulos introducā in terrā: quē dis / Obediēs. Heb. xj. b. Acce / (plicet vobis zc. dentē ad deū oportet credere zc.

Et cōplex⁹ eos. Cant. vlt. a. Leua eius sub capite meo zc. Et imponēs man⁹ zc. Dan⁹ impositio / gfg opandī collatio: oris bñdictio / orādī z p dīcandī gfg collatio. Quē duo dat dñs paruulis. i. humilib⁹. Jaco. iij. b. De⁹ su / perbis resistit: humilib⁹ aut dat gfam. Luc. x. d. Cōfiteor tibi pater zc. Et cū egress⁹ esset zc. De b Matth. xix. b. Luc. xvij. d. Procurre⁹ qdā genuflexo. ij. Parat. xxxvj. Munc flecto genua cordis mei p̄cans ad te bonitatem domine. f. Dḡ bone qd faciā zc. Bñ quērit iste adolescēs: quia faciēdo nō loquēdo tm acq̄rit regnū dei. Matth. xix. b. Magister bone qd boni faciā vt habeam vitā eternā. Luc. x. e. Magister quid faciēdo vitā eternā possidebo. Itē Luc. xvij. d. Dḡ quid faciens vitam eternam zc. Job. vj. d. Quid faciē⁹ vt opemur opa dei bona. Sed in b errat / qz nō deū v̄l dei filiū vocat: sed m̄grm tm: qz i pncipio plus volebat donū q̄ iustificari. s. Quid me dicis bonū. Qz bonū me dicis. q. d. nō sū ita bon⁹ vt putas. Et / qd: id est cur me dicis bonū / cū me nō credis eē deū: Ita enī nō arguit eū / qz dicit magistz v̄l bonū: sed quia nō credit deum. Aug⁹ de p̄cordia euāgelistarū. Quid me dicis bonū: Et fm Matth. xix. b. Quid me interrogas de bono: vt alterū referat ad illud q̄rentis: Quid boni faciā: alter ad illud: Dḡ bone zc. Quid me dicis bonum. Ideo redarguit eum: vt inducat ad cognitionē deitatz. Job. iij. d. Nunqd hō cō / paratiōe dei iustificabit: Idem. xxv. a. Item p̄s. Non iustificabit in p̄pectu tuo: vel ex se vel affectione: qz solus deus dat oia bona. h. Nemo bon⁹ zc. Esa. j. e. Bona terrē comederis. Job. xxv. b. Stelle nō sūt mūde i p̄pectu ei⁹: quanto magi hō putredo z fil⁹ hois fm̄is. p̄s. Nō iustificabit i p̄pectu tuo ois viuēs. Esa. lxxij. b. Facti sum⁹ vt imūd⁹ oēs nos: z q̄si p̄n⁹ mēstruatē vniuersē iusticiē nrē. i. Precepta nosti zc. Hoc fac z viuēs: vt Luc. x. e. Quia p̄cepta dei vita sūt inueniētib⁹ ea: z vniuersē carni sanitas: vt Proverb. iij. c. k. Ne fraudē feceris: Exo. xxij. b. m. Dilent eū. i. signa beniuolētiē ostēdit. l. Jesus aut intuit⁹ eū / arcana cordis ei⁹ oculis misericordiē: q̄b⁹ dignat⁹ ē impiū iustificare: quibus resperit petrum flentē amare: Luc. xxij. g. Itē dilexit i eo nō qd p̄t⁹ erat p supbiā: s qd cepit eē p grāz. n. Uade q̄cūq̄ habes vende zc. omnia oino / non in p̄tē / sic ananias: Act. v. a. Glo. Dḡ oia hęc zc. Nō putandus ē voto tēptat⁹ / vt qdā putant / dñm interrogasse: z de sua vitā mētītū esse: cū se legis mādāta custodisse dixerit. Hiero⁹ sup Matth. xix. d. Vertit: si enī diligeret. primū sic seipsum. i. ope cōplex⁹ / nō esset tristis cū sua paupib⁹ dare iube / ref. Chryf. Adolescēs h / p̄s iudat⁹: q̄ adolescēs nō ḡtate / s leuitate: imatur⁹ moxib⁹ nō ātis: p̄sidera qz nō interrogat qd credat: sed qd faciēdo vitā ḡternā possideat: quia iudex oino

Ps. 142

spem habet i opib⁹ sine fide. Hilari⁹. In eo q̄ bona sua vendere v̄l dare paupib⁹ ad p̄fectionē iube / p̄fidētā legis z sacri ficioz q̄b⁹ carnalit vtebat relinq̄re admonef: oia mādāt feli / ci cōmercio mutare: z vt meminerit vmbzā veritat⁹ i eis esse: vt deinceps gētib⁹ sp̄sualit paupib⁹ sit sub ip̄s⁹ veritate cor / poris diuidēda: h autē neminē efficere posse indicat nisi q̄ se / q̄ cepit ch̄istū: Sed iudicis p̄sūs aud / ris his trist⁹ recessit: multā enī opulētē si / ductā habebat ex / ge. o. Et habeb / thesaurū in celo Eccl. xj. a. Vitte panē tuū sup trāseū / tes aq̄s. i. paupes: et / post multa t̄pasiuē / es illum. An Eccl. / xxx. c. Elemosyna viri q̄si saccul⁹ cū ip / so / pecuniē. s. quā de / fert secū marit⁹ i die plene lune reuerf / vt Prover. vij. c. p / Et veni: qz b solū / nō sufficit. q̄ Sed / re me: imitādo: sic / ego abulo. Qui / tristat⁹ i verbo. / Mat. 19. c. Luc. 18. a. que adducit me / zc. Causaq̄ tristitiē reddidit: qz erat habē / multas diuitias sine / possessiōes. i. spinas / et tribulos: q̄ sp̄m di / uinum suffocant. s / In xbo. Hoc est / v̄bū qd p̄tēptū mū / di i vniuerso mūdo / et volūtariā oib⁹ p / suafit paupertatem. / Abijt merens. / Ergo nec habebat / ḡfam vt occiderat:

Velut paruulus. nō intrabit i illud. Et cōplex⁹ eos z imponēs man⁹ sup illos bñdicebat eos. Et cū egress⁹ esset i via p̄cur rēs qdā genuflexo ante eū / ro gabat eū dicens: Dḡ bone qd faciā vt vitā ḡternā p̄cipiā: Jesus aut dixit ei: Quid me dicis bonū: Nemo bon⁹ nisi vn⁹ de⁹. Precepta nosti: Ne adulteres / ne occidas / ne fure ris / ne falsū testimoniū dixeris / ne fraudē feceris: honora pa / trē tuū z m̄ez. At ille r̄ndens ait illi: Dḡ oia hęc ob / uauit i iuuetute mea. Jesus aut in / tuit⁹ eū / dilexit eum / z dixit ei: Unū tibi decet: Uade q̄cūq̄ habes vende z da paupib⁹: z habebis thesaurū i celo / z v̄ / ni seq̄re me. Qui tristat⁹ in v̄bō / abijt merēs. Erat enī ha bēs multas possessiōes. Et cir / cūspiciēns iesus ait discipul / suis: Qz difficile ē pecunias habēt i regnū dei introibūt. Di / scipuli aut obstupebāt i v̄bis ei⁹. At itē / rursus r̄ndēs ait illi: Filioi: q̄ difficile ē p̄fidētēs i pecunijs i regnū dei introire.

q̄re ḡ d̄z / q̄ dñs intuit⁹ arcana cordis sui dilexit eū: Sol. fm Hiero. et Chryf. In illa vora intuit⁹. Scdm Hedā: Multa diuitias amore dei relinquit / dolētes tñ et fletēs / deū sibi p̄ / ferūt: Sic et martyres carnem suam nimirum quam dil / gūt / iuri martyrio tradūt: s tñ p̄tē deū tradere nō dubitat. An p̄s. Eūtes ibāt z flebāt / mittentes semina sua. Et circūspiciēs. i. radios solis sue ḡre ad discipulos suos diri gens p̄ tēptationē cupiditat⁹. Qz difficile ē pecuni / as habēt zc. Matth. xix. c. Diues difficile intrabit in reg / nū celoꝝ. Luc. xvij. c. Qz difficile ē pecunias habēt i regnū dei introibūt. y. Discipuli aut obstupebāt zc. Quia si h dicebat de habētib⁹ diuitias: sciebāt abraā z iob z dauid: z multos alios diuites fuisse z iustos. Si de amātib⁹ adhuc m̄ / rabant: qz oēs fere illas amāt. s. Filioi q̄ difficile est. Glo. Nō ait ip̄sibile: qd enī ip̄sibile ē oino fieri nō pōt: qd difficile: cū labore iuuāte dei ḡfa. Al p̄ncipal habētēs v̄ / etiā in eis p̄fidētēs erunt p̄hilaritē. retinaculis: irare pos / sūt regnū dei. a. Cōfidētēs zc. i. Timoth. vj. d. Qui vo / lūt diuites fieri incidūt i tēptationē zc. b. In regnū dei zc. Hūs Verū. Excusat se aliq̄ dīcēs: abraā / isaac z ia / cob frenas diuitias habuerūt: sufficit eē sic illi fuisse: qd r̄ndē / bim⁹ nouis imitatorib⁹ sc̄toꝝ patz: Veniāt / imponāt vitulos sup altare: z hircos imolēt: sic abraā fecit z p̄ies q̄b⁹ meliores nō sum⁹. Sz dicit: vbi p̄ital reuelata ē / ista trāfere. Quid si ipsas diuitias t̄pales vmbzā fuisse dixerim⁹ / futuroꝝ / idēz / quid nisi terrena possident: quibus sola terrena promissa sūt: / Facillus: vere difficile

Mat. 19. a. Luc. 10. c. et. 18. d. Exo. 10. Eccl. 3. b. Mat. 19. c. Luc. 18. a.

B

Ps. 114

Facili. Vere difficile: qz: **facili** rē. **Facili** nō ponit cogitue/nec electue: tūc enī remoueret ab vno e mlti: r pone ret i allo: s dicit **facili**. i. min^o ipossibile. **Facili**. Blo. Quōd ē in euangelio: **Dat. ix. a. mattheus: r cacheus Luc. x. r. a.** et ioseph ab arimathia: et i veteri testamēto: qz plurimi olui/tes intrauere: **Forze**

19. c. qz diuitias p nibllo habuere vel ex toto didicerūt premere. **Uti dautid: Antic^o et paup sū ego. Et idē.** **Diuitie si affluat no lite cor apponere. b**

Camelū p foramē. **Hiūs Berni.** **Camel^o vniū pōdus habet: s diues duo: vniū terrenaz possessiōnū: aliud pctōzū.** **Ills deponit: istud remouet.** **Foramē Chryf. Facili^o ē gētes tortuosas aio intrare p agustū ostiū regni celestis: qz iudeos diuites visof in lege r pphīs. **30 ac^o est fili^o deie cur^o vna ps libilis r acuta r nī pforata: significat diuinitatē q̄ impassibilis ē: alia ps q̄ pforata ē: significat humanitatē q̄ passa ē ab eo psta i mox: tunica: q̄ passa erat i adā. **Dec ac^o p̄sūt spm carnī r iudatēū populū gētiliū: r copulauit diruptā amicitia angeloz r hoim rē.******

- Acus**
 - Ad litteram.
 - Porta hierusalem.
 - Passio chrisi.
 - Angusta via.
 - Christus.
- Camelus**
 - Ad litteram.
 - Christus.
 - Peccator.
 - Popul^o gētilis

Apud deum: quia non est impossibile apud deum omne verbum: **Luc. i. d.** Sed quero: aut p̄sidentē in diuitijs cōtuncim intelligas: dñs pōt saluū facere: **Cōstat qz nō.** **Aliud diuisim possibile ē apud deū. Et si sic: b etiā possibile apud hoies. i. vt ille q̄ modo p̄sident itret. S; dic qz solus de^o h pōt.** **Cū enī homo sit spūs vadēs r nō rediēs: maculā peccati p se expellere nō pōt nec resurgere rē. b **Ecce nos dimisim^o oia.** **Quē oia: Mauē r retia. Uñ q̄ tactat se petr^o: r Greg^o. qz voluntate habēdi oia resignauit. Uñ Hiero^o. Bradis fiducia petr^o piscator erat: tu es nō fuerat: victiū manu r arte querebar: r tñ p̄sidentē dicit: **Ecce nōs reliim^o oia.** **Berni. Recte petre: vel qz see uī currētē nō poteras oneratus: q̄ exultat vt gī gas ad currēdā viā. Proverb. liij. b. Currēs nō habebis offēditulū.** **Et secuti sum^o te.** **Blo. Quia nō sufficit sic dimittere: iūqz qd p̄fectū est: **Et secuti sumus te: q̄ si fecimus qd iussisti: quid q̄ dabit nob p̄mij: **Secuti sum^o te.** **Berni. Non cum seq poterat petr^o onerari^o: sed nec inutilis cōmutatio pro eo qui sup oia ē oia relinquit: nā cū eo donant oia: r vbi apphēdit eū/erit vn^o ipse oia in oib^o. Pro eo oia relinquerūt apli: oia in quā nō tm possessiōes s etiā cupiditates: r eas maxime: plus enī mūdī p̄cupiscētia q̄ suba nocet: r b su/giendarū diuitiarū causa p̄cipua: qd aut vix aut nunq̄ absq̄ auaricia licuit possideri: limosa siqdē r glutinosa: nūmū in modo exterior: verū etiā interior suba nra videt: r facile cor humanū oib^o q̄ frequētat adheret. Felices q̄ liquet eū/ q̄ exonerati sūt r sequūt expediti: artissimū enī foramē nōs expectat: et si ea q̄ sequimur p̄seq volum^o: p angustā portā ingredi necesse ē: quid tu camele gibbum: qd tu pecuniose p̄ditoris loculos**********

tollis: nō sic imple/mon sic ingredieris: foramē actus hui^o farcinas nō admittit. **Et. j.** **Moli inqz precipitanter agere: diu p̄sidera/ diligētē intruere: magnū ē qd p̄pōntis et habes opus magna deliberatiōe/ experire quid possis: amicos consule/ ne post facta p̄gnitēte p̄tingat. **Dec ē sapiētia mūdialis/ terrena****

et filios r agros cū p̄secutiōibus: r i seculo futuro vitā et nā. **Multi aut erunt p̄mi nō uissimi/ r nouissimi p̄mi.** **Erāt aut i via ascendētes hierosolymam: et h̄cedebat illos iesus: et stupebāt/ r sequentes timebant.** **Et assumens iterū duodecim/ cepit illis dicere q̄ essent ei ventura: Quia ecce ascendimus hierosolymam: r filius hominis tradetur p̄ncipibus sacerdotum r scribis et senioribus: et damnabunt eum morte: Et tradent eum gentib^o r illudēt ei/ et p̄spuent eū r flagellabunt eū: r interficiēt eum/ r tertia die resurget.**

diabolica/ iūmica salut/ suffocatrix vite/ maē cupiditatis/ ei^o q̄ deo solet vomitū p̄uocare: sed cum dñi p̄bū eēt nō dubites/ qd op^o ē deliberatio ne: vocat magni p̄siliū angelus. **Quid q̄ aliena p̄silia p̄stolaris: quis fidelior aut sapiētor illo: A p̄gnis gehēne cripior r p̄siliū petā: Amicos cōsular/ qui nō legit: **Inimici hoīs dome stici et^o. k **Euāgelij/ predicandū.** **Uētes tantū: in p̄senti pro vno fratre carnali/ cētū spūales. i. oēs bonos. **P̄s. Particeps ego sū oim timentū te.********

Ben. xij. a. **Egredere de tra tua r de cognatiōe tua: r crescere te faciā i gēte magnā i p̄sēti: p gaudioz celestij p̄gustationē q̄ excedit oia tpalia bonitate. **P̄s. Sustate r videte rē. **Ben. xli. g.** **Crescere me fecit i tra paup̄tatis me: i futuro p̄miū mltō magi merito. **Job vlt. c. Oia ei duplicata fuerūt. **Luc. vi. f.** **Desurā bonā r p̄fertā r coagitatā et superfluētē dabūt i sinū vīm. q̄. **Cor. liij. d. Quē vidēt tpalia sē rē. m **Multi aut erūt rē. **Multi p̄s seruet r postea torpēt: mlti p̄s frigidū/ inardescūt postea. **Alit. **Mlti i seculo despecti/ i futuro sē gloriificādi. **Apud hoies alij gloriofi/ i futuro dānādi. **Al gētiles q̄ diu sine lege vixerāt/ ad fidē sūt vocādi: r iudē excecādi. **Deut. xxvij. d. Advena ascēdet sup te eritqz sublimior: tu aut descēdes r eris inferior: ipse erit in caput: r tu eris in caudam. n **Primi nouissimi. **Ben. xlvij. d. Ipse qdem erit i p̄fos r multiplicabit: s frae et^o minor maior eo erit. j. **Regl. xvj. c. **Dauid vltim^o fratru suoz fact^o ē rex. **Eccl. xj. a. **Multi tyrāni sedēt i throno r i suspicabilis portauit diadema. o**************************************

Erāt aut i via ascendētes. Portionē p̄mo bibit medic^o: vt eā nō abhorreret egrot^o. **Michę. ij. d. Ascendet pandēs iter ante eos. p **Hierosolymam. In egyptum descēdit. **Uñ Esa. liij. b. In egyptū descēdit ips me^o / vt colonus esset ibi. q **Et h̄cedebat: sicut caput mēbra: sicut pastor oues: sic dux exercitū. **Michę. ij. d. Ascendet pandēs iter ante eos. r **Et stupebāt. Ideo. i. qz meminērāt qz se passurum multa a summis sacerdotib^o r scribis p̄dixerat/ r occidēdū: metuebāt q̄ ne vel ipsi cū eo occiderent: vel ille cui^o vita r magisterio gaudebāt occideret. s **Timebāt. **P̄s. Trepi/ dauerūt timore vbi nō erat timor. **Beat^o Berni. Timuerūt q̄ nō oportet: amarūt q̄ nō decet: dolent vane i gaudētqz vanius. r **Et assumēs. Blo. Prēuidēs discipuloz aiōs et passione sua p̄urbandos/ longe ante r passionis p̄nam r resurrectiōis gloriā p̄dicat: vt cum mortentē viderint/ resurrecturū nō dubitent. v **Iterū rē. Iterū dicit: qz de eodez docuerat apostolos. s. it. c. **Dat. xx. c. **Ecce ascēdim^o. **Chryf. q. d. nemo nos cōpellit. **Esa. liij. c. **Oblat^o ē qz voluit. r **Et fili^o hoīs tradet p̄ncipib^o rē. **Chryf. **Christus verbū veritatis ē: q̄ si igitur vides scripturas p̄betarum r euāgelij traditas esse in manib^o falsoz sacerdotū r scribarū: nō intelligis/ qz p̄bū veritatis traditū ē p̄ncipib^o inq̄s r scribis. **L. h. iij. b. **Factus sum in derisum omni populo: canonicum eorum tota die. 3 **Principibus sacerdotū rē. **Ben. xxxij. f. tradiderūt

Matth. 19. d. Luc. 13. f.

Matth. 20. c. Luc. 18. c.

Michę. 7. b.

P̄s. 118.

P̄s. 33.

P̄s. 130.

Gen. xxvij. f. tradiderunt ioseph hsmalitis. Judic. xvj. e. vxor sanfonis: id est synagoga tradidit eum allophylis. a Et accedunt ad eum: quia putabant eum futurum regem in mundo. Sic facit multi. Exo. iij. qd tu fuit moyses in egypto in uilitate/nunqz ietro z cognati eius uenerunt ad eum: sed qn est magnificat? submerso pharaone et hostibz. Esa. vlt. c. Nunqd parturiet terra in die rz. Tot eni fut paretes cleri ei allicu? Prouerb. xix. a. Fratres hois pauperis oderit illu: insup z amici pcul recesserunt ab eo. Et paru. s. Diuitie addunt amicos plurimos: a paupere aut z hi quos habuit separantur. Judic. xj. a. dicit septe fratribz suis: Nonne eiecistis me de domo patris mei z odistis: z nunc uenistis ad me: Et accedunt. Conti nuat. Glo. Audita resurrectione imemores secudi aduentus putat eu more hominu regnare. b

Matth. 20. c.

F

Et accedunt ad eum iacob z iohannes filij zebedei dicentes: Magister volum? ut qd cuqz petierim? facias nobis. At ille dixit eis: Quid uultis ut faciam uobis? Et dixerunt. Da nobis ut vn? ad dexteram / et ali? ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua. Jesus aut ait eis: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem que ego bibo: aut bap tismo quo ego baptizo? baptizari? At illi dixerunt ei: Possim? Jesus aut ait eis: Calicem quide meum bibens: z bap tismo quo ego baptizo? baptizabimini: sedere autem ad

Ps. 25.

Et quem ego bibo

Et vn? ad dexteram / et decan? / Et ali? / cantoz in ecclia tua: ad sinistram tua sedeam? Isti sunt de genere luciferi: qui prius uoluit sedere in more pzetatiōis qz laborasset i ualle subiectiōis. Esa. xliij. d. Exakabo soliu meū: sededo i more testamēti in lateribz aqlois: ascendā sup altitudinē nubiu: sicut ero altissimo: uerūti ad infernū de traheris in pfundū lact. s. In gloria tua. Chryf. Quis athleta idone? ante certamē de pimo pactū facit: Vadēs ad plū z de pceda uictorie cogitat difficile uicit: q aut uadit qsi ad mortē facile supat: Sic et nos nō debem? cogitare qlē glia psequamur sed qlit euadam? minas pcti. Qui aut de glia cogitat z nō timet mag? de casu: ille nec firmitatē cognoscit carnis suz: nec p furtias diaboli p fiderat: nec itelligit qd dicit aplo: Epb. 6. b. Nō ē nob colluctatio rz. Sup illā Glo. Latro i cruce.

Paradisus

Terrestris. Gen. ij. b. Plantauerat dñs rz. Eglū empyreū. Eccl. xxvij. c. In delitijs pa Ecclia militat. Cat. iij. d. Emissoes tuz. (dist. Expectatio scōz patrū. Eccl. xliij. c. Enoch Bīa. Eccl. xl. c. Bīa sic padisus. (translat. Tertiu gen? uisiois. ij. Cor. xij. a. Raptus ē. Pater. Eccl. xxij. d. Ego qsi aq ueduc? Ecclia trisphās. Apoc. ij. b. Dabo edere.

Ps. 48.

h Nescitis. Donoz enim exccant. Ps. Homo cum in honore esset non intellexit. Item honozes z diuitie prestant occasionē peccādi. Hiere. v. g. In crassati impinguati. Item momentanei sūt. Eccl. x. b. Rex hodie est z cras mortef. Itē erumnosi sūt. Salomon cum fuit in optima pace: dñs suscitauit ei tres inimicos: vt. iij. Reg. xj. Primus est remorsus conscientie. Secundus cura z sollicitudo circa suos z sua. Tertius est casus emergens. i. Quid petatis. q. d. illud qd petitis: non est quid. Jaco. iij. a. Petitis z non accipitis: eo q male petatis. Chryf. Ego uocaui uos de sinistra ad dexteram: z uos curritis ad sinistram. Prouerb. iij. b. In sinistra illius diuitie z gloria. k Calicem. ij. Cor. j. b. Sic focij passionū estis. Luc. xxij. c. Uos estis q pmanistis rz.

Eruditionis: sacra scriptura. Ps. Et calix meus. Bndictiōis: eucharistia. j. Cor. x. d. (inebriās Calix bene ictionis. Saluatiōis. pnia. Ps. Calicē salutar? accipiam. Passiōis: mortis angustia. Mat. xxvj. d. Pater si uis uis uoluptatū. Hiere. ij. a. (fieri pot rz. Calix aure? babilon Judiciarie pzetatiōis: iusticia. Ps. Calix in manu rz. Ebrietatis. Prouerb. xxij. d. Qui suffossio oculoz: Nonne rz. Calicem. Interliū. Unde appropinquante passiōe: Mat. xxvj. d. Pater si fieri pot rz. i. Bap tismo. i. tinctura passiōis. m. Quo ego baptizo? In

dexterā meā vel ad sinistram nō est meum dare uobis: sed quibus paratum est. Et audientes decem indignati sūt de iacobo z iohāne. Jesus autē uocans eos: ait illis: Scitis quia hi qui uidentur principari gentibus dñantur eis: et pncipes eorum potestatem habent ipsorum. Nōn ita est autem in uobis: sed quicūqz uoluerit fieri maior: erit uester minister: et quicūqz uoluerit in uobis primus esse: erit omnium seruus. Nam z filius hominis non uenit ut ministraret ei: sed ut ministraret: et daret aiaz suā redēptionē p mult.

terliū. Idē qd calix. Unde alibi de passiōe sua dicit: Luc. xij. f. Bap tismo habeo baptizari rz. n. Possim? Chryf. Non expertis leuius uiderit qd experti timescunt. Eccl. xxxij. b. Qui nō ē expert? qualla scit? Calicē qdem meū bibetis: vel quem ego bibo fm alios libros. h. pti cabimini. Hiere. i. i. maiori breuitario. Donachi debet habere puritatē marty: si qd z ipsi martyres sūt: qd eū faciūt āgelū in celis pfallēt nocte z die: isti faciūt i terris. p

parati ē humilib? Luc. xij. d. Nolite timere pusillus grex: qz complacuit patri uestro uobis dare regnum. r. Indignati sūt. Quemadmodū illi carnaliter petierunt: ita isti conturbati sūt carnaliter.

Chryf. Est bap tismus.

In uerbo. Joh. xv. a. Uos mudi estis rz. In aqua tm. Mat. iij. c. Ego qdem rz. In aqua z spū. Joh. iij. a. Nisi qs renat? rz. In spū tm. Act. j. a. Johannes qdem rz. In igne presentis tribulationis. Esa. iij. b. Si abluerit dñs sordem filiarum sion.

In morte. Luc. xij. f. Bap tismo habeo baptizari. s. Non ita est. i. Pet. v. a. Neqz ut dominātes i clero. Judic. vij. e. Dominare nob qz liberasti nos: Quib? ille ait: Nō dominabor uobis sed de dñabit uobis. Chryf. Principes ecclie sūt: vt seruāt minoribz: vt suas uilitates negligat z illozū procurrent. Primatum secularē appetere et si ratio non est: uel causa est: primatum aut ecclieasticū cōcupiscere: neqz ratio est neqz causa: quia neqz iustum neqz uile. Quis em vltro sapiēs festinet se subicere seruituti z tanto periculo: nisi forte q nō credit dei iudiciū neqz timet. r. In uobis: id est inter uos. v. Apatoz: in celo: minor in terra. r. Et pro id est. y. Erunt omnium seru? Luc. xliij. c. Qui se humiliat exaltabitur. Prouerb. xv. d. Gloriam n? cedit humilitas. Eccl. xj. a. Sapientia humiliati exaltabit caput illius: z in medio magnatorum confedere illum faciet. Job. xxij. d. Qui humiliat? fuerit erit i gloria. 3. Nā et filius hominis rz. Hiere? Exemplum ponit de se: vt si uerbis non credunt: erubescant ad opera. Joh. x. g. Si mihi non uultis credere operibz: credite. Joh. xij. b. Exemplum dedi uobis. Eccl. x. a. Scdm iudicem populū: sic z ministri eius. a. Sed ut ministraret: intantū ut et daret: Job x. animam suam redēptionem. Hiere. xj. b. Dedi dilectam animam meam in manus inimicorum eius. b. Pro multis: non pro omnib? sed his q credere uoluerūt. Contra. j. Job. ij.

Contra. f. Job. ij. a. Ipse est p[ro]phetas p[er] p[er]is n[on] p[er] no-
 stris aut[em] t[er]m[in]i sed etia[m] p[ro] tot[us] m[un]di. Ergo p[ro] oib[us] q[ui] ad iusti-
 cientia[m] non p[er] omnibus quo ad iusticia[m]. **a. Et veniunt**
hiericho: q[uo]d interpretat luna: et significat mundum: Unde
 sic transeam[us] p[er] bona t[er]ra[m]. **Utere. xlvij. d.** Relinque cluita-
 tes etc. **Eccl. xlvj. a.**
 Luna est lumē q[uo]d mi-
 nuat in p[ro]matione:
 sic auar[us] quāto ab[un]-
 dat mag[is]: tāto mag[is]
 videtur sibi pauper.
Eccl. xxxj. a. Qui
 sequit[ur] p[ro]s[er]ptionē i[re]-
 plebit ex ea b. **Et**
proficiscēte etc. In
 i[er]osolima hiericho vi-
 r[us] cecū illuminavit:
 q[uo]d mare[us] trāsit: Lu-
 cas. xvij. f. suplet.
 Irē p[er]git m[er]it[us] mar-
 cus transitu[m] p[er] hieri-
 cho: q[ui] q[ui]s[que] de fi-
 cu vidit eū: q[uo]d iterū
 Lucas. xix. a. suplet.

20. d.
1. 18. f.

31. tet

Et veniunt hiericho. Et p[ro]-
ficiscēte eo de hiericho et di-
scipulis eius: et plurima mul-
titudine: filius thime[us] barthi-
meus cecus sedebat iuxta vi-
am mendicans. Qui cum au-
disset quia iesus naçarenus
transisset cepit clamare et dicere:
Fili dauid iesu miserere mei.
Et cominabant illi multi vt
taceret. At ille multo magis
clamabat: fili dauid miserere

Et plurima multitudo.
 Apoc. vij. c. Post hec vidit turbā magnā. Sic christo incar-
 nato et passio[m] multi secuti sūt eū. **o. K. il. thime[us] barthi-**
me[us]. Barthime[us] filius flozidi. Thime[us] flozidi. Flozidi i[er]p[er]-
 lib[er] sedēt et cecū sūt. **e. Pur[us] via. i. bonā volūtatē habēs. f.**
Medicās: q[ui] sp[irit]u avar[us] eget. Per multis indiget: q[ui] multa
possidet. Vel. Per viā: Sacra scriptura: que est via eū[us] ad
dm. Esa. xxxv. c. Hec erit vobis recta via: ita vt stulti nō er-
rent p[er] ea. Sed multi iuxta eā cecū sūt. Esa. xxxv. d. Et si dederit
sciēt[ia] s[er]u[us] dicit: nescio s[er]u[us]. Medicās: quia nō impingua[m]
pinguedine deuotiōis: sic ip[s]i nō erāt theolog[us]. Eccl. vj. a.
Nihil deest aie suę ex oib[us] q[ui] desiderat. g. Qui cū audis-
set q[uo]d iesus naçaren[us] esset: velle est. Dat. xx. d. dicit: q[uo]d ie-
sus trāsit. i. vlt. b. Iesum q[ui] trāsit naçarenū crucifixū. h. C.
pit clamare per fidem. i. Fili dauid iesu miserere
mei: p[er] cōm[in]ant[ur] illi multi vt taceret.
Prouerb. iij. d. Noli p[ro]hibere benefacere eum qui potest: si
vales et ipse benefac. Per istos significatur tumultus cogi-
tationum: que retardant hominem a bono: turba diuitiarum:
turba carnalium amicor[um]. At ille multo magis clama-
bat. Glo. Eueniens ordo salutis: audim[us] primo: deinde clama-
mus p[er] fidē: vocamur p[er] ap[osto]los: sursum p[er] p[ro]phetam: exuimur per
baptismū: interrogamur p[er] volūtatē. m. Cec[us] aut[em] dixit ei:
rabboni vt videā. Beda. Paru[m] p[er]dit enī extra lucē cec[us]
aliquid q[ui]rere: q[uo]d etsi h[ic] cec[us] q[ui]libet p[er]t[inet] sine luce nō p[er]t[inet] videre
q[uo]d habet. Hiero. Consideras aut[em] iesus p[ro]mptā volūtatē: cō-
pletio[n]e desiderij remunerat. Ouge[n]. sup. Barcum. Digni[us]
aut[em] ē dicere: Rabboni: vt sic in alijs d[icitur] d[icitur] fili dauid. Vñ
ip[s]e illud q[uo]d fili[us] dauid nō p[ro]stitit ei sanitatē: sed p[ro]pter h[oc] dicit:
Rabboni. Vñ sequit[ur]: Iesus aut[em] dixit ei: vade: si-
des tua saluū te fecit: et p[ro]festum vidit et se[que]bat eum
in via. Chryf. Grata enim est aia cec[us] p[er] p[ro]phetam effect[us] ie-
sū nō relinq[ui]t: s[ed] secur[us] ē eū. Beda. Mystice aut[em] hiericho: q[ui] i-
terpretari dicit luna: defectū n[ost]rę mutabilitat[is] designat. Appro-
pinquas dñs hiericho: lumē cec[us] reddidit: q[uo]d veniēs i carne
et passio[n]e appropinquas: nō multos ad fidē adduxit: Nō enī p[er]
mis incarnatiōis suę t[er]rib[us]: sed paucis anteq[uam] patere[m] annis
mysteriū sibi m[un]do exhibuit. Hiero. Ecce ita etia[m] ex p[ar]te fa-
cta iudicis illustrabit in fine: q[ui] eis mittit heliā et enoch. He-
da. Q[uo]d aut[em] appropinquas hiericho: vñ illuminavit: ac p[ro]ficis-
cēs de hiericho duos: h[ic] intinuit: q[uo]d ante passionē suā vñ t[er]m[in]i
p[ro]p[ri]o iudeor[um] p[ro]dicavit: post resurrectionē h[ic] atq[ue] ascensionem
suā p[er] ap[osto]los et iudicis et g[en]tib[us] diuinitat[is] et humanitat[is] suę ar-
cana patefecit. Q[uo]d h[ic] mare[us] vñ illuminatū scribit: ad genti-
um salutē respicit: vt eor[um] quos instituebat ad fidē saluationis
figura cōgrueret: Datth[us] h[ic] q[uo]d credētib[us] ex hebrejs suum
scribebat euāgelij: q[uo]d in g[en]tium q[ui]s noticiā erat p[ro]uenturū: re-

cte duos dicit illuminatos: vt ad vtrūq[ue] p[ro]p[ri]um fidel[is] g[ra]m p[ro]fite-
 re doceret. Proficiscēte ig[itur] dño et discipulis ei[us] / et plurima
 multitudo de hiericho: cec[us] sedebat iux[ta] viā medicās. Beda.
 Quia ascēdēte ad cęlos dño et multis fidelib[us] sequētib[us]: imo
 cunctis ab initio m[un]di electis vna cū illo sanuā regni cęlestis in-
 grediētib[us] / mor[is] g[en]-
 tili[us] plus cepit suę il-
 luminatiōis sp[irit]u habe-
 re. Qui mendicabat
 iux[ta] viā sedēs: q[uo]d nec
 dū iter v[er]itat[is] agnos-
 cēs: ad h[oc] p[ro]uenire cō-
 tendit. Hiero. Po-
 pulus etiā iudeor[um] q[ui]
 scripturā p[ro]seruat: nec
 cōplet iux[ta] mensurā:
 medicās esurit. Ela-
 mat aut[em]: fili dauid
 miserere mei: q[uo]d per
 merita p[ro]phetarum
 iudic[us] p[ro]p[ri]o illumia-
 tur. Cominant[ur] aut[em]
 ei m[ulti] vt taceat: q[uo]d
 p[ro]p[ri]a et demonia cōpescit clamorē paup[er]is. Sed ille mag[is] cla-
 mabat: q[uo]d i[n] graue[m] bello vitio p[ro]man[us] ad lapidē adiutorij:
 h[ic] ad iesū naçarenū cū clamore leuāde sūt. Beda. P[ro]p[ri]o etiā
 gentili agnita fama nois christi: p[ro]p[ri]o ei fieri g[ra]bar. Cū
 p[ro]dicat[ur] multi. Primo iudei: deinde etiā g[en]tiles ne illumina-
 dus m[un]dus christū iuocaret: nec t[ame]n impugnatū furo[re] eos q[ui]
 ad vitā erāt p[ro]dinat[us] valebat salute p[ro]uare. Clamāt aut[em] cec[us]
 cū trāsiēs auduit p[er] humanitatē suā: miser[us] ē: q[ui] n[on] d[omi]n[us] p[ro]p[ri]o
 nitatis potētā mētis n[ost]rę tenebras exclusit. Q[uo]d enī p[ro]p[ri]o nos
 nar[us] et passus ē: q[ui]si trāsiēt iesus: q[uo]d hec actio t[er]ralis ē: Stare
 aut[em] del[et] ē imutabilē cūtra disponere. Clamāt aut[em] cec[us] dñs
 vocat: cū p[ro]p[ri]o g[en]tili p[ro]dicatores verbū fidei mittit. Qui vo-
 cātes cecū animē q[ui]rere esse et surgere atq[ue] ad dñm venire p[ro]p[ri]o
 piunt: cum p[ro]dicādo in doctis / spem eos salutis habere: ac de
 torpore vitio[rum] erigi atq[ue] ad virtutū studia se accingere iubēt.
 Profecto aut[em] vestimento exilit: qui abiectis m[un]di curis ex-
 pedito mētis gressu: ad largitorē eterne lucis p[ro]operat. Hiero.
 Venit etiā iudæus populus: exilitens nudus veteri ho-
 mine: vt h[ic] n[on] salu[us] sup[er] m[ort]es: q[uo]d segnicie deponēs / p[ro]p[ri]o
 tas et ap[osto]los in altis cōsideras ad superna se extendit. Q[uo]d
 p[ro]ueniens aut[em] est ordo salutis. Audimus primo per p[ro]phetas
 deinde clamamus p[er] fidem: postea vocamur per ap[osto]los:
 surgimus per penitentiā: exuimur per baptismū: interroga-
 mur per volūtatē. Cec[us] aut[em] interrogatus hoc requirit:
 vt videat volūtatē dñi. Beda. Imitemur ergo et nos eum:
 nō diuitias: non terrena bona: non honores a dño: sed lucem
 quęramus: quā videre cum solis angelis possumus: ad quam
 via fides est. Unde et ceco respondetur: Fides tua te saluum
 fecit. Videt aut[em] et sequitur: qui bonū intelligit et operat[ur]. Iesū
 enim sequitur qui bonū q[uo]d intelligit operat[ur]: qui imitatur: qui
 prosperari in hoc mundo noluit: opprobria / irrisiones tolera-
 uit. Et q[uo]d rerū corporalium delectatiōe a gaudio interno rece-
 dit: cū q[ui] amaritudine illuc redeatur ostendit cū dicitur: Et
 secutus est dominum in via. f. In hac vita: quia post hanc ex-
 cluduntur omnes qui h[ic] eum non sequuntur ad operanda
 mandata eius. Hieronymus. Vel via ista est: qui dicit: Ego
 sum via veritas et vita. Hec est via angusta que ducit ad ar-
 dua hierosolymę et bethanig ad montem oliuā: qui ē mons
 luminis et consolatiōis. Ut videam. Ps. Unam petij a
 dño etc. Reliq[ua] verba textus exposita sūt super[us]: Datth. xx.

Et cū appropinquaret etc. In
Expos. Ca. XI
 caplo p[re]cedēti narravit mare[us] q[ui]s dñs i exitu de hieri-
 cho veniēs hier[osol]im[am] sanauit cecū: In h[ic] caplo q[ui]s ve-
 nit hierusalē et q[uo]d ibi fecerit. Et diuidit h[ic] capitulū in quatuor
 p[ar]tes. In p[ri]ma p[ar]te narrat q[ui]s duo discipuli missi a dño pulli
 et asinā adduxerūt ei. In secūda narrat q[ui]s dñs veniēs i hieri-
 rusalē nō inuenit qui recipet eum hospitiū: iam facto vespere
 redijt cū duodecim

Matth. 20. b.
Luc. 18. g.

Job. 14. a.

Ps. 26.

redijt cū duodeci i bethania: ibi: Et introiuit hierosoly/ m. In scia pte narrat q̄lit in crastino redies i bierlm maledi rit ficu i via et stati aruit: prop̄ qd̄ apostolos admirates in/ struxit i fide r orone: ibi: Et alia die rē. In q̄ta agit d̄ q̄ stione pharisoz et baptimo iohānis: ibi: Et veniūt rur/ sus. In d̄ euāgelij duab⁹ dñicis seruit

A

Matth. 21. a. Luc. 19. c.

Quā appropinquaret hierosoly me et bethanie ad montes oliuarū mittit duos ex discipulis suis / r ait illis: Ite i ca/ stellū qd̄ p̄tra vos ē: r statim introeūtes illuc iuēnietis pul/ lū ligatū: sup quem nemo ad/ huc hoim sedit. Soluite illū et adducite. Et si q̄s vobis di/ xerit qd̄ facitis / dicite qz dñs n̄ necessari⁹ ē: r p̄tinuo illum di/ mittet huc. Et abeūtes inue/ nerūt pullū ligatū ante ianuā

est: vos aut fecistis eā spelūcā latronū. Vel certe bethania ē capitulū: bethphage ē refectoriū: dom⁹ dñi oratorū. Dicit ḡ a **Et cū appropinquaret hierosoly me.** Narrat quō an te passionē venit i hierusalē. Sed iohānes alio mō narrat: qz magdalena ad eū libzā ynguētū portauit rē. **b** **Et betha nig rē.** Glo. Bethania villa est siue ciuitas in latere montis oliueti: quē stadij⁹ duodecim distat a hierusalē: vbi lacar us suscitatur est: Job. xj. f. **c** **Mittit duos i charitate iū/ ctos p̄ dilectionē dei r p̄mi.** Glo. Vini vocant: **D**arth. iij. c. Vini mstrunt: **D**arth. x. a. **L**uc. x. a. Quia charitas non in vno. f. consistit. Unde: **E**ḡ solū rē. **E**c̄c̄s. iij. c. **d** **Ex discipulis suis: qui eius lectiones erudiunt: quarum p̄ri/ ma fuit oco versuum: D**arth. v. a. **B**eati pauperes spū rē. **S**ecūda duozū: **D**arth. xj. d. **D**iscite a me rē. **T**ertia vni⁹. **J**oh. xij. d. **I**n hoc cognoscent omnes rē. **e** **Ite in ca/ stellū: hierusalē: quia murata. Vel hoc dicit despectu/ ue: vt** **E**sa. xxi. a. appellatur vallis visionis **D**ystice/mundū christo r eius discipulis oppositum: ad quem mittit dominus duos discipulos suos. i. p̄dicatores: vita et sciētia decoros: charitas vinculo p̄ictos: geminā charitatem habētes. **A**l duos p̄dicatores: duos p̄fos ad ch̄istū vocaturos. **S**z nora vñ missi fuerint: **C**erte de mōte oliueti. **O**liua signū est pac̄. **A**n colūba ad arcā redies i signū pac̄ r recōciliatiōis ramū oliuz portauit: **B**en. vij. b. **D**ons iḡ oliueti ē excellētia v̄ cumulus pac̄: quā h̄e i se r i alijs nūciare debēt p̄dicatores. **E**sa. lviij. d. **C**reavi fructū labioz pacē: pacē h̄is q̄ longe: r pa cē h̄is q̄ p̄pe: r sanauit eū. **J**oh. xiiij. d. **P**acē relinq̄ vobis: pa cē meā do vobis. **P**acis cumulus fecit dñs: q̄ iniurias passus pacē de suo sāguine cōparauit. **E**sa. liij. b. **D**isciplina pac̄ no stre sup eū: cui⁹ liuore sanati sum⁹. **I**te p̄ montē oliueti signifi cat cumulus medicinz: nam oleum medicinale ē. **L**audabilis est medle⁹ q̄ grat̄ sanat. **S**z laudabilior: q̄ inimicū suū p̄p̄is sūptib⁹ sanat. **S**uplaudabilis ē: q̄ de suo sanguine medicinā facit: **I**tra fec̄ i festinatōe nebulę. **I**te p̄ montē oliueti signifi cat cumulus p̄terat⁹: quē debēt h̄e nūc̄ dñi r alijs p̄dicare. **L**uc. vj. f. **E**stote misericordes sic r pater vester celestis mi/ sericors ē. **V**el certe duo discipuli quos p̄mittit dñs sūt timoz et amor. **P**rim⁹ soluit asinum. **E**c̄c̄j. j. c. **T**imoz dñi expellit pctm̄. **S**ecūdus adducit ad iesū. **L**uc. vij. g. **D**imissa sunt ei pctā multa: qz dilexit multū. **I**sti sūt illi duo discipuli qd̄ eun tib⁹ in emaus apparuit dñs: **L**uc. vlt. b. **C**astellū illud ē cor pctōis rōnib⁹ r excusatiōib⁹ q̄si muris r p̄pugnaculis muni tū. **A**n **P**s. **Q**uis deducet me i ciuitatē munitā: **E**t d̄ ē. **I**te rē. **f** **Et statim introeūtes illuc. E**sa. xl. a. **L**oquimini ad cor bierlm. **g** **I**nueniet̄ pullū. **R**euera vt i mattheo

Eccl. 43. c.

Ps. 59.

habet: p̄mo sup pullū: s̄ qz recalcitrabāt / postea sup asinam. **b** **L**igatū. **P**ull⁹ carnal affect⁹ / triplici viculo ligat⁹ ē: qd̄ ē lasciuia iuētut / sanitas corp̄alis / p̄sp̄ritas mundial. **E**c̄c̄s. iij. c. **F**uniculus triplex difficile rūpit. **T**ñ duo dicit disci/ puli soluit. s. timoz r amor. **i** **S**up quē nemo adhuc hoim sedit. **Q**ui dā asini sūt i aliqb⁹ loc / sup q̄s null⁹ ho minū vnq̄ ascēdit: s̄ tm̄ sup eos defertur aq̄ et h̄mōl: et signi/ ficat iobediētē q̄ no lūt recte disciplinā. **J**oh. xj. c. **A**ir van⁹ i supbia erigit r tāq̄ pulū onagri se libe/ rū natū putat. **k** **S**oluite illū / cori/ gēdo. **l** **E**t addu cite / p̄dicando. **m** **S**oluite / cōmi/ nādo. **J**oh. xxxij. a. **Q**uis dimisit onagr liberū r vincula ei⁹ q̄s soluit: **D**arth.

q foris i biuio / et soluit eū. **E**t r quidā de illic stātib⁹ dicebāt illis: **Q**uid facit̄ soluites pul lū: **Q**ui dixerūt eis sicut h̄ce/ perat illis iesus: r dimiserunt eis. **E**t duxerūt pullū ad iesū r et imponūt illi vestimēta sua r et sedit sup eū. **M**ulti aut ve stimēta sua strauēst i via. **A**lij aut frōdes cedebāt d̄ arbori/ bus r sternebāt i via. **E**t q̄ h̄/ ibāt r q̄ seq̄bant clamabāt di/ cētes: **O**sāna bñdict⁹ q̄ venit i nōie dñi: bñdictū qd̄ venit

xvij. c. **Q**uōqz soluerit̄ sup terrā / erit solutū et i cel. **l** **E**t adducite / p̄solādo. **J**oh. xxxij. b. **N**unq̄d alligabis r̄hino/ cerotā ad arādū lozo tuo: **m** **N**ecessari⁹ ē. **J**oh. xxxij. a. **Q**uid p̄dest deo si iust⁹ fuerit. **J**oh. xxxv. b. **S**i iuste egerit qd̄ donab̄ ei: **n** **E**t abeūtes: p̄mpra obediētia p̄dicatoz. **J**oh. xxxvij. d. **N**ūq̄d mittes fulgura r ibūt r reuertētia dicēt tibi: assum⁹: **o** **A**nte ianuā. **I**anuā / ch̄rist⁹. **J**oh. x. b. **E**go sū ostiū. **I**anuā / fides. **J**oh. xx. c. **M**aria stabat ad monumētū fo ris plorās. **p** **I**n biuio. i. i libertate arbitrij. **E**c̄c̄j. xv. d. **A**n hoies vita r moza / bonū r malū: r qd̄ placuerit dabit illi. **q** **E**t soluit eū. **P**s. **D**irupisti dñe vincula mea **r** **E**t qdā de illic stātib⁹. **l** **I**stī sūt octosi: q̄ nihil boni faciūt: s̄ ali os iudicat r p̄denāt. **P**rouerb. iij. d. **N**oli phibere b̄facere eū qui p̄t rē. **o** **Q**ui dixerūt eis sicut h̄cepat illis iesus. **q** **T**imoth. iij. a. **P**redica s̄bū: ista oportune importu ne. **r** **E**t imponūt illi vestimēta sua. i. strūt oznamē ta: qd̄ ip̄sos vestierat dñs. **D**ar. v. a. **p**aup̄rate / māsuēdie luctu / iusticia / misericōdia / iudicio / pace / paciētia. **J**oh. xxxvij. c. **N**unq̄d vestimēta tua calida sūt / cū p̄flata fuerit terra austror: **v** **E**t sedit sup eū: p̄ius appositis vestimētis. **E**sa. vlt. a. **S**cdm alā s̄ram: **S**up quē req̄scet sp̄s meus: nisi sup humi/ lē r q̄etū r p̄ritū r tremētē sermōes meos: **r** **M**ulti aut vestimēta sua. i. sua corpa p̄ abstīnētia humilitauerūt in v̄ ta sua. **A**poc. xvij. c. **H**ūs qui vigilat r custodit vestimēta sua ne nudus ambulet. **V**el vestimēta sua sternere / est exēpla bona sequit̄b⁹ relinq̄re. **ij** **D**achab. vj. f. **C**itā excedēdo se/ neecture qd̄ d̄ dign⁹ apparebo / adolescētib⁹ exēplū forte relin/ quā. **iiij** **R**eg. ij. c. **h**elias palliū suū reliquit. i. suę charitatis exēplū. **E**c̄c̄s. ix. b. **D**i tpe vestimēta tua sint cādida. i. exem pla clara r imitatiōe digna. **v** **A**lij aut frōdes cedē/ bāt de arborib⁹. i. snias veritat⁹: vel exēpla p̄riti de libris pattū. **A**rbor ē sacra scriptura: cui⁹ fruct⁹ cib⁹ aiarū / r folia medicina: **E**c̄c̄b. xlvij. c. **A**poc. vlt. a. **E**x vtraqz pte flumi/ nis lignū vitę afferēs fruct⁹ duodecim. **z** **E**t q̄ p̄rebāt r q̄ seq̄bant rē. **N**umeri. xij. c. **D**uo portāt botrū: vn⁹ p̄ce dit alē h̄o sequit̄. **M**ozalit̄ aut iesū venturū in hierusalē. i. **D**onallē ad aiaz p̄nitētē: p̄cedūt synderesis / fides / beneficia ch̄risti: quę clamāt: osāna. i. salua obsecro. **S**equunt̄: spes / charitas / paciētia / longanimitas: q̄ similit̄ clamant osanna. **a** **I**n nomine dñi rē. i. filij. **I**n noie p̄ris addit: qd̄ p̄missū ē p̄i n̄o dauid: cui⁹ regnū sit bñdictū. i. regnū i ecclia i noie p̄ris: qd̄ ē fili⁹. **J**oh. v. g. **E**go veni i noie p̄ris mei r nō accipitis: si alius venerit in noie suo illū accipiet. **I**te. **I**n noie dñi: id est i honore pattis mei. **J**oh. vlt. f. **E**go honorifico pa/ tem meū: r vos in honozast̄ me: r ego gloriā meā nō quero. **g** **I**te. **I**n noie dñi

Ar. t. impo/ tes et Danh. 1. Luc. 19. d. Job. 11.

B

Ps. 115.

Donallē

In nocte dñi qd est sermo. Esa. xlii. b. Partu est tibi vt sis mihi seruus: a Regnu pñis. i. regnum futurū. Dat. vj. b. Aduentat regnū tuū. Job. xvij. g. Regnū meum non est hinc. Regnū vniuersi mundi non est benedictū / s̄ maledictū: ideo cum quereret a turba vt fieret rex / fugit: Job. vj. b. Sic autē cū passus erat n̄ respuit rex vocari.

Osana i excel sis. i. inter excelsos angelos. In excelsis: nō tāru in terra dñs christ⁹ salutaris fuit: s̄ infernalis et celestis. c. Et in trouit hierosolymā in tēplū. Be da. Tēplū dei i ciuitate: vita religiosā i plebe. a. **D**ozaliter dñs intrauit in hierosolymā p bethaniā et mōrē oliuē. Hierosolyma significat supnā ciuitatē vbi videbitur iste q̄ ē pax. Eph. ij. c. Ipse est pax n̄ra. Gal. iii. d. Dat nostra hierosolē. Bethania / obediētia: hęc ē via ad paradysum. i. Regi. xv. e. Velior ē obediētia q̄ victime. iij. Regi. v. d. Naama n̄ potuit curari donec obediēs fuit heliseo. S̄ null⁹ i hierim vadit nisi curat⁹. Per oleū oliuarū intelligit misericordia et pietas. **E**t circūspectis oib⁹ cū iam vespa eēt hora zc. Dicit enī: Cū iam vespa eēt: In vespa mundi visitat nos dñs. **E**t alia die cum exiret a bethania esuriit / salutarē hoim estuas ad incredulitatē israel. Job. xix. f. Sicut. Job. iij. d. Cibū habeo māducare quē vos nescitis. Et nota q̄ statim vt exiit de bethania esuriit: qz sola obediētia pacat eū. **C**ūqz vidisset a lōge ficū habentē folia / venit si qd forte zc. Sed nunqd dubitauit dñs vtrū ficus fructū hiet: Nō: s̄ q̄ secū erāt poterāt dubitare / libertatem arbitrij eoz q̄ p ficū significant notauit p forte. **N**ō enī erat tps ficoz: Quare ḡ maledixit ficū: Itē nōne fecit iniuriā dño ficus: Rñsio. Dystica fuit maledictio: nec iniuriā am fecit alicui: qz re sua suo arbitrio ad alioz vtilitatē vsus ē. Itē nō maledixit: qz folia sine fructu inuenit. Chryf. Nō quia maledixit arborē / ideo fructū nō dedit: sed quia nō dabat fructū / ideo maledixit. Nec iō iudēi pdiderūt iusticiā: qz dereliquit eos dñs: sed ideo dereliquit: qz pdiderūt iusticiā. **D**ystice ce. Ficus ē synagoga vel ecclia vel claustrū: qz sicut fic⁹ sub vna cortice multa grana p̄tinet: sic synagoga vel ecclia vel claustrū sub vno iure viuēdi multos hoies habet. **U**n̄ p̄. Qui habitare facit vni⁹ moris i domo. Itē folia ficus similitudinē man⁹ habet: z p̄ba synagoge ecclie / claustrū debet de bonis opib⁹ iformari. S̄ folia sine fructu sūt p̄ba sine opib⁹. Dat. xxiij. a. Sup cathedrā moysi sederit scribe z pharisēi: q̄ dicūt facite: fm opa eoz nolite facere: dicūt enī z n̄ faciūt. q. d. folia habēt sine fructu. **H**iere. viij. e. Nō ē vna i vitib⁹ et nō ē ficus i ficulnea. Ficus vbi bona ē / optia ē: vbi mala / pessima ē: sic de vris ecclasticis: z maxime claustralib⁹. **H**iere. xliij. b. Quid tu vides hieremias: Et dixi: sic⁹ bonas / bonas valde: et malas / malas valde q̄ comedit nō p̄nt eo q̄ mal⁹ sūt. **H**icqz. vij. a. Sic⁹ p̄coqs desiderauit aia mea. Itē flores sic⁹ fruct⁹ sūt: z desideria opib⁹ adēquant. **O**see. x. a. Vtrū frōdosa sūt / fruct⁹ adēq̄t ē ei. **L**ant. ij. c. Sic⁹ prulit grossos suos. Itē sic⁹ iux viā plātata nūqz maturos facit fruct⁹: sic hō i mūdo radicat⁹ nunqz bona opa facit. **C**hryf. Sic impossibile ē arborē iuxta viā fruct⁹ vsqz ad maturitatē fructuē: sic difficile ē hoim iux mūdū viuēre / iusticiā imaculatā vsqz ad finē tenere. **I**am nō ampli⁹ in cfnū quisqz ex te fructū māducat. i. intellect⁹ iust⁹ i tuo ope decetero delectetur. **I** Et cū introuisset i tēplū. **D**at. xxi. b. narrat maledicti-

onē sic⁹ p̄ electionē vendētū de templo: **D**are⁹ ecōtrario: Quare: Sol. Exo. xij. Glo. q̄daz inuit q̄ dñs blis elect⁹ ipso die palmarū qd fuit an maledictionē sic⁹ / et h̄ narrat matth⁹: et sequēti die p̄ maledictionē sic⁹ / z h̄ narrat marc⁹. **C**epit eijcere vedētes zc. ardore spūs p̄citāt. **P̄s. Zel⁹ dō / P̄s. 68.** m⁹ tuē comedit me. **G**lo. Bede. Esa. i. q̄ q̄ de lōginq̄ venerāt ab indigētis offerē / da emebāt. **S**i ḡ h̄ p̄ bibet: quāto magis sūz vaniloquiūz huiusmodi. **E**t mēsas nūmularioz z cathedras zc. q̄ honores vendūt z gradus emūt. **P**er vendētes z ementes colūbas i tēplo / signi ficant simoniaci: q̄ emūt vt vendūt sacra mēta z bñficia ecclia stica. **P**er nūmularios / significantur clerici mercatores. **U**triqz ab ecclia expellunt et simoniaci z mercatores. **C**hryf. Qui voluerit esse mercator p̄ciatur de ecclia / dicēte p̄ba: Quia nō cognoui negociationē: introibo i potētiā dñi. i. in plationē ecclasticā. ij. **T**imoth. ij. a. Nemo militās deo implicat se secularib⁹ negocijs. **Z**ach. viij. d. Nō erit mercator vltra i domo dñi. **E**sa. xliij. b. Educō / ras p̄lm cecū: z oculos habētē. **V**er⁹. Qui sacra vendūt vt p̄ sacris p̄ciū dāt: h̄os p̄cul expello facto d̄ fune flagello. **S**up Job. iij. d. Illos qz parit dñs i tra scām eccliaz detestat q̄ p sacros ordines ad eū p̄pinqūates / nō i eisdē ordinib⁹ struit merita s̄ subsidia vitę p̄sent⁹ exq̄rūt. **A**ug⁹. Ita dānabilis negociatio i clerico: sic vira i laico. **C**hryf. Sic cū cribrat triticū / tādē nihil remanet i cribo nisi puluis z sterc⁹: sic i bñficia negociatoz inf̄ emptionē et venditionē perit z nihil remanet nisi pctm. **U**n̄ Eccl. xxvij. a. Sic i p̄culura cribrat remanēbit puluis: sic apozta hois i cogitatu illi⁹. **I**te. xxvj. a. **D**ue spectes difficiles et periculose mihi apparuerunt: difficile exiit negocians a negligentia sua zc. **E**uertit. **D**oc figura / tum fuit. i. **D**achab. iij. e. vbi legitur: **E** legit iudas sacerdos sine macula zc. **E**uertit. **D**oc alia vice fecerat i pascha sequente post baptismum: quod solus iohannes narrat. **E**t non sinebat vt q̄sqz trāfferet vas p̄ templum. **V**as imundum / cor imūndum: cleric⁹ imūndus: qd trāfferi nō permittit dominus: quanto magis nec manere. **E**sa. xxij. g. **S**igā illū parillū in loco fidelis et suspēdam sup eū omnem gloriā domus patris ei⁹: vasoz diuersa genera. ij. **T**imoth. ij. c. **I**n magna domo non solum sunt vasa aurea et argētea: sed z lignea z fictilia: quedam quidem in honorem: alia autē in contumeliā. **C**hryf. iij. a. **F**ilij sion incluzi z amicti auro p̄mo / quō reputati sūt i vasa testea. **N**ōne scriptū est: **E**sa. lvi. c. **Q**uia dom⁹ mea domus oronis zc. **E**sa. lj. b. **G**audū z leticia iuēct in ea: ḡfaruactio z vox laudis. **M**os autē fecit eā zc. **H**iere. vij. b. **M**unqd spelunca latronū facta ē dom⁹ ista in q̄ inuocātū est nomē meū: **S**pelunca latronū. **B**reg⁹. **L**atro ē qui lucra sectat: q̄ z nō dātes corporali p̄sequit. **U**n̄ **D**icheff. iij. b. **S**i qd nō dederit i ore eoz q̄p̄tā / scribāt sup eū p̄clū. i. secū plū faciūt. i. ex cōmunicāt. **H**iero⁹. **L**atro ē z tēplū dei i latronū p̄uertit spelunca: qui lucra de religiōe sectat / cultusqz nō tā causa dei q̄ negociationis cā est. **T**imēbat enī eū zc. **R**ab. **D**irabile ē vt flagello vni⁹ z vilis tor eyci / mentas euerit: q̄ nihil egit mirabili⁹: igneū z sidereū aliqd radiabat ex ei⁹ oculis z lucebat i facie maiestas diuinitat⁹. **H**iero⁹. **P**leriqz dicūt maximū signoz: q̄ lacar⁹ suscitāt / q̄ cec⁹ ex vtero lucē accepit / et transfigurāt⁹ est: in h̄ inter alia signa mirabili⁹ hoc videt. **Q**uā vniuersa turba

Matt. 21. b.
Luc. 19. g.
Job. 2. c.
Esa. 56. c.
Hiere. 7. b.
Luc. 19. g. et.
20. c. et. 22. a.

Euangelij scdm Marcum

Quam vniuersa turba admirabat super doctrina eius: quia docebat vera et vtilia non solum verbo sed et facto. Matth. vii. d. Erat autem docens eos sicut patrem habens: non sicut scribae et pharisaei. Et cum vespera esset facta etc. Primo fit vespera. i. perit in ciuitate. i. in aia: et sic egreditur sol oritur / et fit nox obscura in media die. An Amos. vii. c. Occidet sol in meridie et obtenebescere facia terra in die luminis. Esa. lix. b. Impegimus in meridie quasi in tenebris: in caliginosis quasi mortui. Sol materialis occidens facit vesperam: sed vespera spiritualis primo facta facit occidere solem spirituale: quia nisi peccati christi expelleret: nunquam ab aia exiret. Et hest quod dicit Osee. xj. d. De ego et non habo in medio tuum sanctum et non ingrediar ciuitatem. Et cum mane transierunt sicum arida facta a radicibus. Arefacta est sic: quia syrius nagoga a primis partibus suis cepit areferi. Cain radix arida: et sic de alijs. Item Arefacta arefacta est: quia totaliter exiccata est ab humore gratiae. Non enim pars modo viuit: modo arida est: sed tota arida marcescit in infidelitate. Item Arefacta arida est: quia irreparabiliter exiccata est. Item Arefacta arida est facta: quia non in prospectu hominum qui exteri videntur: sed in prospectu dei qui interi videntur exiccata est. Perdidit enim gratiam dei et gratiam hominum: et etiam terram suam. Radices ecclesiae sunt plati et doctores: a quibus debet pcedere humor fidei: mox et intelligit ad ramos: per quos debet totum corpus ecclesiae viuificari: et in terram viuentium radicari. Sed heu ficus arefacta est a radicibus: et a radicibus ascendit versus ad ramos. Hier. xxi. c. A prophetis hierusalem egressa est pollutio super oes terram. Daniel. xii. a. Iniquitas egressa est a babilone a senioribus iudicibus qui videbant regere populum. Osee. ix. d. Percussus est ephraim: radix eorum exiccata est: nequaquam fructum faciet. Ps. Euellet te et emigrabit te de tabernaculo tuo: et radice tua de terra viuentium. Sap. xii. a. Adulte rine plantationes non dabunt radices altas. Chryf. Cor et stomachus ecclesiae sunt sacerdotes: qui si peccauerint: totus populus peruertit ad peccatum. Unusquisque enim christianus pro suo peccato reddet rationem: sacerdotes autem non tantum pro suis sed pro omnium subditorum peccatis. Quomodo videmus arborum pallentibus folijs marcidam: intelligis quod aliquam causam habet circa radice: ita cum videris populum indisciplinatum: sine dubio cognosces quod sacerdotum non est sanum. Osee. lii. b. Et erit sicut populus: sicut sacerdos. Et ecce sic cui maledixisti aruit. Chryf. Sermo elus quasi anima descendit ad radice eius. Ps. Defecerunt sicut fumus dies mei et ossa mea sicut cremum aruerunt. Aruit. Glo. Hoc fuit factum: quasi dixerunt apostoli: Digne transferimur ad gentes: quia vos indignos iudicatis. Act. xii. g. Habete fidem dei: quia d. miramini quia ficus maledicta aruit: sed dico vobis si fidem habueritis maiora facietis. Joh. xii. b. Qui credit in me: opera quae ego facio: et ipse faciet: et maiora horum faciet. Amen dico vobis etc. De hoc opponunt nobis heretici: quod non habemus fidem: quia non facimus miracula: constat enim quod verbum domini verum est. Sed idem replicat in eos: quia nec ipsi faciunt miracula. Propterea ipsi mentiuntur: quia legunt quod Gregorius in creponti episcopo volens edificare ecclesiam: sed spatium habens angustum: quia ex vna parte montis et ex alia parte artabat mare: venit nocte ad locum: admonuit dominum istum: permissiois: et flexis genibus orauit ad dominum: et mane inuenit est mons tantum spatium reliquisset: quantum necessarium erat. Propterea dominus loquitur hic secundum statum promittit ecclesiae: in qua fides sanctorum indigebat miraculis propter infidelium peruersio-

Matth. 21. b.

Matth. 17. c. et. 21. c. Luc. 17. b.

Ps. 51.

Ps. 101.

Et in eo cessante

nem: modo autem non indiget: quia multi sunt peruersi. Er forte firmo do predicaret credentes sarracenis: credo quod faceret miracula: quia signa data sunt infidelibus non fidelibus: ut dicit. i. Cor. xii. d. Mystice autem per montem significat diabolus. An Hiero. Hos montem intelligimus diabolus: qui de aia hois possessa ab apostolis et eorum similibus transferri potest in mare. i. in loca amara. Ps. Non timebitis dum turbabit terra et transferentur montes in cor maris. Dicit autem diabolus mons propter rationes: ut dicit Chryf. Primo propter altitudinem superbie. An Esa. xii. d. Dic: Sedebam in monte testamenti in lateribus aqlonis: accedam super altitudinem nubium: et similis ero altissimo. Secundo propter immobilitatem malicie: quia obstinatus est in malo. An Job

Dylice

Matth. 21. a. 3. b. 1. 4. b. 1. Ps. 45.

Matth. 6. b.

Diabolus mons generat rationes

Matth. 18. a.

Matth. 21. a. Luc. 20. a.

omnia quaecumque orantes petitis credite: quia accipietis et venient vobis. Et cum stabitis ad orandum: dimittite si quid habetis aduersus aliquem: ut et pater vester qui in caelis est dimittat vobis peccata vestra. Sed si vos non dimiseritis: nec pater vester qui in caelis est dimittet vobis peccata vestra. Et veniunt rursus hierosolymam. Et cum ambularet in templo: accesserunt ad eum summi sacerdotes et scribae et seniores: et dicunt illi: In qua potestate

xli. c. Cor eius indurabit quasi lapis et stringet quasi malleatoris incus. Tertio propter asperitatem et iniquitatem: quia nulla plantis est in eo ad quietem. Hiero. vi. f. Rudelis est et non miserabilis. Quarto quia arbores infructuosas producat. i. superbos qui crescunt in monte. Esa. ij. c. Dies dñi exercituum super omnem superbum et excelsum et super omnem arrogantem et humiliabit et super oes cedros libani sublimes et erectas et super oes quercus basan. Quinto propter precipitum impellit. Matth. vii. d. Demones rogabit eum dicentes: si eijcis nos hic: mitte nos in porcos: et ecce magno impetu abiit grex propeceps in mare. Esa. ix. c. Et erunt qui beatificant populum istum seducetes et qui beatificantur precipitati. Sexto propter foueas seuarum bestiarum quae ibi habitant. Esa. xxxii. d. Ibi habitant foueas hericorum: ibi congregati sunt milui alter ad alterum. In mare. Ps. In mari via tua. Hest et. i. vii. d. Signa eos qui crediderint hęc sequentur: in nomine meo demonia eijciet. Dia quaecumque orantes petitis credite. Iaco. i. a. Si quis vestrum petit et non accipit. Et veniet vobis. Propter hoc dicit Ecce. xvi. c. Ne impeditis orare spiritus: ne verearis versus ad mortem iustificari: quasi merces dñi manet in seipsum. Et cum stabitis ad orandum: recti corde: stabiles fidei. i. Cor. xv. g. Stabiles estote et immobiles. Dimittite si ad habetis etc. Hęc est preparatio orationis: dimittite iniurias sibi factas. Matth. v. d. Si offers munus tuum ad altare: et ibi recordatus fueris etc. Ecce. xvii. a. Relinque primo tuo nocenti te: et tunc deprecanti tibi peccata soluent. Non habetis etc. Et pater vester etc. Malach. ij. b. Nunquid non per vos oim nrm: Deo pater est Justorum per adoptionem specialiter. Christi per generationem singulariter. Dicendo pater roborat fidem: dicendo vester dilatat charitatem: dicendo qui in caelis est: eleuat spem. Per pater significat spes obtinendi petitum. Esa. xlix. d. Nunquid oblitusci potest mulier infantem suum etc. Item cautela a peccato: ut si non ei degeneres. Esa. li. a. Attendite ad petram vbi excisi estis. Item amor. Malach. ij. b. Si ego pater vbi amor me: Per vester inuitat nos ad humilitatem. Malach. ij. b. Nunquid non deo vos creauit nos: quare ergo despicitis etc. Item ad mutuam charitatem. Gen. xii. b. Ne quis sit iurgium inter me et te etc. Item ad mutuam honorem. Roma. xij. c. Honore inuicem proueniētes. Item ad mutuam auxiliū. Proverb. xvii. d. Frater qui iuuat a fratre quasi ciuitas firma. In a patre: quasi in beelzebub eijcis demonia. Chryf. Dis homo sem se estimat alter: nec potest minime scire de alio quam scire de seipso. Fornicari neminem estimat castum: castus de fornicario non defacili suspicatur: super neminem putat humilem: humilis neminem superbū: sic qui non est ex deo

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

no est ex deo sacerdos nullius sacerdotum putat esse ex deo. a hęc facis. Glo. De dei dubitat prate: z voluit subintelli gi diaboli esse qđ facit. Job. ij. d. Qđ signū ostendit nobis qz b facis: b. Et qđ dedit tibi zc. Glo. Apre dei filiū ne gār: quē putat n̄ suis s̄ alienū virib⁹ signa facere. Chryf. q. d. De sacerdoti familia nō es: senar⁹ nō p̄cel sit tibi: cesar n̄ dona vit tibi. Si autē cre didissent qz ois prās a deo est: nunq̄ in rogassēt: qđ dedit tibi hęc prātem. c

Interrogabo vos. Poat apta rñsiōe calūniā rēptatorz cō futare: sed prudēter interrogat / vt v̄ silē tio suo: vel snia rēde nētur. d. Cnum v̄bum. Amb. Mo/ luit dñs secretū suū iudicium reuelare.

Uñ Esa. xxxij. c. Secretū meū mibi. S; eoz arguit puer/ ferūdēdo. Prover. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā ne sibi sapiēs videat.

Uñ Esa. xxxij. c. Secretū meū mibi. S; eoz arguit puer/ ferūdēdo. Prover. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā ne sibi sapiēs videat.

hęc facis: et qđ dedit tibi hęc prātē vt ista facias: Jesus autē rñdēs: ait illis: Interrogabo vos z ego vnū v̄rbū: z rñde te mibi: z dicā vobis in q̄ ptāte hęc faciā. Baptismū iohā nis de celo erāt/an ex hoib⁹? Rñdēte mibi. At illi cogitā bāt secū: dicētes: Si dixerim⁹ de celo: dicet nobis: Quare ergo nō credidisti ei? Si dixe rim⁹ ex hoib⁹: timēm⁹ pplm: Dēs enī habebāt iohannē qz vere ppba esset. Et rñdētes dicūt iesu: Nescim⁹. Et rñdēs

iesus ait illis: Nescis ego dico vobis qđ prāte hęc faciā. T cepit illis Ca. XII.

T cepit illis Ca. XII.

Timem⁹ / vel timebāt. Iesu / v̄ ei: nescimus. Glo. Duab⁹ de causis sciētia veritatis occultat querētib⁹: cū aut is q̄ querit min⁹ intelligit. i. min⁹ capax ē: aut odio aut p̄ceptu p̄tatis idign⁹ ē cui debeat ap̄ri. Propt̄ alterū dicit: Adhuc multa habeo vob dicere q̄ nō potestis portare modo: Job. xvj. c. Propt̄ alterz dicit: Nolite sciri dare canib⁹: Dat. vij. a. f. Nesc ego zc. Vtero⁹. Vico cū puerlo puertit de⁹. Eccl. xxvj. a. Rñde stulto iuxta stulticiā suā ne sibi sapiēs videat.

T cepit illis zc. In caplo Ca. XII p̄cedēt narravit euāgelista q̄lter appropinquat tpe passiōis / appropinquat dñs loco passiōis: In h̄ ca pitulo agit de malicia iudeoz i ch̄risti passiōe p̄sumata: quaz passiōe ipsemet ch̄rist⁹ p̄dicat eis: ne ignar⁹ ad passiōe accē dere vidēret: loquens parabolice istis: qz iustū erat vt obscure eis loq̄ret: qđ veritati manifeste obulabāt. Diuidit autē h̄ ca pitulū in septē ptes. In p̄ma pte arguit iudeos / maxime scribas z pharisēos de morte sua z suoz sub metaphora cultozis vinez: qđ seruos p̄issimilias z tādē z ipsū filiū occiderūt. In secunda agit de dolo z fastu pharisēozum qui missi erant cum herodianis vt iesū capent i sermōe: ibi: Et mittūt ad eū. In tertia pte agit de subdola q̄stioe saduceoz q̄ volebāt ostē dere resurrectionē mortuoz nō fore: ibi: Et venerunt. In quarta pte agit de alia questione quā fecit vn⁹ de scribis dño qđ audiuit illū bñ rñdēse alijs pharisēis z saduceis: ibi: Et accessit vn⁹. In q̄nta palā se dñm ostēdit dñs vt inexcusabi les sint iudei: ibi: Et rñdēs iesus. In sexta docet turbā et discipulos canere a scribis z pharisēis: ibi: Et multa turba. In septima agit de cōmēdatōe viduz qđ duo minuta po suit i gacophylaciū: z plus oib⁹ teste dño dicit: posuisse: ibi: Et sedēs zc. Agit autē de h̄ Dat. xxj. d. Luc. xx. b. g. Et cepit illi parabolis / vt parabolice loq̄. Greg⁹. Qui non apte volebāt rñdere / i pabolis capiunt. h̄ Vineā. i. syna gogā: vt certe eccliam. De qđ Esa. v. a. Vineā factā ē dilecto meo i cornu filio olei: z sepiuit illā z lapides elegit ex ea: z plātauit vineā electā: z edificauit turrim i medio ei⁹: torcular ex truxit i ea: z expectauit vt faceret vinas: z fecit labruscas. Vtere. ij. d. Ego te plātaui vineā electā / oē semē vey: quō puerla es mibi i prauū vineā aliena: i. Pastinauit. i. plātauit. Al fm alios: Pastinauit. i. pastū dedit. Tūc enī pastinaf pro prie vineā: cū fodit circa vites / z stercoza apponunt: sic pasti

nauit de⁹ pater vineā suā. i. ecclesiā: qz p̄mo fodit eam foffo rio p̄dicatiōis: deinde stercoza multa apposuit. i. multas diuitias tpales ptulit. Vineā. i. domū israel. Esa. v. b. Vineā dñi sabaorb / dom⁹ israel ē. k. Homo. Chryf. Memo est / met ch̄ristū habuisse humanā naturā tm / qz dicit⁹ ē hō: Mā z

in parabolis loqui. Vineam p̄stinavit hōmo / et circum / dedit sepem / z fodit lacum / z edificauit turrim / z locauit eā agricolis: z p̄gre profect⁹ est. Et misit ad agricolas i tpe seruum / vt ab agricol⁹ acciperet de fructu vinez. Qui apphēsum eū ceciderūt et dimiserūt vacuū. Et iterū misit ad illos alium seruū / z illū in capite vulnerauerūt z ptumelijs affecerūt. Et rursum alium misit / et illū occiderūt: z plures alios qđ dam cedētes / alios vō occidētes. Adhuc ḡ vnū habēs filiū charissimū z illū misit ad eos nouissimū / dicēs: qz verē

qz vbiq̄ de⁹ z oia cōplet: Sap. j. b. Lac⁹ siue torcular ē crux siue tribulatio Esa. lxiij. a. Torcular calcuū sol⁹. Turris: pla tio qđ debet eē munimētū ecclie. Dich. iij. c. Et tu turris nebulosa filia syō vsqz ad te veniet. n. Et misit ad agricolas i tpe seruū. i. pphas: moysen z aaron. o. Et ab agricolis zc. Agricole sūt plati: qđ agrū ecclesie debēt excolere: et a spinis z tribulis pctōz mūdare: z bonis semib⁹ semiare. Uñ Aug⁹ in lib. 3 qnqz hereses. Ubi estis o boni agricolē: quid agitis: qre vacatis: videtis qđ malo plena sit terra: binc spine: binc tribuli: binc feni surgit. Spinas icēdite: tribulos eradicatē: feni siccate: semia bona spargite. Sed qb⁹ hoc dico: Vbi estis fōres lachrymarz: Quib⁹ agricolis loquar: Alij sūt mortui: alij sūt fugati: terra tradita ē in man⁹ im piij. Prover. xxiij. d. Per agrū hois pigri transiit z p vineā v̄ri stulti: et ecce totū repleuerāt v̄tice z operuerūt sup̄ficē eius spine. p

Qui apphēsu eū ceciderūt z dimiserūt vacuū. Per istū seruū z secūdū z tertiū / significat bona cogitatio / bonum ppositū / scām desiderū: qđ dñs sepe imittit z bonis z malis: z pluit sup iustos z iustus. S; isti serui occidunt: cū per p̄tia suffocant / vt ptumelijs afficiunt / cū demonū suggestiōib⁹ vt detractionū obiurgatiōib⁹ retardant. Vel sicut dicit Beda: tres serui sunt: lex / psalmodia / p̄phetia: qđ ad bonū admonent: qđ ptumelijs afficiunt. Vel cesti eijcunt / cū sermo audit⁹ vel p̄temit vt vituperat. Fili⁹ autē qđ vltimo mittit z occidit: est grā qđ a deo mittit: z occidit / cum pctm̄ admittit. Vtere. xj. d. Vltim⁹ lignū i panē ei⁹: z eradam⁹ eū de terra viuētū. q. Alios vō occidētes. Deb. xj. g. Alij ludibria z s̄be/ ra expri insup z vincula z carceres: lapidati sūt: secti sunt: tē/ prati sūt: in occisiōe gladij mortui sūt zc. r. Adhuc ergo vnū habens filiū charissimū: id est ch̄ristū. Glo. Pro/ bat iudeoz p̄ncipes nō p̄ ignorātiā ch̄ristū crucifixisse: qz in/ tellixerunt eū esse: de qđ dicit: Postula a me / z dabo tibi gentes

hereditatē tuā zc. Sed contra. Act. iij. c. Nunc scio fratres qz p̄ ignorātiā fecistis sicut z p̄ncipes v̄ri. Itē. j. Cor. ij. b. Si cognouissent nunq̄ dñm gloriē crucifixissent. Sol. Ibi innuit Glo. qđ maiores bñ sciebāt qđ ipse erat messias in lege p̄miss⁹ / nō tñ credebāt qđ esset de⁹ vt dei fili⁹ natural: minores autē nesciebāt qđ esset messias. Forte: Barthē. xxj. d. et Lu/ cas. xx. b. habēt forsitā. Marcus non habet / forte / nec forsi/ tan. s. Quia verebunt zc. Glo. Interrogemus arriū r. Et eunomū: qđ dicebāt

Matth. 21. d. Luc. 20. b. Esa. 5. a.

Et treueribūt

Euangelij scdm Marcum

et eunomiis: qui dicebat christi pura creatura. Pat dicit ignozare z sententia temperat cu dicit: Forte: et quantum in nobis est. i. quantum ad ea q vident nobis fm illoz sententia: dicit esse mentitus: quicqd pro pte responderint: h intelligat pro filio q se dicit ignozare psumatidis diem. a Coloni aut zc. id est iudei maiores: q vere sciebant q messias erat pmittus in lege. Joh. vij. d. Et me scitis: z vñ sim scitis. b Venite c cidam est. Gen. xxxvij. d. Ecce sönator venit: venite oc / cidam eu. Sap. ij.

Mattb. 21. d.

c. Circuentionam vñ rñ iustis: qm iustis e nob: z sñus e opib nris. c Et nra erit hereditas. Ps Ecce hereditas dñi merces fruct vñ tris. d Et apphendentes eu occiderunt z eiecerunt. Ps. 117. Glo. Morat ptina / cia eoz q nec cruci / fixo nec resuscitato dño ad pdicatione aploz credere volue rñt: s qñ vile cada / uer piecefr: qz quã / tñ i se erat / a suis fi / nib excluderes gñtib suscipiedu dedefr. e Extra vinea: ad sraz: extra hierim. Heb. xij. b. Propz qd et iesus vt sci / ficaret ipm p suu sanguine: extra portã passus e. Exeam? igit extra castra impropertu etus portates. In figura huius sta / tuit moyses extra sub diuo alrare holocaustoz vbi sanguis aialu fundebat: vt dicit Exo. viij. c. f Quid g faciet dñs vinee: dñero. Nō ignozas qñt: s vt ex rñsioe sua eos pdē ner. g Veniet z pdet colonos. Matth. xxi. d. habes / q ipsi scribe quib dñs loquebat / dixerunt hoc: Valos male pdet et vinea suã locabit alijs. Luc. xx. c. dicit / q scribe hoc audito dixerunt: Absit. Aug. de pcor dia euãgelistarũ. Hoc dñ xit dñs pmo: z qdam audietes hoc dictum / cõtra se dixerunt / Absit: vt dicit Lucas. Alij nō intelligetes dixerunt: Valos ma / le pdet: vt dicit Matth. e. Chryf. aliter soluit. Dicit enim q ore rñderunt absit: sicut dicit Lucas: sed in corde habebant q ita fieret: sicut dicit Matth. h Lapidẽ quẽ repro bauerunt zc. Hoc dicit phetice: Nō eni edificauit templum neqz tpe suo fuit edificatum: sed cū edificaret a salomone fuit allat lapis magni a loco vbi lapides ponebant: nec inuent est ei locus in toto edificio: et ideo qñ reprobat ab edificanti bus dicit. Sed tandẽ in summo inuẽt est loc idone inẽ du / os parietes: et ideo angularis dicit. Et ita p illu lapidẽ signi / ficat christus: duos plos et duo testamenta: quasi duos pa / rietes in se coniugens: sicut dicit Eph. ij. c. Ipse est pax nra qui fecit vtraq vnũ. Et recte p istum lapidẽ in summo posi / tũ significat christi: Cũ eni in edificio corpali fundamẽtu sit in imo: et ideo talis edificatio semp ascendat ad summũ. De b lapide dicit Job. xxxvij. a. Quis demisit lapidẽ angularẽ: p / batũ pfectõ in fundamẽto fundatũ. Esa. viij. c. Et erit i scifi / cationẽ in lapidẽ offensionis z in petram scandali duab do / mib israhel. i. Qm ad eos. i. pte eos. k Et mittunt ad eu quosdã ex pharisais. Per pharisais z herodia / nos q mittunt ad seducẽdu iesu / significant duo genera tem / ptationũ siue cogitationũ: quas diabolus sepe immitit vt ca / piat iesum: id est salutem auferat. Pharisai interpretant diu / si: z significant temptatões siue cogitationes singularitatis: quas sepe immitit diabolus vt hõ a cõmunitate se separet: vel plus vel min alijs faciedo. Strobiz singularitas z vtro / bicz periculũ. Exo. ix. g. Linũ z hordeũ lefa sũt eo q hordeũ esset vitrens z linũ folliculos germinaret: triticũ aut z far non sũt lefa / qz serotina erãt. Deut. xxv. d. Demẽto q fecerit tibi amalech i via qñ egrediebari de egypto: quõ occurrerit tibi: z extremos agminis tui q lassu residebat occiderit. j. Regl. xvij.

Ps. 126.

Ps. 117.

Mattb. 21. d.

Luc. 20. c.

Mattb. 21. d.

Luc. 19. g.

Esa. 28. d.

1. Ps. 2. d.

a bunf filium meũ. Coloni aut dixerit adinuicẽ: Nõ e heres: b Venite occidamus eu: et nra erit hereditas. Et apphẽden / tes eu occiderunt z eiecerunt ex / tra vineã. Quid g faciet dñs vinee: Veniet z pdet colonos / et dabit vineã alijs. Nec scri / pturã hãc legisti: Lapidẽ quẽ reprobauerunt edificãtes: h fac / tus est in caput anguli: a dño factũ est istud: z e mirabile in oculis nris. Et qrebãt eu te / nere: z timuerunt turbã: Cog / nouerunt eni qm ad eos para / bolã hãc dixerit. Et relicto eo / abierunt. Et mittunt ad eu qsdã / ex pharisais et herodianis vt / eu capent in vbo. Qui venie / tes dicit ei: Magister scimus / qz verax es: et si curas quẽqz. / Nõ eni vides i faciẽ hoim: si / cet dari tributũ cesari / an nõ dabim? Qui sciẽs vsurã illo / rũ / ait illis: Quid me tẽptat?

a. dicit goliatb: Elligite ex vob virũ z descendat ad singulare certamẽ. Herodiani / gloriãtes in pellib. i. mor? inaniglorie qui de pelle macerata insurgũt: vel de habitu vili qui z iesu. i. saluti insidiant. Esa. l. d. Omnes qñ vestimentũ cõterent / et tinea comederit eos. i. inanigloria: de vestimẽtis nascẽs. Eccl. xlij. c. De vestimẽtis pcedit tinea. Act. xxvij. a. Cũ cõgre / gasset paulus sarmẽtoz multitudinẽ z iposuisset sup ignẽ: v / pa a calore cū pcellisset adhefit manui ei? Et herodia / nis. Scdm Jose / phũ: Herodiani di / cũt ducũt milites qñ / cleopatra regia egy / pti dedit herodi: qz / altiqui forte erãt hie / rusalem cum herode / qui venerat tunc in / hierusalẽ: vt purifi / caret: z purificat / ruselet sollicitati pa / schẽ q istabat. Quos / pharisei cum suis / ad dñm miserũt qñ / tes an iudex deberet / reddere tributũ ces / ari: qd si negaret ca / pes ab herodianis: / si cõcederet legi cõ /

trari? esset. Beda et Hiero: herodianos vocant oēs milites herodis q cū eo erant. Tñ Hiero: alibi dicit. Herodianos vo / cat illos iudeos qui dicebat: q tributũ erãt cesari tribuenda. m. At eni caperet i vbo. Stulti sũt q volũt cape vñ in verbo. Proverb. j. b. Frustra tacit rerte zc. Verbo: vbi defa / cili capis hõ. Jaco. iij. a. Si qñ in vbo nō offendit / hic pfect / est vir. n. Magi scim? zc. Chryf. Hec est pma hypocri / tar potẽtia: simulata laudatio. Qui taur nō pōt virib / s / b / gare: molli / manib / fricat caput eius: vt p blandimẽta com / phendat. Et cõplef / phetia iacob de leui: de quo erãt exitur / sacerdos: Gen. xlij. a. In ira sua occiderũt hoies: z in furo / re suo subnerauerũt taurũ. Ps. Völlit sũt sermões ei / su / per oleũ: z ipsi sũt sacula. Proverb. xxvij. c. Qui bñdicit vo / ce grãdi primo suo de nocte p / surgẽs / maledicẽti similis erit. o. Et nõ curas quẽqz. Immo de oib / curat. Sap. vj. b. Cui cura e de oib / Sed ipsi volũt dicere: nō accipis perso / nã hois. p. Nec eni vides i faciẽ hoim. i. nō fm faciẽ / exteriore iudicãt / s fm vitatẽ. Nec eni nobilitas generi nec diuitie zc. j. Regl. xvj. b. Nō respicias vultũ ei / nec altitudi / nẽ stature eius / quontãt zc. q. Viam dei doces. / Virtutes. Proverb. iij. c. Elẽ eius zc. / Via / Bandata. Ps. Viam mandator zc. / Pgnitẽtia. Esa. xxx. e. Hec e via ambulatẽ i ea. Pel / mã docuit Matth. v. a. Apies iesus os suũ docebat. Scõaz / Matth. xix. c. Serua madata. Tertiam Bar. iij. a. Iesus / cepit pdicare z dicere: Pniaz agite. r. Licet dari tribu / tũ cesari zc. Cesar interpretat possessoz pncipal / vt possides / pncipes. Iux pma itẽpationẽ significat diabolũ: q pncipa / tũ qñ de / voluit possidere. Esa. xlij. d. Ascẽdã sup altitudinẽ / nubiu: z similis ero altissimo. Iuxta scõam / significat mundũ / vt mudi gloriã: q oēs fere pncipes hodie possidet qñ seruos. / Abacuk. j. c. Ipse de regib / triũ phabit z tyrãni ridiculi eius / est. Quic triplici cesari mĩti soluit tributũ. Primo de feudo / supbie qd tenet ab eo / reddũt triplex tributũ: arrogãtiã / tactã / tiã / indignationem. Scõo de feudo auariciẽ qd tenent ab eo / reddũt triplex tributũ: pditionẽ / inqẽtudinẽ / impietatẽ. Ter / tio de feudo luxuriẽ z gule qd tenent ab eo / reddũt qdruplex / tributũ: ineptã lãticiã / scurrilitatẽ / incõstãtiã / precipitationẽ. / Thren. j. a. Princeps puinciarũ facta e sub tributo. Sed ab / hoc tributo liberauit nos dñs. A pmo p exẽplũ humilitatis: / a scõo p effectũ charitatis: a tertio per mundiciã castitatis. / A pmo nascẽdo humilit: a scõo pdicãdo vtilit: a tertio pdi / cando vtilit. j. Regl. vij. a. Tullit dauid frẽnum tributi de / manu pbilitũm

Matth. 21. d.

Luc. 20. c.

Ps. 117.

Ps. 114.

Ps. 118.

Ps. 118.

Ps. 118.

Manu philiſtini. Esa. xliij. c. Quo cessavit exactor: quia tri- butum: prout dicit baculum ipſorum: et gam dñantiu cedere ipſos. Licet rē. Glo. Blāda et fraudulēta interrogatio ad hoc pro- uocat rñdēre: ut magis deū q̄ cesarē tīmeat: et dicat si debere tributa solui: ut audietes herodiani vel romani seditiōis p̄ ro- manos auctore tene- ant. a

Afferre mihi denariū vt videā. In denario sunt quatuor. s. veri- tas materię / graui- tas ponderis / imago regis / sra circūscri- ptionis: Sic i aia sūt quatuor: Dateria / pondus / imago / sup- scriptio. Dateria aig est nihilū: sicut dicit Aug⁹ i lib. p̄f. Nō- dus ē affectio mētē:

22.c. 20.d. 13.b.

22.c. 20.e.

25.b.

Afferre mihi denariū vt vide am. At illi attulit ei. Et ait il- lis: Cui⁹ ē imago hec et inscri- ptio: Dicūt ei: Cesar. Rñdēs aut̄ iesus dixit illis: Reddite igit̄ que sūt cesari: cesari: et q̄ sūt dei deo. Et mirabant sup- eo. Et venerūt ad eū saducei q̄ dicūt resurrectionē nō esse: et interrogabāt eū dicētes: Quā- gust̄ / m̄dyses nobis scripsit: vt si cui⁹ fr̄ mortu⁹ fuerit: et di- miserit vxorē et filios nō reliq̄- rit: accipiat frat̄ ei⁹ vxorē ipsi⁹ et refuscitet semen fratri suo. b **S**ēptē ergo fratres erāt: et pri- mus accepit vxorē et mortu⁹ ē nō relicto semie. Et secundus accepit eā et mortuus ē: et nec iste reliq̄t semē. Et tertio fili-

ciēdi facultatē. Et sicut denarius licet habeat tria p̄ma / sine quarto tñ nō cognoscit: similis et aia si non habeat quartū in die iudicij nō cognoscet: sed dicit: Cui⁹ ē imago hec et sup- scriptio. Si supbus es vt auar⁹ vel luxuriosus: necesse habes rñdere: Cesaris: sicut dicit̄ est: et statim dat̄ snia irruocabilē: Reddite q̄ sūt cesaris cesari: et q̄ sūt dei deo. b **C**ui⁹ est imago hec rē. Glo. Qui putat̄ interrogacionem saluato- ris ignorātia esse nō disp̄sationē ex h̄ q̄ dicit: Quid me tem- ptatis: discat q̄ potuit scire cui⁹ imago esset: sed interrogat vt ad questionē illorū cōpetenter rñdeat. c **R**eddite igit̄ rē. Hoc ipse fecit p se et p petro soluēdo tributa. d **E**t q̄ sūt dei deo: Roma. xij. b. Reddite oib⁹ debita: cui tributū / tri- butū: cui vectigal / vectigal rē. e **E**t venerit rē. Pharisēi et saducei significāt duo genera hoim ecclē. sapros et occultos. Quidā enī apte ipugnāt ecclē: vt heretici q̄ sūt extra ecclē. Alij sūt occultī: vt falsi christiani: q̄ sūt itra ecclē. Illi fidē: isti mores ecclēse auferre nitunt̄. Isti sūt domesticī: et iō magis nocui: sic dicit̄ Glo. ij. Cor. vj. Nulla pestis efficacior ad no- cēdū q̄ familiaris inimic⁹. b **S**cheg. vj. b. Inimici hois do- mesticī ei⁹. b **D**iere. ix. b. Unusquisq̄ a pximo suo se custodiat: et i ffe suo n̄ habeat fiducia. Pharisēi interpretant̄ diuisi: et sig- nificāt hereticos ab ecclēsa diuisos. Saducei interpretant̄ iusti: et significāt falsos christianos: q̄ se simulāt iustos. De his dicit̄ Deut. xxxij. d. Foris vastabit gladi⁹ et int⁹ p̄aor. b **D**iere. xliij. d. Si egress⁹ fuero ad agros / ecce occisi gladio: si itroiero ci- uitatē / ecce attenuati fame. e **E**cch. vij. d. Gladi⁹ foris / pestē et fames intrinsec⁹. ij. Cor. vj. b. Foris pugne: intus timores. b **E**t venerunt ad eum saducei rē. Glo. Dūq̄ hereses erāt in iudeis: pharisēorū et saduceorū. Pharisēi traditiōnū et obseruatiōnū q̄ illi vocāt deuterōsis iusticiā p̄ferebant: Ro- m. a. **E**n̄ et diuisi vocant̄ a ip̄lo. Saducei aut̄. i. iusti: corpis et aiḡ resurrectionē negāt: Act. xliij. b. f **Q**ui dicūt resur- rectionē. Pharisēi credebāt resurrectionē / tñ errabāt circa ipsā: q̄ putabāt post resurrectionē se habituros vxores et libe- ros et vineas et agros et hierusalē aureā de celo vēturā et mille ānis duraturā: et post illos mille ānos dicunt se in celū trāsse- rendos. Et hinc habuit ortū questio saduceorū: cui questio

pharisēi nesciebāt rñdere. g **A**ug⁹ moyses nob̄ scrip- sit rē. Deut. xxv. b. Quī habitauerint fratres simul et vn⁹ ex illis absq̄ liberis mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubat alteri: sed accipiat eā frater ei⁹. Frater oim nostr⁹ ē christus. Unde Cant. vlt. a. Quis mihi det fratrem meū sugentē vbera mris

Dystice

ter. Et acceperūt eā similis se- ptem: et nō reliq̄rūt semē. Mo- uissima oim defuncta ē et mul- er. In resurrectionē q̄ cū resur- rexerint cui⁹ de his erit vxor? Septē enī habueit eā vxorē. i **E**t rñdēs iesus / ait ill⁹: Non ē ideo errat̄ nō sciētēs scriptu- ras neq̄ vtutē dei: Cū enī a mortuis resurrexerint neq̄ nu- bent neq̄ nubentur: sed sūt sicut angeli dei i cel. De mor- tuis autem q̄ resurgant non legistis in libro moyſi sup ru- bum: quomodo dixerit illi de- us: inq̄ens: ego sum de⁹ abra- am et deus isaac et deus ia- cob: Non est deus mortuorū: sed viuorum. Vos ergo mul- tum erratis. Et accessit vnus

meq̄. Vxor ei⁹ eccle- sia. Cant. liij. c. De pulchre sūt mamme tuę foror mea / spon- sa mea. b **D**ic̄ frat̄ mor- tu⁹ fuit: et reliq̄t vxo- rem sine liberis: et iō q̄ frater est / tenet ei ex ea filios suscitare: alioq̄n frater nō est. c **D**ice. i. a. Vade su- me tibi vxorē forni- cationum: et fac tibi filios fornicationis. b **S**ē. xxxvij. For- nicata ē thamar: qz frater viri sui defun- cti nō volebat intra- re ad ipsā. h **S**e- ptē s̄ f̄res erant. Septē fratres / sunt septē dona spiritus sancti. Vxor est aia sterilis / isecūda: que amissa spū septisoz / mi / q̄ si septē viris su- is mortuis / mox et

Al. nō h̄ vxorem

Ero. 3. b. Dant. 2. 2. e.

Dant. 2. 2. d.

Doraliter

ipsa morte spūali: qz hoc ipso sepa a viro. Vxor est ecclē sic dicit̄ ē. Septē f̄res s̄ vnuerſitas platoz: q̄ q̄si nullos filios relinquit̄ dñō mortētes: et iō mox paulatī et ipsa ecclē: Ne- cesse ē enī cito deficere / ex q̄ nulli filij ex ea dñō generāt. Spa- dōes vt videt̄ s̄ oēs filij ecclē: et ideo corūge p̄nt̄s generare nō p̄nt. Sic dicit̄ Eccl. xx. a. Lōcupiscētia spadōis deit̄gina- uit iuenculā. Deut. xliij. a. Nō intrabit eunuch⁹ attritus vt amputatis testiculis et absciso veretro ecclēsa dñi. Sūt autē alij qui generare possunt: sed fundūt semē suum in terram: qz totā sciētā suā terrenis applicāt. b **S**ē. xxxvij. b. Dixit iu- das ad onā filiū suū: Ingredere ad vxorē fratris tui: et socia- re illi vt suscites semē fratri tuo. Ille sciens nō sibi nasci filios introiēs ad vxorē fratris sui fūdebat semē i frā: ne liberi noie f̄ris nascerent. c **N**ōne iō errat̄. b **H**ys. Primo arguit stulticiā eoz: qz nō legebat̄. Secō ignorātia: qz nō cognosce- bāt deū: qz ex diligētia lectionū nasci scia: ignorātia aut̄ ne- gligētiē ē filia. k **N**ō sciētēs scripturas neq̄ vtutē dei. Job. v. f. Scrutamī scripturas i q̄b⁹ vos putat̄ vitā h̄re: ipse enī loquit̄ d me. l **C**ū enī a mortuis resurrexerit neq̄ nubēt neq̄ nubent. Glo. Gr̄co idiomati latina cō- suetudo nō rñdent. **H**ubere enī p̄rie mulieres dicunt / et viri ducere: Sed nos simpliciter dicit̄ intelligam⁹: neq̄ nubēt viri neq̄ nubent mulieres. m **S**ed sūt sic angeli rē. Glo. **M**emo tibi mox / nemo nascit̄ / nec infās nec senex ibi. b **H**ys. In h̄ seclō qz morimur iō nascimur: et qz nascimur vxores du- cim⁹: vt qd̄ moriēdo minui nascēdo suppleat̄: Colle moriēdi necessitatē et nascēdi vtilitatē: et ducēdi causa sbilata ē. n **S**ic angeli. i. icorruptibiles et ingenerabiles. b **D**ero. Sine labe corruptiōis visioe dei fruunt̄ Rab. Spūalis nob̄ p̄mittit̄ cō- uersatio. Sūt enī angeli i celis q̄ gloria resurrectionis inouati / absq̄ vilo mort̄ metu: absq̄ vlla labe corruptiōis: absq̄ vilo freni stat⁹ actu p̄petua dei visioe fruunt̄: ad quā necesse ē ange- lice dignitatē eq̄litate q̄sq̄ ascēdere desiderat / mimis fratrib⁹ ple agēdo p̄descēdat. Angeli sūt alati: i q̄ notat̄ velocitas obe- diētię. b **H**eb. j. c. Dēs āgeli dei. Irē s̄ et ingenerabiles: i q̄ mū- dicta vitē. Esa. liij. d. Quidamini. Irē semper vidēt facie dei: in quo rectitudo intentionis. b **D**ant. xvij. b. Angeli eorum. b **P**s. Qui facit angelos rē. o **E**t accessit vn⁹ rē. Cōfu-

Ps. 103.

r 2 g raris saduceis in sua

Et tunc saducei in sua fiera et fallaci questione: et pius pharisaeus in denarij ostensione: iterum puenerunt pharisaei ad temptandum dnm/maliuolentia et liuore incitati: vno p omnibus loquens: vt dicit Mattheus. xxiij. d. Et ex responsione dñi videtur quod non temptatus sed discere volendo querit: et potuit esse vt quod temptatus aduenit responso domini sit correctus. Vel temptatio illa si fuit mala: quia non animo decepti sed aio ad discendum quaesivit. Fuit autem occasio dubitationis sug: quia pcepta aliter ordinantur in prima traditione: Exo. xx. et. Leuit. xx. alii in recapitulatione Deut. vj.

Mattheus. 22. d. Luc. 10. c. Deut. 6. c. Mattheus. 22. d. Luc. 10. c. Leuit. 19. c. Mattheus. 22. d. Luc. 10. c. Mattheus. 22. d. Luc. 10. c. Mattheus. 22. d. Luc. 10. c.

a de scribis quod audierat illos quod retes: et videtur quoniam bene illis respoderit: interrogauit iesum quod esset primum omnium mandatum. Iesus autem respondit ei: quod primum omnium mandatum est: Audi israel: dominus deus tuus deus vnus est: Et diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo: et ex tota anima tua: et ex tota mente tua: et ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum. Secundum autem simile est illi. Diliges proximum tuum sicut teipsum. Mandatum horum aliud mandatum non est. Et ait illi scriba: Vni magister in veritate dixisti: quia vnus est deus: et non est alius

c. Omnis lex in vno sermone complet: diliges proximum tuum etc. Diliges proximum tuum sic teipsum. i. ad id quod teipsum. i. ad gloriam et gratiam: vel sine respectu retributionis: vel citra deum et supra creaturas: et supra corpus tuum. Vel sic teipsum. i. quod teipsum. i. ope et veritate: non verbo et signo. Et sic teipsum. i. non quod frater meus quod cognatus tibi est: sed quod homo: nemo enim diligit se quod frater vel cognatus: sed quod homo est imago dei. Vel sic teipsum. i. ope. Pro verbis. xvij. c. Qui diligit quod amicus est. Vel sic teipsum. i. propter deum. Vel sic teipsum. i. ad id quod teipsum. Primum puenerit militibus: secundum triumphatibus: An sic solent videtur: militas diligit militate: et triumphatibus: et pmutatim/militat triumphatibus: et triumphatibus militat

Inter eum. Et vt diligat ex toto corde: et ex toto intellectu: et ex tota anima: et ex tota fortitudine: et diligere proximum tanquam se ipsum/magister est omnibus holocaustomantibus et sacrificijs. Iesus autem videtur quod sapienter respondit: dixit illi: Non es longe a regno dei. Et nemo iam audebat eum interrogare. Et respondens iesus dicebat discipulis in templo: Quis dicit scribae christum filium esse dauid? Ipse enim dauid dicit in spiritu sancto: Dixit dominus deus meus: sedere a dextris meis: donec ponam inimicos tuos

Sic teipsum. i. non quod frater meus quod cognatus tibi est: sed quod homo: nemo enim diligit se quod frater vel cognatus: sed quod homo est imago dei. Vel sic teipsum. i. ope. Pro verbis. xvij. c. Qui diligit quod amicus est. Vel sic teipsum. i. propter deum. Vel sic teipsum. i. ad id quod teipsum. Primum puenerit militibus: secundum triumphatibus: An sic solent videtur: militas diligit militate: et triumphatibus: et pmutatim/militat triumphatibus: et triumphatibus militat

re. Militas diligit militate ad id ad quod se. i. ad id vt quicquid fructur deo. Triumphans diligit triumphate et eo in quo se. Et alter namque militas diligit triumphate in eo ad quod se: et triumphans militate ad id in quo se. Et ait illi scriba. Glo. Dicit scriba hac ratione inter scribas et phariseos graue questionem diuisam esse: quod esset primum mandatum et maximum in lege. Alij enim hostias et sacrificia laudabant: Alij fides et dilectionis opera preferabant etc. Et non est alius prorsus eius. Esa. xliij. a. Ego sum primum et nouissimum et absque me non est deus. Mandatum est omnibus holocaustomatibus. Glo. Mattheus dicit quod temptatus querebat: cuius filii marcus dicit: Non es longe a regno dei: cum scriptura dicat Sap. i. a. In simplicitate cordis quereite illud: quonia inuenit ab his quod non temptat illud. Sed forte auditio responsio dñi: moram ad pietatem gratiam dicit etc. Et sacrificijs. i. Reg. xv. c. Helioz est obediens quod victimis. Ps. Sacrificium et oblationem noluit: aures autem percipisti mihi. Non es longe a regno dei. Glo. Quis ad temptandum venerit: longior nauis est ignorantia quam scientia: vt saduceis dicit: Errat nescientes scripturas neque spiritum dei. Non longe es. Chrysostomus dicit: non longe monstrat adhuc distat. Et nemo iam audebat etc. Glo. Quis in sermone presertim ultra non interrogat: sed apte correptus romane preterit traditur. i. xv. a. Vbi patet venena inuidie supari posse sed difficile quod scire. Interrogare. Ioh. xvij. e. In illo die non interrogabitur quicquam. Docens. i. palam de se loquitur vt inexcusabilis sint. In templo. Esa. xlv. d. Non in abscondito locutus sum etc. Quod dicit scriba etc. Vnde causa breuitatis premitit de ipsa perfectione locutionis quam Mattheus. xxij. d. vbi premitit: Congregati phariseis interrogauit eos iesus dicebat: Quid vobis videtur de christo cuius filius est: et dicit ei dauid. Ait illis iesus: Quod ergo etc. Vbi illud conuincit ei quod premitit marcus quod ponit in mattheo. Glo. Scribae non reprehendunt: quia filius dauid dicitur: sed quia filius dei esse non creditur. Dixit dominus etc. Aug. Illud dicere est eque patri filium ponere. Sede a dextris meis. Tria notat scriba sedere. Post la bore quod scire: prorsus fuitu pregnare: i. occulto non esse. Sedere tunc decens est: an idem est. Sed an voluit sedere lucifer. Esa. xliij. d. Supra astra celi exaltabo solium meum: sedebo in monte testamini etc. Vbi Berus. Dipudis et ipudis milia assistebat ei: tu alius stantibus ministrantibus soli sedere presumis: Donec ponam Non idem imitatur filij: sed quod alii in alio opat: Non est filius subicit inimicos patri et preter glificat sup tra. Donec. Vnde scriba carauit eliceer suus abrahe reuertenti a cede quatuor regum: sum bebrigos: sed fabula est. Dno meo/ eiusdem nois repetitio notat pluralitatem personarum et essentia unitate.

Hugo de sancto Victor { Tota corde: id est deuotione: hoc ad virgines. Tota anima: hoc ad confessores. Tota mente: id est psequantia: hoc ad martyres. Berus Berus. { Tota corde: sapienter. Tota anima: dulciter. Tota mente: fortiter.

Aug. { Tota corde: id est intellectu sine errore. Tota anima: id est voluntate sine contrarietate. Tota mente: id est memoria sine obliuione.

Chrysostomus. { Tota anima: vt certissimum animam habeas in veritate: et deo vacet. Intellectus: cognitio/memoriam. (Deum. Qui igitur aliquid horum circa temporalia occupat: non tota mente diligit

Alius { Tota corde: vt oēs cogitationes tuas in deum reflectas. Tota anima: vt oēs affectus in deum habeas. Tota mente vt veritate: vt oia opa tua in deum referas.

Bregio { Ex toto corde. Ex tota anima quasi super oia: et est inculcatio. Ex tota mente quod horum quasi signa excellētia amoris.

Et ex tota virtute tua. i. psequantia tua. Hoc refert ad tria prima. Secundum autem simile est illi: quia de homine est factum ad imaginem et similitudinem dei: vel quia est de similibus. i. de dilectione in qua consistit lex. Roma. xij. c. Plenitudo legis est dilectio. Gal. v.

Et non est alius prorsus eius. Esa. xliij. a. Ego sum primum et nouissimum et absque me non est deus. Mandatum est omnibus holocaustomatibus. Glo. Mattheus dicit quod temptatus querebat: cuius filii marcus dicit: Non es longe a regno dei: cum scriptura dicat Sap. i. a. In simplicitate cordis quereite illud: quonia inuenit ab his quod non temptat illud. Sed forte auditio responsio dñi: moram ad pietatem gratiam dicit etc. Et sacrificijs. i. Reg. xv. c. Helioz est obediens quod victimis. Ps. Sacrificium et oblationem noluit: aures autem percipisti mihi. Non es longe a regno dei. Glo. Quis ad temptandum venerit: longior nauis est ignorantia quam scientia: vt saduceis dicit: Errat nescientes scripturas neque spiritum dei. Non longe es. Chrysostomus dicit: non longe monstrat adhuc distat. Et nemo iam audebat etc. Glo. Quis in sermone presertim ultra non interrogat: sed apte correptus romane preterit traditur. i. xv. a. Vbi patet venena inuidie supari posse sed difficile quod scire. Interrogare. Ioh. xvij. e. In illo die non interrogabitur quicquam. Docens. i. palam de se loquitur vt inexcusabilis sint. In templo. Esa. xlv. d. Non in abscondito locutus sum etc. Quod dicit scriba etc. Vnde causa breuitatis premitit de ipsa perfectione locutionis quam Mattheus. xxij. d. vbi premitit: Congregati phariseis interrogauit eos iesus dicebat: Quid vobis videtur de christo cuius filius est: et dicit ei dauid. Ait illis iesus: Quod ergo etc. Vbi illud conuincit ei quod premitit marcus quod ponit in mattheo. Glo. Scribae non reprehendunt: quia filius dauid dicitur: sed quia filius dei esse non creditur. Dixit dominus etc. Aug. Illud dicere est eque patri filium ponere. Sede a dextris meis. Tria notat scriba sedere. Post la bore quod scire: prorsus fuitu pregnare: i. occulto non esse. Sedere tunc decens est: an idem est. Sed an voluit sedere lucifer. Esa. xliij. d. Supra astra celi exaltabo solium meum: sedebo in monte testamini etc. Vbi Berus. Dipudis et ipudis milia assistebat ei: tu alius stantibus ministrantibus soli sedere presumis: Donec ponam Non idem imitatur filij: sed quod alii in alio opat: Non est filius subicit inimicos patri et preter glificat sup tra. Donec. Vnde scriba carauit eliceer suus abrahe reuertenti a cede quatuor regum: sum bebrigos: sed fabula est. Dno meo/ eiusdem nois repetitio notat pluralitatem personarum et essentia unitate.

Sic teipsum. i. non quod frater meus quod cognatus tibi est: sed quod homo: nemo enim diligit se quod frater vel cognatus: sed quod homo est imago dei. Vel sic teipsum. i. ope. Pro verbis. xvij. c. Qui diligit quod amicus est. Vel sic teipsum. i. propter deum. Vel sic teipsum. i. ad id quod teipsum. Primum puenerit militibus: secundum triumphatibus: An sic solent videtur: militas diligit militate: et triumphatibus: et pmutatim/militat triumphatibus: et triumphatibus militat

Essentia unitate. a Scabellu pedu. i. donec subijciam tibi oes rebelles. Bona subiectioe vt credat tua deitate z obediant. Vel mala subiectioe vt i die iudicii puniant z credant inuiti tua diuinitate. Per pedes eni significat diuinitas qz potat oia z sustentat. Heb. j. b. Portas oia sbo sturis sug. Esa. lxiij. a. Eglu mibi se-

des e: fra aut scabellu pedum meoru. j. Cor. xv. d. Oppoztet illu regnare do nec ponat inimicos sub pedib' ei'. Pe des etiā dñi sūt p'di catores: qz portāt eū p mūdū. Mat. j. d. Ecce sup mōte pe des euāgelicāt' z an nūciāt' pacē. Mis pe dib' subijcēt dñs oia mundana. Th. Ps. Omnia subiecisti sub pedib' ei'. Sed ple nius subijciet i futu ro: qñ erit cū eo iudi ces tyrānoz: qz inō psequunt' eos. Da lach. viij. a. Egredie mini z saliet' sic vitu lus de armēto z cal cabis' sup ipios: cū fuerit cinis s' plāta pedū vroz. b. Ipse qz dauid dicit dñm z vñ ē fili' ei' / m̄ z nō de' : qz nō ē s'uetū p'ez filiū dñm appellare: marie regē qñs erat dauid: z ita vñ dauid male dixit: qd ē icōuentēs: vel spūscūs male eū docuit: qd ē ipossibile: vñ scribē male dicūt ipsū eē puz hoies z dauid tm filiū z nō dei: qd ē verū: et sic christ' ē deus: z ita pbauit eis dñs suā deitate. c. Et multa turba zc. i. mi nores libent' audist' eū: sed pncipes et maiores dedignantur vel indignant' audire. Job. viij. g. Nunq' sic locur' ē hō sic h bō loquit'. Rñderūt sic pharisei: nunquid ex pncipib' aliq' credidit i eū aut ex phariseis: Sed turba hęc qz nō nouit legē maledicti sūt. d. Et dicebat eis i doctrina sua nō alle na. Et qñs est doctrina iesu nisi doctrina salutis: Jaco. iij. d. Que desursū est sapiā: p'mū quidē pudica ē: deinde pacifica: modesta zc. Esa. xxvij. c. Dñe in tribulatione murmuris zc. Proverb. xij. b. Doctrina viri. i. christi per patientiā p'ed'i catoris noscīt. e. Caute. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p'he tis. Luc. xx. g. Attēdite a scribis qz volūt ambulare i stol' p'z mis. Dat. xxiij. a. Amat p'mos recubit' i cenis z p'mas ca thedras i synagogis z salutatioes i foro. f. Et salutari:

Tempo z ordine. Primo Altoni voce. Inclinato capite. s. Et p'mos discubitus i cenis. Luc. xiiij. b. Dicebat aut' iesus ad iuitatos pabolā intrēdēs quō eligerent p'mos recubit' diceō: Cū iuitat' fueris ad nuptias: nō recūbas i p'mo loco. Chrys. Quidā i nouissimo loco recūbūt: qz vident' sibi mēl elatioe i comu recūbere: s' sine cā se loco humiliat qz se p'ferit corde. Dat. xi. d. Discite a me qz mitis sū z humilis corde. b. Sub obtētu plure orionis. Dat. vi. b. Orātes nolite multū loq' sic ethnici faciūt. Orōnis. Bodo deuorāt sub obtētu nullius orationis: sed violentia aperte p'eda tionis. Diches. iij. a. Audite pncipes iacob z duces domus israel: qz violent' tollitis pelles desup eos. Esa. iij. c. Vos de p'asti estis vineā meā z rapina paupis i domo v'ia. Cōtra ta les pastores dicitur. Ezech. xxxij. b. Non quēsierūt pasto res greges meos: sed pascebāt semetip'sos: z greges meos nō pascebāt. Zach. xj. c. Pastores eoz nō pascebāt eis: z ego sū parca vltra sup habitātes terrā pastorib' illis. ij. Dachab. iij. c. Sacerdotes tam nō circa altaris officia dediti erant: s' p'tēpto tēplo z sacrificijs neglectis festinabāt pncipes fieri pa lestres. i. Qui accipiet plurius iudicium. Blo. qz qui amat i agulis stātes: Dat. vj. a. orare. Bi cū nō solū lau

dem hoim: versuetā pecuniā querūt. k. Et sedens. Blo. Sicut appetitores p'mar' z vānglorie cauedos esse dixit: et simulatozie orātib' p'lx' iudiciū p'edixit: sic etiam offerētes iusto exāme discernit: vt retribuatur singlis s'm cor z opa: qd z hodie fac' i ecclia. k. Et sedēs iel'. De h Luc. xxi. a. m

minuta: qd ē qdrās. Et puo cās discipulos suos: ait illis: Amē dico vobis: qm̄ vidua hęc paup pl' oib' misit qz mise rūt i gacophylaciū. Des eni ex eo qd abūdabat illus mise rūt: hęc vō d penuria sua oia qz habuit misit totū victū suū.

Q. Cū egre. Ca. XIII. Q. deret de templo: aut illi vñ ex discipulis suis: r. Adgr aspice qñs lapides et qñs structure: Et rñdēs iesus ait illi: Quides has oēs mag nas edificatioes: Nō relinq' lapis sup lapidē qz nō destrua tur. Et cū sederet in mōte oli

Cōtra gacophylaciū. Blo. Phua re grēce: suare lārie. Gacophylaciū loc' vbi diuitie seruant' z arca. i. i q' p'li dona ria pgregabatur ad vsus tēpli. Th. iij. Regl. xij. b. Tulit iolada pōtifer gaco phylaciū vñ: ape ruitqz foramē desu per. Itē d'z portic' i q' b' seruabant: vñ hęc s'ba dñs locur' est i gacophylacio zc. n. Cū venis set autem vna vi dua paup misit duo miuta qd ē qdrās. Blo. Qua drārē vocāt calcula tores qrtā pte culus libet ret. f. loci / rplis

Mat. 24. a. Luc. 21. b.

pecuie. Forstā qz qrtā pte s'cll. i. qñqz obolos sigt. o. Des eni ex eo qd vñ qz zc. hęc vō de penuria zc. Tob. iij. b. Quō potueri: ita esto misericors: si multū tibi fuerit abun dant' tribue: si exiguū tibi fuerit: etiā exiguū libent' impertiri stude. Hiero. Nō quantū s' ex quāto desiderio dederis p'f derat dñs. Sen. iij. a. Respexit dñs ad abel z ad munera ei'. p. Tictum suum. Chrys. Nullus dicat non possū facere. Potes quidē / non es illa vidua paupior: non es illa iustior.

Q. Cū egredere de tēplo. Expos. Ca. XIII. Egredere dño de tēplo z p'dicāte de euerfioe hieru salem z de aduētū suo ad iudiciū: querūt discipuli sig na tā euerfiois qz aduēt'. Sed dñs anteqz respondeat p'mu nit eos monēs vt caueāt sibi a pseudo p'phet' qz p'dicit mul tos esse futuros: rps iudicij iminere dicturos: postea quēstio ni discipuloz rñdet: primo ponēs signa cōmunia euerfiois et aduētū: deinde p'ria virtutū. Quidit autē istud capm in qñqz pres. In p'ma ponit euāgelista signa cōmunia euerfiois et aduētū ad iudiciū. In secūda p'ria aduēt' ad iudiciū: ibi: Et rñdēs iesus. In tertia ponit signa p'ria euerfiois hie rusalē: ibi: Cū aut viderit'. In q'ra agit de p'ecutiōe scō rū: qz erit tpe antichristi: ibi: Orate vero. In q'nta ostēdit nullū certū rps aduēt' ad iudiciū: licet signa p'cedētia sciant: qz vñs signis nō statim necesse ē diē iudicij iminere: ibi: De die aut illa. Dicit qz: q. Et cū egredere zc. Ezech. x. d. Egredia ē gloria dñi a limine tēpli. Th. dicit a limine: qz edificij stabat qd exererāt hoies: s' scitras ceciderat: quā p'f tuerat dñs. Heb. vij. b. Trāslato sacerdotio necesse ē vt legē trāslatio fiat. r. Adgr aspice qñs lapides. i. qz fontes z qz magni: qñs tacite diceret: viri nō poterūt. s. Et qñs structure. Sic i cenobijs lapides pgregant: sed meli' esset eis de lapidib' suis facere filios abraē paupib' largiēdo. De qb' d'z: Dicere. xxiij. d. Edificabo domū latā zc. Bern. Fra dñs ordinauit: vt bi qz euāgelicāt de euāgelio viuāt: viuāt inqz nō isent: nō dñent nō āpla palacia fabricēt. r. Nō reliquet. Abacuk. ij. c. Lapis de pariete clamabit: z lignū qd ē inf iū cturas edificij rñdebit. v. Qui nō destruat: ad lras: qz fere totū fuit destructū a tito et vespasiano: s' postea ab elio hadriano qz eius imaginē quā i tēplo posuerat p'fegerūt iu del. r. Et cū sederet i monte zc. Sessio dñi i mōte: Pacifica dñi in humilib' māfio Superboz z arrogantū depressio. Ecclesie fructifere altitudo.

In mōte sedet:

Euangelij scdm Marcum

In monte sedet: significans p montem oliveti quoru viscera fluunt pietate et misericordia. Cantl. j. b. Indica mihi vbi cubas in meridie. Et. v. a. Veniat dilectus meus i hortu etc. a. Contra templu. Blo. De ruina templi et excidio gentis disputat. Blo. Ipse situs corporis congruit verbis: b. Interrogabant etc. qz p dixerat oia ee destrueda discipuli secreto tpus et signa de/structiois qru: Et

Matth. 24. a. Luc. 21. b. Epb. 5. b.

cu sederet etc. c. Andreas. Bie significant duo genera hoim dno fami liariu. Petrus agno/ scet: iacobus luctator. Hi sut scholares bo ni q in studio luctant cu sapia vt agnosce tes fiant. Eccl. ij. c. Collocata e anima mea cu sapia: et i fa ciendo illa cofirmat su: rāgit aliā iter pra/ tionē petri. i. firmus: et iacobus suplatans: qz nisi firmi sint in studio et vitia suplatēt: sapiaz si acqret. Sap. j. a. In maluo lam aiām etc. Johannes in q est gra: Andreas: virilis: in q sut boni actus q virilit insitūt opib pietat: et sic respondēt pa/ rabole. d. Dic nobis qn ista fiet etc. q. d. dic nob tēpus euertiois et signū aduētus tui ad iudiciū. Tēpus enim iudiciū nō audēt q̄rere: sed signa tui: qz audierāt ab eo: Non est vīm nosse tpa vī momēta q̄ pater posuit i sua p̄tate. Ch. yf. Sib laborātib dulcē ē finis. Eccl. v. c. Dulcē ē somnū opanti siue parū siue multū comedat. Viator interrogat libent vbi sit mā sio. Mercenariū frequent cōputat qn annū cōplec. Job. vij. a. Sic ceruū desiderat vmbra: et sic mercenariū p̄stolaf finem opis sut etc. Agricola semp tēpore messis expectat p̄ciosū fru ctum terre. Muller p̄gnās semp de decimo mense cogitat. Job. xvj. e. Muller cu parit tristitia habet etc. Sic serui dei libent de p̄sumatiōe regrūt: Quia vbi ē thesaurū tu: ibi et cor tuū: Matth. vij. c. Et rñdēs iesus. Ch. yf. Duo re/ sponder: de futuro p̄monet q̄si p̄cius de: de p̄senti monet q̄si benignū mgr. Videte ne q̄s etc. Col. ij. b. Videte ne q̄s vos decipiat. s. Multi enī etc. Primū fuit simon magi i p̄mitiua ecclesia p̄cipu: sic in finali antichristū ē maximū. An heresis simoniaca int hereses primo ponit in catalogo he/ resū. Qui vt dicit Hiero se magnā dicebat dei virtutē: hoc quoqz int cēsa i suis voluminib scriptū dimittes: Ego sū spe cios: ego sū paracletus: ego sū oipores: ego sū aia dei: ego sū fimo dei. j. Job. iij. a. Multi pseudo p̄phē extierūt in mūdū. Sap. iij. a. Dltigena i p̄loz mltitudo nō erit vtilis: et spuria vitulamīna nō dabūt radices altas. Et nota q̄ dicit mltos se/ ducēt. Simō enī. i. simonia mltos seducit: qz pauci sūt hodie q̄ bñficia ecclesiastica nō accipiāt vel p̄ferāt simoniace: qz vī p̄ce carnali vel seruitio t̄pali vel amore sanguinis vel amore pecunie. Act. vij. c. Cū vidisset simon q̄ per manū imposi/ tionē ap̄loz daret sp̄s sanctis obrulit eis pecuniā: dicit: Date mihi hāc p̄tate. Et pauci sūt q̄ nō ament pecuniā. Eccl. x. d. Pecunie obediūt oia. Itē antichristū mltos seduxit iā. Quis enī ē antichristū nisi christo p̄trari. i. amor dignitatu: Christū qn querebat vt fieret rex: fugit: Job. vij. b. Qui querebat vt crucifigeret: obtulit se: Job. xvij. b. Dō sit ecōtrario. Chri stus in vna p̄sona duas habuit naturas: modo multi in vna substātia plures habēt p̄sonas. Multi tales sūt: ideo dicitur j. Job. ij. c. Mūc antichristi multi sūt. b. Veniēt sua au/ croitate nō missi. Job. x. b. Quotq̄t venerūt etc. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p̄phis. Mat. xxiij. d. Nō mittebā eos et ipsi currebāt. j. Job. ij. c. Et sic audistis: qz antichristū venit: nūc antichristi multi sūt. i. In noie meo: nomen meum sibi vīsupātes. k. Cū audierit aut bella etc. Duo genera tēptationū tangit hic. Bella sunt p̄secutiones tyrānoz: opi/ niones belloz/impugnatiōes hereticoz. Per p̄mū p̄bat pa/ tientia sc̄oꝝ: p̄secūdū sapia. Bē enī sūt duē aq̄ ecclesie q̄b volat et fugit ante diabolu. Apoc. xij. d. Postq̄ draco vidit

qz p̄fectus eet i trā/ p̄secutus ē mulierē q̄ pepit masculū: et dat: se mulieri duē aq̄le magne. i. chisti vt volaret i desertū locū suū. j. Pet. ij. d. Cū malediceret nō maledicebat: cū pateret nō cōminabaf. i. Ne timuerit. Dat. x. d. Nolite time/ re etc. Luc. xij. d. Nolite timere pusillū grex. Prover. xxvij. a. Fugit ip̄ nemine p̄sequēte: iustū aut q̄si leo p̄fidēs abiq terroze erit. Pro/ uerb. xij. c. Nō p̄stabit iustum quic/ quid acciderit ei. m

aut bella et opinioes belloꝝ/ nē timuerit. Op̄ortet enī hęc fieri: s̄ nōdū finis. Exurget enī gēs sup gētē: et regnū sup reg/ nū: et erūt terremot̄ p̄ loca et p̄ fames. Initū doloꝝ hęc. Uī dēte aut vosmetip̄os. Tradēt enī vos i p̄cilijs et i synagogi/ s̄ vapulabit: et ān p̄sides et reges stabit p̄p̄t me in tēstioniū ill.

terroze erit. Pro/ uerb. xij. c. Nō p̄stabit iustum quic/ quid acciderit ei. m Luc. 11. d. Op̄ortet enī hęc fieri. i. Cor. x. d. Necesse ē vt veniāt hereses. Dat. xvij. a. Necesse ē vt veni/ ant scādala. n. Ex urget enim gens etc. Esa. xix. a. Pu/ gnabit vir cōtra fra/ trem suum et vir cō/ tra amicu suū: ciui/

tas aduersus ciuitatē: regnū aduersus regnū: et destruet sp̄s egypti. Esa. ix. d. Unūsq̄sq̄ carnem brachiū sui vorabit: ma/ nasses ephraim et ephraim manassen: et simul ip̄si iudā. Ita fit in capitul. Esa. iij. a. Tu multuabis puer i senē et ignobilis p̄tra nobilē. o. Et erūt terremot̄ etc. Luc. xxi. c. Blo. A tpe dñice p̄sidiōis in p̄lo iudeoz q̄ latronē seditiois ele/ gerūt et christū saluatoreē abiecerūt: nec bella hostiū: nec sedi/ tiones ciuiū cessauerūt. Sed apli ne bis aduenitib terreat et ne hierosolimā iudeāq̄ deserāt/ admonent: qz nō statim fi/ nis: In q̄dragesimo em sc̄do āno desolatio puincie et vltimū vrbis ac tēpli excidiū p̄latū est. p. Initū doloꝝ hęc. Qualls ē et quāta p̄sumatio doloris reprobōꝝ erit: Dolebūt siqdē de magnitudine tormentoz ad q̄ vadēt. Matth. xxv. d. Ite maledicti. Itē dolebūt de amissa societate sc̄oꝝ a q̄o discedent. Matth. xxv. c. Sepabit eos sicut pastor segregat oues ab hēdis. Itē dolebūt de p̄petua societate demonom. Job. xvij. c. Habitent in tabernaculo illius socij ei q̄ nō est. Itē dolebūt de bonis omīssis q̄ facere debuērūt. Sap. v. a. Dicit intra se p̄nitentiā agētes et p̄ angustia sp̄s gemētes: Bī sūt quos aliqui habuim⁹ in derisu. Et quicqd ē materia doloris mīstrabit eis. Sap. v. d. Pugnabit cū eo orbis ter/ rarū p̄tra isensatos. q. Videte aut vosmetip̄os. Blo. Quare hęc oia eis iserant dic/ videte etc. Ea enī vī sola vī maria causa ē excidiū: qz post occasiōem dñi/ nois q̄s ac fidei p̄cones simul et p̄fessores impia crudelitate verabāt. Uide/ te vosmetip̄os: Nō solū apls sed oib dicit. Bēc est enī vera sapia. i. cognitio sui. Vñ Macrobi. Sapia ē suūp̄sus cognitio. Aug. Breuis et p̄fecta oīo: Bñe nouerim memoue/ rūt re. P̄hs. De celo descendit p̄p̄to or̄cū Top. i. cognosce teip̄sū. Eccl. ij. c. Dultā in meip̄so iueni sapiam: et multū p̄ feci in ea. Job. v. d. Vistās specie tuam nō peccabis. Eccl. xxxj. b. Intellige q̄ sunt p̄rimi tui ex teip̄so. Cant. j. c. Si ignoras te o pulcherrima mulierū: egredere et abi post vesti/ gla gregū tuoz. r. Tradēt enī vos i p̄cilijs etc. Ita ista respicit ordinē in corripēdo. Primo enī pueniebaf re i p̄cilijs vbi admonebaf: q̄ si nollet respicere/ deide data snia cōtra ipsū ducebat in synagogā: vbi ē loc⁹ correctionis et ibi flagellabaf: et ita in p̄cilijs ducebant apli iudiciū et in syna/ gogis flagellādi. s. Et ante p̄sides et reges stabitis p̄p̄t me. i. amore mei vel vice mei vel p̄cio mei. Luc. vi. d. Beati eritis cū vos oderint hoies etc. r. In testimo/ niū illis. i. testificātes me ill. Act. j. a. Erūt mihi testes etc. Esa. xlij. b. Vos testes mei dic dñs. Al i testimoniu mali cū et dānatiōis. Illis. i. cōtra illos. Al i testimoniu vī la/ boris: qz ipsi noluerūt recipere vīam p̄dicatiōis. Vbi i testimo niū charitatis meę et vīę sollicitudinis: qui mīst vos ad illos vocādos et adducēdos ad me. Luc. xij. d. Domo qdā fecit cēna magnā et vocauit multos: et misit seruu suū hora cēne vi cere inuitatis vt venirēt. Prover. ix. a. Sapiētia edificauit sibi domū et excidit colūnas septē: immolauit victimas suas: miscuit vinū et p̄posuit

Et miscuit vinctu et posuit mensam suam: misit ancillas suas ut vocarent ad arcem. a. Et in oēs gentes. Glo. Quia nouerat dñs corda discipulor de pditione sup gētis esse tristāda: hoc modo cōsolat / vt sciant amissis iudēis se socios regni cęlestis ex toto orbe habituros. b. Ventes. Hic ponit signū comune euerfōis et ad uēt: Bñ em excidiū

3.24.b. iudēes oēs apli ad pdicandū p totū orbe missi fuerūt pter duos iacobos: quoz alter occiderat herodes: alter erat ep̄s hierosolymitan. c. Et cū duxerint vos tradētes: nolite h̄cogitare ad loq̄mū: vt non sintis tristes s̄oznati a sensu mūdi v̄ carnis. ij. Cor. ij. b. Non sumus sufficētes cogitare aliqd a nob̄ q̄ si ex nobis: sed sufficientia n̄ra ex deo ē.

Et in oēs gētēs p̄mū oportet pdicari euāgelīū. Et cū duxerint vos tradētes / nolite h̄cogitare qd loq̄mī: s̄ qd datū vobis fuerit i illa hora id loq̄mī. Ad enī vos estis loquētes / s̄ sp̄s̄ctūs. Tradet aut̄ fr̄ frem in mortē: et p̄ filīū: et surgent filij i parētes: et morte afficiēt eos. Et erūt odio oib̄ ppter nomē meū. Qui aut̄ sustinuerit i finē / h̄ salū erit. Cū autē viderit̄ abominatiōnē desolatiōis stātē vbi nō debet: q̄ lēgit itelligat. Tūc q̄ in iudēa sūt fugiāt i mōtes: et q̄ sup tectū nō descēdat in domū nec introeat vt tollat qd de domo sua: et q̄ i agro erit nō reuertat̄ retro tollere vestimētum suū. Et aut̄ p̄gnatib̄ et nutriētib̄ i illis diebus. Orate vero vt hyeme nō fiat. Erūt enī dies illi tribulationis tales quales non fuerūt ab initio creature quā pdidit deus vsq̄ nunc /

85.84. Sed qd datū vobis fuerit i illa hora id loq̄mī. Luc. xxi. c. Dabo vobis os et sapientiam qbus nō poterūt tradere oēs aduersarij v̄i. Ad enī vos estis loquētes / sed sp̄s̄ctūs. Beda. Volūta tē v̄iam p̄ christo offert: et ipse loquet̄ p se. Ps. Audiat qd loquat̄ in me dñs. Exo. xxiij. d. Dñs pugnabit pro vobis: et vos tacebitis. Vos ad certamē accedetis: s̄ ego p̄lor: vos verba editis: sed ego sum qui loquor. ij. Cor. vi. a. An experimentū queritis ep̄ q̄ in me loquit̄ christ̄: Sicut em organū modulationē emittit s̄m q̄ temperat̄ ab artifice: sic pdicator loquit̄ s̄m q̄ temperat̄ a christo. Un̄ Esa. xvi. c. Venit me ad moab q̄si cithara sonabit. Cithara enī nunq̄ sonaret nisi moueret. Tradet aut̄ fr̄ fratrem in mortē etc. Die. re. ix. b. Anusq̄q̄ a pximo suo se custodiat: et in oī fratre suo nō habeat fiduciā: qz oīs frater sup̄lans supplantabit. Di. chę. vij. a. Dēs sanguini insidiat̄ / et vir fratre suū venat̄ ad mortē. Et eritis odio oib̄ / hoib̄. i. humū sap̄ctib̄. Dēs enī amatorēs mūdi inimici sūt dei et seruoꝝ ep̄. Jaco. iij. a. Quicūq̄ voluerit amicus esse seculi hui: inimicus dei cōstituit. Qui aut̄ sustinuerit i finē etc. Ezech. ix. c. Dēm sup quē videritis tau / me occidatis. Tau est vltima l̄ra in alphabeto: et formā crucis habet: v̄i significat finalē p̄nitentiā: quę sola saluat. Hęc ē talis vestis quā fecit iacob filio suo charissimo ioseph: vt dicit Aqla: Gen. xxxvij. a. Et Apoc. j. c. Uidi similit̄ filio hominis vestitū podere. Matth. x. c. Qui p̄senerit vsq̄ in finē: hic salū erit. Cū aut̄ viderit̄ abominatiōnē / antichristū: qui aduersatur et extollit supra omne qd dicitur deo aut qd colit / ita vt in tēplo dei sedeat ostēdēs se tanq̄ sit deus. ij. Thessal. ij. a. Abominatiōnē desolatiōis. i. imaginē hadriani vel cęsar: q̄ fuit principale signū euerfōis hierusalem. Et quid est idolum abominatiōis in tēplo: nisi puer aut p̄lar mut̄ et inutillis in ecclesia: q̄ reuera est principale signū destructionis ecclesię. Esa. iij. a. Ecce dñator dñs exercitūū auferet a hierusalē et a iuda validū et fortē: omne robur panis et oē robur aque: et p̄siliariū et sapientē de architectis: et prudētē eloquij mystici: et dabo pueros p̄ncipes eoz Ecēs. ix. b. Positū stultū i dignitate sublimi et diuites sedere deorsū. Qui legit. Glo. in p̄bis q̄ h̄ pdixerūt: Daniel. ix. g. m̄ itelligat: q̄ legit hęc p̄betiā in Daniel. ix. itelligat esse impletā. Et q̄ legit impletā itelligat sequētia esse impletā: qz rerū p̄teritarū exhibitio est futurarū p̄batio. m̄ Tūc. i. tpe euerfōis vel vltimę p̄secutionis. n̄ Qui i iudēa sūt. i. in ecclesia vbi sit p̄selio veritat̄. o. Fugiat i mōtes. i. ad culmē p̄rutū ascēdat: vt ibi saluentur. Ben. xix. d. Non stes in omni circa regione: s̄ i mōte saluū te fac. Esa. ij. a. Venite ascēdam̄ ad mōrē dñi et ad domū dei iacob. i. ad religionē. m̄ Tūc q̄ in iudēa.

Glo. Hęc facta sunt cum appropinquante romano bello et iudęe exterminio: q̄ in puincia erāt christiani admoriti oraculo: vt ecclesiastica narrat historia: trās iordanē secedētes sub agrīppe regno manebāt ad tempus in pella ciuitate: qui cum ea quę sibi obtēperare voluit parte iudęoz semp̄ parebat imperio romanoꝝ.

Et q̄ sup tectū. Dystice p̄ tectū significat caro q̄ tegit aia. Prouer. xix. b. Tecta iugit p̄stillat̄ ita litigiosa mulier. Sup tectū ē: q̄ carne spiritui subijcit. Talis nō debet descendere in domū. i. ad curam carnis vel mundi sollicitudinē inclinari. Chast̄ em̄ noluit descendere de cruce. ij. Timoth. ij. a. Memo militans deo implicat se ne gocijs secularibus.

Dystice Luc. 21. d. Dystice Matt. 24. b. Luc. 21. d. C

Et q̄ i agro erit. i. i ecclesia: De quo Prouerb̄ vit. b. Cōsiderauit agrū et emit eum. Prouerb̄. xxij. d. Per agrū hominis pigri trāsiuit et ecce totū repleuerāt viticę. Ad reuertat̄ retro tollere vestimētū suū. Mero. Ad l̄ras tāta fuit v̄bis obfidiō et tā arda q̄ nulli erat licitū intrare ciuitatem vel exte aliq̄ necessitate. Et aut̄ p̄gnatib̄ etc. Glo. Quia vt vteri ponderē vt filioꝝ sarcina grauare fugere non potuerunt.

Terrenas diuitias p̄cupiscētēs / nō habētes. P̄gnatib̄ } Pondere pctōꝝ graues / supbia turgentes. } Propositū bonū habētes / s̄ nō dū p̄ficiētēs. } Diuitias habitas auare custodiētēs. Nutrientes. } Pctā sua publicātes / excusātes / defendētēs. } Propositi extitū differētēs oib̄.

In illis diebus. Regl. xv. d. Percussit manahē tberfā et oēs q̄ erāt i ea: noluerūt em̄ ei apire: et interfecit oēs p̄gnatēs ep̄ et scidit eas. Danahen / p̄sulēs v̄ solatio / ch̄rist̄: Tberfa pulchra v̄ placens mūd̄. Miere. xxxj. b. Cōgregabo eos in q̄s erūt cę et claud̄ et p̄gnat̄ et paricēs simul. Nullū aial vltra. ix. mēses portat i vtero s̄gtū nisi miser hō. Esa. xxxvij. a. Filij veniēt vsq̄ ad partū. v̄ Orate v̄o etc. Dar. xxij. b. Orate ne fuga v̄ia fiat hyeme: vel sabbato. i. q̄ nō sit tāta necessitas q̄ oporteat vos fugere hyeme v̄ sabbato: qz friḡ et nix et pluuia et aeris i tēperies p̄hibet fugere i hyeme et in montib̄ latitare: s̄m q̄ tpe pdixerat. s̄. eodē. Tūc q̄ in iudēa sūt fugiāt in montes. In sabbato x̄o p̄hibet fugere lex / s̄m quā non licet ire vltra mille passus etc. Dystice. Per hyemē significat finis p̄nitentię fructuosę: qz in hyeme finiunt fruct̄. Per sabbatū significat finis t̄pis: qz sabbatū est finis dierū. Un̄ sensus ē s̄m Mero. Orate vt nō fiat fuga v̄ia hyeme vel sabbato. i. ne fructus v̄ioꝝ operū cū tpe finiant: vt nō dicat̄ de vobis: Amen dico vob̄ receperūt mercedē suā: Dar. vi. a. Et Luc. xvj. g. Filit̄ recordare: qz recepist̄ bona i vita tua. Itē iudēi p̄sueuerūt affluere delitijs i sabbato: hyem̄ s̄o tristitiā generat. Un̄ sensus ē: Orate ne fiat fuga v̄ia hyeme vel sabbato. i. inuigilate oꝝoni et sobrietari: ne grauati crapula v̄ ebrietate v̄ tristitia secl̄i / fugere nō valeat̄ tribulationē futurā. Lucas. xxj. f. aperit illū sensū: Attendite vobis ne forte grauent̄ corda vestra crapula et ebrietate et curis hui v̄itę: et supuent̄ i vos repentina dies illa. Erūt enī dies illi tribulationis tales etc. Triplex fuit p̄secutio in ecclesia. Prima tyrānoꝝ q̄ martyres occiderūt. De q̄ Darth. x. c. Cū p̄secuti vos fuerint i vna ciuitate fugite i aliā. Secūda fuit h̄reticoꝝ: q̄ confessoꝝ impugnaverunt. De qua Darth. vij. c. Attendite a falsis p̄betis etc. Tertia fuit et ē adhuc falsoꝝ frat̄ū ch̄risti: et iō oib̄ mator erit. Un̄ Greḡ. Vltima tribulatio multis tribulatiōib̄ p̄uenit.

Dystice

bulatiōib⁹ puenit. De q̄ dicit Esa. xix. c. Pugnabit vir fratre suū z vir fr̄ amicu suū: ciuitas aduersus ciuitate: regnū aduersus regnū: z dirūpēs spūs egypti. Hęc sūt q̄ttuor vēti z q̄ttuor bestie: de qb⁹ dicit Danie. viij. a. Videbā i visioe mea nocte: z ecce q̄ttuor ve nti celi pugnabāt i magno mari: z q̄ttuor bestie grādes ascende-

Matth. 24. b.

Matth. 24. b. Luc. 17. d.

Matth. 24. b.

bant de mari dixerunt se int se. Prima q̄si legna: scōa simit v: fo: tertia quasi paradus: hi sūt hypocris: q̄tra tribilis atq; mirabilis z fortis n: mis: dentes ferreos habēs ceteri dissimilis: hic est antichristus. **Et nisi breuiasset zc.** Cōsolaf dñs breuitate tpls hos q̄s truerat acerbitate tribulatio nis. **Sed pp̄ electos q̄s elegit breuiasset dies.** i. potētia psequētū d̄tinuit: ne tātū nocere possent: quātū vellēt. Job. xxxvij. b. Circūdedi illud. i. mare finis meis z posui vectē z ostia: z dixi: vsq; huc venies z nō pcedes amplius: z h̄ p̄ringes tumentes fluct⁹ tuos. Ibi Glo. Bregl. Dū elect⁹ qlibet tēptaf a vitijs z tū facere male sugge sta renitit: q̄si mare clausū tenet: q̄ erit int̄ tumultuosos cogitatonū fluctib⁹ pcutit mētē: statuta tū bñ viuēdi litoza n̄ excedit. Vñ Prouer. viij. d. Circūdabat mari fininū suū. Idere. v. e. Polui arenā terminū mari pceptū sēpitemū qd nō p̄teribit: z cōmouebunt z nō poterūt: z intumescēt fluct⁹ eius: z nō trāsibūt illud. Itē dies breuiasset. i. iustos de medio tollit ne malicia imutaret cor eoz: scdm q̄ dicit Sap. iij. c. Placēs deo fact⁹ dilect⁹ z viuēs int̄ pctōres trāslat⁹ ē: rap⁹ ē ne malicia imutaret intellectū ei⁹. **Et nisi breuiasset zc.** Glo. Hęc tribulatio quāto ceteri grauior: tāto breuitate moderati or: trib⁹ ānis. i. tū z dimidio: quātū ex daniele z apocalypsi lo hannis cōijci pōt: ecclesiā p orbē impugnatura ē. **Dis caro. i. nullus vel rarus.** **Et tūc si q̄s zc.** Glo. Quidam ad captiuitatē iudaicam d̄referunt: qm̄ multi christos se eē dicētēs: p̄lm̄ post se deceptū trahēbāt. Sz null⁹ ibi erat si delis quē de⁹ exhortaret ne puerfos mgros seq̄ret: Dēs z ob fidētes z obsessi alieni a christo obdurabāt. Vñ mel⁹ de hēreticis accipiēdū ē: q̄ p̄ra ecclesiā veniētēs se christos esse mentiunt: quoz p̄im⁹ simō mag⁹: extrem⁹ antichrist⁹: Act. viij. d. et. ij. Thesal. ij. a. **Ecce illic ne crediderit** q̄ christus sit hic vel illic: vt donatistę dicunt ipsum esse in aphyrica

P̄s. 75. tñ: et iudei: Mor⁹ i iudea de⁹: qz i oēm trā extiuit son⁹ eoz. f

P̄s. 18

P̄s. 104.

Exurgēt enī pseudo christi. Pseudo christi sūt hēretici: q̄ se christos eē mētiūt. Pseudo p̄phę sūt schismatici: q̄ sp̄ mala p̄phetant de alijs. Primi diuidūt fidei vnitate: q̄ q̄s dicit apls Eph. iij. b. Un⁹ dñs: vna fides: vnū baptisma. Scōi diuidūt charitatē vnitate: de qb⁹ dicit Prouer. vij. c. Sex sūt q̄ odit de⁹ z septimū detestaf aia ei⁹ zc. et eū q̄ seminat discor: dias int̄ fratres. Itē pseudo christi sūt mali plati. Christ⁹ em̄ idē ē qd vnc⁹. Vñ P̄s. Nolite tāgere christos meos. Pseudo p̄phę sūt mali p̄dicatores. Vñ sequit i P̄s. Et i p̄betis meis nolite malignari. Tales hucusq; venērūt z veniūt mlti. Dat. vij. c. Attēdite a falsis p̄beti q̄ veniūt ad vos i vestimentis ouitū: intrinsec⁹ aut sūt lupi rapaces. Idere. v. g. P̄phete p̄phetabāt mēdaciū: z sacerdotē aplaudēbūt manib⁹ suis: z p̄ls me⁹ dilexit talia. **Portēta. Berni.** Prodigia puratiua. **Ad seducēdos.** Idere. v. f. Inuēti sūt i p̄lo meo ipij isidiātes q̄si aucupes: ponentes laq̄os z pedicas ad captēdos viros. **Et iā electos.** Job. xij. d. Sub ip̄o erūt radij solis et sternet sibi aurū quasi lutū. **Ecce p̄dixi vob oia:** qz vt dicit Bregl: stacula q̄ p̄sident min⁹ feriūt. **Sol tenebrabit zc.** Nota illā Glo. Bede. Sidera i iudicio zc. Noie solis z lunę significaf ecclesiā q̄ illuminat in pla-

tis z illuminat in subdit. Vñ Cant. vij. d. Quē ista q̄ p̄gre dit q̄si auroza p̄surgēs pulchra vt luna electa vt sol. Sol igit est cęp̄ plator: luna p̄gregatio subditoy: stelle q̄ de nocte illumināt sūt p̄dicatores: de qb⁹ dicit Judic. v. c. Stelle manētēs i ordine z cursu suo aduersus sifārā pugnauerūt. Tūc sol luxit: luna respicēdit

vobis oia. Sed i illis diebus post tribulationē illā sol tenebrabit z luna nō dabit splēdorē suū z stelle celi erūt decedētes z vtutes q̄ sunt in celis mouebunt. Et tūc vidēbūt filiū hominis veniētē in nubib⁹ cū vtute multa et glia. Et tūc mittet angelos suos: et cōgregabit electos suos a quatuor ventis a summo frē vsq; ad sūmū celi. A ficū autē discite

vj. d. Sol fact⁹ ē niger tāq; face⁹ cilitin⁹ z luna tora facta ē sic sanguis z stelle cecidērūt de celo sup terrā. **Et vtutes q̄ sūt i celis mouebūt.** Amb. Tremebūt āgeli: quāto magi hoies. Vñ Job. xxv. b. Stelle nō sūt mūdę i p̄spectu ei⁹: quāto magi hō putredo. Sz qd ē h̄: nūqd āgeli sūt p̄firmati: quōd tremebūt: Rūtio: ad modū tremētū se habebūt: qz p nullo tūc rogabūt: christi iusticiā inflexibilē scītes: vt timor z pauor eoz dicit admiratio nouitat. Job. xxvj. c. Colūne celi p̄termiscūt z pauēt ad nutū ei⁹. **Heda.** Quid patiet h̄gula dēstri vbi p̄cutiet cedr⁹ libani: **Et tūc vidēbūt zc.** Glo. Quid mirū tremere hoies cū aspectu iudiciū tremāt āgelicę p̄ates: Job. xxvj. c. Colūne celi zc. **Videbūt:** quē nō videre volūt. Sap. ij. c. Brauis ē nob ad vidēdū. Esa. liij. a. Vidim⁹ eū z h̄ erat ei aspect⁹ neq; decor. Sz tūc videbūt decor. Esa. xxxij. c. Regē i decore suo videbūt. **Veniētē.** Glo. Ad irā vidētę qm̄ mittent a filio hois veniētē i nubib⁹ celi cū vtute: qui pus sic pluua descēdit cū humilitate. **In nubib⁹.** Ad iram sic ascēdit sic descēdit: sic dicit Act. i. b. Itē in nubib⁹ i. cū scis. Esa. iij. c. Dñs ad iudiciū veniet cū senato rib⁹ p̄li sūt z p̄ncipib⁹ eius. Deut. xxxij. a. Apparuit dñs de mōte pharā: z cū eo sc̄toz milia. Et dicūt nubes: qz pluūt doctriinis. Vñ Esa. v. b. Vādabo nubib⁹ meis vt pluūt imbrē sup eā. Itē tonāt minis. Esa. xlv. b. Rorate celi desup: et nubes pluāt iustū. i. iusticiā. Coruscāt miraculis: z alta volant p̄ p̄tēplationē. Esa. lx. b. Qui sūt hi q̄ vt nubes volāt. Itē āq; ḡfay pleni sūt. Eccl. xj. a. Si repletę fuerint nubes imbrēm sup terrā effūdēt. Prouer. iij. c. Sapia illi⁹ eruperūt abyssi et nubes rore p̄rescūt. **Et gloria:** qui in p̄mo aduētū venit cū humilitate z ignominia. Esa. liij. a. Vidim⁹ eū z nō erat aspect⁹: desiderauimus eū despectū z nouissimū viroz. **P̄s Cognosce dñs iudicia faciēs.** Vñs Berni. qd nō fuit agnit⁹ iuriā patēt. **Et congregabit electos suos.** Diero. Sic triticū i horreū de area tori frē vētilatū. Vñ Rab. Talis tribulatio tūc erit i circuitu areę dñi: vt oib⁹ paleis velut cribzo examinatiōis seq̄strat⁹ a grano: solū frumētū i horreū dñi colligēdū remaneat. Vñ Dat. iij. c. Cui⁹ vētilabū i manu ei⁹: z p̄mūdabit areā suā: z triticū p̄gregabit i horreū suū: paleas aut cōburet igni iextinguibili. **Et q̄ttuor.** Glo. Ab oriēte z occidēte: aq̄lone et austro: z nō tm̄ ab his: s̄ a sūmo frē vsq; ad sūmū celi. i. ab extremis finib⁹ frē p̄ directum vsq; ad vltimos terminos ei⁹: vbi lōge aspiciētib⁹ circuit⁹ celi frē vidēt i sidere. **Veniētē.** Aug. i. a q̄ttuor climatib⁹ frē: qb⁹ p̄sūt angeli: vt a qb⁹ oriunt q̄ttuor vēti. Eccl. xxxvij. c. A q̄ttuor vētis veni spūs z insuffla super iterfectos istos zc. **Aphoraliter.** Quattuor venti: quadruplex consideratio sūt: nascētis: moriētis: in p̄p̄ritate: et aduersitate existētis. **A ficū autē zc.** Multa signa ponit supra dñs de die iudicij: h̄ adaptat p̄ similitudinē sic⁹: vt his signis vltis scīat oēs diē iudicij iminere: qz sic

Job. 3. c. Matth. 24. a.

Matth. 24. b. Luc. 21. c.

Matth. 24. b. Luc. 21. c.

P̄s. 9.

Doraliter

Iudicij imitare: qz sicut arborum floratio et foliorum productio certis est signis. Primum est: ita predictorum signorum exhibitio erit certis iudicij imitatio. In Hiero dicit qz sicut arborum docet de aduertu summatiois. De ficu autem postquam ponit similitudinem de alia arbore: qz fere in oes arbores ultimo sicut et...

B

fructificare ceperit: vsqz ad hyemem fructificare non cessat: et sicut in cortice munda grana continent: ut dicitur in libro: sic ecclesia qua mystice significat sic: sub uno iure viuendi multos habet filios: et ita finis ipse cepit: licet vsqz ad finem seculi non cessabit: sic dicitur in libro: Tobiscu sum oibz dieb' vsqz ad consumationem seculi.

parabolam: Cum iam ramus eius tener fuerit et nata fuerint folia cognoscitur quia in primo sit estas. Sic et vos cum videritis hanc fieri: scitote quod in primo sit in ostijs. Amen dico vobis: quoniam non transibit generatio hec donec omnia ista fiat. Celum et terra transibunt: verba autem mea non transibunt. De die autem illa vel hora nemo scit neque angeli in celo neque filii nisi...

Spualiter autem per ficum significat magister theologus: cuius fructus. I. opa debent esse in cibum aliorum: et folia. I. verba in medicina. Ecce h. xvij. c. Erunt fructus eius in cibum et folia in medicina. Sed de multis timendum est: ne sint illa ficus maledicta et sterilis quam dominus sine fructu foliata inuenit. De qua dicitur in libro: Eum exiret Iesus de bethaniam usque: cumque vidisset a longe ficum folia habentem venit si qua forte inueniret in ea: et cum venisset ad eam nihil inuenit in ea preter folia. Sic ubi bona optima sunt: ubi mala pessima: sic theologus. Hic dicitur in libro: Quid tu vides hieremiam? Et dixi sic bonas/bonas valde: et malas/malas valde. Bona sic non solum pmoueri sup ligna siluarum. In iudicij. ix. b. Dixerunt ligna ad arborem ficum: Veni et super nos regnum accipe. Quae respondit: Numquid possu deferere dulcedinem meam fructusque suauissimos: et tre ut in cetera ligna pmouear: Sic bonus theologus non debet deferere suauissimos fructus doctrine. I. vt pmoueat in mundo. Et tales theologos querit dominus: Dicitur in libro: Ficus proquas desiderauit anima mea. Sed certe de folijs ficus texerunt adam et eua pudibunda sua: Sic dicitur in libro: Eum cognouissent se esse nudos puerunt folia ficus et fecerunt sibi percomata. Sic multi nudi puerunt et opibus bonis: verbis tegunt turpitudinem suam. Ab hac igitur discite parabolam: quia cum florere et fructificare ceperit scitote quoniam prope est estas. Cum iam ramus eius tener fuerit et nata fuerint folia etc. Primo ramus boni operis: et postea nata folia sermonis. De hoc dicitur in libro: Attis frondosa israel fructus adque est ei. Sic et vos cum videritis hanc fieri: scitote quod in primo sit in ostijs: quasi nodum est sed prope est: sicut qui in ostio domus stat: nodum est in domo sed prope est ut sit in domo. Iaco. v. l. b. Ecce iudex ante ianuam. Soph. i. c. Iuxta est dies domini magnus: iuxta est et velox nimis. Quoniam non transibit generatio hec: vel omne genus hominum vel specialiter iudeorum. Donec omnia ista fiat. Hiero: que scripta vel dicta a domino. Matth. v. b. Nota vnum aut vnum apex non preteribit a lege donec omnia fiat. De die autem illa: quasi signa illius diei prentia dixi. Memo scit etc. Hiero: ostendit non de vntigenito sed de adoptiuo filio h dixisse: Nulli enim sanctorum hominum huius diei notitia precessu est hinc quod solus pater et filius et spiritus sanctus hinc vnde de sua scia hinc: alij cogniti. In Lok. ij. a. In quo se oes thesauri sapientie et scientie absconditi. Non enim expedit nobis scire. In Act. j. a. Non est vni scire tempus vel momenta etc. In ill. Filii et spiritus sanctus quoniam non scit a se: de die illa nescit a se: pater autem quoniam a se est scit a se. Videte et vigilate et orate. In his tribus significat officium totius hominis interioris. Videte: quod officium est rationabilis: vigilate irascibilis: orate concupiscibilis: quoniam oio est pro affectu mentis et deus redit. Ut si opus vigilans et oratione: vigilans excitat visionem et oratione: oio in petrat vigilans et visionem. Sed nec vacat mysterio quod dicitur in hunc capitulo in ista tpe passionis que dicitur disciplis: videte. Primo dixit: Videte ne quis vos seducat. Secundo dixit: Videte vosmet ipsos. Tertio dixit: Videte: ecce predixi vobis omnia. Quarto: Videte: vigilate: orate. Primo ponit: videte: ad cauendum malo...

seductione: scdo ad sui cognitione: tertio ad presertim consideratione: quarto ad futuroz consideratione. Videte preterita: videte presertim: videte futura: oia vana sunt. Ecce. j. a. Vanitas vanitatum. Videte sursum gaudia paradisi: videte deorsum supplicia inferni: videte retro quod vixistis: videte ante quod viuatis: videte a de-

par. Videte et vigilate et orate: Nescit enim quoniam tempus sit. Sic homo qui pegre profectus reliquit domum suam: et dedit seruis suis potestatem cuiusque operis et tanquam precepit ut vigilet. Vigilate ergo: Nescit enim quoniam dominus domus veniat: sero an media nocte/an gallicantu/an mane: ne cum venerit repete iueniat vos dormientes. Quod autem vobis dico: oib' dico: vigilate.

trris falsas delicias: videte a sinistris crebras et veras miserias: videte interiorum modicum vel nullum profectum: videte exteriorum primum defectum. Apoc. iij. c. Bialia erat plena oculis ante et retro. Dicit ergo. Vigilate et custodite: ut pastores. Luc. ij. b. Pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigiliis noctis super greges suos. Vigilate: ut custodes castrorum. Cant. ij. a. Inueni me vigilans qui custodit civitatem. Esa. lxij. b. Super muros tuos hierusalem constitui custodes: die ac nocte non tacebunt. Vigilate: ut fabri. Ecce. xxxvij. c. Faber ferrarius sedes iuxta icudem et consideras opus ferri. Vigilandum est autem propter latrones qui insidiant ut interficiant et furent. Job. x. b. Fur non venit nisi ut furet et mactet et perdat. In Matth. xxij. d. Si sciret pater familias etc. Secundo quia iuxta nos sunt serpentes. In Hiero. Mo est securus inter serpentes dormire. I. i. ceterum adulatores qui simulant: vel detractores qui venenat. Ecce. x. c. Si mordeat serpens in silentio: nihil eo minus habet quod occulte detrahant. Ut certe per latrones et serpentes significat demones et peccata: que iuxta nos sunt. Ecce. xxj. a. Quasi a facie colubini fuge peccata: et si accesserit ad illa suscipiet te. Tertio propter longitudinem vite et tpsis breuitatem. In helie dormienti dixit angelus. Reg. xix. b. Surge comede: gradis enim tibi restat via. Sunt autem quoniam cause speciales que prelati debeant vigilare. Prima est: quoniam sunt vigilantes obsessorum. Secunda: quoniam custodiunt tabernaculum. Tertia: quoniam ducunt nauem domini per mare percellorum. Quarta: quoniam pascunt gregem domini in medio luporum. Quinta: quoniam custodiunt lectulum salomonis. De primo dicitur Esa. xxxj. b. Gade et pone speculatores: et quodcumque viderit annunciet: et vidit currum duorum equorum: ascensorem asini et ascensorem camelorum: et prelatus est diligenter multo intuitu: et clamauit ut leo. Et. j. Super speculam domini ego sum stans iugiter per diem: et super custodiam meam ego sum stans totis noctibus. Cant. ij. a. Inueni me vigilans qui custodit civitatem. Sed quid fiet de speculatore si per eius somnolentiam et negligentiam civitas domini captas/ostedit Ecce. xxxij. b. Si speculatores viderit gladium venturum et non insonuerit buccina et populus se non custodierit venientem gladium: et tulerit de eis animas: ille quod dicitur iniquitate sua captus est sanguinem autem eius de manu speculatores requirit: non populus certe sed ego. De secundo dicitur Numeri. j. g. Excubabit. I. leuiticus custodit tabernaculi testimonij. It. ij. Paral. vij. c. Janitores in diuisiombus suis per portam et portam. Sed dicitur Esa. lvj. d. Speculatores eius cece oes: nescierunt vniuersi: canes muti non valentes latrare: videtes vana dormientes et amantes somnia. De tertio dicitur Ps. Qui descendit mare in nauem facietes operationem in aquis multis. Dare mundum: nauis generalis ecclesia: nauis particularis ecclesie. Rectoris preme nauis est dominus papa: rectores vero aliarum sunt alij prelati. Sed heu iam pluribus copesit quod dicitur Prover. xxij. d. Eris sicut dormiens in medio mari: et quasi sopitus gubernator amisso clauo: et dices: sberaueit me sed non dolui: traxerit me et non sensi: quoniam euigilabo: De quarto dicitur Ps. xxxj. f. Fugiebat somnus ab oculis meis etc. De quinto dicitur Cant. ij. c. En lectulum salomonis etc. Job. xxij. a. Quasi onagri in deserto egrediuntur ad opus suum: vigilantesque ad preda prepat panem liberum. I. b. dicitur. Dicit ergo. Videte et vide. Vigilate et vide. Et orate charitate. Vigilate etc. Glo. Premissis prefamilias exemplo cur summatiois die retineat: dicit: Vigilate ergo etc. Quod autem vobis etc. Non solum rectores ecclesie sed oes vigilare...

Matth. 25. b. Luc. 19. b.

Ecce. 1. c. Matth. 24. d. et. 25. a.

Prelati vigilare debent propter quinos

Ps. 105.

Et p̄cipim̄ ianuam cordis custodire: ne alicuius mali suggestio
intraret: ne nos dñs dormientes inueniat. Vñ paul⁹ .i. Cor. xv.
e. Vigilate iusti ⁊ nolite peccare. Alia Glo. Hoc sine ꝑclu-
dit s̄monē: vt cōmune oim̄ p̄ceptū nouissimū ꝑ ꝑmos audiat.

Rat autē pascha ⁊ aq̄yma (Expo. Ca. XIII.
ꝛc. In fine capli ꝑcedēt̄ legit euāgelista de aduentu
dñi ad iudiciū: qui erit in gloria ⁊ maiestate oib⁹ ma-

Anifest⁹ / cū ꝑri⁹ fuerit
in humilitate ⁊ mul-
tis oculis: In h̄ autē
caplo adiūgit d̄ dñi
passiōe: q̄d sustinuit
ex sūma charitate:
ꝑlūgēs gloriā mafe-
statis merito passiōis:
per h̄ ostēdēns
q̄ sit via ad gloriā
i. angustia passiōis.
Unde Luc. vii. d.
Mōne oportuit chri-
stū pati ⁊ sic intrare
i gloriā suā: quāto magis
ḡ oportet nos ꝑctōres pati si volu-
mus intrare i gloriā altē. Vñ Act. xiiij. d.
Per multas tribu-
latiōes oportet nos intrare i regnū celoꝝ.
Diuidit autē h̄ ca-
pitulū in q̄rtuor ptes. In ꝑma ꝑte agit de refectione dñi i do-
mo simonis i bethania ⁊ vnctiōe marie. In secunda de agni
paschalis māducatiōe in hierusalē: ibi: Ite in ciuitatē. In
tertia de dñi orōne ⁊ discipuloꝝ dormitiōe: ibi: Et veniūt i
h̄diū. In quarta agit de dñi captiōe ⁊ illusiōe: ibi: Adhuc
eo loquēte. Allegorice autē post ꝑsumatiōne duoy testa-
mētōꝝ q̄ ꝑ bīduū significānt: que dñs in morte ꝑtinuauit / ce-
lebrato pasche typo ꝑsequēt̄ instituit eucharistię sacramētū
tropol. ostendēs per h̄ post illumiatiōne que est ex duob⁹ te-
stāmētis ⁊ nō aī edēdū agnū paschalē. i. cozꝝ dñi. Dic̄ ḡ a
Erat autē pascha. Est em̄ pascha vespera q̄rtadecia lune.
Dat. xxvj. a. Scitis qz ꝑ bīduū pascha fiet. Agn⁹ imolat⁹.
Luc. xxij. a. Vbi vis parem⁹ tibi comedere pascha. Prima
diei aq̄ymoꝝ q̄ntadecima luna aplis. Joh. xij. a. Ante diē fe-
stū pasche. Aq̄yma. Joh. xvij. e. qñ nō introierūt in ꝑtorū
ne ꝑtaminarent: sed māducarēt pascha. Chri. i. Cor. v. b.
Pascha nostrū immolat⁹ ē chri. Est autē pascha s̄m Aug⁹
hebraicū ⁊ ꝑhase similiter: ⁊ vtrūqz interpretat̄ trāsit⁹. Scdm̄
Amb. ꝑhase hebraicū est ⁊ interpretat̄ trāsit⁹: pascha vero
gręcū est: et interpretat̄ passio. **E**t aq̄yma. i. dies in quo
ꝑmo aq̄yma comedebat. i. decia q̄ta luna ad vesperā: tūc enī
comedi ꝑcipit agnū paschalis: q̄ hic dicit pascha / cū aq̄ymis
et lactucis agrestib⁹: Exo. xij. b. Erat ergo qñ hoc dixit dñs
tertia feria post dñicā palmarū: sicut dicit Aug⁹: qz sexta die
ante pascha. i. sabbato ante dñicā palmarū venit iesus in be-
thania: et fecit ei simon h̄ ꝑuluis: vbi maria lauit pedes eius
lachrymis et vnguēto vnxit: sic dicit Joh. xij. a. Unde venit
hierusalē i dñica palmarū sup asinā: vt diē Johānes in eodē
caplo. Et ex sabbato vsqz ad diē quo hoc dixit / consummatū
est q̄terdū / vt diē Aug⁹. Vñ patet qd̄ dixit die martis post
ramos palmarū. **E**t q̄rebāt sūmi sacerdotes ⁊ scri-
be quō eū dolo tenerēt ꝛc. i. ad occidēdū tenerēt: Non
sicut sponsa tenet / Cant. iij. b. Veni eū nec dimittam donec
introducā illū in domū matris meę. **N**ō in die festo
ne forte tumult⁹ fieret in ꝑplo. Nō ponit bonā causam
i. vitatiōne scandali: sed timebat ne forte tolleret a manibus
eozꝝ impetu populū. **E**t cū esset bethanie ꝛc. **A**dy-
stice: dom⁹ simonis ē dom⁹ obediētię: in quā venit anteqz
pateret: per hoc ostēdēns qd̄ per obediētiā erat mūdū re-
demptur⁹ ⁊ ad gloriā transiturus. Unde Phil. ij. b. Factus
est obediens vsqz ad mortē: mortē autem crucis: ꝑpter qd̄ et
deus exaltauit illū. Eccl. xi. a. Sapiētia humilitati exaltabit
illū. Ibi recūbit dñs: ibi reficit: ibiqz peccatrici ꝑpitias. Iō
qui vult eum ꝑpitū habere / necesse est vt in domo obediētię
eum q̄rat. Ibi eum inuenit recūbentē: ibi em̄ varijs ferulis
reficitur. i. gemitib⁹ orōnū / suspirijs meditatiōnū / gaudijs ꝑre-
platiōnū: ibi inebriat lachrymis plorantiū. **M**ulier q̄ effudit

Matt. 26. a.
Luc. 22. a.
Job. 12. a.

Allegorice

Distice

Rat autē (Ca. XIII
pascha et aq̄yma ꝑbi
duū iēt q̄rebāt sūmi sa-
cerdotes ⁊ scribe quō eū dolo
tenerēt et occiderēt. Dicebāt
em̄: Nō i die festo / ne forte tu-
mult⁹ fieret i ꝑplo. Et cū esset
i bethanie i domo simonis lē-
s prosi ⁊ recūberet: venit mulier

vnguentū / est anīma penitētis: Vnguentū autē est deuotiō
orōnis. Unde Apoc. v. c. Et ꝑhialas aureas plenas odo-
ramētōꝝ que sunt orationes sanctoꝝ. Eccl. x. a. Dulce mo-
rientes perdūt suauitatē vnguenti. Hoc vnguentū penitēs vn-
git caput iesu: quādo orat ⁊ adorat ei⁹ diuinitatē. Pedes ho-
ei⁹ vngit: qñ fidelit̄ credit eius humanitatē: vt qñ paupes re-
ficit opib⁹ ꝑietatis. Alabastrū i q̄ vnguentū ē cor penitētis:

Habēs alabastrū vnguenti nar-
dispicati ꝑciosi: ⁊ fracto alaba-
stro effudit sup caput ei⁹. Erāt
autem quidam indigne feren-
tes intra semetipsos / et dicen-
tes: Ut quid perditio ista vn-
guenti facta est? Pōterat enī
vnguentum istud venunda-
re plus q̄ trecētis denarijs:

quo fracto per con-
tritionem veram ef-
funditur vnguentum
deuote orationis: et
impletur tota dom⁹
paciēti ex odore vn-
guenti: vt dicit Job.
xij. a. Unde Eccl.
xiiij. b. Quasi liba-
nus non incisus va-
porauit habitatiōes
meā: et quasi balsa-
mū non mixtū odor
me⁹. Apoc. viij. a.

Ascendit fumus incensoꝝ de orationib⁹ sanctoꝝ de manu an-
geli coram deo. Maxime autē in oratiōe ⁊ meditatiōe fragē-
dum est alabastrū. i. cor: vt larga sit effusio: et perfundat̄ tota
domus paradisi. Unde Chren. ij. f. Effunde qñ aquam cor
tuū ante conspectū dñi. Talis oratio ascēdit libere corā deo:
immo qñ mirari facit. Unde Cant. iij. c. Quę est ista q̄ ascē-
dit per desertū sicut virgula fumi ex aromatib⁹ myrrhę ⁊ thur-
ris: et vniuersi pulueris pigmentarij. **L**eprosi. Glo. No-
men ꝑristinum manet vt virtus curatiōis appareat: lepro-
sus em̄ fuerat / sed a domino curat⁹ erat. **V**enit mulier.
Glo. Maria magdalena soror lazarū quę suscitauit domin⁹:
Joh. xi. f. Hoc iohannes. xij. a. dicit esse factum ante sex di-
es pasche ꝑdie q̄ asino sedens venit hierusalem. Ipsa est
enim non alia que quondam adhuc peccatrix: vt Luc. vii. f.
scribitur: pedes domini lachrymis rigauit et vnguento vn-
xit: nunc iustificata et familiaris facta: non tm̄ pedes: vt io-
hannes dicit / sed et caput: vt Matthe. xxvi. a. et Marcus
perhibent / oleo sancto perfudit. **H**abēs alabastrū.
Glo. Alabastrū marmore cādīdū varijs guttis distinctū / vn-
guēta icorrupta seruat. **M**ardi spicati ꝛc. Spicata nar-
dis dicit mixta: quia non solum de radice sed de spiciis ⁊ fo-
lijs compositū erat: qd̄ est ꝑciosius. **E**rāt autē q̄daz
indigne ꝛc. Per synecdochē plurale ꝑo singulari posuit.
Iohannes iudam hoc dixisse dicit: qz fur erat et oculos ha-
bēs / ea que mittebant ꝑrtabat. Forsitā ⁊ alij discipuli aut
senserunt hoc aut iuda dicente persuasi sunt: ⁊ oim̄ volunta-
tē mattheus et marcus verbis expresserunt: sed iudas quia
fur / et alij ꝑpter curam pauperum: Iohannes autem il-
lum solum commemorare voluit / cuius hac de causa furandi
consuetudinem intinere curauit. **U**t qd̄ pditio ista
vnguenti ꝛc. Perdit⁹ de salute pditiōne inuenit: vt in sicu
fructifera mort⁹ laqueū nāsceret. **P**ōterat enī vn-
guētū istud venūdari ꝛc. Glo. Sub ꝑtectu auaritię my-
steriū loquit̄ fidei. Etenī fides nra trecētis em̄ denarijs. Si
des nostra. i. res fidei. i. vita eterna / trecētis em̄ denarijs. i.
trecētis obseruantijs: que ideo denarij dicunt: quia i obser-
uantib⁹ eas nomē et imago sūmi regis reformat: vt a chris-
to christiani ⁊ a deo diij dicant̄. Decem autē sensus sunt: qñqz in-
teriores ⁊ qñqz exteriores. Per istos decē sensus implet de-
calogus mādatoꝝ: ꝑ quoz impletionē triplicatā. i. ꝑ cozꝝ ⁊
animā ⁊ spiritū: per decē sēsus em̄ fides nra. i. vita eterna.
Oportet autē vt ad impletionē cuiuslibet decē mādatoꝝ appli-
cent omnes decē sensus: et ita ad impletionē decē mādatoꝝ
decē sensus decies replicant̄ et sic fiunt centū: qz decies decē
sensus semel replicati ad singula mādata fiunt centum dena-
rij: secūdo replicati ducenti: tertio replicati trecētī: replicant̄
s̄m cozꝝ / animam ⁊ spiritū: hoc modo oportet vt qñqz
vult habere vitam eternam quam credim⁹ ad impletionē de-
calogi / ita ea impleat: applicet decē sēsus. i. cozꝝ. i. ipa cozꝝ
administratiōe voluntatis

In administracione voluntatis et desiderij: et fm spiritū: id est iudicio rationis. Tunc enī perfecte implentur mandata: qm̄ decem sensus ita applicantur et corp⁹ ministrat/ voluntas desiderat: et spūs iudicando comprobatur. **Et dari pauperib⁹.** Job. xij. a. dicit solum iudam hoc dixisse. Unde habetur ibi: Dixit

et dari pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dixit: Simite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autē non sp̄ habebit. Qd̄ habuit hoc fecit: p̄uenit vngere corpus meū in sepulturā. Amen dico vobis: vbiq̄q̄ p̄dicatū

erit euāgelū istud i vniuerso mundo: et qd̄ fecit hęc narrabitur in memoriā eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim abijt ad sūmos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gāusi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se daturōs. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymozum quando pascha immolabāt:**

Et dāri pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dixit: Simite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autē non sp̄ habebit. Qd̄ habuit hoc fecit: p̄uenit vngere corpus meū in sepulturā. Amen dico vobis: vbiq̄q̄ p̄dicatū erit euāgelū istud i vniuerso mundo: et qd̄ fecit hęc narrabitur in memoriā eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim abijt ad sūmos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gāusi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se daturōs. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymozum quando pascha immolabāt:**

tantū i effusione vnguenti. Et b̄ approbat p̄suetudo ecclesiastica. Quarta enī feria ante cenā ante eplam legit p̄phetia: Esa. lxxij. d. q̄ dicit Ecce merces ei⁹ cum eo. Et p̄phetavit esaias de iuda. Hinc etiā scdm̄ locū post sextā feriā q̄ dñs crucifix⁹ est obiit quarta feria in ieiunijs et afflictionib⁹ celebrādis: qz in ea fuit dñs vendit⁹. **Mora**

Et dāri pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dixit: Simite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autē non sp̄ habebit. Qd̄ habuit hoc fecit: p̄uenit vngere corpus meū in sepulturā. Amen dico vobis: vbiq̄q̄ p̄dicatū erit euāgelū istud i vniuerso mundo: et qd̄ fecit hęc narrabitur in memoriā eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim abijt ad sūmos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gāusi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se daturōs. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymozum quando pascha immolabāt:**

Et dāri pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dixit: Simite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autē non sp̄ habebit. Qd̄ habuit hoc fecit: p̄uenit vngere corpus meū in sepulturā. Amen dico vobis: vbiq̄q̄ p̄dicatū erit euāgelū istud i vniuerso mundo: et qd̄ fecit hęc narrabitur in memoriā eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim abijt ad sūmos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gāusi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se daturōs. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymozum quando pascha immolabāt:**

Et dāri pauperibus: Et fremebant in eam. Iesus autez dixit: Simite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me: Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cum volueritis potestis illis benefacere: me autē non sp̄ habebit. Qd̄ habuit hoc fecit: p̄uenit vngere corpus meū in sepulturā. Amen dico vobis: vbiq̄q̄ p̄dicatū erit euāgelū istud i vniuerso mundo: et qd̄ fecit hęc narrabitur in memoriā eius. **Et iudas scariothis vnus de duodecim abijt ad sūmos sacerdotēs: vt prodēret eum illis. Qm̄ audientes gāusi sūt et p̄miserunt ei pecuniam se daturōs. Et querēbat quomodo illum oportune traderet. Et primā die aq̄ymozum quando pascha immolabāt:**

Moraliter

Matth. 26. 4. Luc. 22. 3.

B

Moraliter

Ps. 118.

Ps. 95.

sed potius abominant.

Euangelij scdm Marcum

sed pot' abominat. Ps. Iniquitate odio habui et abominat' su. In his quatuor dieb' pfecte occidit ver' ho. In alijs trib' reuul' scit nou'. Quoz pm' e cognitio fidei: in h'icipit viuere nou' ho. Abacuk. ij. a. Iust' aut ex fide sua uiuet. Secundus e donu scie: in q' pacit' nou' ho adhuc infans pane dolor: et potat aq' lachry maru. Eccl. j. d. Qui addit sciencia: addit et la-

Matt. 26. b. Luc. 22. a.

borē. De q' Esa. xxx. e. Dabit tibi dñs panes artu et aqua breuē. Ter riuus dies e spes venie: in q' nou' ho iam gran dituscul' fact' i suis tri bulatioibus conforta tur. Roma. xij. c. Spe gaudētes in tribulatio ne patientes. Hñ q' di cit: Prima die agy moy: hoc est in die ti moris: qñ pascha im molat: qz tuc pcrñ oc ciditur. Eccl. j. c. Li mor dñi expellit pecca tu. a. Dicit ei dis cipuli: id est timoraz mentis cogitationes.

Matt. 26. b. Luc. 22. b.

o spere aut fact' venit cu duo et parem' tibi comedere pascha: Valde bn queit disci puli: qz duo loca sut i aia: in quoz vtroq' dñs habitare pot. i. itellec' et affect' : s affect' magis det' e: magis secret' et magis idone' refectioni dñi. De q' Ps. Hec reges mea i seculu scelti: h habitabo qm elegi ea. ij. Paral. vij. c. Elegi mibi domu ista in locu sacrificij. Prudet aut qru' discipuli: Quo vis eam' et pa rem' tibi comedere pascha. Hoc idē qrit spōsa Cant. j. b. Indica mibi vbi cubas vbi pascis i meridie. Itē Deut. xvj. b. Nō poteris imolare phase in qlibet vrbū tuarū: sed in loco quē elegit dñs de' tu'. c. Et mittit duos ex discipulis suis. Duos. i. timorē et amorē. Isti sut q' adduxerit asinu. s. xj. a. d. Itē i ciuitate: et occurret vob' ho: spūs rationalis. e. Lagenā aq' baiulās. i. sciencia aqs lachrymarū plenam. f. Dicit dño dom': rationi. Prouer. xx. b. Rex q' sedet zc. g. Ubi e relectio mea: vbi pascha cū discipul. i. cū san ctis desiderijs: q' sut aliqñ discipuli iesu. h. Et imple vob' de monstrabit cenaculū. Cenaculū est supior ps domus. Do mus eni significat legē: pars supior e spūalis intellect': pars in ferioz l'alis: q' artioz e: illa latioz. i. Grāde affectu. Grāde qz pot' recipere dñm cū familia sua tota. k. Strātū virtutib'. Discipuli: timor et amor. l. Et abierūt discipuli ei' et ve nerūt i ciuitate zc. i. aiam rōnalē. m. Et parauerūt. Li mor parauit lactucas agrestes. i. amaritudinē pctōz. Amor ve ro pauit agnū et acyma. i. mēt' māsuetudinē et scitātē meritozū. n. Vespē aut fact': nō tm tpali: sed etiā spūali: qz ver' sol iā appropinquerat ad occasū: Qui duplex e. i. occas' mortis et pec cati. Primū sciuit: qz mortē sustinuit: secundū nesciuit: qz pcrñ nō fecit nec facere potuit. De h' sole d' Malach. vlt. a. Oref vobis nomē meū timētib' sol iusticię. Vespē aut fact'. i. so le iusticię ad occasū mortis appropinquāte: v' lege veteri defici ente: v' veteris hois interitu iminēte: v' seculi psūmatōe iā in stāte: fm q' d' i. Job. ij. c. Filij soli nouissima hora e. o. Venit cū duodecim: p qñ vniuersitas electoz significat: qz denari' numer' e pfect'. p. Et discubētib' eis. Chryf. Qualit' dis cubebāt si pascha māducabāt: qz d' Exo. xij. b. Sic comederūt illi: renes vros acciget' et calciamēta habebit' i pedib' vris tene res baculos i manib' et festinanter comederitis. Sol. Post recu buert. Discubētib' i domo aliena: qz fili' hois nō hz vbi ca put suū reclinet: Dat. vij. c. q. Et māducātib' .i. de vctis hois psūmatōe et noui repatiōe gaudētib': v' māducātib' panē āgeloz. De q' Luc. xlij. d. Vtū q' māducabit panē i regno dei. r. Amē dico vobis. Blo. Sic de passiōe pdixerat: ita de p ditore pdic' dās locū penitēdi: vt cū itellextisset cogitationes suas

Ps. 111.

Et. spūalis

psciat a deo peniteret eū facti sui. Nō tm ex nose eū designat me apte redargui' ipudētior fiat. Virtut' crimē i numer' vt psci' pe nitētiā agat. q. Un' ex vob' zc. Dū falsitas arguit: fūras cō pbat' et iplet: Tu pō vnanimil: dux me' zc. Et dicere sin gillatim. L. bryf. Elegit certe vniuersos vt vnum saluaret.

Ps. 14.

decim. Et discubētib' eis: et māducātib' ait iesus: Amē dico vobis: qz vn' ex vob' tra det me qui māducet mecum. At illi ceperūt tristari et dicē re singillatim: Nūqd' ego: Qui ait illis: Unus ex duodecim q' intingit manū meū in cati no. Et fili' qdē hois vadit sic scriptū est de eo. Uē aut' hoī illi p quē fili' hois tradet. Bō nū erat ei: si nō esset nat' ho il le. Et māducātib' illis: acce pit iesus panē et benedicens fregit' et dedit eis: et ait: Su mite: hoc est corpus meum.

Job. 13.

L

Matt. 26. b.

Luc. 22. b.

Job. 13. c.

1. Cor. 11. a.

dicat Aug': Delius est sic esse q' nō esse. Loquit de parulis. Itē. Bonū erat ei si nō esset nat' natiuitate regenerationis: qua senex nascit a diabolo et seipso. Job. vij. e. Vos er pa tre diabolo estis. De hac natiuitate dicitur Job. ij. a. Pereat dies in qua nat' sum. Mat. xx. d. Baledicta dies i q' nat' sū. Vel: Bonū erat ei. i. minus malū erat ei: si natus non fuisset christo per notione. ij. Pet. ij. d. Delius e viam veritatis non agnoscere zc. Al' Bonū erat ei. i. iude: s. Si nat' non fuisset ho ille. i. christ' nō fuisset incarnatus. i. minus malum. q. Et māducātib' illis: vetus pascha terminantib' nouum inchoantib': et ideo post cibū nō ante: b. Accepit iesus pa nem z benedicens fregit zc. Sic dicit Beda: ipse ordo verbor' conuenit mysterio: corpus enim suū per panem signifi catū in cōceptione benedixit. i. virtutum et diuinitatis plentitu dine impleuit: quia i ipso corp' paliter habitat plentitudo diuinita tis: Col. ij. b. Et postea: c. Fregit. i. spōte sua frāgēdū et cru cificandū exposuit. Esa. liij. c. Oblat' est: qz ipse voluit. Job. x. d. Potestātē habeo. Et etiā idē corp' qd' induit. Ps. Dñs re gnauit decorē indur' e. d. Et dedit. i. nō vendidit. e. Eis .i. discipulis. Alij nō habēt ius edēdi de illo pane: nisi soli disci puli: q' e' scholas intrāt: et lectioēs ei' rumināt: humilitat' man fuerudinis/charitat'. Dat. xj. d. Discite a me zc. Job. xij. d. In hoc scient oēs. f. Sumite: edite credendo: ore pñitēdo. Roma. x. b. Corde credit' ad iusticiā: ore aut' fit' pñessio ad salutē. j. Reg. xij. b. Nō e q' vicē meā voleat. g. Hoc e corp' me um. Dic' solet qri qd' v'bis dñs panē trāsubstantiauit i corp' suū et qñ: vtrū. i. ante fractionē aut post. Si dicat q' h'is v'bis pñecit dñs: Hoc e corp' meū: fm h' videt' q' pñecit post fractionē: qz hęc v'ba sequunt' verbū fractiois: et ita ecclesia nō tenet for mā dñi. Si dicat q' alijs v'bis pñecit: ex h' iterū habet q' ecclesia nō tenet formā dñi i pñicēdo: qd' videt' incōueniēs. Sol. Sup hac q' stide q'druplex opinio e. Mā qdā dicūt q' dñs bis dixit h' v'ba: Hoc e corp' meū. Primo secreto: et tunc p illa v'ba se creta. plata pñecit: et postea cadē verba iterauit apte formā pñi cendi tradēs aplis. Et fm hos sic pñstruitur l'ra. Iesus accepit panē et bñdicēs alt'q' signo exp'isso sup panē: sic modo fit: et fregit et de dit eis et ait: Sumite: hoc e corp' meū: et h' dicēdo simul pñecit et tradidit formā pñicēdi. Scdm hāc opintonē fractio panis pñ cessit pñecione. Tertij dicūt q' dñs pñute diuina pñ' pñecit sine

Ps. 91.

aliquib' v'bis

B allq̄b̄ s̄b̄is: et postea tradidit apl̄is formā p̄ficiēdi / et fr̄utem s̄bis. Sc̄dm̄ hos ordo l̄f̄e plan̄? ē: Accepit iesus panē p̄ficiēf̄ sola volūtate sine s̄bis: fregit ⁊ dedit eis: postea dicens: Sum̄ire ⁊c. Quartū dicit q̄ d̄ns tm̄ semel dixit illa verba: Hoc est corpus meū: et q̄ simul confecit et tradidit formam conficiēdi et tradidit virtutem verbis: ⁊ q̄ consecratio panis p̄cessit fractionem: et omnino sic fecit d̄ns vt̄ facit eccl̄ia. Et sic cōstructio h̄ modo: Accepit iesus panē ⁊ b̄ndicēns ait: Hoc est corp̄ meū ⁊ fregit et dedit eis. **Et accepto calice:** salutari. De q̄ p̄s. Calix meū inebriās ⁊c. **Dedit** / de officiū sui p̄sumatiōe: de humani generis saluatione: de hostis defectione. **Et biberunt ex illo omnes:** quia pro omnibus est effusus. Blo. Ebrietas felix salutaris satietas: quę quanto copiosius sumitur: tanto sobrietatē mēt̄b̄ donare dignaf̄. **Hic ē sanguis meū:** quē do vobis in potū: sicut corpus in cibū. Joh. vi. d. Caro mea vere ē cib̄: ⁊ sanguis meū vere ē potus. Sed iudas et ei similes nō sariant̄ hoc cibo: nec sitis eorū sedaf̄: Eccl̄. xiiij. b. Sanguis dico noui testamēti dedicatō. Utrūq̄ enī testamēti sanguinis effusione confirmatū est: Heb. ix. c. **Amē dico vobis ⁊c.** Hoc exponit multis modis. Primo modo ad l̄fam sic. Dedit d̄ns discipulis suis bibere: et possēt ei dicerē: vt̄ forte dixerūt: Dediti nob̄ bibere: ⁊ tu q̄re nō bibis: Et r̄ndēs d̄ns ait: Amē dico vobis q̄ nō bibā amodo de hoc gemine vitis. i. de vino. **Et in diē illū.** i. post resurrectionē. **Cū illud bibā nouū in regno dei.** i. in nouat̄ in gloria immortalitatis post resurrectionē: q̄n̄ comedit ⁊ bibit cū discipulis. Et h̄ eus gelū nō dicit q̄ d̄ns bibit tūc̄m̄ h̄ diē q̄dā Blo. i. Act. Sec̄do modo sic. **Q̄ntice** fm̄ quē modū / vitis ē synagoga. **Uñ Esa. v. d.** Vineā d̄ni ex erctūū dom̄ isrl̄ ē. **Uiere. ij. d.** Quō p̄uersa es mibi i prauū vit̄ aliena. **Benimina vitis sūt cerimonialia leḡ.** Et ē iesus. **Hucusq̄ bibi de gemine hui⁹ vitis. i. delectat̄** sum in sacrificijs ⁊ cerimonijs synagoge: in q̄rāt multi boni: sed amodo non bibam. i. non erit mibi accepta: nec delectabor in eis vsq̄ in diē illū cum illud bibam nouū in regno dei: id est donec eodem populo fonte baptismatis innouato: ⁊ ei⁹ certimonijs sp̄ualit̄ innouatis delecter in illis. Tertio mō fm̄ Am̄b. **Vitis ē humana natura: geminē vitis mortalitas. Benimē hui⁹ vit̄: bibit q̄n̄ corp̄ mortale assumpsit. Et ē iesus: Nō bibā amodo ⁊c.** id est post passionē cū corpus deposuero. i. ab aia sepauero: nō assumā illud q̄d modo ē mortale: donec resūmā illud immortalit̄: ⁊ ipassibilit̄: gl̄ia inouatū. **Et vobiscū diē / fm̄ Barthēū: significās ipsos discipulos sua corpa imortalia resūpturos: licet nō eodē tpe.** Per h̄ aut̄ q̄ diē: De h̄ gemine / notat eadē corpa resurrectione substantia q̄d eadē manēt̄: sed q̄litas mutabit̄. Quarto mō exponit sic: **Ait̄ ē populus iudaicus: geminē est inueterata malicia illius. De qua bibit dom̄n̄ ante calicē passionis: postea nō bibet de eodem in fine gaudiū de eius conuersione. Uñ sensus ē: Nō bibā amodo de hoc gemine vitis. i. de malicia iudeorū non bibam amplius calicē passiois: sed postea in fine mūdi bibam de eodē conuerso calicē exultatiōis.** **Et hymno dicto.** Forte aliquo psalmo p̄ gr̄arūactionib̄ dicto: sicut modo dicit̄: **Diserente mei de⁹.** In quo reprehendunt̄ multi: qui tanq̄ bruta nec ante cibū nec postea gr̄as agūt. **Uñ Chryf. Audiāt quicūq̄ velut porci māducātes / simplicit̄ calcitrant mēt̄ā sensibilib̄: cū deceret gr̄as agere. Audiāt ⁊ q̄ vltimā orationē in missa nō expectāt. Hoc enī ill⁹ orōnis symbolū est: id ē signū. Hymnū dixit: vt̄ nos idipsū faciam⁹. Uñ. j. **Thel̄sal. v. d.** In oib̄ gr̄as agite. **1. Timoth. iij. b.** Nihil reijciēdū**

q̄d cū gr̄arūactiōe p̄cipit̄: sanctificat̄ enī p̄ x̄bū dei ⁊ orōnē. Exēplū de lactuca. **Uñ hymnū** vocat sermonē illū quē recitat Joh. xij. xiiij. xv. Duo consummato exijt in montem. Hoc exēplo p̄cessio fit de refectorio ad eccl̄iā cantādo post refectionē. **Exierūt in mōtē oliuarū. Moralit̄.** Post egnā ⁊ hymnū ascendit in mōtē oliueti / significās q̄ p̄ sacramenti d̄nici suscepiōnē et orōnis deuotionem ascendit ad eminentiā donorum spiritus sancti quę p̄ oleū significatur. Et per hoc etiam inueniens q̄ merito orationis et virtute sacramenti ascendit ad laudes glorificatiōis: quę per oleū designantur: quia oleum superat: in hoc agilitas. Itē penetrat: in hoc subtilitas. Itē sanat: in hoc impassibilitas. Itē illuminat: in h̄ claritas. **Uñ Esa. lxxij. a.** Dabo eis coronā p̄ cinere. i. gloriā eternā p̄ carnis mortificatione: oleū gaudiū p̄ luctū. i. dotes corpis p̄ luctū p̄nię. **Et ait eis iesus / qui cū eo exierunt in montē. Talibus enī q̄ cū d̄no exiūt vel ascendūt in montē p̄tēplatiōis ⁊ se cū d̄no p̄sionē vel mortē p̄ fratrib̄ nō formidāt exponere: reuelat d̄ns secreta sua. Uñ Joh. xv. c.** Vos aut̄ dixi amicōs: q̄ q̄ audī / ut a p̄te meo nota feci vobis. **Uñ d̄ns sc̄daliq̄bimini.** Post egressū ad montē oliueti: post d̄nici corpis ⁊ sanguinis suscepiōnē p̄dicat̄ eis casus eorū: q̄ si p̄ h̄ diceret nobis q̄ ei⁹ discipuli sum⁹: bona facere incepistis / ideo p̄parate vos ad tēptationē. **Uñ Eccl̄. ij. a.** Fili accedēs ad seruiturē dei sta in iusticia ⁊ timore: et p̄para aiam tuā ad tēptationē. Illud etiā notat / q̄ nemo quantūcūq̄ bonū faciat / secur⁹ ē in hac vita. **Uñ. j. Cor. x. c.** Qui se existimat stare videat ne cadat. **D̄ns dicit: q̄ oēs boni casū cuiuslibet reputāt suū. ij. Cor. xi. g.** Quis ifirmat̄ et ego nō infirmor⁹. **In nocte ista / dicit̄. i. in vita p̄sentis: in q̄ oēs q̄ p̄te volūt viuere in christo: p̄secutionē patiunt̄. In me. i. ad me q̄si ad lapidem offēdetis. Esa. viij. c.** Erit aut̄ i lapidē offēsiōis ⁊ i petrā sc̄dali duabus domibus israel. **Matth. xvij. a.** Uñ mūdo a scandalis. **Quia scriptum est. Zach. xij. d.** Sed aliter. **Ibi enī dicit̄: Percute pastore ex p̄sona p̄phete: imo oim̄ antiq̄rū desiderantiū d̄ni passionē. a. d. deo patri: mitte filium in carnē vt̄ pcutiat̄ ⁊ gen⁹ humanū ex morte eius saluet̄. Pater aut̄ exaudit eorū orōnē: r̄ndens: cuius r̄sionē ponit euāgelista: **Percutia pastore. i. mittā filiū ⁊ pcutiōis exponā.** Sed eo pcutso: **Dispergent oues. i. apl̄i ab vnitate fidei dissoluēt̄.** Septuaginta habēt: Percute pastore ⁊ eripe oues: q̄d sat̄ pueniēt̄ peti possēt mō: q̄ ipsi pastores deuorāt ⁊ dispergūt oues suas. **Eccl̄. xxxiiij. b.** Disperse sūt oues meę: eo q̄ nō esset pastor. **Sz mlti sūt q̄ pascunt̄. Zach. xi. d.** Sume tibi vasa pastozis stultit̄: q̄ ecce ego suscitabo pastozes in terra: q̄ derelicta nō visitabit̄: dispergūt nō queret ⁊ p̄ritū nō sanabit̄: et id q̄d stat non enutriet̄: et carnes p̄tinguū comeder. **Moralit̄.** Percusso plato morte peti: dispergunt̄ subditi: et ideo demōes maxime insidiant̄ p̄clatis. **1. Regl. viij. a.** Totū pōd⁹ p̄lij versū fuit i saul. Et ipso mortuo dispersus est populus me⁹. **1. Regl. xxij. e.** Rex syrie p̄cepit p̄ncipib⁹ currū dicens: Nō pugnabitis ⁊c. **Scriptū ⁊c. Chryf.** In h̄ nos docet scripturis intēdere. Item mōstrat se non esse alienū a veteri testamento. Itē ostendit q̄ ver⁹ ē p̄siliū de crucifixiōe sua. Itē docet q̄les fuerūt apl̄i añ passionē ⁊ q̄les p̄. **Sed postq̄ resurrexero p̄cedā ⁊c.** Sic bonus pastor surgens a terrenorū amore: reirgēs etiā i eminentia vite debet subditos p̄cedere ⁊ trāsuchere de mūdo ad cēlū. **Joh. x. b.** Bon⁹ pastor aiam suā ponit p̄ ouib⁹ suis: Et cū emiserit oues añ eas vadit ⁊ oues eū sequūt̄. **Uñ Petr⁹ aut̄ ait illi: et si oēs ⁊c. Chryf.** O petre mō timebas ne eēs traditor et cogebas iohannē**

Zach. 13. d.

Matth. 26. c.

Moraliter

13. 26. c.

13. 22.

13. 50.

Euangelij scdm Marcum

Et coebas iohanne interrogare quis esset: nunc christo cla-
mante fortis dicitis. An b: A multo amore. Et in b loco ge-
rit petrus typum multorum q in xpi teptationu vl tribulationu:
petrine fortitudinis esse psumit: sed reprobatio aduentus qles
snt manifestat. An Ecclj. xxvij. a. Vasa figuli pbat formam et
boies iustos tepra-

Btio tribulatiois. Itē
Mattb. 26. d. xxliij. b. Qui non
Luc. 22. d. est xpi pauca reco-
gnoscat. a. Qui
p bis gall voce
dedit ter me es
negatur. Dat.
Al. itecū
Lucas et iohan-
nes simplici dicit:
Anteq gallus can-
tet/ter me negabis:
Mattb. 26. d. no ponentes bis vel
ter: solus marc dicit
Priusq bis gall vo-
cem dedit: per qd

Amē dico tibi: q tu hodie in
hac nocte pūsq bis gall vo-
cem dedit ter me es negatu-
rus. At ille ampli loqbat: Et
si oportuerit me simul cōmori
tibi: nō te negabo. Similiter
aut z oēs dicebāt. Et veniūt i
hdiū cui nomē gethsemani: z
ait discipulis suis: Sedete h
donec orē. Et assumit petrus z
iacobū z iohāne secū: z cepit

inuif/ q trina negatio fuit icēpta ante pmi gallicatū: qd tres
pdicti antedētes dixerūt simplici: Anteq gall cantet/ter me
negabis. i. trina negationē ichoabis: et an scdm fuit psumata:
qd antedētes marc ait: Priusq bis gallus vocem dedit: ter
me negabis. i. tertiā negationē psumabis. Gall est pdicatoz
vl doctor ppi p galli ppterates q pdicatozi vl doctozi cō-
ueniūt De qb Dat. xxvj. c. sup illd: Anq gall cāret zc. Et
sup illd Job. xxxvij. d. Quis dedit gallo itelligētā. An cātū
hui galli qd ē i hoie nisi trina negatio. i. triplis vis auersioz

Doraliter b. Et si oportuerit zc. Doralit: Petrus typus gerit spei z
pfitēti: q an teptatioēs de statu z pfeuerātia facile psumit: i.
tribulatioē ho nulla virtū facili cadit: vū mor rarissimof z de-
bilissimos bz etiā i virtis pfectissimis. c. Similiter aut z oēs
dicebant. Oēs pntes an teptationē pfeuerātia pmisserunt:
s adueniēte nocte teptationū z tribulationū fugā accipiūt se/
pe. An Datb. xxvj. f. Tūc relicto eo oēs discipuli fugerūt.
d. Et veniūt in hdiū cui nomē gethsemani. Hoc est
q iohānes dicit. xvij. a. Egressus ē iesus cū discipulis suis
trās torretē cedron vbi erat hortus. Interpretat aut gethsema/
ni torcular: qz sicut i torculari cōpressis vuis vinū expmitur:
ita in pnia cōpressis pctis intus in corde p verā pttionem
vinū cōpūctionis exteri p oculos eliquat. In hac venit ie-
sus cū discipulis suis: qz sic fugat a corde pctōis p pctm cū
oi turba virtutū: sic redit p pniām cū eadē turba: qz pnia oia
ablata restituit. Gethsemani. Blo. i. vallis pinguium: vbi
tauri pingues oblederūt illū: z vituli mlti circū dederūt eū.
e. Sedete hic donec orē. Hic docemur tpe oionis secretū
frere z tumultū fugere. An Dat. vj. a. Cū oraueri itra i cu-
biculū z claude ostiū z ora pzem tuū i abscondito: z aut secū
assūpit petrus iacobū z iohāne: significat tpe oionis trib pti-
tib maxie innitēdū eē. i. prudētiē/patiētiē/charitatē. Petrus
agnosceī iterprat: et significat prudētiā q docet qd petēdū. p
ut oportet iacobus luctatoz: z significat patiētiā q sustinet ho-
stis impugnatōes in oione. iohānes gra: et significat chari-
tatē que oionē informat. f. Donec orē. Contra. Esa. xlij.
e. Nō erit tristis neqz turbulentus. Sol. Duplex ē tristitia: pas-
sionis/ z cōpassiōis. g. Tristis ē aia mea vsq ad mortē/ exclusiue. q. d. vltra mortē nō extēdet tristitia mea z meoz
s i morte moiet. An Job. xvj. c. Tristitia via ptef i gaudi-
um. Ecouerso gaudium hui mūdi in morte moiet. Unde
Prover. xlij. b. Risus dolore miscbitur. Aliē g. Tristis
ē aia mea vsq ad mortē: tristitia cōpassionis: q etiam eis
cōpatioz vsq ad mortē. Hoc est: multos q tm vsq ad muti-
lationē veteris hois tristat: quales sunt illi q de vno pctō
dolēt: vel si de oib/ cessant tm z emēdare nō curāt. b. Susti-
nete hic. i. i hac vita pseti dnm quātūcūqz grauez pōderosū
se exhibeat i tribulatioib. Itē Sustinete hic: fasciculū tri-
bulationū z teptationū quātūcūqz graues sint: et quāto gra-
uis: tribulatio: tanto copiosior erit postea pfolatio. An Ps.

Scdm multitudinē dolorum meozū in corde meo/ cōsolatio-
nes tuę letificauerūt animā meam. Tob. iij. d. Hoc habet p
certo omnis qui colit te: qz vita eius si in pbatōne fuerit co-
ronabitur: si autem in tribulatioē fuerit liberabit: quia post tē-
pestatem tranquillū facis: z post lachrymationem et fletum
exultationem infun-

pauere z tedere. Et ait illis:
Tristis ē aia mea vsq ad mor-
tē. Sustinete h z vigilate me-
cū. Et cū pcessisset paululū p-
cidit sup trā z orabat: vt si fie-
ri posset trāsiret ab eo hora: et
dixit: Abba pat: oia possibi-
lia tibi sūt: trāsfer calicē hūc a
me: sed si qd ego volo: sed qd
tu. Et veniūt z inuenit eos dor-
mientes. Et ait petro: Simon

glant ad peccata. Job. xliij. c. Sic in tenebris quasi in luce
ambulāt. k. Et cū pcessisset paululū/ sepans se a di-
scipulis suis/ docens secretū querere ad orādū. An Datb.
vj. a. Cum oraueris intra in cubiculū zc. Item docēs fugere
laudes hominū. Datb. vj. a. Attendite ne iusticiā vram zc.
Chryf. Consuetudo erat ei sine eis orare: hoc aut faciebat
docēs secretum querere in oratioē. l. Procidit sup trā.
Datb. xxvj. d. dicit: Et procidit i faciem suā. In quo no-
tant duo. Extēsiō mētis i anteriora p factū desiderii. Pbil.
ij. c. Que retro sūt obliuiscēs i ea q an st meis p extēdēs. Et
humiliatio mētis in sui cognitioē. Unde z bene sequitur: m

Et orabat/ docens orationē in humilitate esse faciendam.
Ecclj. xxxv. c. Dio humiliat se nubes penetrat. n. Trās-
fer calicē hūc a me. In hoc pbo exprimit infirmitas hu-
mane nature i christo: z dat nobis forma orandi et exēplū vt
quātū possum cū deo/ morte vitem: si nō possum/ volūtatē
nostrā diuine subiiciam. Exponit aut multū modis. Primo
sic. Trāsfer calicē hūc. i. passionē hāc. o. A me: vt. i. nō
bibā illum. Et ē ista petitio nature infirmę: sed expressio ra-
tionis ad nostram eruditionē. Secundo sic. n. Trāsfer
calicem hunc a me: nō vt non veniat/ sed vt cito transeat.
Tertio sic. Trāsfer calicem hunc a me: id est a meis. i.
discipulis: vt. i. non remaneat: sed transeat scandalum passio-
nis. Quarto sic. Trāsfer calicem hunc: id est timorem
mortis. o. A me: id est a meis discipulis: vt non timeant
mori pro nomine meo. Quinto modo sic. n. Trāsfer cali-
cem hūc: id est dolorem mortis. o. A me: id est muta in
gaudium immortalitatis: qd factū ē i die resurrectionis. Sexto
modo sic. n. Trāsfer calicē hūc. i. pctm illatę passiois. o
A me: a meis. i. iudicis: vt nō remaneat i eis finalis: s pnterāt
z reuertantur ad me. Idem orauit in cruce. Dicit aut passio
vel teptatio vel tribulatio quelibet temporalis/ calix: qz mē-
surate datur a deo. Beatus Berni. Agnosco vocem egroti i
medico: considero charitatem: stupeo miseracionē: expauesco
dignationem. Chryf. In dicēdo/ trāsfer: mōstrat qd huma-
num est. In dicēdo/ nō qd ego volo: edocuit quod vir-
tuosum est. Et pbs. Erudit etiā natura reluctate sequi deū.
Ecclj. xliij. d. Gloria magna est sequi dominum. p. Sed
qd tu. Ecce vera obedientia. Act. ix. a. Domine quid me
vis facere. q. Et venit z inuenit eos dormientes: nō
solum corpore sed magis mente: nam torpores z timores et
tristitię mentem eozum occupauerunt z oculos cordis oppri-
mebant. Doraliter/ autem aduentus christi corporalis ad
discipulos dormientes/ significat aduentum eius spiritualem:
quo suos visitat in tribulatione. Qz aut ter visitat: et primo
z secundo inquirit: tertio quietem indulget: significat tria be-
neficia que dñs visitando tribulatis operatur in eis. Primum
illuminatio mētis ad cognoscēdū. Esa. xxvij. e. Sola vera-
tio tantūmodo dabit intellectum auditui. Ps. Et nox illumi-

natio mea. Secūda

Annotations on the right margin, including references to other biblical passages and commentary.

natlo mea. Secundum est corporis exinanitio. Unde dixit pe- tro: Non potuisti vna hora etc. Et de hoc duplici beneficio dicitur Act. xij. a. In ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vincens catenis duabus: et ecce angelus domi ni affuit et lumen refulsit in habitaculo percussosq; latere petri excitavit eu dicens:

Surge velocit. Ter- tiu beneficiu / psolatio q de tepratos et tri- bulatos refouet i ip- sa temptatioe. Job. ij. d. Post teprati- one trāqllū facit etc. Et hec e reqes quā dormiētib' indulfit dices: Dormite iā et reqescite. In h aut q ip inuenit eos dormiētes / oñdit q etiā fortissimi i tēp- tatione qsi nihil vi- det. Refert aut hec triplex dñi visitatio ad tres vltres aīę. In nocte em tribulatiois visitat dñs rationabilē / bonas cogita- tiones inspirādo: pcupiscibilē / sancta desideria inflāmādo: ira- scibilē celū excitādo. Et h e qd dicit Job. xxxij. d. Nec omnia opaf de' trib' vicib' p singulos vt reuocet aīas eoz a corrup- tione et illuminet luce viuentiū. **Hyfice.** Dormitatio apo- stolorū significat negligētā et somnolentiā pcelator: qd dñs ad vigilandū trina visitatioe horat. Primo sollicitās eos sup- plicioz cōminatione. Secdo psolas pxiūoz pollicitatione. Tertio pulsās succūbendi pudore / dices ironice: Dormite iā et reqescite. q. d. nō modo ipus e dormiēti aut quieti scendit sed pot' vigilādi et laborādi. Eccl. ij. b. Temp' bel- li et ipus pacis. In h etiā q dicit Dormite iā qstio fit ionę. i. plato: Quid tu sopore depmeris: surge et iuoca deū tuū: Jo- ne. j. b. Prouerb. vj. b. Usq; quo piger dormis: qñ cōsurges e somno tuo. a. **Nō potuisti vna hora etc.** Ana dicit: qz breuis est molestia tribulatiois que est i temptatioe respectu iocūditatis q erit i eterna remuneratione. ij. Cor. iij. d. Id qd e i pñti momeraneū et leue tribulatiois nřę supra modū i sublimitate eternū glorię pōdus opaf i nob. b. **Vigilare mecu** i nō cū diabolo. Job. xxxij. c. Dane pmo p̄surgit ho- micida etc. c. **Vigilate.** j. Pet. v. b. Sobriū estote et vigi- late etc. **Et orate etc.** El amore orōnis fur pterit' fugit et victi succurrūt. i. scri āgeli. Qui igi i tēptatioe nō clamat orādo / sociū furis et dñi sui p̄ditore se eē demonstrat: qz fures vider et isidias q parat castro dñi sui / et nō denūciat ei vt cu- stodiat castz suū. j. Regl. xj. a. Dixit seniores iabes gala ad pcedere nobis septē dies vt mitram' nūctios ad vniuersas iras isrl: et si nō fuerit q defēdat nos egrediemur ad te. e. **Spi- rit' qdē p̄mpt' e.** Hic arguit dñs ap̄loz p̄sumptuosas p missiōē. q. d. vos dicebat' vos p̄mptos ad moriēdū p me qz fuit facile: qz spūs p̄mpt' e ad p̄mittēdū: sed dormitio indici- um est vřę fragilitatis: qz caro est infirma. An ideo / quātum de ardore spūs p̄fidm': tātū de carnis fragilitate timeam'. Itē Hiero'. Hoc p̄tra euticianos: q dicit tm vnā volūtate et opationē fuisse i christo. Cū eni dicit: Spūs qdē p̄mpt' ca- ro aut infirma: duas volūtates ostendit. Unā humanā que e carnis: et aliā diuinā / que est deitas: vbi humana p̄f carnis infirmitatē recusat passionē: diuinā p̄missima e: qz formidare in passione fragilitatis e: pficere aut dispensationē diuinę / ro- luntatis atq; virtutis est. **Hyfice.** e. **Spūs. i. homo spūalis p̄mpt' est ad bona faciēda: et ad mala pro dño susti- nenda.** Ps. Paratū cor meū deus: paratū cor meū. **La- ro vero infirma:** id est homo carnalis infirm' ad vtrūq;. Sen. vj. a. Nō p̄manebit spirit' me' i boie. **Erant em oculi eoz grauari:** interiores timore: exteriores vigilariū longitudine. b. **Et ignorabāt quid responderēt ei:** erubescētes / quia non poterant modicū vigilare cum eo / p quo se mori paratos iactauerant. Unde Chryf. Qui cōmo-

ri elegerant / neq; simul trīstari neq; vigilare poterant. Job; ix. a. Si voluerit p̄cedere cū eo: nō poterit respondere ei vnū pro mille. **Et venit tertio.** Rab. Tribus vicibus ora- uit dñs: vt nos a peccatis p̄teritis veniam / et a malis p̄senti- bus tutelam / et a futuris periculis cautelā oremus. Item vt

Quare ter ora- uerit dñs

fic: Venit hora: ecce fili' hoīs tradet in man' pctōz. Surgi- te eam'. Ecce q me tradet pro- pe e. Et adhuc eo loquēte: ve- nit iudas scarioth vn' ex duo- decim: et cū eo turba mltā cū gladijs et lignis missi a sūmis sacerdotib' et scribis et seniori- bus. Bēderat aut traditor eis signū / dices. Quemcumq; os- cular' fuero / ipse e tenete eū:

omnem orationē no- stram ad tres perso- nas: id est patrē / et fi- lium / et spūs sanctum dirigamus. Itē vt contra triplicis pec- cati temptatiōē: id est p̄cupiscētię car- nis: p̄cupiscētię ocu- lozum: ambitiois se- culti dypeum oratio- nis opponam'. Itē vt orationis virtute triplicem timorez. i. mortis / vltimū / do- lozis abijciam'. Itē

Math. 26. e. Luc. 22. e. Job. 18. a.

Math. 26. e.

Al. trerū

pter trinam temptatiōē passionis: calphē / pilati / herodis. Item vt tres vires animę in oratione attentas esse debere do- ceret: vt rationalis accensa sit in meditādo: concupiscibilis feruida in desiderando: irascibilis fortis peccata sua abomi- nando. Item vt tria in oratiōe esse petenda monstraret. i. pec- carozum remissionem: virtutum cōseruationē: glorię adeptio- nem. Item vt tria genera hoim orare doceret. i. noe / daniel / iob: id est p̄celatos / p̄nētes / cōiugatos. Omnib' em necessa- ria e oratio etc. Sequit. **Surgite eam'.** Hic docet in tēptatione surgendū esse: qz stādo non iacēdo pugnat. Vñ et stephanus in sui lapidatione vidit iesum stantem: Act. vij. g. Eundem est etiā obuiam temptatiōib'. Or autem indi- stincte dicit: **Eam' / docet quib' temptatiōib' e directo oc- currere: vt sunt temptatiōes spirituales.** Unde Jaco. iij. b. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Alię sūt fugiēde: vt carna- les. Unde. j. Cor. vj. d. Fugite fornicationem. **Eam' Blo.** Postq; tertio orauit et apostolorū timorem p̄nitentia corrigendum docuit / securus ad passiōē pergit dices: Sur- gite eamus etc. quasi non nos inueniant timentes: sed vltro eamus obuiam: vt passuri gaudium et confidētiā videant. **Ecce qui me tradet prope est.** Prope dominū sūt qui tradunt eum. i. clerici. s. eodē. d. Qui intingit mecum etc. **Diere. xj. c. Quid e q dilect' me' i domo mea etc.** **Cum gladijs etc.** Nō dicit: cū gladio spiritus qd est verbū dei: qd reuera decet apostolū: s cū gladijs. i. lingua nequā et cor- de maliuolo. De p̄mo Ps. Lingua eoz gladi' acul'. Diere. Ps. 56. ix. c. Sagitta vulnerās ligua eoz dolū locura e: i ore suo pa- cem cum amico suo loquitur: et occulte ponit ei insidias. De secundo dicitur Prouerb. xij. c. Est qui p̄mittit et quasi gla- dio pungit cōscientię. In reprehēsiōe iude dicitur: Et cū illo turba mltā. Et certe si h i iuda p̄ditore reprehendit: i episco- pis qui illius locum tenent non cōmendatur: Sed sicut dicit Seneca: Del muscē sequitur / cadavera lupi: turba hec p̄- dam sequitur non hominē. Amos. vj. a. Uē vobis qui opu- lenti estis in sion: et confiditis i monte samarię optimates ca- pita populoz ingrediētes pomparice domū israel. **Ab istis mittitur turba cōtra iesum:** qui exemplo istozum: id est p̄cla- torum doctoz cōsiliarioz populi occidūt in se iesum: id est sa- lutem. Diere. xxiij. d. A prophetis hierusalem egressa e pol- lutio super omnem terram. j. Esāre. ix. a. Danus p̄inci- pum et magistratū fuit in trāsmigratiōe hac p̄ma. **Bēderat autem traditor eis signum.** Chryf. Cur signū dedit: Timebat ne sic alia vice p mediū illoz transiret: Luc. iij. b. qd fecisset si voluisset: Vñ et excecauit eos qūs habe- rēt lucernas: ita vt āreret ipse: Quē queritis? Job. xvij. b. Signū dedit: osculum. Tale est osculum mūdi: Illū eni so- lum decipit et p̄dit quē osculat. Prouerb. xxvij. a. Delioza sūt vulnera diligēt' lōgini: qz fraudulēta oscula odiēt'. i. iude. **Et ducite caute.** Chryf.

26. b. Hyfice

Hyfice

Hyfice

Ps. 107.

Et ducite caute. Chryf. Timebat ne sicut in monte se transformauerat: tali modo nuc de eoz manib' laberet. Sed quid e b: nunqd putabat eu alicui latere: nunqd credebat eu esse dei filium: discipulus qdem eius erat z miracula eius viderat que solus deus facit. Chryf. respodet. Putabat signa que viderat non diuinit' sed magice facta. b. Ave rabbi. Datth. xxvi. c. Ave rabbi zc. Ubi Chryf. Quata neq' tiam demonstrant aio pditionis: Talis est ista saluatio iniq' dolosa. ij. Regi. xx. c. Salue mi fra' dixit ioab / et tenuit manu dextera m'cu amaf' qsi osculans eu: q percussit eum. Proverb. xxvij. c. Qui bndic' pxio suo voce grad' de nocte p'fur ges / maledicent' filio e. c. Et oscular' e eu. Quare suscepit dñs osculu' p'ditor: z p'misit os pollutu' ptingere labia sua: d'icero'. Mo vt doceat nos simulare pditione: s ne pditione' fugere videat: z vt ppheta ipleret q dicit: Cu bis q oderit pacē erā pacific'.

Matth. 26. c. Luc. 22. c. Job. 18. b.

P. 119. P. 40.

P. 87.

Et ducite caute. Et cu venisset statim accedens ad eu ait: Ave rabbi. Et oscular' e eu. At illi man' iniecerut i eum: et tenuerut eu. Un' aut qda de circustantib' educēs gladiu' p'culsit feruū sumi sacerdoti / z amputauit illi auriculā. Et respodens iesus ait ill': Tanq' ad latrone existis cu gladijs z lignis cōprehēdere me: Quoti die erā apud vos i tēplo docens z nōn me tenuist'. Sed

lescēs aut qda seq'bat eu amict' syndone sup nudu. i. nihil idum eti habēs nisi solā syndonē. i. sola necessaria vitē: nulla supflua: z etiā tenuerūt eum. Sed ille relicta syndone nudus p'fugit ab eis: ostendēs ipalia oia etiam necessaria tutius dimittere z nihil b'ic' q' in mūdo aliq' possidere. Unde illi adolescenti q oia mādata a iuuentute fuauerat: z dixerat: qd adhuc mibi de ē: rīdet domin'. Si vis p'fct' esse: vade et vende oia que habes zc. Dat. xix. c. Et h est adolescens id est i bono crescēs qui a multitudine se parat' sequitur mē te z corpe. k. Amictus syndone. i. sola vitē necessaria i mūdo habēs: que p' syndonem q' e vestis simplex designatur. De q. Prover. viij. c. Syndonē fecit fortis mlier. i. aia fortis: et vendidit: ad s'raz: et dedit paup'ib' z secuta ē saluatorē. At ille relicta zc. Juxta exemplū ioseph qui relicto adulterē pallio suo maluit nudus deo q' indutus meretricis cupiditatib' seruire: Ben. xxix. c. At ille zc. Glo. Quis iste fuerit: euāgelista nō dicit quia hō plus ceteris dñm amauerit: res ipsa indicauit. Contra. Immo petrus: vt dicit Aug'. Sol. Forte oēs q'q'lit amauerunt iesum: sed petrus ardens: z iste. i. iohānes vel iacob' fm quosdam natural' vt ita dicam: qz cognati eius erāt. Al iohānes plus amasse dñm dicit: qz familiarior oib' ei fuit: z dñs eum plus dilexisse dicit: qz maiora signa familiarioris amoris ostendit. Sequit' m. Et adduxerūt iesu ad sumū sacerdotē zc. Sed pus ad annā dicit Job. xvij. b. quia domus eius p'mo occurrit eis: et qz cocer erat calphē pontificis. Isti duo a romanis emerāt sibi sacerdotiū in q' sibi vicissim succedebāt. Postea adduxerūt ad domū calphē: qui erat pontifex anni illi' z in sacerdotio ministrabat i illo āno. Et puenerūt oēs sacerdotes z scribe zc. Ad qd: Certe vt tractaret de morte iesu. Adhuc sepe puenit' hec trīa genera hominū. i. sacerdotes legis / doctores et abbates tractatēs de morte iesu. Job. xv. d. Congregatio hypocrite sterilis. Eccl. xxj. b. Stupa collecta synagoga peccatū / z p'sumatio eoz flāma ignis. Ps. Congregatio tauroz in vaccis populorū zc. Pet' aut a lōge. Glo. Or negatiōi p'xim': si christo p'xim' fuisset / nō negasset. In b' tñ admirād' ē q' dñm nō reliq' z si timeat. Or timeat nature ē: q' sequitur deuotiōis: q' negat oblectiōis: q' p'gnit' fidei. p. Secut' e eu zc. Or secut' est fuit amoris: q' aut a lōge timoris. Inter has duas molas terrebāt vt granū: amor trahēbat: timor retrahēbat: q' autē t' mult' fuit fragilitatis: q' secut' est / fuit feruoris: q' negauit obreptionis: q' p'gnit' misericordie. Item q' sequit' a longe significat ecclesiā imitantē christi passionē: sed longe differunt: qz ecclesiā p' se patit: christ' aut nō p' se sed p' ecclesiā. q. Uq' intro i atriu' zc. vbi christū negauit: z tñ valde modicū fuit sibi: quid ergo fecisset si diu p'māssisset: Quid est dom' calphē nisi curia p'ncipū: Quid pet' .i. agnoscēs / nisi clerice: Dat. ij. a. Stella disparuit magis introgressis ad herodē. Ad lit' terā: Atriu' summi sacerdotis ē curia romana: quā pet' p'm' papa habitauit. Et sedebat cū ministris: Pet' expectat qd pōt'fex iudicaret de iesu: vel amore discipuli / vel humana curiositate. s. Et calefaciebat se ad ignē. Beda. Est ignis charitatis: de quo Luc. xij. f. Ignem veni mittere zc. Qui descendēs super ap'los / eozum ignorantā illuminauit: eozum peccata cremauit: eoz tepiditatē inflāmauit: eoz fragilitatē solidauit. Hec enī quattuor facit ignis: Illuminat / purgat / inflāmat / solidat. Est ignis cupiditatis: de q' Ps. Sup' cecidit ignis

P. 57.

eccecidit ignis et non videtur sol. Sic ardet in domo calphe potestis. Ad huc se calefaciunt mistri potestis: imo ardet in eis. Job. xv. d. Ignis deuorabit te. Dich. vi. c. Adhuc ignis in domo impij thesauri iugrat. Ad huc igne sedit petrus cum ministris qui negavit dominum. Sic ignis multa mala facit petro et socijs eius: quod etiam multorum domos comburit. i. p. scitias. Ad

8.26.f. minus quoddecim mala facit. Primo sollicitudine parit. Ecce v. c. Saturitas diuitis non sinit eum dormire: Lucis diebus vite sue comedit in te nebris et curis multum et in eruna atque tristitia. Secundo turbatio ne mentis facit. Prover. xv. c. Esturbat domum suam quod secat auaricia: quod autem odit munera viuet. Tertio peditone aie idu

8.26.f. 8.26.g. d. Quersio punloz iterficiet eos et pspertitas stulto pder eos. Quarto grauedine metis opaf. Gen. xij. a. Ubi nos habem: Abraa descendit de egypto diues valde: alia sra bz: grauar vebemef. Quito ignatione metis facit. Ecce. xij. a. Qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Abacuk. ij. b. Ue quod pgregat non sua: vscqz aggrauat densu luru: Sexto facit iflatione. Job. xx. d. Lu saturatus fuerit artabit et estuabit: et ois dolo: irruet sup eu. Aug. Diues extra plen e int vacuo: carne crepat: corde medicat. Septio facit pcpititu. Job. xvij. b. Artabunt gressus pntis ei et pcpitabit eu p silu suu: imisit eni i rete pedes suos. Octauo metere lacerat sic spina. Vbi dicitur Bar. xij. c. Luc. viij. b. diuitias appellat spina. Vbi Greg. Profecto spinae sunt: quod cogitationu suaz aculeis metere pigunt. Vbi Job. xxx. a. Sub sentis delittas coputabat. Prover. xlij. d. Per agru pigri hois te. Mono mentem excecet. Unde Tobias. j. c. excecatur e stercore hirudinum. i. amore tpallu. Et sedechias i rebblatha: quod interpretat multa. iij. Regl. xxv. b.

8.5. Ps. Dane astabo tibi et videbo. Glo. Non videt deus quod frenis adhaeret. Gen. xx. d. Sarq aut dixit abimelech: Ecce dedi sibi tuo te. Decio spoliat pntis. Job. xxvij. b. Aud e coram eo i fern. i. auar. Luc. xij. c. Qui sibi thesaurizat in deo diues non est. Apoc. iij. d. Dicit quod diues su te. Undecimo metere eua: quat oi bono. Luc. j. e. Elurictis impleuit bonis. Esa. xxx. c. Sic somniat elurictes. Duodecimo ligat hoiem vt non possit recte ambulare. j. Timoth. vj. b. Qui volut diuites fieri te. Job. vj. c. Inuolutz sunt semite gressu eoz: ambulabunt i vacuo et pibunt. Tertio decio afflictione et dolore generat. Ecce. v. c. Est et alia ifirmitas qua vidi sub sole: diuitie pseruat i mala dñi sui: pereunt eni in afflictioe pessima. Itē Ecce. x. c. Labor stulto. i. amatoz mudi: affligit eos. Quartodecimo inuitat pēnas aie ne possit volare i celū p pteplationē. Ps. Lxv. tar su in his te. Glo. Amor terrenarū rerū multū ē inuisca: tio pēnarū spūaliū. Gen. xlij. b. Vallis siluestris. i. mundus multos habet puteos bituminis. Quintodecimo: multa scandala siue obstacula ponit i via dñi. Sen. Vnura q̄ fortunę impurant in side sūt. Job. xvij. b. Abscondita ē in terra pedica ei et decipula ei sup semitā. Hęc quoddecim mala facit ignis auaricie. Vñ versus. Sollicitat: turbat: dānat: grauat: inqnat: inflat. Precipitat: lacerat: excecet: mudat: euacuat. Alligat: affligit: iulscat: scādala rēdit. a. Sūmi vō sacerdotēs et oē p̄ciliū. Chyph. Quis possit credere quod tot sacerdotēs et tot religiosi vtri et pharisei possēt p̄cordare i vnū p̄c̄m mortale: Querebāt aduersus iesū testimoniū te. Glo. Fal sus ē qui nō eodē sensu dicta intelligit quod dicunt. Dñs enī dixerat de tēplo corpis sui: s̄ i ip̄s̄ sb̄is calūniant paucis addit v̄l mutat. c. Multi enī testimoniū te. Itē p̄ naboth: de q. iij. Regl. xxi. c. Facite sedere naboth inter primos ppli

et submitte duos vros filios bellat Jesu et falsu testimoniū dicat. Sed vere falsus testis nō ē impunitus: et quod loquit in eda: cia p̄bit: Prover. xix. b. Aug. Testis falsidic tribus p̄sonis obnoxius ē. Primo deo: cuius p̄sentia p̄tēnit. Secundo iudici: quē mētiēdo fallit. Postremo innocēti: quē falso testimonio ledit

edificabo. Et nō erat pueniēs s̄ testimoniū illoz. Et exurgēs sūm sacerdos i mediū infrogauit iesū dicēs: Nō rīdes quē ad ea quā tibi obijciūt ab his: Ille aut tacebat et nihil respōdit. Rursū sūm sacerdos iterrogabat eū et dixit ei: Tu es christus fili dei bndicti: Jesus aut dixit illi: Ego sū: et videbitis filiū hoīs a dextris sedētē v̄tutē dei et veniētē cum nubib⁹ celi.

vel dicendo falsitatē vel tacēdo veritatē. Uterq; enī re⁹ ē qui dicit falsitatē et qui tacet p̄tātē: Ille quod vult nocere: iste quod non vult p̄desse. d. Et cōueniētia testimonij nō erāt: quod varia: quod aut variat i certū est: vt dicit Hiero. Sic testimonia sacerdotū p̄tra susanā nō erāt pueniētia: Daniel. xlij. f. Sic etiā testimoniū adulterę p̄ ioseph nō fuit pueniēs: Gen. xxxix.

Matth. 26. f. Luc. 22. g.

Ps. 38.

Job. 19. g. Apoc. 1. d.

d. Quattuor requirunt ad veru testimoniū. i. quod testes sint rogati iurati: volētes: sciētēs deponāt. Isti etiā nec rogati s̄ spōte se offerētēs: nec iurati nec volētes s̄ p̄ducti: nec sciētēs s̄ fingētēs deposuerūt: et ideo nō erāt pueniētia eoz testimoniā. Et quā surgētēs falsū testimoniū ferebāt te. Propter tria: p̄ mutationē: p̄ additionē: p̄ discussionē. Propter mutationē: quod dñs nō dixit: soluā sed soluite: nec edificabo sed suscitabo: quod tū tēplo viuēt nō materiali puenit. Propter additionē: quod addiderūt manufactū: quod dñs nō dixerat. Propter discussionem: quod nō eodem sensu quo dñs dixerat retulerunt.

Ego dissoluā tēplū hoc manufactū. Glo. Hoc addunt vt p̄tē de tēplo iudaico videat dixisse. Et exurgēs sūm sacerdos te. Glo. Frat⁹: quod nō inuenit locū calūnię: motu corpis isantiā mētē demonstrat. Ille aut tacebat et nihil rīdit. Propter tria. Primo vt sua taciturnitate apologiā adē solueret: hęc fuit sapia. Secundo ne calūniādo p̄ ei⁹ rītionē peiores fierēt: hęc fuit misericōdia. Tertio vt indignos sua allocutiōe ostēderet: hęc fuit iusticia. Esa. liij. c. Sic ouis ad occisionē ducit: et quasi agn⁹ corā tōdētē se obmutescet et nō apert os suū. Ps. Obmutui et humiliat⁹ sū et silui. Rursū sūm sacerdos infrogabat eū. Vtero. Quid introgal ip̄ijssime sacerdotū: an vt accuses: an vt credas: Si vt accuses: arguit te p̄ dēnare tacētē. Si vt credas: quē p̄tētē credere noluit: Tu es christus fili dei bndicti. Sacerdos iste adhuc christū longe futurū expectabat: quē iuxta se videbat: sed nō cognoscebat: sic p̄p̄s. Iesus aut dixit: illi ego sū: vt inexcusabiles sint. Job. xv. d. Si nō venissē et locut⁹ eis fuissē: p̄c̄m nō hēnt: nūc aut excusationē nō habēt. Ego sū. Glo. Vero: Ego sū. Vero: Tu dixisti: quod idē est. Et videbitis filiū hoīs. Glo. Sacerdos interrogat filiū dei: iesus respondit filiū hoīs: ne quaternitatē faciam⁹ i trinitate: sed hō in deo et de⁹ i hoīe sit. Filii hoīs te. Daniel. vij. d. Ecce filii hoīs cū nubib⁹ celi veniebat. i. cū sc̄is significat⁹ p̄ nubes: quod eleuati a terra et suspēsi i celū p̄ p̄teplationē. Esa. lx. b. Qui sūt isti qui vt nubes volant. Itē quod plent pluuia. i. gr̄a et doctrina: terrā. i. ecclesiā fecūdāt. Ecce. xj. a. Si repletz fuerint nubes: imbres sup trā effundēt. Itē quod pluit doctrinā. Esa. v. b. Vādabo nubib⁹ meis ne pluat imbre sup terrā. Itē quod coruscāt miraculis et tonāt m̄nis: Vñ et fulgura et tōitrua appellāt Job. xxxvij. d. Mūqd mittes fulgura et ibit: et reuertētia dicēt: assum⁹. Et veniētē cū nubib⁹ celi. q. d. licet me modo statractes vilitat: adhuc tū me videbit⁹ i maiestate mūdū iudicantē. Unde Zach. xij. c. Videbit⁹ in quē pupugerunt. Et vide: sacerdos infrogauit de filio dei: et dñs rīdit de filio hoīs. Quare hoc: Triplis rōne. Primo ad ostēdendā idēitatē: vt intelligamus eundē esse filiū hoīs et filium dei. Secundo ad informādū nos in

humilitate: vt non

Euangelij scdm Marcum

Humilitate: vt non erubescam? inferiores nostri generis: Ipse enim cum duplex genus habeat: vnū ex parte patris: et aliud ex parte matris: fere vbiq; se nominat ex parte inferiori. Tertio ad ostendendū humanę naturę dignitatē: quę talis ē vt ab ea filius dei/filius hoīs nominet. a. Sūm aut sacerdos scindens

vestimenta sua. Luc. 22. g. excusserat eū rabies ad scindēdas vestes puocat. Erat autē mos iudeorū: vt audita aliqua blasphemā i deū scinderent vestimenta sua. Un etiā paulus et barnabas cū i licaonia q̄si diū adorarent sciderunt vestimēta sua: Act. xliij. c.

Dystice

Autē in scissōe vestis sūm sacerdotē figurata ē amissio sacerdotalis dignitatē: sic i diuisione pallij samuelis fuit figurata amissio regie p̄tatis: i. Reg. xv. f. Et q̄ milites qui dñm crucifixerūt non sciderunt tunicam eius / significat q̄ vnitās ecclesię i seculum integra p̄manet. Unde Cant. vj. c. Vna est colūba mea. Item vestimēta sunt virtutes vel opera virtutū. Unde Eccl. ix. b. Omni tpe sint vestimēta tua candida. Apoc. xvj. c. Brūs q̄ vigilat et custodit vestimēta sua ne nudus ambulet. Hęc vestimēta scidit: qz stures in christū peccādo amisit. b. Quid adhuc desideram testes: q. d. sua confessio dānat eū: q̄ blasphemauit se dicendo filiū dei: Et in lege scriptū est: Qui cunq; blasphemat mortis. Leuit. xxij. c. Qui blasphemauerit nomē dñi / morte moriat. c. Audisti blasphemā. Blasphemā est attribuere homini qd̄ soli deo conuenit. d. Quid vobis videt: Ecce neq̄tia et iniq̄tas: sacerdotes contra dñm iam p̄nūciauerunt: et postea querunt consilium. e. Qui oēs p̄denauerūt eū esse reū mortis: quia blasphemū putauerūt / sequentes arbitriū principis sacerdotum. Osee. vij. d. Ego redēmi eos. i. redimere veni: et ipsi locuti sūt me mēdacia. Job. xvj. b. Ruge me. i. viri duplices / testimoniu dicit̄ p̄ me: et suscitāt falsiloquū aduersus faciē meā / tradicens mihi. Diere. xij. c. Facta ē hereditas mea q̄si leo i silua: dedit p̄tra me vocē / ideo odiui eam. f. Et ceperunt qdā p̄spuere eū etc. Hoc fecerūt iniq̄ iudei in p̄emptum christi sciētis: sed n̄ram salutē et suā dānationē nesciētēs. Ipse autē oia sustinuit patienter / vās nobis exemplū: sicut dicitur Esa. l. c. Corpus meū dedi p̄cutiōib; et genas meas vellenti bus: faciē meā non auerti ab increpātib; et p̄spuentib; in me. Alia p̄ditio habet: Dorsum meū dedi ad verbera: et maxillas meas ad alapas. Thren. iij. d. Dabit p̄cutiēti se maxillā / sicut rabis opprobrijs. Dichg. v. a. In virga p̄cutient maxillam iudicis israel. Job. xvj. b. Exp̄robates p̄cusserūt maxillam meā: saturati sūt p̄nis meis. Diero. Cōspui voluit dñs vt nos lauaret: velari voluit vt velamē culpe et ignōrātē a cordi bus n̄ris auferret. In capite voluit p̄cuti: vt caput n̄m. i. adā restitueret sanitatē. Alapis voluit cedi et v̄bis derideri: vt nos ei labijs et manib; .i. verbis et opib; applaudam. Unde Ps.

Ps. 46

Dystice

Oēs gentes plaudite manib; : iubilatē deo in voce exultationis. Dystice autē colaphi et spura iudeorū / significāt blasphemias et opprobria falsoz christianorū: q̄b; frequēt dñm in honōrāt. Un dicit Beda. Qui tunc celsus est colaphis iudeorū: nunc ceditur blasphemijs falsoz christianorū: et qui conspuer̄ ē saluis infidelis: nūc velans opprobrijs fidelis exhonōrat. Unde Job. xxx. b. Abominant me et longe fugiūt a me et faciē meā p̄spuere non verent. Prouerb. xvij. d. Non est bonū dānum inferre iusto: et percutere principem qui recte iudicat. Scdm Aug. Cōspuētēs significāt falsos christianos / christi grām respuētēs. Colaphicātes significāt ambitiosos / honores suos christo p̄ponentēs. Velantes eius faciē / significāt hereticos christū negātes vel diuidētēs. Unde Amb. Erro-

hereticorū de christo tribus generib; annumerat: qz eius diuinitatē denegant / aut humanitatē / aut eas sepant. g. Prophetica. Matth. xxvj. g. Prophetica nobis christe quis ē qui te p̄cussit? Et hoc faciebāt iudei in christi p̄tumeliā et irrisione: quia pseudo p̄betā dicebāt. Aug. Non min; peccant qui nūc blasphemāt christū regnantē in celis / q̄ crucifixerūt ambulantē in terris. h. Et cū eēt petrus in atrio deorum: et cum vidisset petrum calefacientem se: aspiciens illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit / dicens: Nescio neq; noui quid dicas.

pphetica. Et mistri alapis eū cedebant. Et cum eēt petrus in atrio deorum: et cum vidisset petrum calefacientem se: aspiciens illū ait: Et tu cū iesu nazareno eras. At ille negauit / dicens: Nescio neq; noui quid dicas.

illa p̄mo p̄didit petrus / cū viri magis possent eum cognoscere et p̄dere: Et ridet: vt ostendat in necē dñi et sex; fēmineus peccasse: et p̄ passionē redēptū esse a morte: cōtra quosdā hereticos q̄ dicūt beneficiū passionis christi fēminis nō profuisse. Propter qd̄ etiā dñs post resurrectionē p̄mo apparuit mulierib;: vt ostenderet veterē p̄guaricationē eū abolitā in eius passione. Itē recte p̄ncipē ecclesię p̄mo cōpulsit ad christi negationē fēmina: quę humani generis p̄pagatorē conpulsit ad trāsgressionē. Scdo et p̄didit petrus alia ancilla: vt dicit Matth. xxvj. g. Et tertio viri. Dystice: Prima ancilla est titubatio mentis: scda p̄sentio: viri sūt opa mala. Aut prima ancilla sūmi sacerdotis / est cupiditas in acq̄rendo: scda avaricia i retinēdo. Atraq; facit negare iesū. Hęc dūc ancillę i domo sūmi sacerdotis / famulant: vt pot; expulsā dñā dom; .i. charitate dñant et iperāt. Ben. xvj. b. Dixit sarai. i. cupiditas: abraā. i. sūmo sacerdoti: ique agis p̄ me: ego dedi ancillā meā i sinu tuo. i. cessi p̄uidētiā acq̄rēdi et p̄seruādi necessaria vitę vsq; ad tēpus: q̄ vidēs qd̄ p̄cepit filiū. i. m̄trā pecuniā: de spectui me habet: iudicet dñs inter me et te. Prouerb. xxx. c. Per tria mouet terra: et quartum quod non potest sustinere: per seruū cum regnauerit: per stultū cum saturatus fuerit / cibo: per odiosam mulierem cū in m̄fimoniu fuerit assumpta: Hęc est superbia / ique ē odibilis deo et hoib;: vt dicit Eccl. x. a. Et per ancillam cū fuerit heres dñę suę. i. successerit dñę suę: Hęc est cupiditas / que sepe succedit charitati. Q̄ autē hęc ancillę habitēt in domo sūmi sacerdotis: id est cupiditas et avaricia / dicitur Diere. vj. c. A minore vsq; ad maiorem oēs avaricię student: et a p̄beta vsq; ad sacerdotem cuncti faciūt dolum: male acq̄rendo: Hoc enī docet secūda ancilla. Viri q̄ tertio faciunt petz apostolorū p̄ncipē negare iesum sūt adulatores: quorum magna multitudo habitat in domo sūmi sacerdotis. Matth. xj. a. Ecce qui mollib; vestiunt / in domibus regum sunt. Unde dicit Diero. Ecce q̄ ponūt puluina / ria sub omni cubito / qui vitam peccantiū palpāt / nō p̄gūt: habitant in domib; regū: sed vita rigida et p̄dicatio vera debet declinare mollitū pallacia / q̄ frequentāt mollibus induti. Greg. Iohānes baptista nō fuit mollis; vestit;: qz vitā peccatiū blādimētis nō fouit: s̄ asperē increpauit / et iō i desertis habitauit. Prouerb. xxx. b. Princeps q̄ libentē audit v̄ba mēdaciū: oēs ministros habet impios. Eccl. xij. c. Ue q̄ cōsūt puluillos sub oi cubito man;: et faciūt ceruicilla sub capite vniuersę carnis. Eccl. xx. b. Faruo. i. plato tali / non erit amicus: et nō erit gratia in bonis illius: qui enī edunt panē illius false lingue sūt. k. Nescio neq; noui qd̄ dicas: Scdm Amb. Nescio qd̄ dicas. i. nō approbo. Sed nō oportet excusare petrus: qz apte negauit christū: qz vt dicit Beda: vere negat christū qui se negat eius discipulū esse. Et dicit Lbryf. Triplex est incusatio petri: Prima / qz dño p̄didit: Scda / qz alijs se p̄tulit: Tertia / qz sibi totū imposuit / et postea negauit. Sed q̄re p̄misit dñs petrum negare qui tantū diligebat eū? Lbryf. Et p̄didit marciō / vt de se nemo p̄sumat: vt christo in oib; credat:

Matth. 26. g.

Dystice

Ps. 46

Dystice

Si omnib' credat: vt alij sibi caueat & christo credat: vt comp'matur eius audacia. i. superbia: vt sciat qualif alios instruat. Unde Ecclj. xxxi. b. Intellige que sunt primi tui ex teipso. Gal. vi. a. Si preoccupat' fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spuales estis: instruite hmoi in spu lenitatis: p'siderans te ipsu ne & tu tempre/ris. a

Et exijt foras ante atrium et gallus cantauit. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib': qz hic ex illis e. At ille iteru negauit. Et post pusillu rursus q asta/ bant dicebat petro: Vere ex illis es: nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare: qz nescio hominez istu que dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. Et recor/

Et exijt foras ante atrium et gallus cantauit. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib': qz hic ex illis e. At ille iteru negauit. Et post pusillu rursus q asta/ bant dicebat petro: Vere ex illis es: nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare: qz nescio hominez istu que dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. Et recor/

clum: vt inique ageret laborauerit. Proverb. iij. c. No dormiunt nisi cu malefecerint: & no capi' somn' ab eis nisi supla tauerint. Et festum mane. Hoc idem mane dicitur Ecclj. x. c. Te tibi terra cui' rex puer est: & cui' pncipes mane comedur. Esa. v. c. Te qui psurgitis mane ad ebrietatem.

datus est petrus verbi qd dixerat ei iesus: prius qz gallus cantet bis/ter me negabis: Et cepit flere. Capi. xv.

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotibus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu di/

illi aures iam ebrj erant. Job. xxiij. c. Hanc pmo consurgit homicida. h. Consiliu facientes: De quo dicit iacob Ben. xlij. a. Sine on et leu' vasa iniquitatis in psillu eoz non veniat anima mea. Cu senioribus et scribis: De quibus Daniel. xij. a. Egressa est iniquitas a senioribus iudicibus qui videbant regere populum. k. Vincientes iesu.

Matt. 26. g. Luc. 22. g.

Matt. 27. a. Luc. 23. a. Job. 18. e.

Matt. 27. b. Luc. 23. a. Job. 18. g.

Ista vinculario christi figurata fuit iudicij. xvj. e. in sanone victo a dalila & tradito philisteis occidendu. Dalila eni situla interpretatur: & significat synagogam: que ad modum situle purum liquorē non retinet sed quisq' h'at tm. Ecclj. xxi. c. Cor fatui q'si vas p' fractu: & omnē sapias nō tenebit. Et. xxvj. a. Sic i p' cussura cribri remanebit puluis: sic apozia hois i cogitatu illi'. Sanson interpretat sol eoz: Hic est christus: q' ē ver' sol omnū electoz. Malach. vlt. a. Vobis timētib' deū orietur sol iusticie & sanitas i p'nis ei'. Sanson maxilla asini mil' le philisteos p'strauit: et de eadem fonte aque viue p'duxit: ita christus simplici p'edicatione sua & apostolor' d'emonēs et iudeos p'uit: et sitiētī populo fontē doctrine aperuit. Hic tñ ligatus a dalila traditur philisteis. i. christus ligatus a synagoga tradit gentilib'. Pilatus. Pilatus os malleatoris interpretat: & significat hereticos: per quos diabol' malleat ecclesia. De quo Matere. l. d. Cōfract' est & p'rit' malleus vniuersę terre. Herodes interpretat gloriā in pelib': & significat iudeos: q' i lege scripta gloriānt: Sicut dicit ap'ls Roma. ij. d. Qui gloriānt in lege: per legis p'uaricationē deum inhonoras. Et qz iesu illuserūt: et illuditur adhuc in membris. Et vtriusq' sumi sacerdotes illudendū tradiderūt: qz ipsi sunt causa vtriusq' illusionis: propter malum exemplū. Roma. ij. d. Nomen dei per vos blasphematur inter gentes &c.

Et interrogauit eu pilatus &c. Job. xvij. e. legitur q' pilatus iesum sibi traditū introduxit in domū suam: iudeis nō intrantib' p'etozū ne p'aminarent: Cui secreto tñc locutus est pilatus: et postea exiuit ad iudeos ad ostium dom' domino int' remanēte: & dixit eis pilatus: Quā accusationē haberēt aduersus hoiez istū: q' dixerūt: nisi malefactor esset non tradidissē eum tibi. Introiuit ergo pilatus ad iesum: et ibi locutus est cum eo: et egrediens iterū ad iudeos adduxit iesu foras: & coram iudeis dixit: Tu es rex iudeorum: nullum crimen imponēs ei: sicut sacerdotes: qui etiā falsos testes cōtra eū p'duxerūt. Qu' aut tñ verbo iterrogat p'ses iesum: fecit vt causam ipsius diligenter examinaret: sicut dicit Job. xxi. c. de seipso: Causam quā nesciebam d'ligētissime inuestigabā.

Vincientes. Bio. Vos erat iudeis vt que morti adiu dicassent vincium iudici traderent. Et notandū q' non tñc p' mo ligauerūt: sed mox comprehensum nocte in horo: vt Job. xvij. b. dicit: et sic adduxerunt eum ad annā primū. Tu dicitis. No dicit: Ego sū ne calūniādi occasione daret. Nec dicit: Non sum: quia falsum diceret: sed sic temperat responsum vt vtraq' pars elici possit. s. tu dicitis q. d. ego non dico sed tu & ego nō nego. Et nota sacerdoti rñdes dixit: Tu dixisti: vt dicit Barthj. xxvj. f. hic pilato rñdes ait: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

ignara per fidem

negatiois petri diuersimode sentit' licet p'itas sit vt dictū ē q' an p'mū gallicatū fuit inchoata & ante secūdū p'sumata: ita et de loco dissentit'. Aug' in lib. de p'cor. euāgelistarū videt velle q' oēs tres negationes fuerint i atrio anne. Hiero' et Beda volūt q' semel negauit petr' i domo anne: et bis i domo calphe: Et h' videt fm serie l're Job. xvij. Sed intellige Aug' dixisse preoccupado/ alios recapitulado. b. Rursus aut cu vidisset illu ancilla / cepit dicere circustantib' cu q' calefaciebat se petr': vt dicit Aug'. c. At ille iteru negauit: inquisitus ab illis. Aug'. D' notia sunt colloquia puoz q' cogūt petrū negare deū: vt hoiez se nō nosse que iter discipulos p'sess' fuerat dei filiu. Ch. j. Cor. xv. e. Corrupt' bonos mores &c. Et post pusillū. In h' pusillo exiuit petrus: et reuerfus stans ad locū: vt dicit Job. xvij. e. iterū negauit. Lucas ait: q' facto iteruallo vni' horę. d. Ille autem cepit anathematizare. No ē ista vox vt illa: Et si omnes scandalicati fuerint: sed non ego. Iudicij. ix. e. Ubi est nunc os tuū quō loquebaris: vbi ē abimelech vt seruiam' et: Jte. ij. Regl. xvij. b. Fortissim' quisq' cui' cor est quasi leonis pauore soluetur. Amos. vj. c. Detestor ego supbiam facob. i. p'sumptionē petri. Proverb. viij. b. Os bilingue detestor. Proverb. xvij. c. Qui inuertit linguam suam incidet in malum. Et nota p'cessum petri. Primo dixit: Non scio neq' noui quid dicas. Secūdo cu iuramēto negauit: vt dicit Barthj. xxvj. g. Tertio cepit anathematizare & iurare: nescio hominē. Remigi'. Quia imozari in peccato dat incrementū scelerū: et qui spernit modica paulatim decidet. Greg'. Peccatum qd per penitentiam non diluitur: mox pondere suo ad aliud trahit. Et cepit flere. Sic ad p'dicatoris vocem peccator peccati sui reminiscit' & corde compungitur &c.

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotibus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu di/

Et confestim mane consiliu facientes summi sacerdotibus & scribis & vniuerso concilio vincientes iesum duxerunt & tradiderunt pilato. Et interrogauit eu pilatus: Tu es rex iudeorum: At ille rñdes ait illi: Tu di/

Et nota sacerdoti rñdes dixit: Tu dixisti: vt dicit Barthj. xxvj. f. hic pilato rñdes ait: Tu dicitis: Quare hoc: Bilarius. Quia sacerdos legē viderat que christum futurū p'edixerat: Pilat' significat gentilitatē que legis

Euangelij scdm Marcum

Ignara per fidem presentem persecuta est salute. Et accusabatur eum summi sacerdotes in multis. Doc supplet Lucas. xxiij. a. quod eum accusabant de doctrina dicentes: Commouit vniuersam gentem: incipiens a galilea etc. Et quod pilatus audito quod galileus esset: misit eum ad herodem tetrarcham galilee: ne inconsulto eo galileum hominem iudicaret.

Luc. 23. a. Job. 18. f. Matth. 27. b. Matth. 26. g. Matth. 27. b. Luc. 23. c. Job. 18. g.

Bl. fillum

Doraliter

Et accusabatur eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem turbam interrogauit eum dicens: Non respondes quicquam? Uide in quantum te accusant. Iesus autem amplius nihil respondit: ita ut miraretur pilatus. Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex vinculis quemcumque petissent. Erat autem qui dicebatur barrabas qui cum seditionis erat vinculus qui in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba cepit rogare sic se faciebat nulli. Pilatus autem respondit eis et dixit: Vultis dimittere vobis regem iudeorum? Sciebat enim quod per inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes.

mo enim contulit barrabam latronem christo innocenti ut ex ipsa collatione ostenderet christum potius esse dimittendum. Secundo quod de sententia hesitans ait: Quid vultis ut faciam regi iudeorum? Tertio culpam ab eo remouet dicens: Quid enim mali fecit: quod d. nihil. Utinam hoc dicerent iudices nostri qui reos absolunt et innocentes condemnant. Pro uerb. xvij. c. Qui iustificat impius et condemnat iustum abominabilis est vterque apud deum. At illi magis clamabant. Blo. Infamie sue satisfaciens: non interrogantur respondentes per fidem. Crucifige eum. Similitudinis tuas quoties peccas mortaliter. Deb. vi. a. Rursus crucifigentes in semetipsis filium dei. Dic est clamor: de quo Esa. v. b. Expectaui ut faceret iudicium: et ecce clamor et iniquitas. Et tradidit iesum flagellis cesum.

Pontifices autem percutuerunt turbam ut magis barrabam dimitteret eis. Pilatus autem iterum respondens ait illis: Quid ergo vultis faciam regi iudeorum? At illi iterum clamauerunt: Crucifige eum. Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum. Pilatus autem volens populo satisfacere dimisit illis barrabam et tradidit iesum flagellis cesum ut crucifigeretur. Militares autem duxerunt eum in atrium pretorii et conuocant totam cohortem et induunt eum purpura: et imponunt ei plectentes spineam cor-

tes condemnant. Pro uerb. xvij. c. Qui iustificat impius et condemnat iustum abominabilis est vterque apud deum. At illi magis clamabant. Blo. Infamie sue satisfaciens: non interrogantur respondentes per fidem. Crucifige eum. Similitudinis tuas quoties peccas mortaliter. Deb. vi. a. Rursus crucifigentes in semetipsis filium dei. Dic est clamor: de quo Esa. v. b. Expectaui ut faceret iudicium: et ecce clamor et iniquitas. Et tradidit iesum flagellis cesum. Chryf. Quare flagellis cesum: Ruder. Vel gram facere volebat: vel iudicij stema componere: vel romanis legibus seruire: qui crucifigendos iubet per flagellari: ut sic extorqueat ab eis: si quos in scelere socios habuissent: vel ut iudei peris illi fatiati morte illi ultra non sitiret. Ipse autem christus flagellari voluit: ut nos a flagellis liberaret. Unde Esa. liij. b. Disciplina pacis nre sup est. m. Milites autem duxerunt eum etc. Hiero dicit: quod obijciebatur dno quod usurpasset imperium in populo iudeorum. Hiero. Coram omni populo illustribus dnm exponit: exuens eum vestibus suis: et induens eum chlamyde cocinea que reges vtunt: pro diademate imponentes ei capiti coronam spineam: pro sceptro regali calamum siue arundinem in manu ei dederunt: et deinde quasi regi flectentes genua dicebant: Ave rex iudeorum: et percutiebant caput ei arundine: et conspuebant in eum. Et post multas illusiones exuerunt eum chlamyde cocinea: et induens eum vestibus suis duxerunt eum ad locum crucifixionis. Mystice. Milites pilati sunt demones: qui spoliarunt iesum vestibus suis. i. iudeis: et induerunt occasionaliter eum chlamyde cocinea. i. gentili ecclesia: fide passionis rubricata. Rursus ea exuit et veste sua induit: quod in fine temporum gentilitate recedente iudea puerteret. Et hoc quod dicit Roma. xi. d. Egerit ex parte contigit in israel donec plenitudo gentium intraret et sic omnis israel saluus fieret. Doraliter hoc milites pilati sunt mali plati: qui pilato. i. diabolo militat per auaricia et rapinam. In veste sua christus exuit. i. egru fidelium: quos exemplis malis ei auferunt. Chlamys cocinea que christum induit est egru sanguineorum quos in ecclesia instituit ad eius illusionem et promeliā. Ubi Dichey. liij. c. Audite principes domus iacob: et iudices domus israel qui abominamini iudicium et oia recta puerteritis: qui edificatis sion in sanguinibus. i. ecclesia de sanguineis. Sed hinc est: quod est ad crucem exuit eum chlamyde cocinea: quod tales dnm passionibus communicare non voluit: sed de bonis ei dicitari et delectari voluit: sicut dicit Amos. vi. b. Habites vniuersum in phylis et optimo vincento delibuti: et nihil pariebant super stridore ioseph. n. Et imponunt ei plectentes spineam coronam etc. i. sicut per chlamyde cocineam egru sanguineorum intelligit quibus plati christum induit: eos in ecclesia instituit: sic per coronam spineam egru ambitiosorum et aliorum peccatorum quibus spine pgregare pungentium accipit. Ubi. ij. Regl. xxij. a. Pregregare igne comburent. Caput christi est ecclesiastica dignitas.

Matth. 27. b. Luc. 23. c. Job. 18. g.

B

Matth. 27. b. Job. 18. g.

Dylice

Doraliter

Vel gram facere volebat: vel iudicij stema componere: vel romanis legibus seruire: qui crucifigendos iubet per flagellari: ut sic extorqueat ab eis: si quos in scelere socios habuissent: vel ut iudei peris illi fatiati morte illi ultra non sitiret. Ipse autem christus flagellari voluit: ut nos a flagellis liberaret. Unde Esa. liij. b. Disciplina pacis nre sup est. m. Milites autem duxerunt eum etc. Hiero dicit: quod obijciebatur dno quod usurpasset imperium in populo iudeorum. Hiero. Coram omni populo illustribus dnm exponit: exuens eum vestibus suis: et induens eum chlamyde cocinea que reges vtunt: pro diademate imponentes ei capiti coronam spineam: pro sceptro regali calamum siue arundinem in manu ei dederunt: et deinde quasi regi flectentes genua dicebant: Ave rex iudeorum: et percutiebant caput ei arundine: et conspuebant in eum. Et post multas illusiones exuerunt eum chlamyde cocinea: et induens eum vestibus suis duxerunt eum ad locum crucifixionis. Mystice. Milites pilati sunt demones: qui spoliarunt iesum vestibus suis. i. iudeis: et induerunt occasionaliter eum chlamyde cocinea. i. gentili ecclesia: fide passionis rubricata. Rursus ea exuit et veste sua induit: quod in fine temporum gentilitate recedente iudea puerteret. Et hoc quod dicit Roma. xi. d. Egerit ex parte contigit in israel donec plenitudo gentium intraret et sic omnis israel saluus fieret. Doraliter hoc milites pilati sunt mali plati: qui pilato. i. diabolo militat per auaricia et rapinam. In veste sua christus exuit. i. egru fidelium: quos exemplis malis ei auferunt. Chlamys cocinea que christum induit est egru sanguineorum quos in ecclesia instituit ad eius illusionem et promeliā. Ubi Dichey. liij. c. Audite principes domus iacob: et iudices domus israel qui abominamini iudicium et oia recta puerteritis: qui edificatis sion in sanguinibus. i. ecclesia de sanguineis. Sed hinc est: quod est ad crucem exuit eum chlamyde cocinea: quod tales dnm passionibus communicare non voluit: sed de bonis ei dicitari et delectari voluit: sicut dicit Amos. vi. b. Habites vniuersum in phylis et optimo vincento delibuti: et nihil pariebant super stridore ioseph. n. Et imponunt ei plectentes spineam coronam etc. i. sicut per chlamyde cocineam egru sanguineorum intelligit quibus plati christum induit: eos in ecclesia instituit: sic per coronam spineam egru ambitiosorum et aliorum peccatorum quibus spine pgregare pungentium accipit. Ubi. ij. Regl. xxij. a. Pregregare igne comburent. Caput christi est ecclesiastica dignitas. Id est locus superior

Id est est locus superior in corpore christi quod est ecclesia. Quid ergo est corona spinea in christi capite: nisi ambitiosi et avari in ecclesiastica dignitate: Et certe tot spinas ponunt prelati in corona dñi: quos malos constitunt in ecclesiastica dignitate. Unde sponsa christi admirans et dolens de tali corona spon/si sui: dicit Cant. 117. d. Egredimini si/si hie hie et videte regem salomonem in diade/mate quo coronavit eum mat sua. Beatus Berni. Non de/cet sub spinato capi/te membrum esse de/licitum: quare ergo clerici in capite suo ferta de floribus por/tant in corumellia sal/uatoris: Esa. xxvij.

27. d.

19. a.

27. d.

a ronam: et ceperunt salutare eum: Ave rex iudeorum. Et **b** percutebant caput eius arundine: et conspuebant eum: et ponentes genua adorabant eum. Et postquam illuserunt ei exuerunt illum purpura: et induerunt eum vestimentis suis: et educunt illum ut crucifi/gerent eum. Et angariauerunt pretereuntem quempiam si/monem cyreneum venientem de villa patrem alexandri et rufi: ut tolleret crucem eius. Et perducunt eum in golgotha locum: quod est interpre/tatum caluarie locus. Et dabant ei bibere myrrhatu vini

gerent eum. Et angariauerunt pretereuntem quempiam si/monem cyreneum venientem de villa patrem alexandri et rufi: ut tolleret crucem eius. Et perducunt eum in golgotha locum: quod est interpre/tatum caluarie locus. Et dabant ei bibere myrrhatu vini

Mad. 16. Ps. 117. cur ignis in spinis. Eccl. vij. a. Est amicus fin tempus suu et non permanebit i tempore tribulatio/nis. Econtrario du fuit in pretorio exu tus fuit vestibus suis: sed vadens ad cruce m reindur e illis: et quid nisi quia sancti qui survestes dñi curias principum et dignitates et delicias

Math. 27. d. Luc. 23. d.

Math. 27. d.

a Te coronę sup big ebrijs ephraim flori decident. **a** Et ceperunt salutare eum. Ista saluatio derisio e. Sic multi eum salutando: id est horas cantado deridet: id est blasphemant: Sicut dicit Aug. Lingua laudant: vita blasphemant. Eccl. xv. c. Mo e speciosa laus i ore peccatoris. Sapietie em dei asabit laus in ore fideli. Nunquid derisio esset salutare regem: docto verso ad eum: et facie auersa ab eo: Sic saluata id est laudatur christus a multis. Dorsum habent ad christu: sed faciem cordis habet aduersam: aliud cogitantes et aliud intendentes. Esa. xxix. d. Populus iste ore suo et labijs suis glorificat me: cor autem eius longe est a me. Eccl. viij. f. Ecce in ostio templi dñi inter vestibulum et altare viginti quę viri docti habentes contra teplu dñi et facies ad oriente et adorabant ad ortum solis. **b** Et percutebant caput ei arundine. **Distice** Caput christi deo est: vt dicit. i. Cor. xj. a. Arundo aut e sacra scriptura: qz arundine scribit. Christi ergo caput arundine percutebat heretici: qui christi diuinitate negantes errorem suu auctoritate sacre scripture defendunt. In faciem eius conspuunt: qui verba contumeliosa de corde maligno in eu vel in membra eius euomit. Et irridet hypocrite: q corde superbo et dolo ante christum se humiliant: De quibus dicitur Eccl. xix. d. Est qui nequiter se humiliat: et plena sunt interiora eius dolo. Propter hanc genuflexionem iudeorum qua domino irriserunt non facit ecclesia in die parasceues genuflexionem pro ipsis: cum tñ facit pro hereticis et paganis. Et hec fuit tertia illusio christi. Prima siquē fuit i domo calphe summi sacerdotis: quando in eius faciem expuētes et velantes et alapas inferentes dicebant: Prophetica christe quis est qui te percussit. Secunda fuit in domo herodis: quando induerunt eum veste alba. Tertia fuit hic. s. in pretorio iudicis: quando induit est chlamyde cocinea. Pro hac triplici illusione a fidelibus recompensanda triplex honor in die parasceues domino exhibetur: trina genuflexione et laudu decantatione: et hoc in lingua latina et greca: Tertia enim lingua: id est hebraica silebit a laudib christi vsq in finem seculi: et tñ primo soluetur. De qua dicit Eccl. xxvij. b. Lingua tertia multos comouit. Verba greca q diē ecclia deu laudado et genuflectedo sūt αγιοσ/ agios: o θεοσ/ io theos: ισχυροσ/ ischyros. Verba latina sūt: Sancto deo: sancto fortis: sancto et immortalis. Significat aut h triplex illusio christi triplicē illusione qua illudit. Primo a clericis: hec fuit in domo pontificis. Secundo a laicis christianis: hec fuit in domo herodis principis secularis. Tertia ab hereticis et infidelib: hec fuit i pretorio iudicis infidelis. Job. xxx. a. Nunc derident me iuiores tempore: quorum non dignabar patres ponere cu canibus gregis mei: quorum virtus manuū mihi erat pro nibilo: et vita ipsa putabant indigni: had hereticos. Egestate et fame steriles: hoc ad laicos. Et. i. Filij stultoz et ignobilium et in terra penitus non parentes: nunc autē in corum canticū verus sum: hoc ad clericos. **c** Et postquam illuserunt ei etc. Ecce i pretorio indutus chlamyde cocinea christus illudit:

fugunt: sed dñm crucis martyrio comitant. In veste aliena illuditur christus: sed in ppria ad cruce m ducitur: Et certe qd bic factum est ad littera/ sit hodie spiritualit. Chrys. Que nobis est cura cotumelię postqz christus passus est: Teni vltimus terminus cotumelię erat qd fiebat ei: Neq enim vna particula sed vntuersum corpus per totum iniurias patiebat: caput per coronam: manus per arundine: os per acetum: facies conspuebant: genę vellebant. **d** Et educunt illum ut crucifigeret eum extra ciuitate. Heb. xij. c. Exeam ad eu etc. **e** Et angariauerunt pretereunte quempiam simone etc. **Distice** Per istu simonem qui portat crucem dñi in angaria: significat hypocrite qui labores multos sustinet in hoc mudo pro laude humana: Sicut dicit dñs Math. vij. b. Cum ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes: exterminat enim facies suas vt appareant hominib ieiunantes: Amē dico vobis acceperunt mercedem suam. Beatus Berni. Te portantib crucem: nō sicut saluator suam: sed sicut ille cyreneus aliena. Amos. ix. b. Nunqd non ascendere feci syros de cyrene: Crucem igitur alienam portant omnes: qui in hoc mudo non pro christo sed pro mudo laborat. Suam portant crucem: q pro christo laborant et pro suis excessib diluendis. Unde Luc. ix. c. Si quis vult venire post me tollat crucē suam non aham et sequatur me. Scdm Hiero. Per simonem significat gentilis populus: tum quia gentilis fuit: et quia obediens interpretatur. Et de illo populo dicit: Populus que non cognouit seruiuit mihi. Simon igit crucem dñi portat: qz populus gentilis fide passiois suscepta passione pro christo sustinuit. Et bene dicitur cyreneo: qd interpretat heres: qz obediēdo heres dei et coheres christi effect est: Sicut dicit Roma. vij. c. Si filij sumus et heredes: heredes qdem dei/coheredes aut christi. Eph. ij. d. Jam non estis hospites et aduēte: sed estis ciues sanctorum et domestici dei. **f** Preter alexandri et rufi: magne opiniois. **g** Et perducit eum i golgotha locu. Golgotha nome syrum est: et interpretatur caluarie: vt dicit Hiero. Mo ppter caluitiu ade: qd qdam dicunt ibi sepultu: sed ppter decapitationē damnatorum. Adam eni iuxta hebron sepultus e: vt dicit Josue. xxij. Caluaria aut pte dicit os capitis carne et capillis nudatu: quale solet iuentri i sepulchris mortuoz: S; qz frequēter hoies ibi decollabāt et remanebāt ibi capita: ideo loc dicebat caluaria. Fuit aut significata ista educio christi in golgotha i lege et ante legē: sicut dicit Hiero. Primo p abel que eduxit cain in agru vbi occidit eum: Gen. iij. b. Secdo p isaac portante ligna sup qb imolat est aries: Gen. xxij. a. Tertio p ioseph: cui tunica tincta sanguine hedi reportat ad pzem ipso remanēte viuo: Gen. xxxvij. f. Quarto p serpentē eneu suspensum in palo in deserto: Num. xxj. c. **h** Et dabat ei bibere myrrhatu vini. Math. xxvij. d. dicit: cum felle mixtu. Aug de pcorādia qrtuoz euāgelistarū. Fel posuit mattheus pro amaritudine: et marcus myrrhatu simili: vtrūq enim amarū est et fel et myrrha. Ut potuit esse vt vtrūq miscuissent et fel et myrrhā: vt

Distice

Ps. 17.

Euangelij scdm Marcum

amarissimū potum et darent: qd fuit signū maxime malicie. Etia dicit q ob h portauerunt secum tale vinū: vt pēdentes i cruce inde potarēt: vt citius morerent. Al forte vinū qd secū tulerunt milites crucifigentes: ppter calozem acuerat: et illud dederunt ei quādo dixit: Sitio. Et significat illud vinū amaritudinē malicie su- deorum qua potaue- runt eum in cruce si- rictem salutem eoz. Uñ Beda. Ama- ra vitis/ amara vinū propinat iesu. Et su- mit hoc de bere. ij.

Matth. 27. c. Luc. 23. c. Job. 19. d.

Ps. 68.

Ps. 109.

Ps. 68.

et non accepit. Et crucifigen- tes eum diuiserunt vestimen- ta eius/ mittentes sortem sup- cis quis qd tolleret. Erat au- tem hora tertia: et crucifixerūt eum. Et erat titulus cause ei' inscriptus: rex iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos la- uentia hora: debet dici tertia ante missam. Sequit: d. Et erat titulus cause ei' inscript: rex iudeoz. Titulus dicitur: quia continet causam crucifixionis eius. i. rex iudeo- rum. Hec eni fuit precipua causa crucifixionis ei': qz dicebat se regem iudeoz. Ali' etiā dicit titul' esse: qui. i. indicat triu- phū christi et causā triu'phi. Per hoc eni q dicit: Rex iudeo- rū: ostendit q nec in morte pdidit regnū et dñū iudeoz: imo magis acq'siuit. Unde et dicit titulus triu'phalis. Hiero' enī sup illum Ps. Eripe me dñe de inimicis meis etc. distinguit triplicē titulū. i. memorialē: pconialē: triu'phalē. Memorialē ē: vt epitaphia que sūt sup tumulos mortuoz. Et dicit me- morialis: qz sit in memoriā eoz vt oret pro eis. Pconialis titulus est q solet scribi in portis ciuitatū/ vel in limitib' do- moz in laudē et pconū ciuitatū vel domoz: vt ciuitas solis/ Esa. xix. c. vt dom' Julij et hmōi. Titul' triu'phalis ē q pti- net causā et ordinē triu'phi: q solet describi i arcub' : qd anti- quit' solebat fieri: et describebat causa et ordo triu'phi: et illa scriptura dicebat titulus triu'phalis. Talis fuit iste titulus: d quo pphetauit Esa. xix. c. Erat altare in medio egypti. i. crux i medio mūdi: et titul' dñi iuxta terminū ei'. Erat aut scrip- tribus linguis. i. latina/ græca/ et hebraica: quia hē tres su- per alias excelebant. Græca ppter sapientiam græcoz: latina ppter potentā romanoz: hebraica ppter religionē et demen- tiam iudeoz: et vt oēs q erant tūc simul possent legere: et vt pro oib' pati et oibus dñari ostenderet. Unde pilatus dixit: Qd scripsi scripsi. i. indelebilē titulū apposui: qz indelebilis ē memoria eius. Prouerb. x. b. Memoria iusti cū laudibus. Et cū eo crucifigunt duos latrones etc. Mystice: Duo latrones/ sūt duo populi q seipso deo furati sūt: inf qz iesus crucifigis: qz p salute vtriusqz populū mortu' ē christus. Sed alter in cruce penitet et pntet. i. populus gentilis: alter adhuc blasphem' remanet et incredulus. i. pl's iudaicus. Uñ Abacuk. ij. a. In medio dūsi aialū cognosceris. i. in medio duoz latronū. Uñ fm Aug. p duos latrones significat ge- nus humanū in cruce p'sentis miserie positū. Sed alter est a dextris: et alter a sinistris: qz altera pars hoim pro frenis pa- titur: altera pro eternis. Uñ Matth. xxij. d. Duo erunt in agro. i. in labore mūdi: vnus assumet: et alter relinquet. Pro- uerb. ij. d. Uias q a dextris sūt nouit dñs: puerqz aut q a si- nistris sūt. Moralit' aut q dñs in medio crucifigoz ē cru- cifixus/ significat q in medio penitentū est agēda p'nitētia: inf disciplinatos disciplina suada: Ali' em lēsiōē et scādālū alioz et piculū p'pū si effugiem'. Uñ Sen. Nihil tā fugiēdū q dissimilū societas. Eccl. xxvij. b. Volantia ad sibi silia cō- uentur: et vitas ad eos q opant eā reuertet. Or aut duo cru- cifixi sūt cū dño/ significat q nobiscū debem' duos latrones crucifigere. i. mūdū et carnē: Sic docet apl's Gal. v. d. Qui christi sunt carnē suam crucifixerūt cū vitijs mūdi et p'cupiscē- tīs carnīs. Latro dexter caro ē/ cui spūs crucifixus cum ea cōpatiendo. i. solādo salutē p'mittit dicēs: Hodie mecū eris i paradiso. i. cito trāsibit passio tua et pro ea eternalit' remune- raberis i celo. ij. Cor. ij. d. Id qd i pnti ē momentanū etc. Latro sinister ē mūd' : q christo crucifixo. i. mēbris ei' chri- sti cruce portatib' insultare nō cessat. Sicut dicit Job. xij. a. Deridetur iusti simplicitas. Fg'it tres cruces hic insinuan- tur. Crux carnīs/ crux mūdi/ crux spūs i medio est. Crux car- nis est p'nitentiā disciplina: Cuius quattuor sūt brachia: Uñ asperitas

facta hęc seditio: ruderet/ hora tertia: alius q interfuisset finit diceret hora sexta: et vterqz versū diceret: Ita est hic: et h in- nuit iohannes: qui non dicit p'cise hora sexta: sed hora qua si sexta. Et q marc' simpliciter dicit: hora tertia: debet intelli- gi quasi tertia: tñ dicit tertia simpliciter/ quia crucifixionē lin- guaz iudeoz volu- it comprehendere si- mul. Unde est q i ec- clesijs cathedralib' missa maior de dñi tertia et sextam: et si forte aliquo casu p- uentia hora: debet dici tertia ante missam. Sequit: d. Et erat titulus cause ei' inscript: rex iudeoz. Titulus dicitur: quia continet causam crucifixionis eius. i. rex iudeo- rum. Hec eni fuit precipua causa crucifixionis ei': qz dicebat se regem iudeoz. Ali' etiā dicit titul' esse: qui. i. indicat triu- phū christi et causā triu'phi. Per hoc eni q dicit: Rex iudeo- rū: ostendit q nec in morte pdidit regnū et dñū iudeoz: imo magis acq'siuit. Unde et dicit titulus triu'phalis. Hiero' enī sup illum Ps. Eripe me dñe de inimicis meis etc. distinguit triplicē titulū. i. memorialē: pconialē: triu'phalē. Memorialē ē: vt epitaphia que sūt sup tumulos mortuoz. Et dicit me- morialis: qz sit in memoriā eoz vt oret pro eis. Pconialis titulus est q solet scribi in portis ciuitatū/ vel in limitib' do- moz in laudē et pconū ciuitatū vel domoz: vt ciuitas solis/ Esa. xix. c. vt dom' Julij et hmōi. Titul' triu'phalis ē q pti- net causā et ordinē triu'phi: q solet describi i arcub' : qd anti- quit' solebat fieri: et describebat causa et ordo triu'phi: et illa scriptura dicebat titulus triu'phalis. Talis fuit iste titulus: d quo pphetauit Esa. xix. c. Erat altare in medio egypti. i. crux i medio mūdi: et titul' dñi iuxta terminū ei'. Erat aut scrip- tribus linguis. i. latina/ græca/ et hebraica: quia hē tres su- per alias excelebant. Græca ppter sapientiam græcoz: latina ppter potentā romanoz: hebraica ppter religionē et demen- tiam iudeoz: et vt oēs q erant tūc simul possent legere: et vt pro oib' pati et oibus dñari ostenderet. Unde pilatus dixit: Qd scripsi scripsi. i. indelebilē titulū apposui: qz indelebilis ē memoria eius. Prouerb. x. b. Memoria iusti cū laudibus. Et cū eo crucifigunt duos latrones etc. Mystice: Duo latrones/ sūt duo populi q seipso deo furati sūt: inf qz iesus crucifigis: qz p salute vtriusqz populū mortu' ē christus. Sed alter in cruce penitet et pntet. i. populus gentilis: alter adhuc blasphem' remanet et incredulus. i. pl's iudaicus. Uñ Abacuk. ij. a. In medio dūsi aialū cognosceris. i. in medio duoz latronū. Uñ fm Aug. p duos latrones significat ge- nus humanū in cruce p'sentis miserie positū. Sed alter est a dextris: et alter a sinistris: qz altera pars hoim pro frenis pa- titur: altera pro eternis. Uñ Matth. xxij. d. Duo erunt in agro. i. in labore mūdi: vnus assumet: et alter relinquet. Pro- uerb. ij. d. Uias q a dextris sūt nouit dñs: puerqz aut q a si- nistris sūt. Moralit' aut q dñs in medio crucifigoz ē cru- cifixus/ significat q in medio penitentū est agēda p'nitētia: inf disciplinatos disciplina suada: Ali' em lēsiōē et scādālū alioz et piculū p'pū si effugiem'. Uñ Sen. Nihil tā fugiēdū q dissimilū societas. Eccl. xxvij. b. Volantia ad sibi silia cō- uentur: et vitas ad eos q opant eā reuertet. Or aut duo cru- cifixi sūt cū dño/ significat q nobiscū debem' duos latrones crucifigere. i. mūdū et carnē: Sic docet apl's Gal. v. d. Qui christi sunt carnē suam crucifixerūt cū vitijs mūdi et p'cupiscē- tīs carnīs. Latro dexter caro ē/ cui spūs crucifixus cum ea cōpatiendo. i. solādo salutē p'mittit dicēs: Hodie mecū eris i paradiso. i. cito trāsibit passio tua et pro ea eternalit' remune- raberis i celo. ij. Cor. ij. d. Id qd i pnti ē momentanū etc. Latro sinister ē mūd' : q christo crucifixo. i. mēbris ei' chri- sti cruce portatib' insultare nō cessat. Sicut dicit Job. xij. a. Deridetur iusti simplicitas. Fg'it tres cruces hic insinuan- tur. Crux carnīs/ crux mūdi/ crux spūs i medio est. Crux car- nis est p'nitentiā disciplina: Cuius quattuor sūt brachia: Uñ asperitas

C

Ps. 51.

Ps. 110.

D

D

Testis asperitas/vicet tenitas/vigiliaru instatia/disciplina/rum frequetia. Crux mundi est pretemp mundi: Cuius quatuor sunt brachia. Primum assidua mortis cogitatio. Dico. Facte pretemp oia: qui se semp cogitat mortituru. Secundum cogitatio breuitatis et vanitatis delictiaz mundi. Ma. ij. b. Qui viderit te resiliet a te.

Tertium est psideratio miseriaz et erumnaru mundi. Dico. Cum mundus tot calamitates ingemiat quid aliud nisi vt fugiat clamat. Quartum est pretemp latio eternitatis vel tormetoy vel gaudioy: qd sup omia mortificat amorem mundi. Unde paulus postq raptus fuit ad tertium celum dixit: Vibi mundus crucifixus est: et ego mundo. Crux ipsius e bona puerfatio: Cuius quatuor brachia sut. Obedientia ad superiores/charitas ad inferiores/humilitas in prosperitate/patientia in aduersitate: de qua dicit Eph. ij. d. In charitate radicati et fundati vt possitis coprehendere cum oibus sanctis que sit longitudo/latitudo/sublimitas et pfudu. **E**t impleta e scriptura: Esa. liij. d. Et cu iniqs reputat est. **U**ah interiectio insultantis et exultantis. Job. xxxix. c. Tu audierit sonitum buccine die vab. Dico. v. b. Saturauit eos et mechati sut. **Q**ui destruit templu. i. Cor. ij. d. Si quis violauerit templu dei disperdet illu de: replu em dei sanctu e: qd estis vos. **E**t i trib dieb reedificas. Tres dies reedificationis templi spualis/sut tres partes penitentie: Contritio/psessio/satisfactio: de quib Luc. xij. g. Ecce eicio demonia: et sanitates pficio hodie et cras: et tertia die pfumoz. **T**emplu. Dico. Fatuus popul' pcorat vo ci falsoz testiu: de qb Matt. xxvj. f. Moxissime venerunt duo falsi testes: et dixerunt: Hic dixit: Possum destruere replu dei: et post tridu reedificare illud. Notatur aut in hac serie triplex christi impropertu: Et a tribus. A ptereunibus: a latronibus: et a sacerdotibus. i. a laicis et clericis et prelatis: qui latrones dicunt Esa. j. f. Præcipies tui infideles focu futurum. De oibus his dicit in Ps. Impropertia impropertu tibi ceciderunt super me. Et ex circustantijs eoz triplex inconstantia notat. i. operis/cordis/et ozis. Operis: ibi: Preterites. Cordis: ibi: Abouetes capita. Ozis: ibi: Et dicentes. Chrys. Super hoc legam: multu eni lacy e et magna vilitas. **S**aluu fac teipsum descendes de cruce. Credo q a diabolo suggestu est eis vt h modo illuderent ei et irideret eum: vt sic p eoz illusionem de cruce descenderet: nec tñ saluaret gen' humanu. Cognouerat eni iam crucis mysterium: qd prius fuit ei occultu quado morte christi psuasit. Sed dñs non acquieuit eoz illudioni neq de cruce descedit: doces i tribulatioe pseuerantia. **D**e cruce. Vtus Veru. Immo si rex isrl' e titulu regni si deserat. **A**lios saluos fecit. Hoc verum dicunt nolentes tñ: qz multos saluos fecit a culpa et a pna: qz ad hoc venerat: et ob hoc nomē habet iesus. i. saluator. Matt. j. d. Vocabis nomē eius iesum: ipse eni saluum faciet populu suu a peccatis eoz. **S**eipsum nō potest saluum facere. Si de salute a culpa intelligit: vey dicit: qz q peccare nō potuit saluari a pctō nō potuit. Si de salute a pna intelligit: plane mentiuē: qz qui de morte se suscitauit: ne pateretur facere potuit. Job. x. d. Potestatem habeo ponendi eam: et pntem habeo etc. **C**hristus rex israel descendat nūc de cruce: vt videam' et credam'. Beda dicit: Fraudulenta pmissio: manus fecit surgēs de sepulchro: nec tñ credūt. **E**t qui cum eo crucifixi erāt etc. Luc. xxij. f. dicit q vnus latro blasphemabat dicens: Si tu es christus: salua teipsum et nos. Alter ho eū redarguit et dicit: Dñe memento mei dum veneris in regnum tuu. Po-

nit ergo marcus plurale pro singulari: vt dicit Dico. Vel forte vterqz primo blasphemauit vel corde vel ore: sed visis signis alter pgnituit. Dñs aut nō respōdit sinistro latrōi dicens: Si tu es christus/salua teipsum et nos: dextro ho dicenti: Dñe memento mei cum veneris in regnu tuu: respondit: dices: Hodie mecum eris i paradiso. Sic hodie omnes in cruce sumus: id est i miserijs et crūnis et infirmitatib'. Sape a qbusdā rogāt et volūt qdā saluari: vt in pnti gaudeāt: hī dicunt cum latrone sinistro: Si tu es christus salua teipsum et nos: Mō dicunt i futuro sed modo. Sed quid factū est illi latroni? Certe nec a cruce presentī liberatus est: et crucē eternā iuenit post mortem. Ita et hī. Jaco. v. a. Agite nūc diuites: plozate et ululate in miserijs vestris que aduentent vobis. Bonus latro/qui se non petiit a presentī tribulatione liberari et ideo salutē eternā inuenit. Aug. Dñe hic vze/hic seca: dū modo in futuro parcas. **E**t facta hora sexta etc. **M**otandū q sol ad meridiem ascendit: deinde vsq ad vesperam descendit. Ergo dñs mortuus est et crucifixus in declinatione/ostendit quia mortuus est pro declinatione: id est pro pctō ad qd declinauerat hō. **Q**u aut diluculo resurrexit/ostendit q pp iustificationē nrām: et q nos mane. i. statim a pctō resurgere debem'. Vñ apostolus Roma. iij. d. Mortu' e ppter peccata nostra: et resurrexit ppter iustificationē nostrā. Item illa hora peccauit adam: id est post meridiē. Gen. ij. b. Cum audisset vocē dñi dei deambulantis in paradiso post meridiē/abscondit se adam et vxoz eius a facie dñi. Iustum q fuit vt eodē tpe ianua paradisi referret dño moriente q fuerat clausa adā puaricāte. Et merito sexta hora tenebrę fuit: qz cū hō venerit ad vte perfectionē: que per senariū designatur: tunc et oia tpalia q prius lucida apparebant/tenebręscūt. Vñ Amos. vij. c. Occidet sol i meridiē et tenebręscere factā terram i die luminis. **T**enebrę factę sūt. Dico. Hic adest noe inebriatus ac nudatus celo ac terra tenebroso pallio tectus et ab homine irrisus: hic stillauit de ligno sanguis. Hic blo. quattuor facta circa nos adaptat alijs quattuor: q sunt facta circa christū. Inebriatus est: et nudatus: et irrisus: et pallio filioy cooperatus. Inebriatio fit ex multiplici potione: et ideo significat christi passionū multiplicatē. Unde cū dicit: Adest noe inebriatus: id est christus multiplicē flagellatus. Nudatio noe in qua eius pudenda apparuerūt/significat euidentiam ignominiose mortis christi. Non enim in terra neq i celo occisus: sed inter celum et terram. i. i aere: vt oibus appareret opprobriū mortis eius. Et hoc e q dicit: Nudatus celo et terra. i. nec in celo nec in terra: sed in medio crucifixus. Itē duo filij eius cooperuerūt pudenda noe pallio: et duo elementa. i. sol et luna retrabentes radios suos/operuerūt ignominia mortē. Et hoc e q dicit: Tenebroso pallio tect'. i. sicut noe pallio filioy est tectus: ita christus solis et lunę tenebris obuolutus. Itē noe fuit irrisus a filio suo cham: et christus a iudeis. Vñ: Cham ridet dū mēbra videt detecta patris: Iudei risere del pnam patris. Hic. i. in cruce stillauit sanguis. i. s latere christi: qui e lignū vite: Prover. ij. c. Sanguis: Job. xix. f. nostri redemptoris. **P**er totam terram: suple iudeoy. i. per totam iudeam. **E**rgenes sup Exo. vbi adaptat plagas egypti operibus recreationis dicit: q sicut per tridu factę sūt tenebrę per totam terram egypti non tñ in terra gessen vbi erāt hebrei: sic per spaciū triū horay factę sūt tenebrę per totam iudeam et non alibi. Hoc ita visum est Digeni: quia si in terra gentilium tam mirandū aliquid contigisset: illud in eoz scriptis relictum fuisset.

Matt. 27. c.

Matt. 27. e. Luc. 23. f.

Euangelij scdm Marcum

Sed in historijs dicit contrarij: quia athenienses visis tenebris quesierunt causam: Et respondit dionysius: quia aut elementa patiebant: aut deus naturae vim patiebatur: unde aram ignoto deo struxerunt. Tunc enim non potuit fieri eclipsis quia luna plena erat: et eclipsis non fit nisi in ortu lune. Praeterea eclipsis non durat tantum. Vn...

Matth. 27.f.

Matth. 27.f.

Et hora nona exclamavit iesus voce magna: dicens: Eloi eloi: lamma sababani: quod est interpretatum: Deus meus/ deus meus: ut quid dereliquisti me. Et quidam de circumstantibus audierunt dicebant: Ecce heliam vocat. Currens...

arrepta. Unde Marcialis. Tonsor capiti non est adhibere necesse: Radere te melius spongia sola potest. Significat autem arreptum certum malum: quod festinat currere in infernum male vivendo. Unde Proverb. i. b. Prohibe pedem tuum a semitis peccatorum: pedes enim illorum ad malum currunt et festinant ut effundant...

aut unus et implens spongiam acetum/ circumponensque calamo potum dabat ei/ dicens: Sinite: videamus si veniat helias ad deponendum eum. Iesus autem emissit voce magna exspiravit. Et velum templi scissum est in duo/ at summo usque deorsum.

anguine. Per spongiam cavernosam significat corda malorum iniqua et dolosa: Per bisopum quae est herba humilis et purgat peccatus: significatur christi humilitas. Vn Ps. Aspice me domine bisopo et mundabor. Recte igitur bisopo spongia circumponitur: quia dolo...

sis et cavernosis hominibus christus humilis videtur et ubique circumdatus. Unde Ps. dicit. Circumdederunt me viduli multi: tauri pingues obsederunt me. Per hanc autem quod arundinem utrumque apponit: id est spongia et bisopus: significat quod sacra scriptura quae nomine arundinis designatur utrumque continet et christi humilitatem et iustorum circumventionem. Sap. ij. c. Circumventionem vitae iustum quoniam iustus est nobis. Significat etiam per hanc spongiam arundinem apponitur: quod multum ad sanctam scripturam falsam apponitur. Vn Esa. i. f. Cavones tui miscet aquam vino. Aug. i. lib. de quatuor scripturis. Quod suspensum est quod erigit istos: acetum potat fons vitae: disciplina cedat: vita mortis: ad ipsam vitam mortis tradit: ut mortis in aeterna vita morietur. Et hanc quod dicit. j. Cor. xv. g. Absorpta est mors in victoria. Osee. xij. d. Ero mors tua o mors. Versus. Spuma flagella mingit: crux clavi lancea spine: Felici finemque sunt meta ruinae. Sequitur: Iesus autem emissit voce magna exspiravit. Lucas. xxij. f. dicit quae fuerit illa vox magna: Ihesus. Pat: in manus tuas commendo spiritum meum. Hoc dicit: inclinatum capite tradidit spiritum: ut dicit Job. xij. f.

Quatuor meruit christus morte sua. Declarationem sui nominis. Accelerationem suae rationis. Dignitatem iudicandi. Et revera magna fuit vox illa: quia magna ostendit. In hanc enim quid faciendum sit nobis in opere piculo temptationis et in ipso articulo mortis edocuit bonum magis. Tunc enim per vocem istam est filioli amore medullarum adhibere reddi est: tunc potissimum est spiritus commendatio: quia tunc maxime demones circa nos tanquam ledones rugientes circumferunt apparati ad escam: sic dicit Eccl. ij. a. Sed quod tunc preem vocabitur quod nunquam vixit ut filius? Nec tunc adhuc respuit audire: imo monet clamare: Ihesus. b. Fratris mulieris meretricis facta est tibi: erubescere noluit. i. vita tua: quae saltim amodo voca me per me: durus rogantur meum tu es. In manus dei commendat spiritum suum: quod se totum ponit in voluntate eius. Sic claustrales spiritum suum. i. voluntatem et sensum suum ponit in commendatione: perlati quoniam peritent: nec debent refumere visum in die resurrectionis: exemplo domini. Sap. ij. a. Scitio per aique in manu dei sunt: et non tanget illos tormentum mortis: visi sunt oculis insipientium mortis: illi autem sunt in pace. Claustrales quod volunt facere suam voluntatem et sequi sensum suum/ aut nunquam deposuerunt spiritum suum/ et meda...

ces inveniunt: aut christi perueniunt resurrectionem: et antichristi sunt. Et velum templi etc. Ad istam velum exteri quod apertum erat in introitu templi scissum fuit domini mortem: ut dicit Remigius. Item velum interius quod erat apertum in ista et scissum rursus similiter fuit scissum: ut dicit Hieronymus. Mystice: Veli exterioris scissio intelligit enigmatice cognitionis evacuatio: quae erit quoniam facies dei nunc velata nobis revelabit. Vn. j. Cor. xij. c. Quae venerit quod perfectum est: evacuabitur quod ex parte est. Interius vero veli scissio est iudaice exceptionis terminatio: quae in parte facta est post resurrectionem per apostolorum predicationem: et plenius fiet in fine per heliam et enoch. Item duo vela duo sunt testamenta. Utrumque divisum est in duas partes. i. in sensum litteralem et spirituale: qui prius mixti fuerant/ sed post per christum et apostolos et alios sanctos expositores discreti fuerunt. Prius enim erat calix sacre scripture in...

Ps. 90.

Ps. 21.

Ps. 30.

Et hora nona exclamavit iesus voce magna. Hieronymus. Hora nona mori voluit: ut ostenderet per mortem suam novum angelorum ordinem reparari. b. Exclamavit per dolore magno: in quo et veritas humanitatis et virtus ostendit divinitatis. Si enim esset purus homo in morte fortiter clamare non posset. Heb. v. b. Cum clamore valido et lachrymis exaudiri est. Et est forma penitentis: quod moritur pro peccatore: clamat per confessionem et plorat pro satisfactione: et sic exaudiri. Osee. xij. c. Directus est iacob cum angelo etc. c. Ut quod dereliquisti me: id est passio et mortis exposuisti. Ut quod dereliquisti me. i. cur meos. i. apostolos me relinquere permisisti: Et exprimit hic dominus statum et mentem temptari et tribulati: qui dum est in tribulatione putat se a deo derelictum/ cum tamen dominus prior sit homini quem videt in tribulatione. Vn Ps. Cum ipso sum in tribulatione. Esa. xlij. a. Cum transferis per aquas flumina non operiet te. Derelinquit autem dominus amicos suos: id est tribulationibus exponit ad tempus/ ut in eternum misereatur. Sic dicit Esa. liij. b. Ad punctum in momento dereliqui te et in miserationibus multis congregabo te. Item Esa. lx. c. In indignatione mea percussi te et in reconciliatione mea misertus sum tui. q. d. iuste exposui: sed misericorditer liberaui. Dicitur autem quod dominus in cruce antequam moreretur dixit centum quinquaginta Iesus psalterij: id est a viceesimo primo psalmo. f. Deus deus meus respice in me etc. usque ad illum versum: In manus tuas commendo spiritum meum. Et hoc in commendatione psalmoz: quod hoc numero continent. Sequitur: Ecce heliam vocat. Hieronymus. Non omnes sed quosdam arbitror fuisse de romanis militibus quod nescientes proprietate idiomatis hebraici putaverunt quod vocaret in auxilium heliam. Ut forte iudei more solito verbum domini pueriles imposuerunt et quod heliam vocaret in auxilium/ quasi minor ipso. Et significat quod plures in ecclesia nomine existentes: qui audita perverse recitant: De quibus dicit Eccl. xj. d. Bona in mala pueriles insidiatur et in electis ponit maculam. c. Currēs autem unus etc. Job. xij. f. plenius narrat hoc. Dicit enim sic: Postea sciens Iesus quod omnia consummata sunt ut consummare scriptura dicit: Sitio. Gas autem erat positum acetum plenum/ ad illud cucurrit unus de militibus audito quod dixerat: Sitio. Et quod in alio erat dominus nec poterat ei miles ille propinare in manu: id accepit arundinem et in summitate ligavit bisopum: et bisopo circumposuit spongiam acetum plenam et sic propinavit ei. Est autem spongia mollis et cavernosa munda...

Job. 19.f.

Ps. 50.

Matth. 27.

Luc. 23.f.

Matth. 27.

Ps. 21.

Dyslice

Calix sacre scripture in manu dñi plenus mixto: id est littera et spiritu: sed post passionem inclinavit ex hoc in hoc: id est ex vterius expressit novum sicut mel ex favo: sex autem que non est exina nra: remansit iudeis quibus bibunt adhuc: nos bibimus vintu meum. Item duo vela: duorum partium genera sunt: spiritualia et carnalia. Velum interius significat partem spiritualia: velum exterius partem carnalia: quibus vtriusque velat

27. f. **23. g.** **27. f.**
 i nob facie aig: vt nō possit videre veritatē. **U**bi clamat **D**s. **R**evela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. **C**irca velum dicitur in culpa et pgnā: dum culpa tollit pgnam: et pgnā deletur pgniam. **I**tem velū vtriusque dividit: cui totū malū qd in nobis ē/nobis attribuim⁹: et totū bonū qd habemus deo attribuim⁹. **T**erremotus significat terrent populi. **I**udæi moti: qui movendus et dissipendus erat inter gentes: **S**ic dicit **E**sa. **xliij. a.** **E**cce dñs nudabit frā et dissipabit eā: evertet et affliget ei⁹ faciē: et dissipet habitatores ei⁹. **P**etreg scisse sūt. **i.** corda dura ad penitentia scissa: **D**e quo **J**ob. **ij. c.** **S**cindite corda vĩa et nō vestimēta vĩa. **D**onumēta apertā: **i.** pcta in pessione revelata. **a** **V**idēs autē centurio. **C**enturio ē miles habēs cētū i pte: et significat pctorē qd vides tormētū dñice passionē: cōpūgit ad timorē et dei glificationē. **U**bi **E**sa. **xix. c.** **E**rit fra iuda. **i.** chris⁹ i egypto i pavoren. **i.** pctorē. **T**hree. **ij. c.** **D**emoria memor ero et tabescet i me anima mea. **U**bi **H**ic fili⁹ dei erat. **D**icitur et de um pitef centurio audito clamore iesu. **A**bacuk. **ij. a.** **D**ñe auditu tuū audivi et timui: in medio dñi aialitū. **i.** duoz latronū cognosceris. **V**alde ē est furdus qui audita lectione dñice passionis nec timorem pcepit: nec glorificationē. **E**sa. **xlij. c.** **S**urdi audite et ceci intuemini: et quis cecus nisi seru⁹ meus: et qd surdus nisi ad quē misi nūcios meos? **c** **E**rat autē et mulieres delonge rē. **J**ob. **xix. e.** dicit mulieres iuxta crucē domini stetit. **M**att. **xxvij. f.** et **L**uc. **xxij. g.** et **M**arcus hic dicit eas a lōge stetit. **A**d h dicit **B**ug. **T**anto intuallo aberāt vt et iuxta dici possent: qz psto erat i ppectu eoz et longe i cōparatiōe turbe ppinquioris. **V**el forte pmo fuerūt: ppe cū beata virgine existētes qd dñs cōmēdavit eā iohāni: et postea lōgius recesserūt a turba vt meli⁹ possent videre que fiebat iesu. **C**hris⁹. **D**iscipuli fugerūt: iste affuerūt: et oia pderauerūt: qñt clamavit: qñt exproavit: qñt petre scisse sūt. **d** **E**t maria iacobi minoris rē. ad differentiam iacobi cēbedei: qd int pmos apostolos vocat⁹ ē et elect⁹ a dño. **e** **E**t salome. **M**aria salome dicitur filia salome: mater iohannis et iacobi. **M**aria iacobi et ioseph mater: est maria cleophe. **i.** filia cleophe. **U**nde versus. **E**x ioachim cleophe salome tres anna maris: **Q**uas funxerat ioseph alpheo cēbedeo. **H**ęc vnus mater est: hęc quattuor: illa duorū. **f** **E**t cū esset i galilea seqbant eū et ministrabāt ei. **G**lo. **D**os erat vt mulieres pceptozib⁹ de suba sua ministrarēt. **M**ozalit: **M**ulieres iste qd christū secute sūt et ei necessaria ministrarāt: significant pzelatos: qui ideo mulieres dicunt i sacra scriptura: qz matrum et nutricum spiritualiū debent habere officium et affecrum atqz sollicitudinē: sicut ille qui dicit: **F**acti sum⁹ parvulli i medio vīm tanqz si nutritrix foueat filios suos. **i.** **T**heffal. **ij. b.** **D**ebent etiam esse ministri totius ecclesie christi. **i.** **C**or. **ij. a.** **S**ic nos existimet homo vt ministros christi. **D**ebent etiam sequi iesum euntem ad passionem per compassionē et imitationē. **M**att. **ij. d.** **V**enite post me rē. **B**ene autē dicitur eū secute a galilea. **i.** a mūdi volubilitate quā debēt corde relinqre qd volūt christū sequi. **I**nt has mulieres pma nomiat maria magdalene. **M**aria interpretatur illuminata: vel illuminatrix: vel stella maris: vel amarū mare: qz pīmū opozet eos esse illuminatos: deinde illuminatores: **P**rimo doc-

tos: deinde doctores: **T**andem stellas maris: id est in celo floros: per mare huius mundi nauigantibus portum et partem ostendentes. **A**d vltimum debent esse amarum mare: id est tales vt in ipsos omnia flumina gratiarum et scientiarum influant: nec ipsi redundent per superbiam: **S**icut dicit **E**ccl. **j. b.** **O**mnia flumina intrant mare: et mare non redundat. **O**mnia etiam flumina tēptationum et tribulationum debent in ipsos intrare: Ita tñ qd ipsi nō redundent p impietiam. **I**tem omnia flumina pectoroz aliozū debent in ipsos intrare per alieū confessionis: Ita vt ipsi non redundent p aspernationē pntentiū. **M**agdale

f **E**sset i galilea seqbant eū / et ministrabāt ei / et alie multe qd simul cū eo ascēderāt hierosolymā. **E**t cū iam sero esset factum: quia erat parasceue qd ē ante sabbatum / venit ioseph ab arimathia nobil decurio: qd et ipse erat expectās regnū dei:

na / interpretat magnifica / p munita / turrens / defensibilis: qd oia bñ cōueniunt pletis. **D**ebent enī esse magnifici: id ē magna faciētes: nō tm magnidici. **i.** magna dicētes. **D**ebēt etiā ēē p muniti: id est pze alijs muniti munitone virtutū. **I**tem debent esse turrenses: id est in turre contemplationis et prouisionis et conuersationis existētes. **E**sa. **xl. b.** **S**up montē excessū ascēde tu qui enāgelicas sion. **S**ecunda maria est mater iacobi et ioseph. **J**acobus interpretatur luctator: supplantator: supplantās festinantem / supplantator consilij: **S**ic pzelat⁹ debet esse mater omniū luctantium contra carnem / mundum / et diabolum et eos supplantantū: hoc est omniū vere penitentū: qui contra carnem luctantur setimij: contra mundū elemofinis: contra diabolum oionib⁹: et sic festinās. **i.** diabolus deqñt et supplantat⁹ / et eius pntiū dissipat⁹: **S**ic legē. **ij.** **R**egl. **xvij. c.** **D**ñi nutu dissipatū est pntiū achitophel. **D**ebet etiam pzelatus esse mar ioseph. **i.** oim qd in seipsis spūalib⁹ dimensionib⁹ crescit vel alioz generatiōe: vt sūt doctores et pdicatores. **T**ertia fuit maria salome: qd interpretat pacificās eū / vel retributo eius: et significat eos qd oia dimittētes pacē fecerūt cū dño. **i.** claustrales. **M**ozū oim. **i.** penitentū / doctoz / pdicatoz / claustralium debet mater esse qd cūqz est pletus: et eos defendere et nutrire. **H**oc etiā aduertēdū est qd maria bis noiat h: vt duplex amaritudo insinuet qd debet ēē in pletis. **P**rima est amaritudo celi: de qd **D**s. **Z**elus dom⁹ tuē comedit me. **S**cda ē amaritudo cōpassiōis: de qd **ij.** **C**or. **xj. g.** **Q**uis infirmat⁹: et ego sū infirmoz: **g** **E**t cū iam sero esset factū rē. **P**ost mortē dñi subditur de officio sepulture ei⁹. **S**cdm enī legē nō debebat in patibulis remanere corpora damnatoz i sabbato: **I**so facto vespere ioseph christi discipulus sed occultus diues et nobilis decurio: id est officio curie administrans / intravit ad pzedem et postulauit corpus dñicum sibi dari: quo obtento diligenter sepeliuit in sepulchro nouo qd sibi exciderat i hora suo hora vespertina parasceue. **E**st autem parasceue nomē grecum: et interpretat preparatio. **U**nde sexta feria sic apelabant iudei: quia ea que sabbato erant necessaria preparabant: sicut qd de manna dicitur **E**xo. **xvj. e.** **I**n die autem sexta collegerūt cibos duplices: id est duo gomoz per singulos hoies rē. **S**exta die domini⁹ ē crucifixus et mortu⁹: et septima requieuit sepultus: quia sexta die perfecit de⁹ mūdi creationem: et septima die requieuit ab omni opere qd patrarat. **S**cñ. **2. a.** **P**arasceue ergo vitam pzetem significat: in qua preparari debent necessaria vite future. **U**nde **P**rouerb. **vj. a.** **V**ade ad fornicam o piger et considera vias eius et discē sapentiā: que cū nōn habeat ducem nec pzeptozem nec pncipē: parat estate cibū sibi et pgregat i messe qd comodat. **I**tem **P**rouerb. **x. b.** **Q**ui congregat i messe filius sapiens est: qui autē stertit estate: filius cōfusionis est. **E**t notādū qd sexta feria dominus crucifixus est: septima sepultus: octaua resurrexit i gloria: **S**ic et nos necesse ē i hac vita i cruce pntētie crucifigi: et i septima estate. **i.** post hāc vitā corp⁹ i sepulchris: aias i celo qd scere et gaudere: vt tandē octaua estate simul i corpe et anima cōiunctis

Matt. 27. 9.
Luc. 23. 5.
Job. 19. 9.

P. 68.

S. 2. a.

Et aia coluctis accipiam? coronam et incorruptionem hereditatis et... Et audax introiit... Dystice... Joseph ab arimathia est populus iudaeus deponens pitinam puerfatione: qui in fine temporum accedet ad pilatum... Et audax introiit ad pilatum... et petijt corpus iesu... Mirabat autem mirabat si iam obiisset: et accersito ceturione interrogauit eum si iam mortuus esset: et cum cognouisset a ceturione donauit corpus ioseph... Joseph autem mercatus syndonem: et deponens eum inuoluit syndone: et

Doraliter... Matt. 27. 5. Luc. 23. 5. Job. 19. 5.

Ps. 50.

Bl. p. oclis

Doraliter

magdalene etc. Marc' breuiloquo multa pterit que alij euangeliste intier. s. corpe dñi de cruce deposito et i sepulchro reposito. Fere omnes ad ppria redierunt: sole mulieres que ceteris artius dñm diligebant remanserunt: inspicentes vbi corpus poneretur vt tempore congruo ei possent impendere officium sepulture. Et posuit eum in monumeto qd erat excisus de petra: et aduoluit lapide ad ostium monumenti. Maria autem magdalene et maria ioseph aspiciebant vbi poneretur. Ca. XVI. Cum transisset sabbatum: maria magdalene et maria iacobi et salome emerunt aro-

ria pro suo modulo imitari: tur in parasceue: id est in vita presentis que est preparatio ad futuram etc. Expoti. Ca. XVI. Cum transisset sabbatum etc. Finita narratione passionis et sepulture dñice: subiungit euangelista de eius gloriosa resurrectione. De qua hoc ordine agit. Primo narrat aduentum trium mulierum ad sepulchrum. Secundo de angelo: qui apparuit eis et misit eas ad apostolos narrare dñi resurrectionem: ibi: Et respicientes. Tertio de triplici apparitione dñi subiungit: Primo ostendit quomodo apparuit marie magdalene: deinde duobus discipulis euntibus in emaus: vt dicit Lucas: postea undecim recumbentibus: que fuit in die ascensionis: ibi: Surgens autem iesus. Quarto et vltimo agit de missione aplos in pdicatione: ibi: Et dixit eis. Et nota qd resurrectio dñi nulli nota fuit nisi post factum: per qd designatur qd nostra resurrectio spiritalis qua refurgimus a morte peccati: nulli nota est nisi soli deo. Unde Eccl. ix. a. Nemo scit vtr amorem vlt odio dignus sit. Bre nota qd resurrectio dñi tribus miraculis pfirmata est. Primum fuit qd clauso sepulchro et integro signaculo exiit. Secundum qd angelus apparuit. Tertium qd i aduentu angeli terra tremuit et quere: sic dicit Ps. Terra tremuit cum exurgeret i iudicium deo etc. Quod autem dñs clauso sepulchro exiit: significat qd natus fuit de glorio vtero iusolato et clauso. Vbi Aug' in libro de symbolo. Castitas vteri pgnalitis ornat ex puenientia inuolabilis sepulchri. Terremor' in aduentu angeli: significat qd tot' mund' moued' erat ex nouitate doctrine christiane. Angeli vult' fulgurans et habitus niueus ostendit quales debent esse nuncij dominice resurrectionis. s. lumine doctrine et ardore celi fulgure: sanctitate conversationis niuei: malis terribiles: qd notatur in fulgure: et bonis mansueti: qd notatur in niue. Quod autem marcus de vno solo angelo loquitur et iohannes de duobus: significat qd predicatoribus dñi debent esse vni' per fidei vnitatem et duo per geminam charitatem. Dicit ergo: Et cum transisset sabbatum etc. b. Maria iacobi: que maria cleophe dicitur: Joh. xix. e. Mater iacobi minoris et ioseph et simonis et iude. c. Et salome. Salome fm Elyph. e. notatui casus et nomē mulieris. Scdm alios sanctos est genitrix casus. Et e sensus. Maria salome: id est filia salome. s. mater iacobi et iohannis. k. Emerunt. Luc. xxij. a. dicitur qd mulieres reuertentes a monumeto parauerunt vnguētum vsq ad solis occasum: et postea sabbato siluerunt vsq ad alium solis occasum: quia mandatū erat i lege vt sabbatū a vespera vsq in vesperam seruarietur: Luc. xxij. a. Et tunc recuperata licentia operandi iterum emerunt alia aromata: quia non sufficiebant que habebant: et tota nocte illa parauerunt: vt venientes mane ad sepulchrum vngerent corpus iesu. Et licet parauerunt vnguenta ad opus mortui non esset opus seruile: rñ religiose mulieres ab hoc opere siluerunt in sabbato. Doraliter: Tres marie sunt mens: lingua: manus. Et habet quelibet vnguenta sua. Unguenta mentis: contritio: compassio: deuotio. Unguentum contritionis conficitur de speciebus viliissimis: id est de peccatis proprijs: que crescunt in homo nostro. Unguentum

Matt. 27. 5.

Ps. 50.

Ps. 50.

Doraliter

Siro. Unguentum compassionis conficitur de speciebus amarissimis: id est de omnibus miseris proximorum: que crescunt in horto vicino. Unguentum deuotionis conficitur de speciebus preciosissimis. i. de omnibus beneficiis dei: que crescunt in horto dei. Unguentum lingue sunt discreta locutio/ deuota oratio/ intergra confessio. **U**erby vnde primum conficitur sunt necessitas loquentis/ et audientis vtilitas/ veritas dicendor. **U**erby vnde de secundo proficit sunt recta intentio/ firma attentio/ pia affectio. **U**erby vnde tertium est sunt pudor culpe/

28. a.
24. a.
20. a.

a mata vt venietes vngeret ierusalem. **b** Et valde mane vna sabbatorum veniunt ad monumentum orto iam sole: et dicebant ad inuicem: Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumenti: Et

frangeret eis. Contra presumptentes qui nolunt doceri. **Act.** viij. b. Quomodo possu intelligere si non aliquis ostenderit mihi: **Eccl.** iij. b. Est tempus tacendi et tempus loquendi etc. **Ibi Glo.** Docemur in ecclesijs quod nescimus/ omnes artes absque doctore non discimus: sola hec tam vtilis est tam facilis est vt preceptore non eget. **f** respicientes viderunt reuolutum lapidem: Erat quippe magnus valde. **Et intrantes in monumentum viderunt iuuenem sedentem in dextris cooptum stola candida et obstupuerunt. Qui dicit illis:**

f Et respicientes: id est iterum et iterum aspicientes forma studendi. **Pro** uerb. ij. a. Si quis scieris sapientiam quam si pecuniam/ et sic thesauros effoderis illa: tunc intelliges et mori dei et scias dei inuenies. **g** Erat quippe magnus valde. **Job.** liij. b. Putreus altus est. **Ps.** Lenebrosa aqua in nubibus aeris. **h** Et introcuntes in monumentum etc. **My**stice per monumentum significatur ecclesia militans: intra quam sepulchrum christi continetur: quia fides passionis ibi predicatur et veneratur. **De** q. Sen. xxiij. a. Nulli te prohibere poterit: quia in monumento eius sepulchrum mortuum tuum. Per tres mulieres significant omnes fideles/ fide sancte trinitatis insignes/ monumentum intrantes: id est passionem dei pro modulo suo imitantes. Per iuuenem sedentem in dextris et coopertum stola candida: significatur doctor/ vel presbiter ecclesiasticus: qui debet esse iuuenis/ non puer per simplicitatem: quia vix terre cuius rex puer est: **Eccl.** x. c. Non senex per imbecillitatem: quia omne quod antiquatur et senescit prope iteritum est: **Job.** viij. d. Sed iuuenis: id est fortis et robustus/ ad portanda onera subditorum. Unde ioseph cum fieret dux populi/ dictum est ei a domino: Confortare et esto robustus valde vt custodias et facias omnem legem quam precepit tibi moyses seruus meus: id est christus. Et que est illa lex: **Gal.** vi. a. Alter alterius onera portate etc. Ideo dicit **Eccl.** viij. a. Non querere fieri iudex nisi valeas virtute frumpere iniquitates. Debet etiam esse hilaris: quia iuuenes semper sunt hilares. Unde **Eccl.** xi. d. Letare iuuenis in adolescentia tua/ et in bonis sit cor tuum in diebus iuuentutis tue. Item debet esse audax vt audacter se opponat hostibus ecclesie: Sicut dicit **Job.** xxxix. c. Gloria naris eius terror: terra vngula fodit/ exultat audacter: in occursum pergit armatis: contemnit pauorem nec cedit gladio. Debet autem esse iuuenis/ non discurrens: sicut ille de quo dicit **Proverb.** vij. b. Considero recordem iuuenem qui transit per plateas iuxta angulum: Sed sedens vt doctor/ vt iudex/ vt rex. Unde **Pro** uerb. xx. b. Rex qui sedet in solio iudicij intuitu suo dissipat omne malum. Sed vir sedens a dextris/ non a sinistris. Per sinistram significant temporalia: per dextram spiritualia. Unde **Lant.** ij. b. et. vij. a. Quia eius sub capite meo: et dextera eius amplexabit me. Quid ergo quod angelus sedet in dextris: nisi quod presbiter ecclesie iudex et rector factus est spiritualium: Unde **Ps.** Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis: id est presbitero: sede a dextris meis non a sinistris. **Ero.** xviij. c. Esto tu populo in his que ad deum pertinent. Item sedere debet in dextris: id est se et alios regere in prosperis. **ij.** Regl. xxiij. a. David sedens in cathedra sapientissimum princeps inter tres: ipse est quasi tenerum lignum vermiculus. Debet etiam stola candida esse coopertus. i. vita innocente et perseverante esse ornatus. **Proverb.** vlt. c. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus et purpura idumetur eius: et ita syndone fecit et vedit: et cingulum tradidit chananeo: Si tale viderent homines presbiteratum obstupescerent. **U**iderunt iuuenem sedentem in dextris. **Matth.** xxvij. a. dicit quod angelus sedebat super lapidem quem reuoluerat ipse ab ostio monumenti: Non ergo intus sedebat. **Aug.** dicit ad hoc quod duo fuerunt angeli: vnus qui reuoluit lapidem qui erat fortis: de quo loquitur **matth.** etc. Et alius qui erat intus: de quo loquitur **marc.** etc. Et eadem dixerunt mulieribus. **k** Et obstupuerunt. **Ps.** Reuela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. **Qui dicit illi.** Viri Beru. Sic in sepulchro assiderunt angeli: ita et corpi presecrato spiritus assistunt in altari. **M**olite expauescere

B

Ps. 17.
Mystice

Iosue. i. b.

Ps. 109.

Ps. 118.

Ps. 5.

Ps. 5.

Mystice

dolor officij/ spes venie. Unguentum tertium mulieris. i. man: sunt septem opera misericordie. **Versus.** Lolligo/ potio/ cibo/ redimo/ tego/ visito/ condo. **a** Et venietes vngeret iesu. Sed quod vngere poterat: quia lapis immissus erat appositus ad ostium monumenti: Contra: vis amoris non sinebat de hinc cogitare. **Secundum Gregor.** Dulciter sunt anime fideles: que debent offerre domino tria unguenta. i. odorem virtutum/ opinionem bonorum operum/ suauitatem sanctarum orationum. **b** Et valde mane. **Ps.** Hanc astabo tibi et videbo. **Eccl.** xi. c. Hanc semina semen tuum. **Et valde mane etc.** **Matth.** xxvij. a. dicit: Despere autem sabbati que lucebat in prima sabbati/ venit maria magdalene et altera maria videre sepulchrum. **Lucas** aut. xxiij. a. dicit sic: Una sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum portantes aromata. **Iohannes.** xx. a. dicit sic: Una sabbati maria magdalene venit ad monumentum cum adhuc tenebre essent. **I**tem dicitur videtur multiplex contrarietas. Prima inter mattheum et marcum: quia mattheus dicit quod vesper venerunt mulieres ad monumentum: et marcus dicit: valde mane. Secunda inter iohannem et marcum: quia iohannes dicit: cum adhuc tenebre essent: marcus dicit: orto iam sole. Tertia inter iohannem et alios tres: quia iohannes solum mariam magdalenam dicit venisse: alij dicunt plures. Quarta inter lucam et marcum: quia lucas dicit: valde diluculo: et marcus dicit: orto iam sole. **H**as contrarietates sic determinat **Aug.** **Matth.** a parte noctis prima: id est a vespera noctem significat: cuius fine venerunt mulieres ad monumentum: **I**o aut sic notat: quia ab ipsa vespera sabbati ceperunt venire. i. unguenta parare: et mane lucente puenerunt: sic determinat primam contrarietatem. **E**t secunda soluitur quia ad huc essent tenebre ceperunt venire: sicut orto sole puenerunt. **S**i milit soluitur quarta cum dicit **Aug.** quod diluculo valde erat et tunc sol iam erat ortus: sed nondum super terram apparebat. **T**ertia contrarietas soluitur: quia etsi iohannes non dicat venisse nisi mariam magdalenam: tamen non negat alias venisse. **D**icitur autem quinta dies vna sabbati/ et prima sabbati/ et vna sabbatorum. **U**na sabbati: id est prima post sabbatum: similiter prima sabbati: id est prima a sabbato: similiter vna sabbatorum. i. prima post sabbatum. **S**ed pluraliter dicitur/ propter plures questiones que in sabbato seruabatur. **U**el dicitur vna sabbati antonomastice. i. vna dies septimanam: similiter prima. i. quinta: similiter vna sabbatorum. i. vna dierum septimanam: similiter prima sabbati: id est precipua dies septimanam que a nomine sabbati denominatur.

Queniunt ad monumentum. **M**ystice: Monumentum est sacra scriptura: in qua latebat olim christus quasi mortuus et sepultus. **O**stium eius: id est christus per quem solum intratur in ipsam. **Ioh.** x. b. Ego sum ostium: per me si quis introierit ingredietur et pasca iueniet. **L**apis est velamen littere ac figurarum: quibus christus in scriptura celabatur. **E**t bene per lapidem littera legis et figure designatur: quia lex dura erat et nemini parcebat. **U**bi et in lapide scripta fuit: **Ero.** xxxij. d. **M**ulieres sunt scholares ad studium venientes: que videtes scripturas difficultate et obscuritate/ atque ingenij sui tenuitate/ dicunt: **Q**uis reuoluet nobis: id est ad nostram vtilitatem: **e** **L**apidem ab ostio monumenti. i. obscuritatem et difficultatem a scriptura. **L**uce. iij. a. **P**aruuli petierunt panem: et non erat qui

Molite expauescere. Luc. xij. d. Molite timere p...
lus grex. b. Gelu querit. Jo timere no debet. Et bñ qrit
tis eü: qz qrit naçarenü et crucifixu. Vult enim qrit tm iesu
naçarenü. i. salute floridã: Voluit eni b gaudere cü mudo: z i
futuro regnare cum christo. Sed nõ iuent naçaren sine cru
cifixo. Act. xij. d.

Matt. 28. a.
Luc. 24. a.

Per multas tribula
tiones zc. Cant. vij.
c. Ascendã in palmã
et apphendã fructus
ei. Gal. vi. d. Vbi
abi ab sit gloriari nisi
in cruce dñi nři iesu
christi. Aug. in. liij.
lib. de symbolo. Si
amat vita: qre non
queritur vera: c

Ecce loc vbi po
suerit eü: q erat i si
gnu q ibi fuerat dñi.

Job. 20. b.

Et lintbeamia et su
daru inuenerut in loco i signu q ibi fuerit dñs. Sic e in mul
tis claustris z in multis ecclesijs: sudaru z lintbeamia. i. ha
bitu exteriorem q est sudaru claustru qz in eo sepeliunt: et
locu qualicunq posses iuente: si iesu nõ repies: surrexit nõ e
hic. Ideo angelus dicit mulierib vt eant z dicant discipulis
ei et petro. i. cardinalib z pape vt apponãt pñiliu. Satis bñ
significatu fuit h. j. Reg. xix. c. Abijt dauid et aufugit atqz
saluar e: tulit aut michol statuã z operuit eã vestimẽtis et po
suit eã sup lectum z pellem plosam capzarũ ad caput ei zc.

Quia hcedet vos i galileã. Quare nõ pñituit eis an
gelus die certu sicut locu: Quia nõ erat causa ventillanda vt
ptimax puniret. Vel ideo locu determinat z non tps: qz cor
pus gloriificatu extra tempus e sed nõ extra locu. Temp eni
peribit sed non locus. Un Apoc. x. c. Tempus nõ erit am
plius. i. in patria post trãsmigrationẽ a mundo isto. Galilea eni
trãsmigratio vel reuelatio interpretã: qz illis qui trãsmigrant
a vitis ad frutes se reuelat dñs. Et nemini qcõ dire
rũt: Immo nũciauerũt oia vndecim discipulis z alijs q erãt
cum illis: sicut dicit Luc. viij. a. Sed dic q nemini quicõ
dixerũt. i. nemini angeloz qd rñderũt pz gaudio. Et nemi
ni custodu quos iacentes viderũt quid dixerũt p timore: et
ita gaudiũ traherat eas z timor fugabat. Un Hiero. Du
plex affectus erat eis. i. timoris z gaudiũ: timor fugabat/gau
diũ traherat: et vterqz gradu sgmineu concitabat. f Sur
gens aut iesus mane pma sabbati apparuit primo
marie magdalene. Sed qre pmo marie magdalene: qnqz
ronũ patet. Primo qz ardenti distgebat. Luc. vij. g. Di
missa sũt ei petã multa: qm dilexit multũ. Scõdyt ostenderet
q p saluãdis pctõrib venerat in hũc mũdum. Matth. ix. b.
Mõ veni vocare iustos sed pctõres ad penitentia. Tertio vt
ostenderet q meretrices pcederẽt sapientes in regno celoꝝ.
Matth. xxj. c. Amẽ dico vob: qz publicani et meretrices pce
dent vos in regno dei. Quarto vt sicut mulier fuerat nuncia
nre perditionis: ita mulier similis esset nuncia nostre salutis.
Quinto vt vbi abundauit peccatum/abundare gratia mon
straret: et nulli decetero pctõri desperatiõis loc relinqueret.
Et hęc fuit pma apparitio dñi: quã Job. xx. c. pleni narrat.
Sciendũ aut q dñs ipsa die resurrectiõis qñqes apparuit et
postea pluries. Sed i vniuerso decẽ legunt ei apparitiões in
euãgello. Prima marie magdalene: Job. xx. c. Scõda eidem
cũ alijs mulierib in via: Matth. vij. b. Tertia petro: Luc
vij. sed nescit vbi. Quarta duobus discipulis euntibus in
emaus: Luc. xij. c. Quinta oib discipulis absq thoma in
hierusalẽ: Job. xx. e. Et istas qñq apparitiões replentat sa
cerdos i missa: qz qñqes vertit se ad pñim: z ostẽdit eis factẽ su
am: Et tertio sũt se cũ silẽtio: qz illa versio significat appari
tionẽ petri q nescit vbi fuerit. Et fuerũt illẽ qñq apparitiões
ipsa die resurrectiõis. Sexta fuit post octo dies i hierusalem

Dñs pmo appa
ruit marie mag
dalene quinqz
rationibus

oib discipulis pñete thoma: Job. xx. f. Septima ad mare ty
beriadis septẽ discipulis. i. petro/thome/mattheo/iobãni et la
cobo z alijs duobus q non nominant: Job. xxj. a. Octaua in
galilea: Matth. vij. d. Nona in cenaculo in hierusalem ip
sis cgnantibus. j. eodem. Et Act. j. a. Decima fuit in mon
te oliueti in die as
censiõis: Luc. xij.
g. Et Act. j. a. Bñ
credo q matri sup se
pissime apparuit: sed
tñ non legit. Sed q
re: Et carnalẽ affec
tum i his qui sũt mũ
do mortui z deo vi
ui mortuum osten
deret. Unde Deut.
xxij. a. Qui dixit
pñ suo et matri sup:
nescio vos: et fratri
bus suis: ignoro il
los: z nescierũt filios

sus mane pma sabbati appa
ruit pmo marie magdalene d
q eiecerat septẽ demonia. Il
la vadẽs nũciauit his q cũ eo
fuerãt lugẽtib z flentib: z illi
audietes qz viueret z visus es
set ab ea nõ crediderũt. Post
hęc aut duob ex eis ambulã
tib ostẽsus e in alia effigie eũ
uerũt ceterũ nec ill crediderũt.

suos: hi custodierũt eloquiũ tuũ. Decies apparuit: z vndecia
die post ascensionem misit spiritũ sanctum in linguis igneis:
vt mystice ostenderet se ad hoc venisse in mũdum z apostolos
mississe: vt ordo decimus ex hoibus per eius aduentũ z apo
stolorum pñdicatiõẽ reparãdus esset. Moraliter etiam
in hoc ostendit q per obseruantia veralogi perueniat ad eius
visionem. Unde Matth. xix. c. Si vis ad vitam ingredi serua
mandata. g De q eiecerat septem demonia: Luc.
vij. a. Septem demonia sunt septem peccata mortalia: per
quẽ dicunt demones inhabitare corda hominũ/sicut spũsan
ctus dicitur per gratiam inhabitare corda fidelium. Demon
qui pñest superbiẽ inhabitat per superbiã: demon inuidie p
inuidiam. Inhabitat autem non per substantia sed per effe
ctum: spiritus sanctus vero inhabitat et per essẽtiam z per effec
tũ. i. p gratia. b Illa vadẽs nũciauit zc. sicut dixerãt
ei angeli: z facta e apostola aplõz q pus erat fouea peccato
rũ. i. Lugẽtib z flentib. Duplicẽ fletũ vñ duplicẽ cau
sã fletũ ostidit marc fuisse i discipulis. Dolor de morte domini
erat vna causa fletus: timor iudeozum erat alia. Unde Job.
xvi. d. Amen dico vobis: quia plorabitis z flebitis vos. Si
mister in nobis est duplex causa flendi: Culpa z miseria: pro
longatio vite z elongatio patrie. k Non crediderunt
pz nimio desiderio z amore ipsi. Nec tñ discrediderũt: qd
patet per hoc q petrus et iohannes hoc auditu cucererunt
ad monumentũ: vt dñ Job. xx. a. In q docemur q narrãtib
noua licet bona z placẽtia: nõ tñ cito sũt credenda: nec tñ om
nino discredenda/licit magna sint z mira quẽ narrantur: sed
primo probanda. Unde. j. Job. iij. a. Molite credere omni
spiritui sed probate spiritus si ex deo sint. Eccl. xix. a. Qui
cito credit leuis e corde z minorabit. Seneca. Di z nulli cre
dere vt runcq vitũ e. l In alia effigie: nõ in natura sua.
S3 queritur: quid erat illa effigies/et vbi erat: Et dicit quid
dam q erat quedã forma non gloriificata i quã ad tempus al
sumperat vt videri posset: et erat in aere circũfuso: quia si es
set in corpore dñi tunc corpus dñi simul esset obscurum z cla
rũ. Præterea si esset i corpore: ergo i eo esset ne discipuli eũ
agnoscerent: et ita pro nihilo diceret oculos eozum teneri ne
eũ agnoscerẽt. Sed contra Aug. ad valentinianũ episcopũ.
Cũ ex duobus cognoscatur homo. i. lineamẽtis z colore: mi
roz q multos mouet q dñs post resurrectionẽ lineamenta et
claritatem suam in formam omnibus visibilem mutauerit: et
multos non mouet q ante resurrectionem in tantam excellẽ
tiam lucis et splendoris lineamenta sua et colorem mutauit.
Ex hac auctoritate patet q illa effigies fuit in corpo
re domini et claritas similiter transfigurationis: Si em esset
in aere circũfuso/ nulla imutatio fuisset facta in corpore do
mini. Item si esset in aere non videretur dominus sub illa
forma sed aer: quia aer non ostẽdit subiectum nisi illud in quo
est. Item si videretur sub illa effigie sicut sol sub nube: ergo
cum sol videatur

C

Luc. 24. a.

Dualiter

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Cum solvideat in natura sua / similit corpus dñi: qd est 3 Blo. hic q dicit: In alta effigie nō in natura sua. Solo. Quidā dī cūr q dñs quādā formā hominis nō gloriificatū assumpsit in corpore suo. Alij dicūt q in aere fecit illā. Vbi videt sine p̄ iudicio tñ q nullā formā aliā a sua assumpsit: nec in suo corpore nec i aere: s̄ habitū peregrini habuit: p̄t̄ quē videbat alī nec cognoscebat: quia percussī erant aurī/ sia: sic dicit Lucas. Et q dīc Blo. q ap- paruit i alta effigie: nō i natura sua: itel- ligit q ad istos qd̄ apparebat alia non sua forma. Al forte aer circūfusus cōdē/ satus erat vt nō vi- deref i sua claritate. Et qd dicit Aug⁹ q sua līfamēta r suā claritatē mutauerit i formā visibīlē/ itelligit visibīlē p̄ aeris i- mutationē: Nulla em̄ mutatio erat i eo post resurrectionē: sic pb̄at Greg⁹ et Aug⁹: qz alteratio qdam mors. De ipso etiā scriptū est: **D**ors illi vltira nō dominabit. **A** Nouissime autē rē. Verito nouissime apparuit vndecim. Vndecim enī numer⁹ ē trāsgressiōis r ipsectiōis. Trāsgressiōis qz denariū trāscedit: r impfectionis/ qz ad duodenariū nō peruenit. Vndecim ergo sūt oēs illi q per singularitatē alios excedere vo- lunt: aut p̄ ignauitā vltimi sunt. **A** r rōqz vltimū est r alios exce- dere p̄ singularitatē r vltimū esse per ignauitē tarditatē/ extre- ma tenere: virtus autē i medio ē. **E**ū recubentib⁹ ad mensā sa- cre lectionis vel deuote orōnis apparerit: exprobrās eorum in- credulitatē/ quātū ad singulares: r duritiā cordis/ quantū ad ignauos: qz nec hi nec illi credere volunt illis qui dñm vide- runt: id est seniorib⁹ r expertis. Luc. vlt. d. **S** tultū r tardū corde ad credendū in oib⁹ quē locuti sunt p̄phetē. **B** **E**un- tes in mundū vniuersū. Quinqz sunt hic notanda. **P**ri- mo q dīc eūtes: nō enī eqs aut palefēdos dedit eis ad eq- tandū: s̄ pedes ad ambulandū. Job. xv. c. **N**ō vos me ele- gistis: sed ego elegi vos r posui vos vt caris r fructum affe- ratis r fructus vester maneat. **E**ccl. x. b. **A**ldi seruos i equis r principes ambulātes quasi seruos sup terrā. De idolis dicitur in Ps̄. **D**anus habēt r nō palpabunt/ pedes habēt r nō ambulabūt: nec clamabunt in gutture suo. **S**i forte aliqñ cla- mant/ clamant in gutture alieno. **S**ecundo q dicit i mundū vniuersū. **L**otū enī mundū creauerat/ totū redemerat: r iō totum doceri volebat: quia totus in ignauitā facebat/ r adhuc facer: r tñ pauci volūt ire: nō dico in vniuersum mundū/ s̄ nec etiā in parochiā vlt diocesim suā. Act. j. a. **A**ccipietis virtutē superuenientis sp̄s sancti in vos/ in ordinatione: r eritis mihi tes- tes/ in p̄dicatione: i hierusalē. i. in claustris: et in omni iudea: id est in oī ecclesia: r samaria. i. p̄ria parochiā vel diocesi: r vsqz ad vltimū terrē. **T**ertio q dicit p̄dicate euāgelii: nō philosophorū vanitates: aut certe p̄rias fictiōes. **V**tere. xxij. e. **A**lque q istud est in corde prophetarū vaticinantium mēdaciū r p̄phetantiū seductiones cordis sui: qui volūt face- re vt obliuiscatur populus me⁹ nominis mei. p̄pter somnia eo- rū q narrāt. vniūsqz ad p̄ximū suū. **P**ropheta q̄ habet som- niū narrat somniū: et q̄ habet sermonē meū/ loquat sermonē meū vere. **R**o. j. b. **N**ō erubescō euāgelii: virt⁹ em̄ dei ē i sa- lute omni credenti. **Q**uarto q dicit oī creature. i. oīi gene- ri hominū sine acceptiōe p̄sonarū. **R**oma. j. b. **B**reuis r bar- baris: sapiētib⁹ r insipientib⁹ debitor sum. **D**icit autē homo oīs creatura: qz finis est omnis creaturē: qz cōe aliqd̄ habet cū omni creatura: **E**sse cū lapidib⁹: viuere cū arborib⁹: senti- re cum pecorib⁹/ intelligere cum angelis. **Q**uinto quādo p̄e- dixit illos ituros r omni genti p̄dicaturos. i. post acceptio- nem sp̄s sancti. **A**n̄tē em̄ dixerat: **I**n viā gentiū ne abieritis: **M**atth. x. a. quia fragiles erāt/ nec possent sustinere tot mo- lestias/ quot oportet sustinere gentiles p̄dicatores: sed accep- to sp̄s sancto cōfirmati sunt/ sicut vasa fictilia p̄firmā p̄ ignē. **L**uc. vlt. g. **E**go mitto. i. cito mitā p̄missū p̄is mei i vos:

vos autē sedere i ciuitate quousqz iduamini virtute ex alto. **Q**ui crediderit: fide formata p̄ se/ vt adultū: vel p̄ aliū/ vt puulū. **E**t baptizat⁹ fuerit/ baptismo flāmī vlt flūmī vlt sanguis. **S**alu⁹ erit/ suple si p̄seuerauerit: qd̄ notat in creditur: qd̄ amplectit̄ p̄teritū r futurū. **Q**ui vero nō crediderit. i. habitū non credēdi habuerit: vel q̄ in fide nō p̄seuerauerit/ cō- denabit. **S**ig- na autē rē. **P**rimo assignauit creditiū gternā remuneratiō- nē/ cum dixit: **Q**ui crediderit et ba- ptizat⁹ fuerit sal- uus erit. **E**t infide- liū damnationē/ cū dixit: **Q**ui vero nō crediderit et baptizat⁹ fuerit/ f̄ salu⁹ erit: q̄ vērō nō credide- rit cōdemnabit. **S**igna autē eos q̄ crediderint hęc sequē- tur: **I**n nōmie meo demonia eiiciēt: ligus loquent̄ nouis:

Et ita per p̄missionē r cōmīnationē iuitat ad fidē: **M**ū- vt facit⁹ hoies p̄uertāt ad fidē/ int̄ gternā remuneratiōē as- signat mercedem temporālē multiplicē. i. miraculorum ope- rationem/ q̄ in exordio ecclesie necessaria fuerūt: vt fides mi- raculis nutret̄. **D**odo non sunt necessaria: qz fides ecclesie cōfirmata ē: s̄ loco signorū debet eē bona opa: q̄ nō tñ sed p̄- dicationē/ s̄ etiam p̄cedere debet. **I**n nōie meo rē. i. i virtute nois mei: vel in iuocatiōe nois mei: vel in potestate mea nominabili. **H**ęc oia ad s̄ram iplera sūt. **S**pe enī ap̄l- demones eiecerūt. **P**aul⁹ a puella: **A**ct. xvj. d. **L**inguis no- uis locuti sūt: **A**ct. ij. a. **S**erpētes tulit paul⁹. **A**ct. xxvij. a. viperā q̄ manus suę adheferat/ protexit in ignem. **T**enenum iohānes bibit/ nec aliqd̄ malum inde habuit. **D**ultos egros sanauerunt: **A**ct. fere per totum. **A**byssice: nihilominus impleta sunt r implent̄ quotidie in ecclesia. **M**am in virtute nois christi q̄ridie demōes ab obsessis corporib⁹ expellunt̄: et p̄ exorcismū virtus eorū ab infantib⁹ exuliat. **L**inguis nouis loquit̄: quādo verba secularia dimittit: r laudib⁹ diui- nis p̄dicādis in s̄stitit. **S**erpentes tollit/ dū fraudulētās sug- gestiones demonū docēdo elidit. **D**ortifex bibit nec nocet ei: dum persuasiōes pestiferas audit: sed ad opus vel cōsen- sum nō perduct. **S**up egros man⁹ imponit/ r bene habe- bunt: dum per bona exempla maiorū/ minores instruntur. **D**emonium interpretat̄ scientia. **D**emoniū ergo in nomine iesu eiecit: qui scientiā de corde suo docēdo vel p̄dicādo ad honorē dei r salutē p̄ximī eiecit. **S**ed certe de multis potest dici illud **M**atth. xij. b. **H**ic nō eiicit demonia nisi in beelce- bub p̄ncipe demoniorū. i. p̄t̄ ambitiōē. **B**aal enī supior vel deuorator interpretat̄. **S**ūt autē tria demonia q̄ omnino s̄t eici- enda: demoniū imūdū/ demoniū mutū/ demoniū meridianū. **D**emoniū imūdū ē sapiētia aialis: demoniū mutū/ sapiētia terrena: demoniū meridianū/ sapiētia diabolica. **D**e primo dicitur **L**uc. iij. e. **I**n synagoga erat homo habens demo- nium immundum. **D**e secūdo dicitur **L**uc. xj. b. **E**rat iesus eiētēs demonium/ r illud erat mutū. **D**e tertio dicit in Ps̄. **N**on timebis a timore nocturno rē. **L**inguis nouis rē. **T**res sūt lingue veteres: quibus multi loquuntur: r tres lingue nouę/ quibus pauci loquūtur. **P**rima vetus ē lingua diaboli: q̄ ab initio locuta ē falsitatē: quādo dixit primę mu- lieri: **M**equa qz moriemini. **S**ecunda est lingua mundi: que loquitur vanitatem: de qua dicitur **P**rouerb. xvij. a. **D**al⁹ obedit lingue inique/ r fallax obtemperat labijs mēdacibus. **T**ertia est lingua carnis: que loquitur voluptatē: de qua di- citur **E**ccl. xxvij. b. **L**ingua tertia multos commouit. **P**ro- uerb. v. a. **F**auus distillās labia meretricis: r lingua ei⁹ acu- ra quasi gladius. **P**rima noua contraria lingue diaboli/ est lingua dei: que locuta est veritatem: quando dixit **B**eh. ij. c. **Q**uacūqz hora comederitis/ morte moriemini. **S**ecūda lin- gua noua contraria lingue mūdi/ que loquitur pacem: sicut dicitur **P**rouerb. xv. a. **L**ingua placabilis lingua vitę. **T**er- tia ē lingua angeli/ que loquitur curatiōem: de qua dicitur **E**ccl. xxxvj. d. **S**i ē lingua curatiōis/ ē r mitigatiōis. **L**in- guis igit̄ loquunt̄ nouis: q̄ veritatē vitę/ iusticię r doctrine: r

S pacē rēposit

Byssice

Ps. 90

Beh. 3. 4

Ar. 1. b. 11

Prologus auctoris in Euāgeliiū scđm Lucam

et pacē tēporis et pectoris et cōnitatis: et curationē culpe / pēne et miserie docēt et pđicat. **b** Et si mortiferū qđ biberit. **D**or^o mortifer^o ē detractione / adulario / pueria doctrina. **H**ic portū bibūt / qđ audiūt: s̄ nō eis nocet si nō cōfētūt nec applaudūt. Sed nimis difficile ē / v̄l impossibile sine dāno talia audire.

Ideo dicit salomon **P**rouer. xxiij. c. **N**o li esse in cōuitijs potatorū: nec in cōmestationib⁹ eoz⁹ qđ carnes cōfēt ad vesicē: qz vacates portū b⁹ et dantes symbola sumēt. **a** Serpēs tollēt. i. suggestiones demonum a cordib⁹ suis et alioz fumo ofonis / lectio nis et bonę opatiōis expellēt. **J**ob. xxvj. d. **O**bstetricate manu educt⁹ est coluber

b serpētes tollent: et si mortiferum quid biberint / nō eis nocet: super egros manus imponēt / et bene habebunt. **E**t dñs qđ dē iesus postqđ locutus est eis / assumptus est in celū: et sedet a dextris dei. **I**lli autē profecti predicauerūt vbiqz dñs cooperante / et sermonem cōfirmate sequētib⁹ signis.

Explicit euāgeliiū fm marcū.

Sup foramina aspīdis et in cauerna reguli qđ ablact⁹ fuerit manu suā mittet. **c** **Sup** egros manus iponet. **Act.** viij. c. **L**uc iponebat manu sup illos et. **d** **Assumpt⁹ ē in celū** vñ venerat. Sic pđicator postqđ locut⁹ ē p̄plo / debet redire in celū sacre scpturę et p̄ciētę pprie: et sedere ibi a dextris dei: seipsum iudicans / postea iudicatur alios. **J**ob. iij. b. **M**emo ascēdit in celū nisi qđ de celo descendit / nisi hoīs qđ ē in celo. **e** **I**lli autē pfecti: virtute cōfirmati / sapientia eruditi / igne celi inflāmati / eloquētia pđicti / a supiore missi. **f** **P**redicauerūt vbiqz. **A**lter em nō possent: qz sine virtute essent infirmi / sine sapientia stulti / sine celo tepidi / sine missiōe p̄sumptuosi. **R**o. x. **Q**uō pđicabūt nisi mittant⁹ s̄. **D**ño cooperate. **E**sa. xxvj. a. **O**ia opa nra opatus es nob. **J**ob. xv. a. **S**ine me nihil potest facere. **b** **S**equētib⁹ signis. **T**ria signa debēt seq̄ pđicationē. **P**rimū ē cōpunctio auditorū. **S**ecūdū ecōuerſio peccatoz. **T**ertiū cōfirmatio iustozum.

Explicit postilla dñi Hugonis Cardinalis sup euāgeliiū fm Marcum.

Reuerendissimi in christo patris et dñi / dñi Hugonis rē. Cardinalis in postillam super Lucam Prologus.

Idi et ecce quattuor quadrige egrediētes de medio duozū mōtū: et mōtes illi mōtes erēt. **H**ęc visio reuelauit dñs Zacharie. vi. cap. a. **E**t fuit visio imaginaria cōgruēs ill' tēporib⁹: fm qđ expositus zacharie angel⁹ latēs inter fruteta / in quib⁹ per quattuor qđrigas significari quattuor regna / a quib⁹ passus ē et oppressus p̄pls iudeoz. i. regnū assyrioz / regnū medoz / grecoz / rō / romanoz. **C**oloribus em equoz satis cōgruēt idiomata populoz: vt dicit qđā Blosa sup duodecim pphetas. **P**er hęc ergo qđ ventura erant tpe illo p̄plo iudaico / reuelauit dñs zacharie: et nō tm hęc / sed p eadē etiā ostēdit dñs illi qđ futura erāt ecclesie / tpe gratie reuelatę. **D**uo igit montes duo testamēta sūt: ppter eminentiā spūalis intelligētę: et veritatis immobilitatē mōtib⁹ cōparata. **F**uē qđ dñs **E**sa. xl. b. **S**up mōtē excelsum ascende tu qđ euāgelicę sion. **D**icunt autē grei: tm ppter sonoritātē tm ppter soliditātē. **E**s em sonozū metallum ē et solidū: et p resonantiā duozū testamētozū / solidatur in lubrico hui⁹ mūdi. **Q**uattuor autē qđrige egrediētes de medio duozū mōtū / sūt quattuor euāgelistę: quozū doctrina emanat quasi de medio duozū testamētozū / fluens et irrigās quattuor partes mūdi. **P**rima quadrige trahēbat equis rufis siue rubels: secūda eqs nigris: tertia eqs albis: quarta eqs varijs. **P**er ruborē significat sanguis domine passiois:

de qđ Lucas principaliter agit: et iō recte p primā quadrigam pfiguratur ē / qđ eqs rubels trahēbat. **P**er nigredinē quā obſcuritas comitat / significat diuinitas humanata: quā nō nisi obſcure et enigmate cōtēplamur: de qđ iohannes principaliter agit: et iō cōgrue per secūdā quadrigam figurat. **D**arc⁹ vero qđ principaliter agit de resurrectione / per tertiā pfiguratur est: qđ trahēbat equis albis: **P**er claritātē nāqz albedinis / fulgorē exprimit resurrectionis. **U**n et in resurrectione angeli albis induti vestib⁹ apparuerūt. **M**atth⁹ vero qđ duas in christo asserit naturas: et varia ei⁹ miracula diffusius narrat / eleganter per quā qđrigā pfiguratur ē: qđ eqs varijs trahēbat. **H**ęc varietas equoz / varietatē exprimit naturaz in christo. **S**ic qđ numer⁹ qđrigarū et color eqz / eleganter cōgruit significationi quattuor euāgelistarū: et merito p qđrigas pfigurati sūt: qz per eozū doctrinā qđsi p quādā quadrigā / per quattuor: orbis climata fama christi delata est: et qz p eozū doctrinā quadram in p̄senti quadratura virtutū: vt in futuro efficiamur rotūdi etermitate fructiois. **S**icqđem in quadrigā ē qđratura et rotūditas: et quadratura soliditatē / rotūditas vero etermitatē designat. **Q**uadraturā em stabile ē qđcūqz vertat⁹: et rotūdo nec finis nec pncipiū assignat. **Q**uadratura cōgruit lucrātib⁹: rotūditas triūphātib⁹. **H**obis si qđē in lubrico hui⁹ vtrę cōtra carnē et sanguinē / pariterqz aduersus aeras potestates colluctātib⁹: necessariū ē robur soliditatis: pncipue cōtra quattuor affectioes qđ mētē hominis cōcutiūt et deiciūt in hac vita. i. spes de adipiscendis / gaudiū de adeptis / timor de amittendis / dolor de amissis. **P**ulchre qđ p quadrigas pfigurati sūt: p qđrū doctrinā quadram et rotūdi efficiamur. i. in p̄senti virtutib⁹ rotūdamur / vt deinde etermitate pfruamur. **P**refigurati sūt etiā quattuor euāgelistę p quattuor anulos arcę mosaice. **P**er duos em a dextris / figurati sūt illi duo qđ dño iam immortali facto adheserūt. i. lucas et marcus. **P**er alios duos a sinistris / figurati sūt alij duo / qđ dño adhuc mortali adheserūt. i. matth⁹ et iohannes. **S**cđm qđ paul⁹ qđ post ascēsiōē dño adhesit: ponitur a dextris in bulla pape: et petrus qui mortali adhesit ponit a sinistris. **P**refigurati etiā sūt per quattuor aialia in visione ezechielis: et in reuelatione iohānis: scđm Hiero. **P**er hominē matth⁹: qđ de christi humanitate principaliter agit: et ab ea incipit. **A**ug⁹ dicit matth⁹ pfigurati in leone: qz ostēdit christū eē de regia tribu. **E**t varię sūt opinionēs de pfiguratione euāgelistarū: s̄ nos seqm⁹ hieronymū. **P**er vitulū lucas: qđ pleni⁹ ei⁹ passionē ostēdit: et a sacerdotio inchoauit. **P**er leonē mar⁹: qđ de resurrectione pncipal⁹ agit: et a rugitu clamantis in deserto suū euāgelii inchoauit. **P**er aqđ iohānes: qđ p ceteris christi diuinitatē alit⁹ ituit⁹ ab ipa inchoauit. **O**rdinata sūt aut euāgelia / nō fm ordine dignitatis: s̄ fm tēporis rōnem. **M**atth⁹ pmo: qz p̄mus scripsit in iudea. **D**arc⁹ secūdo: qz scđo scpsit euāgelii suū in italīarpe claudij cesaris. **T**ertio lucas: qz tertio scripsit in achata. **Q**uarto iohannes: qz vltimo scripsit in asia. **E**t licet ita distincti sūt euāgelistę: tm cōmunē hnt materiā et itētione et finē: **U**nde Ezechiel vnam faciē vidit in quattuor rotis. **M**ateria igit oim euāgelistarū est vtraz natura christi et facta ei⁹. **I**ntētio oim / ē christū verū deū et verū hoīem demonstrare. **F**inē aut oim ostēdit iohānes xx. g. vbi dicit: **H**ęc aut scpta sūt vt credam⁹ qz iesus ē fili⁹ dei: et vt credētes vitā etnā habeam⁹ in noīe ei⁹. **Q**uōd vero agēdi cullibet ē special⁹. **D**e matth⁹ et marco iā vidim⁹: nūc b lucas breuif videam⁹: **Q**ui fuit natiōe sy⁹ / patria antiochen⁹ / arte medic⁹ / pauli discipul⁹ / in sacro eloq⁹ / et eludē fili⁹ in baptismo: hystorograph⁹ optim⁹: vñ ei traditi sūt act⁹ apostolici velerū bēdi. **Q**ui et euāgelii scribere voluit: vt errozes a iudeis seminatatos narratione veridica extirparet: et etiā qđā ab alijs p̄termissa supleret: et hęc fuit ei cā scribēdi euāgelii. **Q**uōd aut scribēdi tal⁹ ē. **P**rimo p̄mittit toti opti suo plogū: qđ alij euāgelistę si faciūt: i qđ modū p̄phetici imitat. **P**ostea incipit euāgelii suū a cōceptione et natiuitate p̄curſoris: deinde subiungit de p̄ceptione et natiuitate saluatoris. **T**ertio agit de p̄dicatione ei⁹ et miraculorū admiratione. **Q**uarto de passioe et morte et resurrectione et ascēsiōe ei⁹. **A**d vltimū terminat euāgelii in ap̄loz expectatione expectantū sanctispiritus aduentū.

Explicit Prologus auctoris.